Phytiologia Perhypateti
ca, seu naturalium explica=
tio, juxta doctrinam Aris=
totelis in libris 8.° de Phisi=
ca auscultatione. Omnipoten
ti Deo, naturæ Domino, et
Authori consecratum Opus. Au
thore R. P. M. Phillipo Lop.z
Societatis Jesus, scriptaque
à me Fran.co Xaverio
Lop.z Rodriguez
Anno Dni 1759

incepta die 15 Junij.

Prelocutio

1.

Redit intermissus labor, optimi Adolescen tes, et ad naturæ exscrutanda vos ducit ar cana. Non patet aditus ni recerentur lo galibus instrumentis: ibi enim inspicietis Phicæ materiæ cujus contemplatio speculatioque hominis invenit felicitatem, juxta illud
|| Poetæ, felix, qui rerum potuit cognoscere
|| causas. Quibus rite perpensis decidiæ cla ustra respingat animus, et in suæ semet evagat felicitatem. Abeat hinc quisquis ocia ri vel rusticari volet. Phicorum libri vigi læ mentes jure optimo sibi vendicant. Quod propterea Phicorum princeps libros suos ins
|| cripsit de phico erudito, seu de naali
|| auscultatione, propterea, quod et a Discipu lis maximi studio, atentioneque audiendi, et a Magistris accurratius enarrandi sunt. Unusquisque in sua munera se contineat: et in vestra manu scitote vos metipsos reddere intentum in nos tra pro vestra utilita te laborate.

||~||~||~||~||~||~||~||~||~||~||~||

||~||~||~||~||~||~||~||~||~||~||

||~||~||~||~||~||~||~||~||

||~||~||~||~||~||~||

||~||~||~||~||

||~||~||

||~||

§

Proœmium.

Postquam antiqui Phi sapientes Phiam dividere in moralem, seu ethicam, in raonalem, seu logam, demumque in naalem, hanc inde voluerunt pri cepiq in Metaphicam, Phicam, et Matematicam. Favet divisioni, et Subdivisioni ratio, et authoritas: At qd ad rem atinet nunc nobis tantillum inhærendum ē, in hujus 2o subdivisionis membro, nempe phicâ. Sciâ, quam agredimur Phicâ dicitur derivatione quidem ducta á græca voce Phicis, quæ latiné redditur naa. Hinc indé valet
11 sciâ phicâ, ac sciâ naalis. Et alię disparter Phiq naalę dividentes phicicę dici posent, quia eo tendunt, ut quęvis suo modo naalia perscrutetur, sciâ nihilominus ista in cujus limine versamur sola phice nomen arbitrio honis obtinuit, vel qa inter omnia opera Arlis illi duntaxat octo libri apellant libri phicici, de quibus hęc sciâ phicâ agit, vel qa res naales, hoc ē, omnia, quę subjacent humano sensui, et quę ignorat nemo res eē naales pr ipsq explanat maiori cum voluntate Honis atque utilitate uberiori, quæ ē ea, quæ havet pr notitiæ Metaphicę, et Matematicę, quamvis et istę ex suis objectis naales sint.

Sat dictum ē circa nomen phicâ cujus loco nos præfiximus in fronte hujus operis vocem Phithiologiam

quę magis opportuné ad nrũ institutũ sic
claré sonat sermo de naã. Nunc quid
phicã audiamus: communit definitur sic:
// scia dtemplativa corporis naâlis dpleti.
// alij dicunt; dtemplativa entis naâlis; alij
// entis mobilis. sed p.r eos uox idẽ signi
ficare se fatentur. Phicã in sciarũ choro
eẽ locandã feré una omniũ uox ẽ, præter
Phironicũ, Academicorũ qd placitũ intole
rabile statuens omnẽ sciã é medio tollendã
eẽ, asserentes dubia eẽ cuncta atq. incerta,
hones qe quod uerũ nil, sed id tantũ cognoscere,
qd uerisimile ẽ. Dtra istũ opinandi modũ in
uehunt Tertullianus, et S. Augustinus
in libris Dtra Academicos.

Eẽ dtemplati
uã uix ẽ, qui neget; neq. enĩ ad suũ obtũ
præcipuũ dirigit efficiendũ, neque ad assessoriũ
aliud, uel attributũ. Ad hoc tantũ inuenta est
ut in inspectione rerũ naâliũ uersetur.
// Dicitur corporis naâlis dpleti: qa naã
sciã recté dignoscitur ex fine, qui finis res
pectu phicæ ẽ corpus naâle dpletũ in cujus
dtemplaõne xsistit phicã. Obtũ attributionis
// phicæ ẽ ut ait D. Thomas ens mobile, uel
// ens naâle, ut ait Cardinalis Toletus, uel
denique dpositũ ex maã et fmã ut ait Te
rerius. At hi omnes loquendi modi in uoce
dissident inter tamẽ dueniunt ut nodant

Conimbricenses. Obiectum attributionis 3.
physicae est corpus; quia licet scientia haec agat de
spiritu, de hoc non agit per se, et directe, sed
indirecte ut natura corporis clarius eluceat.
Corpus istud est naturale, sive mobile, quia obiectum
attributionis physicae non est corpus utcumque, sed illud,
quod possit ab intrinseco se movere, quatenus
producit et recipit suas passiones, et physicas proprietates, ut ignis, qui se movet
ab intrinseco quatenus producit, et recipit suum
calorem. Corpus istud debet esse completum; quia
sicut pars non est finis adaequatus naturae, ita nec
obiectum attributionis physicae est pars corporis completi
v.g. materia prima sed debet esse corpus completum
id est, de se non ordinatum ad componendum cum alia
compositione aliquod totum. Quaeres

Fit inde quod Corpus, quod est obiectum attributionis physicae dicitur naturale, quatenus
includit naturam, quae juxta philosophum est principium motus, et quietis, id est, quatenus ab intrinseco se movendo producit, et recipit in
se suas passiones physicas, et proprietates.
Fit ulterius, quod obiectum attributionis physicae est substantiale, ideo dicit Aristoteles 6.o Metaphysicae cap.
1.o physicae incumbere in cognitione substantiae,
Ratio est, quia corpus accidentale non est productivum ab
intrinseco passionum, et proprietatum. nec movere
dicitur intrinsece. Etiam fit ulterius, obiectum attributionis

buonis phicè distare ex obto maali, et frali: raô corporis ipleti ê obty maale; naalitas, sive mobilitas frâle. Deniq.e fit, obtum atributy êê ea omnia de quibus phicâ agit preter corpus naale ipleti, qualia sunt causæ extrincecé, ubicatio, duratio, et alia hujusmodi.

Sed ad plenæ definionis positæ intelligentiæ gueram. De corpore in eadæ definitione posito nota 1.o multifarie accipi nomen corpus. Accipit matematicé, phicé, et metaphicice. Corpus matematicé accipitur p.r quantitate sub trina dimentione, nempé longuitudine, latitudine, et perfunditate. Stat longuitudo in linea ex multis punctis: latitudo in superficie, aut plano ex multis lineis, perfunditas in altitudine ex multiplici superficie. Phicé sumitur corpus pro iposito ex subto et fa substantialibus. Metaphicé deniq.e accipitur pro ente n spirituale, sive ipletu sit, sive in ipletu sive accidens, sive substantia.

Corpus Metaphicé suptum difiniunt aliqui p.r intrincecâ dependentiam amaâ 1.a Spiritus vero sunt independentiæ opocitæ. Alij p.r êê integralit ipocitu, seu divisibile in partes extentionis, spiritusq.e p.r êê ens simplex integralit. seu indivisibile in ptes extentionis.

Alij explicarunt corpus p.r exigentiã naãle intrinsecã comunicaonis cũ quantitate; spiritũ p.r oppositã n exigentiã. Alij ceptũ corporis statuerunt in repugnantiâ entis ad existendũ sine naâ irraonali, vel aliq.o extra sphæram lineæ raonalis; et ceptũ spiritus in opposita naãli n repugnantiâ. Tandẽ alij dedere hanc corporis definiõnẽ: ens impotens in genere phico naãliẽ existere sine intrinsecâ sensibilitate. Ista spiritus: ens potens in genere phico &c. Arrisit definitio hæc multis Provinciæ nræ Recentioribus.

Pro illius intelligentiâ notandũ ē 1.o diff.s corporis, et spiritus sic ēē divisivas entis, ut nulla posit entitas inveniri, quæ neque corpus sit, neque spiritus. 2.o res alias ēē sensibiles p.r se, seu immediatè; alias p.r accidens, seu mediatè. Cũ sensibile res pectũ dicat ad sensũ aliquẽ, à q.o perceptibile sit; res dicit.r p.r se sensibilis, quæ p.r propriã sui speciẽ posit sensũ sic immutare, ut ab eodẽ percipiatur. Idcirco albedo ē sensibilis p.r se, cũ in prædictũ modũ se habeat respectu potẽ visivæ. Et res dicit.r sensibilis p.r accidens, quæ nullo modo p.r sui speciẽ propriã, sed â sensu percipi valet ex vi tantũ sensaonis inrè p.r se sensibilẽ. Propterea substantia maãlis n ē p.r se, et immediatè, sed p.r accidens tantũ, et mediate

sensibilis; cum à nullo sensu percipiatur, nisi ratione sensationis terminatæ ad colorem, sapo rem, similemve accidentis per se atque im mediatè sensibile.

His prælibatis corporis definitionem exponamus. Corpus dicitur ens, quod prædicatum est genus; etenim per ens conveniunt corpus, et spiritus. Reliqua definitionis sunt differentia. Dicitur impotens in genere phico. Et hic intenditur contradigere impossibilitati, quæ non exit in genere intentionali, et impossibilitati quæ in genere intentionali sit entitativa ad existendum sine intrinseca sensibilitate. Quippe corporea non exit, sed spiritualis cognitio ecentialiter vera, qua quis in se cognoscat accidentia sensibilia, conjuncta ipsi cognitioni; et tamen ejusmodi cognitio non poterit existere absque intrinseca sensibilitate. At hæc impossibilitas exit in genere intentionali, et repræsentativo, quæ corpus non constituit.

Præterea dicitur impotens naturaliter, in quo intenditur, non esse contra conceptum corporis posse existere supernaturaliter, aut miraculosè sine intrinseca sensibilitate; sed utique esse de conceptu corporis exigentiam naturalem invincibilem ad sensibilitatem. Itaque materia prima nuda per miraculum ab omni accidenti sensibili adhuc esset corpus propter exigentiam, quam habet naturaliter invincibilem. Denique additur: Sine intrinseca sensibilitate (addere possumus per se tali); Unde de ecentia corporis sit aliqua

sensibilitas vel per se, talis vel per accidens; nec supernaturaliter potest corpus existere absque omni sensi=bilitati. Et licet multa possint supernaturaliter exis=tere corpora absque intrinseca sensibilitati per se tali, sive absque sensibili per se; nullum tamen potest naturaliter existere absque sibi intrinseca, vel per identitatem vel per unionem, sensibilitate per se tali; sive unio mediata sit, sive immediata.

Pro

fecto, hunc esse principium corporis conceptum, prout distinguitur à spiritu, suaderi videtur ex sacris litteris, quae dum saepissime significant, res spiri=tuales esse incivisibiles, corporeas autem visibi=les innuunt spiritualia in nullum sensum cadere posse, corporeaque sensibus esse obiecta. Quod pluribus in locis observat D. Augustinus P. P. que multi, atque interpretes alij docent in verba illa cap. I.° ad Colosenses: in ipso condita sunt universa in Coelis, et in terra, visibi=lia, et invisibilia. Huc aurea illa Chrisos=tomi vox homilia 25. in Joannis. quod sensui obiectum est corpus est; et D. Athanasij in oratione contra Idola, sic Deus enim invisibilis, intac=tibilisque naturae; qui fit, ut Deus esse corpus commi=niscant.

Probabat quidem Dominus oratione expressa illis apud Lucam cap. ultimo versic. 39. palpate, et videte, quia spiritus carnem et ossa non habent, sicut me videtis habere. Accedebat quod ratio ex communi

sensu, quę significat Dmunissimus loquendi modus; nq res, quę ob suę subtilitatę feré fugiunt sensus, p.x quando analogiam Spiritus dicunt, ut aer, spiritus vitales, et alia; q̃ quę omnino fugiunt, atq.e pretexuolant omnę sensy absoluté, et proprié dicendę sunt, caunt, q.d res Spirituales, et ẽ, Dmaxid quę sensibus obnoxię sunt corpores. Deniq.e predictus conseptus (corpori) omni, et soli corpori Duenire aserebatur, triâmq.e diff.m corporis exprimere. Cũ hac opinione mihi, q.do res postulet, erit deinceps loquendũ.

Dividit corpus 1.o in substantiale, q.d sliĉet ẽ color. 2.o in absolutũ, et modale. Modale, q.d álteri afinguit ecentialiũ tamquę afectió intrinsica ejus. Hujus Dditionis ẽ unio inter corpus, et animę. Absolutũ, q.d ita ñ afiquit, ut lapis. 3.o in in Dpletũ, et Dpletũ; inDpletũ ẽ, q.d ad Dponendũ corpus naale cũ alia Dparte ordinat, v.g. anima equi. Dpletũ ẽ, q.d ita ñ ordinat, v.g. equus. Respicit explicaõ corp.s Dpletũ ultimó. 4.o in Dpositũ, et simplex. Dpositũ, q.d ex ptibus coalescit. Simplex, q.d ex ptibus ñ Dstat. ptes, si se haueant p.r modũ subiẽ, et formę, dicunt ecentiales, et corpus ex his coalescens dicit ecentialiũ Dpositũ, si p.r modũ Dtintiaõnis se haueant, dicunt integrales, et corp.s ex ipsis Dpositũ dicit integraliũ

ppositis. Corpus quod est simplex essentialis, si careat partibus essentialibus, et simplex integralis, si careat integralibus.

Liber Ius Physicorum.

Sectio 1.a

Quid sit principium?

Subsectio 1.a

§ 1. Definitio principij explicatur.

1. Principium sicut nus latissimus est, ita latissimè definitur à Phis ad 1.m artic. quaest. 33. ex parte 1.a S.ti Thomae: est unde aliquid procedit quo-
modocumque. Alia est Aristotelica definitio in
lib. 5.to Metaphysic. cap. 1.o quae sic se habet:
Primum unde aliquid est, fit, aut cognoscitur. Est ex-
plicat. [illegible], unde Arist. voluisse prae-
ter principia rerum in fieri essendo, atque in
facto esse tum intrinseca, tunc extrinseca, sic prae-
ter principia rerum in fieri; cognitionis praeter
principia in cognoscendo, [illegible]
[illegible] [illegible] deducit. In hac definitio-
ne duo notari [illegible] [illegible] primum
et [illegible] [illegible] prioritatem indicat
principij respectu illius rei, cujus [illegible]

cipij e [illegible] aliquod [illegible] rei ad id, cujus e principij. Sed etiã notandũ causalitatẽ et dependentiam nullã includi, vel aferri, ex ratiõe communi principij. Eternus Pr. principij quidẽ Filij diuini, Pr. et filius principij Spiritus Sancti, et unius personæ ad aliã nullã caalitas, dependentia nulla.

2\. Nec objicias principij, et causã ex Pho ee idẽ: unde sicut causa dicat causalitatẽ, ita principij ex ratiõne talis. Non inquam si objicias, refutaberis enim hac firmitẽ statuta doctrina, scilicet, causam ap. Latinos aliud, aliud ap. Græcos, obtij sonare. Causã ap. Latinos respondet ex aduerso, et tanquã ipsius terminus, efectus, qui debet quã talis ee limitatæ perfectionis, sonatq. e dependentiã, et causalitatẽ; ap. Græcos autem respondet ex aduerso procedens ab alio, qd latius quidẽ patet, quã effectus; et neque causalitatẽ, nec dependentiã eferunt, nec limitatã perfectionẽ. Hinc in græca pharsis Platonis, et Arlis, principij, et causa idẽ e; aferuntq. e principij causalitatẽ, quã tantũ ualeat idẽ ac procesio. Hinc Græci, Pr. et Dr. ut Chrisostomus, Athanasius, Theodoretus, Damascenus, Basilius locis ap. Conimbrisenses designatis, Patrẽ Eternũ causã et filij, et causã Spiritus Sancti, apelauant. At locutionẽ istã in energia diuini idio

matis P.P. D.D. q.e Latini respuunt, nec ad= 7.
mittunt Græcij.

3. Licet q.a ap.d omnes causa prin=
cipij sit, ap.d nos latinos principij et causæ
n. Juertunt mutuò; unde n. admittimus causa=
litatẽ, ubicumq.e fatemur principiũ. Nota corre=
|| latibus principij n. eẽ principiatũ, sed q.d ẽ ab
alio. Raõ ẽ: q.a principiatũ videt.r significare
aliq.d factũ, vel initiatũ, et consent.r indicat initiũ
eẽndi, Vnde filius divinus n. dicit.r principia=
tus à Patre, sed q.d ẽ à Patre, seu procedit. Si
vero nomine principiatũ solũ significet.r q.d ẽ
correlatibus principij, n. ẽ idẽ principiatũ, ac cau=
satũ, vel efectũ, sed tantũ significat.r id, q.d
ab alio ẽ, vel q.d habet principiũ n. durationis,
sed vel originis vel cujusvis alterius modi, et
in hoc sensu explanandi sunt P.P. Græci, qui
dicunt filiũ principiari à Patre.

4. Q.d attinet ad
prioritatẽ, licet absoluta prioritas n. sit dicenda
in principio ex ratiõe talis respectu proceden=
tis ab ipso, aliqualis tamẽ dici bene posset; cũ
et Patri Æterno respectu filij prioritatẽ originis
(q.o donet.r filiũ à Patre n. autẽ ẽ contrariò, origi=
nis habere) tribuunt comunt.r Theologi cũ S.ti
Scoto. Et certè n. ipsã aliqualẽ prioritatẽ, sed
absolutã prioris, eã, quæ denotet causa=
litatẽ, excludi dicẽ à Doct.e Angelico.

|| dij hec ait: licet principij uideat^r aprioritate
|| sumptu, n^o tam^e significat prioritatem, s^e ed
|| originem.

5. Principij diuidi posse in 1.^m et 2.^m 1.^m e q^d ita e (Deus e 1.^m principij creaturarum in genere efectiuo; et m^a 1.^a e 1.^m principium) no sine el 2.) principij in alig.^a linea, ut in illa n^o supponat aliud principij sui. Sic Deus e 1.^m principij creaturarum in genere efectiuo, et m^a 1.^a e principij 1.^m in genere receptiuo, q.^a ex m^a 1.^a educunt^r fr. m^aales, que recipiunt^r in illa, et ipsa neq.^e educit^r, neq.^e recipit^r in alio subiecto. Sic ppnes p.^r se notę dicunt^r 1.^a principia ad aliar ueritates cognoscendas, quia ipsę n^o cognoscunt^r ex alijs. Principij 2.^m e illud, q.^d in eadem linea, in qua percipiat supponit aliud principium sui. Sic ignis percipiat efectiue alterius ignis, et ipse producit^r a Deo.

6. Principij siue 1.^m siue 2.^m diuidit^r in intrinsecum, et extrinsecum. intrinsecum e, q.^d comunicat suę entitatem pcedenti, siue principiato, illud componendo tamquam pars ecentialis, n^o dist.^a adequate a principiato. extrinsecum e, q.^d n^o comunicat suę adequatę entitatem pcedenti, siue principiato, nec illud ut pars ecentialis componit. Hinc Deus e 1.^m principij creaturarum in genere efectiuo, cum neq.^e extrinseca illarum et omnis causa creata

dicit causa 2.ª et principij 2.ᵐᵒ exemplj
hj principij intrinseci e vitâ 1.ª respectu cons
positi.

Subsectio 2.ª

Epicureum Systema restitutum à Petro Gacendo.

7. Post stabilitam principij definitionem, percu
rrenda sunt aliquorum Phorum sistemata circa
principia intrinseca corporis naturalis.
Leucippus rerum principia statuit ato
mos infinitas. Huic opinioni stetit De
mocritus ejus auditor, ipsaque Epicuro
tribuit, quatenus minutius, et acuratius nag
et proprietates atomorum exposuit. Cum his
Authoribus sequaces ejus in hoc delirium inci
dere, ut dicerent, atomos infinitas, et sepa
ratas ab æterno, invisse sese casu, junxisse
se tandem, et sic factum fuisse hunc Mundum
visibilem. Hic duplex invenitur error valde
pinguis, alius in æternitate atomorum, alius
in casuali formatione hujus Mundi. Hoc
sistema hominum oblivioni datum restituit com
mentarum catholice R.ᵈᵘˢ Petrus Gacendi Præ
positus Ecletie Diniensis, cujus doctrina
non nullos habuit sectatores.

8. In hoc siste
mate neque sunt æternæ, neque increatæ, sed
in Mundi principio, à Deo creatæ. Neque

itaque sunt infinitae, quia finitae, licet innumerabiles, tamen sufficiunt ad totius universi formationem. Sunt atomi praedictae sicut materia prima apud Peripateticos, ingenerabiles et incorruptibiles; dicunturque materia prima Epicurea, seu subjectum, ex quo omnia corpora constant. Atomus et si puncti matematici non sit, sed habeat triplicem dimensionem indissecabilis tamen est, saltem naturaliter, propter ejus maximam soliditatem provenientem, vel ex eo, quod atomus nullum in se vacuolum contineat, vel ex eo, quod non patiatur moveri duobus aeque simul motionibus diversis sectioni necessarijs: ab hac insecabilitate atomus nomen habet; atomus enim vox graeca est, quae latine vertitur indissecabile. Atomus una seorsim ab alijs insensibilis est, et minor incomparabiliter quavis arcula non videnda nisi per microscopium. In ratione solidi insensibilis consistit essentia atomorum.

9. In hoc Systemate corpus naturale etiam constat ex forma. At hic per materiae nomine intelliguntur 1º quidam spiritus, hoc est, atomi spirituosae, quae sunt veluti flos materiae Epicureae, et explicant per separationem ad spiritus (sic vocant) Chimice extractos e varijs corporibus. Intelliguntur 2º dispositio, textura, nexus, et complicatio ipsarum atomorum diversa secundum proprietates, diversasque figuras, quas

de se habent istę illę atomi. Hac formâ corpus 9.
nãale, fit radix, et principiũ motus, et quietis
sensibilis. 1.º quia istæ et atomos ad ipsam ap
tas habet distra specifica totalis unius corpo
ris nãalis ab aliis. Si coniungantur plures ex
his sub istis singulę sufficienter simplicitũ
cũ sua mãa ad hoc specie corpus constituen
dũ, ex coniunctione totũ continuũ resultabit: Et sic
exponitur dist.º totius continui, vel continuativi
a toto ecentiali.
10. Pro his explanandis jacit rete
in exemplo. Forma retis nil aliud ẽ, quã totalis
textura, filorũ; sic textura atomorũ forma cor
poris nãalis. Rete licet ex filis constet aptis
texturę penitus diversę, per eã tamẽ, quã habet,
ad piscandũ potius inservit, quã ad cooperi
endũ; sic corpus nãale, tametsi coalescat ex
atomis ad propriã ejus texturã indifferentibus,
per eandẽ fit radix, et principiũ motus, et quie
tis. Specifica totalis dist.a retis lineę v.g. à ferro
in mãa simul et formâ stare potest; sic in ato
mis simul, earũq.e textura totalis dist.a spe
cifica unius ab alio corpore nãali, et dist.m
totius continui ab ecentiali ostendunt plura, si
coniungantur, retiâ similia. Dm
11. 2. se omnes atomi
sunt ejusdẽ speciei phicę, et tamẽ componuntur ex
ipsis res adeò diversę, quemadmodũ claves,
gladij, horologia, ex ferro constant eodẽ specificè.

Nec propter diversas figuras inseparabiles
differunt atomi specie physica, cum in physica dis-
putatione habeat tanquam mere praedicatum in-
dividuale in atomis exigentia earum ad
figuras, quas habent. Istarum figurarum cum
[illegible] dicere [illegible]. Itaque praeter atomos
figurae cubicae praeter alias sphaericae, praeter a[illegible]
eminentias aliarum, et aliarum figurarum, quae dici bene
possunt figurae regulares, atomi quas sumunt [illegible]
mere sub figuris irregularibus. Inest atomis
innata quaedam energia se agitandi, seu vis
interna se loco movendi; haecque gravitas
appellatur, seu pondus atomorum.

12 Cum hoc innato
pondere producendi motum earum localem quidem
esse potest ad instar lapidis se deorsum agitan-
tis, vel simili irregulari motu, quo se vibrant
moveri corpuscula in radio solis per fenes-
tram intrantia conspicua. Nulla quies atomis
separatis est, conjunctis ad corpus naturale constitu-
endum [illegible] et conatur inse-
parationi; sicut lapis in manu licet quietum
exhaustat, nititur tamen a manu se separare. Innatum
enim earum impetum, quamvis per se, vergit
ad motum deorsum, nunquam ad perpendiculum,
facile tamen determinatur, ab occurrente obice,
ad obliqui, vel per se deviantes. Et viam
tenent atomi indesinenter, quam exigunt se-
mel innato impetu, vel divina determinatione,

non in refiexos motus inclinat, declinareque [illegible] atomos sine aliquo repercussas aliquando, [illegible] etiam inde reflexione multiplici diversa quidem [illegible] pro diversis atomorum resistentiis in quas incidunt aliæ. Et proctea hos motus [illegible] mos inivisse colligari. Constarique ex ipsis moleculas, ex quibus deinde corpora magna. Porro moleculæ sunt pares moles, sive [illegible] atomis, vel nimis paucis, [illegible], et sunt materia 2.ª corporis naturalis. Moleculæ ipsæ sunt aliæ similes omnino inter se, quoniam similis texture ex similibus atomis [illegible]; aliæ procter oppositum sunt inter se dissimiles. Movent se vi atomorum, ex quibus constant, vel eas accipiunt, tenentque etiam, in qua pendet m[illegible] pars atomorum.

11. Dicitur 2.º idem Leucippus partes integrales, quas junctæ moleculæ efficiunt, idemque de motibus corporum naturalis ex ipsis partibus [illegible]. Atomi vel etiam moleculæ, disjunctæ a [illegible] latent plerumque in corporibus [illegible] et [illegible] vacuola eorundem corporum discurrentes peragunt motus reflexos, [illegible] frequentissimos, qui [illegible] dicuntur ipsorum corporum. Fructus hujus explicationis nam, pro proprietatumque atomorum, et [illegible] illius dogmatis apud auctores hujus systematis, videlicet, a causis creatis, nullo etiam partiali [illegible]

ex nihilo vere produci; nullumque ita destrui a causis creatis, ut in nihilum vere abeat.

15. Dogma istud putant recte deduci ex eo, quod solius Dei sit creare, et annihilare. Et inde negant generationes, corruptiones, et alterationes, ut admittunt, civitatemque Peripateticae pro productione novae sive substantialis, et accidentalis entitatibus, destructione antiquae, distinctarum realiter a materia prima, omninoque nullas entitates materiae distinctas realiter ab atomis admittunt necessarias, ut generationes, corruptiones et alterationes, quae contingunt in universo frequentissime earum materiae explicentur. Ita eam fautores hujus cardinatus sic explicata uniformiter peraguntur.

16. Cedunt atomi alicujus certis sensibilis ipsae voce, vel ex his exeunt omnes, sive aliquibus tantum remanentibus aliae atomi advenientes alio sic disponuntur diversimode, ut aliud in sensibilitate totum appareat, quod alius speciei physicae nomen mereatur, et tunc datur generatio consistens in nova illa textura; et corruptio consistens in amissione texturae prioris atomorum. Si tamen textura variatur atomorum, sed non ita sensibiliter, ut totum ex illis compactum alius speciei physicae mereatur nomen (sicut ingrediendo contingit, quando transit in calefactum) tunc datur alteratio.

17. Hinc fit, ut in sententia ista causa prima efficiens generationis, et cujuscumque vicissitudinis expertes sint atomi; neque fiunt

ipsae aptitudines, nisi quatenus aliis ordinant, et aliis 11.
atomi, seu diversimode contexunt. In his vero
ordinationibus, nexibus, ut texturis diversis ato-
morum nulla invenitur constitutiva, sive substantia-
lis, aut accidentalis ab atomis distincta, et quae
vere aliquid esse reale habeat: etenim neque substantia,
aliqua corporea ab atomis distincta, neque accidens
existentia aliquid ... ipse cogitandi modus.
Ulte

18. Ex quibus satis constare ex sua corporis (Sed cur)
naturale in hoc systemate, namque audis quid non sit. Ipse
tamen sola textura illa, quam habent in corpore sicut et
sic ordinatae atomi, ex eorum constanti assertione, atque perspicue,
ordinationes, aut texturae nil reale esse praeter atomos,
esse vere modificationes atomorum. Atqui modificatio ato-
morum nec substantia, nec accidens aliquid reale.
Forte illa vacuola? Minime, sed in lineis aliis,
abstrahunt? Et concludit inania illa spatiola
posita esse cognotatu, et obliqua corporis naturalis;
hujusque solas atomos esse principia intrinseca.

Subsectio 3a.
Systema Cartesii.

19. Renatus Cartesius seu Descartes Gallus homo inge-
nio volubili, et audaci ex militia, qua per tempus
aliquod professus fuerat, reversus iterum in scho-
las, subspecta dona Minervae incidit sub quo[rum]

improviso cistemate de Mundi exordijs, de q.[l] principijs praecipuis corporis naalis. Et licet nulli veteri addictus in doctrinae serie, decerpsit tamen multa ex Epicuro. Posuit tamquam basim doctrinae suae, corpus naale ee quidq.[d] e extensum trineq.[e] mensurale. Supra tulerit metaphice impole ee omne vacuum. Hinc ex ejus sta nil fit anaa ob metum vacui; cum naa nil sibi possit metuere ab impossibili. doctrina.

20. Addidit nullas dari atomas Epicureas, hoce, insectiles, sed quamvis atomum ee divisibile in infinitum, et non in infinitum. Connexuit, omne corpus naale ee mam. 1.[m] ex q.[a] omnia constant tamquam ex principio intrinseco. Sensit deinde cum Epicuro circa, speciem ingenerabilitatis et incorruptibilitatis mae non autem circa aeternitatem illius. Statuit itaq.[e] Deum in principio creasse mam 1.[m] expansam, atq.[e] extensam unde quoq.[e] in latum, longum, et profundum, quantum modo porrigitur universi moles. Unde quidq.[d] nunc Mundus est hac repletum erat maa 1.[a]

21. Et massam istam adeo immensam (inquit) Deus partitus e in paucas satis particulas angulosas, cubicas, plerasq.[e] et quadratae figurae, in portionesq.[e] multas, atq.[e] ingentes distribuit. Quibus singulis particulis Deus impressit impetum ad motum duplicem, unum, q.[o] unaquaeque particula circa se rotaretur 6)

velocissimé, quæadmodũ pila, seu turbo lusc
riis; aliũ, q. omnes particulæ ad magnã unã
portionẽ pertinentes velocissimé circũvolverent
versus centrũ ꝯstitutũ intra portionẽ illã. Illa

22\. ppinæ illæ portiones ita circũvolutæ apelant ̃ vor
tices à Carthesio. Ceterũ ꝯtendit, debuisse nãã
liũ ꝯtinngere eas circũvolutiões, et vortices
post impressũ à Deo impetũ particulis impor
tiones diversis; nᵒ enĩ motus alius, nisi vortico
sus fuit naãliũ possibilis in ea rerũ ꝯstituõne;
licet impressus impetus 2ᵐ se ad motũ alium
eet indiferens. Est apᵈ Carthesiũ raõ hujus,
qᵈ. neqᵉ. deorsũ, neqᵉ. transversũ movere se pote
rant particulæ; cũ omnia plena eent maã certe
impenetrãli.

23\. At quid ea circũrotatio! quid ea
efectũ ẽ? ꝯples inde utilissimũ particularũ
genus in quovis vortice. Profecto illæ pticulæ,
quas angulosas vidimus, et velud quadratas,
dũ circũrotarent, in sese invicẽ impingentes sunt
factæ globulosæ pᵐ ꝯfractioñe angulorũ, et ulte
riori deinceps mutua carũ rasura. Hinc par
ticulas ßq. haveri rotundas, haveis et coeniũ
alias ex ꝯfractõe, longaqᵉ collisione illarũ,
dũ rotundarent. At istæ duplicis generis: aliæ
quidẽ quasi minutissimi pulvisculi, et subti
lissimæ omniũ sunt; aliæ quasi pilosæ et
hispidæ, et vel sole, vel ꝯjunctæ, invicem

quasi in moleculas figuras habent irregulares.

24. Simile quid videre licet, cum ad tornum radit[ur] lignum aliq[uo]d praesertim angulosum; tunc enim ramenta alia minutissima fiunt, alia irregulariter figurata, nec adeo minuta, fitq[ue] simul globus quidam ligneus. Sequit[ur] triplex istud particularum genus totidem elem[en]ta sunt Carthesij. 1[u]m particulae illae subtilissimae. 2[u]m rotundae particulae, 3[u]m elementum reliquae. Omnia Carthesius ex istis elementis componit varia dossi..... permixtis. Et hanc attribuit singulis proprietatem, omnium, posse invicem transformari. Hocq[ue] prae caeteris 1[o] elemento dicit[ur] convenire ob ma[teri]a[m] ejus subtilitatem atq[ue] velocitatem.

25. 2[o]. 2. vero minus, quam caeteris procerum valdè solidum sphaericumq[ue] figurae. Proprietates alias, et munera cujusvis ap[u]d Carthesium elementis, opus quidem longum, recensere, et forte nunc esset..... importunissimum. Hoc tamen ad rem n[ost]ra[m] plurimum attinet, nempe localis motus illae, quae ex Carthesij mente impressit Deus ma[teri]ae [totiu]s totius, totus adhuc perseverat in Mundo, ut pote qui ê ingenerabilis, et incorruptibilis n[on] minus, quam ipsa ma[teri]a. Et dicit[ur] motum illum de uno corpore transire in aliud, ut ma[teri]a [ips]a ex uno in aliud, corpus transformat[ur]; neq[ue] posse unum mobile quiescere, quin alteri motum communicet.

26. Et rão motus perennis ē, q^d. fit indecens, id perire unquā, universo durante, q^d imme diate à Deo prosiserit. Hinc desunt numquā vicissitudines in nāā, cujus mālēs omnes funcio nes ex māā predicta fiunt, subtāā motib^s. nun quā in Mundo, deficientibus. Q^o pacto nil aliud preter māā et motū hujus infueniat in nāalibus mutaōnib^s. exemplo declarat ex Ar tificialibus desumpto. Ex Solis. Ostat māā, et motu armonia tota horologij rotati, et tamē quot mutaones, quos diversos effectus experi mur Omunicato sunt motū parti huic h^s rologij nunc alteri?

27. Similiter ex māā, et motu eodē modo, modo diverso jā circa eas dē, jā circa alias pres organi pnecematici, quā varij soni, Ocentusq^e. Musici resultant. Quid q̄. cedit nāā arti! imò excedit, vincit incōparabiliter. Ad hec: cum entia multiplicanda n̄ sint absq^e. necessitate; nullo q^e. modo necessaria sit māā l^e. Oditionis alterius, neq^e. frā substantialis, vel accidenta lis perripateticā ad nāalis Opōsis Ostrusnem; dicendū ē preterea, māā q^m corporū nāaliū, eē tria elementa predicta, frangi. nullā alia pre ter particulas subtiliores presertim primi elementi, que substantia eterna, et quasi spi ritus, et q^ta essentia nāe dicant?

28. Vel cum preter modificaōnes, et affectiones, corporū eis diversis

particulis sic, aut sic coeuntibus sub hac, vel illa dispositione unde dictum est in his versi culis.

* Mens, mensura, quies, motus, positura, figura
* Sunt cum materia cunctarum exordia rerum

In Ceteris fere conveniunt sistema istud cum precedenti. Anima rationalis admititur catolice in utroque exposito sistemate. De Brutis animantibus quidquid dicatur alibi nos ex professo narrabimus, et discuciemus.

29. Addendum modo est, doctrinam utriusque sistematis non nil permisceri ad aliquibus Authori bus non nulla tantum dogma ex 1°, aliqua tantum ex 2° sed non omnia utriusque admitentibus ultra alia, in quibus utrumque non dissidet, nec non et alia in neutro cistemate statuta; indeque fieri mixtum cistema ex Gasendi, Carthesijque doc trina. Maignan, Saguens, et Tosca Ga sendo adherentes ex parte hac, malunt, corpus cula, cuncta seu minima phisica, ex quibus naturale corpus, proprie esse atomos, id est, entitates insectibiles.

30. Quotquot in hoc placito conveniunt (obiter hec notentur) proprie dicuntur Athomiste, quo-
uis, et Carthesius, et ejus in hac parte, sequaces, quum agnouerint eas entitates insectibiles atomiste, etiam vulgo apelentur. Amplieri voce, comple xas omnes tunc Gascendistas, tunc Carthesianos

Novatores Jti Phi vocari solent corpusculares, eorumque doctrina corpuscularis philosophia, facta derivatione nominis à Corpusculis. Carthesij iterum et Gassendy etiam deserit Maignanus inducens atomos diversæ speciei. Nec desunt qui oculæ Maignano. Fl

31. ... Eos ca vera sequitur in hoc puncto, quos Maignanus fugit, nec solus sequitur. Nisi forte de specie Metaphysica sermo fiat: quod ista siquidem constat differre atomos apud Gassendy propter diversas ex natura atomorum inseparabiles earum figuras, quas Maignanus cum multis amplectitur, et quas ita inseparabiles Carthesius non admittit, cui suffragatur Thosca cum alijs. Circa vim motricem rursus Maignanus desertor est Carthesij affirmans cum Gassendo innatam esse atomis non autem ab extrinseco paene impressam.

32. Quod ad formam atinet corporis naturalis, quæ subobscure exponitur, atque diverse sub disjunctionibus in altero, et altero cistemate promisso, explicatio est retentionis: in corpusculares omnes illam consistere in divinatione corpusculorum. Unde divinatores passim audiunt Doctores isti. Cæterum Maignanus, et ejus multi sectatores, quibus accedit Tosca, præter divinationem, quam vocant formam generalem omnibus corporibus, aliquam agnoscunt formam specialem in compositis præsertim, in quibus subtilior, mobilior, et activior invenitur materia; eamque dicunt formam specialem, et quasi naturam I Bruto ... Hæc videtur esse illa forma, quæ consistit, apud

Gasendi in atomis spirituosis, e q.e flos mat.;
ap.d Carthesii q.d substantia aterea consistens in
subtilioribus particulis.

Subsectio 4.a
Multiplex aliud sistema insignuatur.

33. Illud
dicit.r sistema elementale juxta q.d principia sunt
intrinseca corporum naturalium reliquorum elementa vul
garia, nempe terra, aqua, aer, ignis, vel saltem
aliq.d ex his. Asseruere aliqui, ut fert, esse unum tan
tum elementum caeterorum elementorum, et corporum. Primum
intrinsecum principium. Ecciom, dixit. Heraclitus,
et etiam Hippasus; esse aerem, Anaximenes, et
Diogenes Apoliates; esse aquam, Thales Milesi
us, Homerus etiam, et Hesiodus, quatenus
Simbolice posuerunt Oceanum, et Tetim omnes
generationis parentes. His Ax. modernus
subscripsit Fran.cus Patricius statuens omnia
constare ex liquore, aut soluto, aut creato.

34. Terram
esse principium hujusmodi, asseruit nullus, teste
Arle. Sed aliquos ita sensisse, invenies ap.d
Sextum Empiricum lib. 1.o et 2.o adversus Philoso
phos Hipo Rheginus, ignem, et aquam; alii ig
nem, et aera; alii ignem seu ethera, et terram
(idem verbis aliis sic explicant, calidum et fri
gidum) statuere duo rerum caeterarum principia.
Tria, nempe ignem, aquam, et terram alii posuerunt.

4^or^. tandẽ elem.^ta^ vulgaria complectitur: et probat hac ratiõne: quodlibet ex ijs constat, inque, resolbitur; sed in 4.^or^ elementa quodlibet naãle corpus resolbitur: ergo. Stat pro ind.^xi^ exemplum ligni semi viridis, dum comburitur. 15.

35\. Etenim videmus, resolui in fumum, qui ẽ aer, in flammã, quæ ẽ ignis, itẽ emittere ab extremitate humorẽ, qui ẽ aqua, et remanere deinde in cinerẽ, qui ẽ terra. His elementaribus apte cognectitur Anaxagoreum sistema. Sequitur Anaxagoras fortasis animadvertens, per solum recursum ad 4^or^. elementa, horumque variis cõbinationẽs explicari ñ posse diversitatẽ specificã adeo multiplicẽ corporum naãlium, meditatus quoque ẽ innumerabiles, insensibiles pticulas ecentialiter simplices, sed compositas, divisibilesque integraliter ratione specierum diversarum, in ea multiplicitate, quæ datur corporum diferentium speciê.

36\. Ita, videlicet, ordenem pticulæ specierum totidẽ pportionaliter, quot specierum sunt naãlia corpora in Mundo componenda: has pticulas, à Deo posuit creatas in principio per ipsam Mundi creaõnẽ. His consesit motum localẽ, in equalẽ tamẽ juxta dissimilitudinẽ, et in equalitatẽ earum specificã, et motum quidẽ a Deo impressum, et conservatum. Cogitabit preterea, ut per earum motum ita pticulæ agitentur, quod determinaõnẽ positivã haveant se movendi aliæ versus alias ejusdẽ speciei; posint dum,

sibi similibus averti propter impetum validiorem à causa alia impressum ipsis.

37. Statuit deinde nullum dari re ipsa corpus naturale purum omninó, seu non constans nisi ex iis particulis, quæ proportionem habent ad ipsius speciem constituendam. Itaque in aere v.g. plurimæ sunt dispersæ particulæ aqueæ, terreæ, et aliæ. Et hinc aliquam subit explanationem, seu axioma illud Antiquarum omnia in omnibus. Anaxagoras ulterius posuit communia 4.or elementa esse receptacula, et stationes particularum innumerarum ad alia corpora pertinentium. Et hoc aeri præsertim competit, qui proindé apellari solet Mixtum magnum, et rerum omnium seminarium. Cur autem hæ particulæ in aere v.g. dispersæ non conjungantur ibi in portionem aliquam sensibilem pro hoc explanatur analogiá, et oportuno exemplo salis soluti in aqua.

38. Dum enim aqua remanet, salis particulæ dispersæ non conjunguntur in cubos sensibiles, quod accidit aqua evaporata. Consistit in ejusmodi particulis magna pars anaxagoreæ. Ita autem explicatur in hoc systemate sicut explanant corpusculares cæteri; autem dicitur consistere in particulis unius speciei, quæ prævalent indeparabiliter in uno corpore, aliis particulis simul immixtis. Undé a prevalentibus differentia specifica unius ab alio corpore desumitur. Exempli gratia est vinum in quantitate magna, cui permixtæ sint paucæ nimis partiulæ aqueæ, seu terreæ, quod nihilominus

minus simpliciter apelatur, prevalente parte vini ad tribuendum
dicti specificae absolutae denominationis.

39. Sequitur quimica
ciprenae Chimica, Spagirica, Pirotenica, Hermetica, (tot
enim insignitur nominibus pro cujus rationis in eandem) ars est resolvendi
naturalia corpora sublunaria scilicet in partes sensibiliter dissi
miles corpori dissoluto; idque beneficio praesertim ignis, et calo
ris: Axioma est chimicorum illud, quod usus esse Empledocles
// dicimus, nimirum; quodlibet ex iis constat, in quae resolvitur.
Quia cum homines intenti plurimum huic arti observaberint dis
solui, ut ipsi ajunt, corpus quodlibet in substantias
5. sensibiliter dissimiles totidem statuunt principia cujus
libet naturalis corporis.

40. Haec sunt apud ipsos, pro ipsorumque
arbitrariis hisce designata nominibus. Mercurius,
Sulfur, Sal, flemma, caput mortuum. Ex istis 3a
priora dicuntur activa principia propter eorum motum,
magnamque activitatem, quam exercent in mixtis corporibus.
Duo reliqua dicuntur passiva quoniam veluti sedent, et qui
escunt, neque in aliud deserviunt; nisi ut coerceant, tempe
rent motum, et activitatem aliorum. Sed in dissolutione Mer
curius qui spiritus, etiam vocatur, liquor est subtilis
simus, limpidissimus, aridus, facile penetrans, et
facile evanescens. Sulfur alio nomine Oleum est collec
tio ex liquidis, odoris, oleosis, et inflammabilibus
particulis veluti glutinum; estque Mercurium subsequens,
dum separatio fit.

41. Subsequitur deinde Sal, qui
principium est 3um in dissolutione; nomenque habet,

pa analogiâ, seu proportione ad sale vulgare. Stat in solidis sapidisque particulis, aqua solubilibus (hocè divisibilibus in alias iterum, atque particulas minutissimas) etiam discretibi calore levi, sed liquatibilibus igne behementi. Salis triplex genus, nempe Sal fixus, volatilis, et essensialis. Innumeræ deinde apud Chimicos Salis divisionis. Flemma liquor quidam copiosus (etiam aqua absoluté dictus) quo Sal cujuscumque corporis dissolbitur. Quæ unum nec Sulfur havet, nec Mercurius, substantiæ licet liquidæ quoque sint.

42. Caput mortuum, pars unum ultimum principium, ê solidia, et pulverea substantia liquores inuiuens præsertim flemmâ.

11 Apelant etiam hoc principium, terræ damnatam, et Fesses. Pro Chimicis operationibus exercendis, ut quinque extrahant principia, mille sunt opus instrumenta mecanica, mille aciones diversæ, quarum nova, uel ignota sunt penitus, et inveniendæ nisi in dictionarijs Chimicorum; uel si alias, nota, detorta quidem sunt ad res omnino alienissimas designandas. Non me fugit, Chimicos aliquos, quos inter rex Nicolaus Cabeus, tria solum agnoscere dicta principia intrinsica corporis naturalis.

43. Quæ Cabeus nititur acommodare senvui ~ Aristetico dicens, materiam esse corporum substantiæ illæ, quæ extracta dicitur apelatur caput mortuum salibus incorporatum; forma substantiæ illæ, quæ extracta dici solet Mercurius Sulfuribus deli

nitur; unione vero substantiæ illius humidæ, gluti nosæ, et viscosæ, quæ partes fixæ, et crassæ, mate riæ scilicet, in compositis jungit cum parte volatili, et spi rituosa, scilicet forma; et hanc substantiam, quæ unio est, à corpore extractam, appellari flemma sulfuribus inmixtum. Insuper nec me latet, alios Chimi cos R.R. tantum duo rerum principia constituere, nempe Alcali, et Acidum. At salium duæ species his nominibus communiter significantur. Et sali fixo plantarum omnium inusitatum nomen Alcali, vi detur attribui: ergo salis fixi magna extrahitur copia ex planta quadam dicta cali. Estque illud, quod Hispani nuncupant Barrilla, ut Felix Palacios observat in suo lemiri hispano, facto, novis aucto reflectionibus.

Subsectio 3.a

Textus de omnibus censura, præmiso cistemate Aristotelico.

1. Aristoteles, ejusque sectatores innumeri hanc rerum naturalium exhibent ideam. Corpus naturale completum constituitur ex materia 1.a et forma substantiali, tanquam partibus ecentialibus. Materia 1.a est substantia incompleta, ecentialiter simplex, producta à solo Deo per Creationem. hæc statuitur communem omnibus, sed indiferens ad qualibet formam substantialem recipiendam. Et cum sit apta equè, ut fiat materia equi, vel materia plantæ, vel ignis, et sic aliarum corporum naturalium; proinde dicitur pura potentia, nempe ut sit actualiter hujus aut illius naturalis

corporis maâ. Pro corruptione naâlis corporis ipsa n̄ perit; p.^r generaône ejusdē corporis ipsa n̄ fit.

45. Hoc suposito ingenerabilis credit.^r, et incorruptibilis. De substantiali fôa itidē agrat.^r, q.^d ē substantia in ꝯpleta; simplexq.^e ecentialiꝫ. Addit.^r, q.^d actuet illā poalitatē maē I.^e et cū maâ ꝯstituat corpus naâle in specie ꝺ̄terminata. Hinc actus ē maē, estq.^e simul tria radix acdentiū, atq.^e operaôniū illius in tali specie corporis, et coentū principiū motus, et quietis ejus, in q.^o ē. Admitti.^r fôa substantialis, quę spiritualis sit, à Deo p.^r creaône producta. Cahę dar.^r in solo hôe. Reliquę naâles dicun.^r ab agentib.^s naâlib.^s pduci et ꝯseruari ꝺ̄pendentē amaâ, perireq.^e corrupto ꝯposito substaâli, seu corpore n̄aâli.

46. Inde generabiles et corruptibiles ipsę apellantur. Perfi ciunt, ornant, corpus naturale, et huic in ope rando subseruiunt entitates alię absolutę, quę formę accidentales, et accidentia nuncupant.^r Hęc non ualent extra subjectū substantiale na turaliꝫ existere; ac possunt diuinitus, seu su pernaturaliꝫ. Sunt hujusmodi color, frigus, calor, aliiq.^e plurima. Vltra has etiā admi ttun.^r modales entitates, seu modi, entia, sit intrincicè, et ecentialiꝫ affixa aliis, quorū sunt ꝺ̄rminaônes actuales. Modi isti sunt alij substantiales, accidentales alij. Prio rū exemplis unio inter extrema subs

rantialia; aliorum exemplum unio accidentis ab- 18.
soluti cum subiecto, si predicte uniones dicte
reales supponantur a suis extremis.
17. Probatur
hec paucula, licet aparente uelicti digito solo,
immensus rigor representatur; hoc est,
tota fabrica sublimis, et excelsa ualde Cis-
tematis Aristotelici, seu Perhipatetici. Ex
his aparet, materiam primam, et formę
substantialem (de unione disputatur) esse
in hoc cistemate prima principia intrin-
seca corporis naturalis. Aparet, genera-
tionę ignis v.g. et corruptionę ligni ex-
plicari per productionę formę ignis de-
pendentem a materia, et per destructio-
nem formę ligni, non destructa materia
prima ligni. Aparet corpus naturale
capax esse accidentium, per quę ualeant
exponi mutationes ejusdem, quę non ui-
dentur esse substantiales, et dicuntur alte-
rationes ejusdem corporis; ut cum ex fri-
gido, uel ex non calido, redditur cali-
dum corpus aliquod.

18. Aparet, diuer-
sa accidentia de nouo introducta cor-
pori naturali posse esse rationę, cur alia
dependeat accidentia prius hauita, ex hac-
que uariatione prouenire posse gene-

rationem formæ novæ substantialis sem-
per associatæ nobis illis accidentibus; et co-
rruptione formæ prioris pendentis in sui
conservatione ab accidentibus illis deper-
ditis. Apparet, cur in morte Hominis ani-
ma rationalis non pereat; quia nimirum
in sui productione, et conservatione ani-
ma rationalis independens est à materia.
Apparet, cur destructa substantia panis
remanere nihilominus valeant in Eucha-
ristia accidentia panis; quia videlicet illa
accidentia ex iis sunt, quæ vocantur ab-
soluta; et licet non possint naturaliter
absque subjecto substantiali existere; possunt
tamen supernaturaliter.

10. Pariter alia pluri-
ma tam naturalia, et philosophica, tam superna-
turalia, et theologica elucidantur ex prin-
cipiis hujus Systematis. Jam altera pars
tituli subjectionis istius nos occupat. Pro-
fecto quod de Carthesio pronuntiavit Emi-
nentissimus Ptholimei, nempe poeticam qu-
andam innuisse philosophandi rationem,
quam merito possit asseverari de om-
nibus Corpuscularibus, statim animadvertet
ingenuus quisque vir, eorum expandita
doctrina, afrabitque cum P. Ulloa: pulchra
sunt ista propoemate fabricando. Et qui-
dem omnes sciunt Carthesiæ philosophiæ,

in Multis Academicijs proscriptã fuisse tamquã doctrinã, quæ redoleret atheismum, quæ incohærens est cũ dogmatibus fidei Catholicæ.

50. Certe Parisiensi Universitati præceptũ fuit decreto Regis Christianissimi anno 1671. ut persisteret in non admittendã nova Philosophia Carthesij. Cohibatũ etiã est, quiritali fulmen Pontificeũ in varios libros Renati Descartes à nullo in posterũ legendos, donec expurgarentur. Et si locus aliquis dandus est conjecturis, æquũ est suspicare pessimè de doctrina illa, quæ Hæreticis sic evenit gratissima, ut post ipsam vulgatam vix extiterit Jansenista professorus philosophiæ, qui non assentiretur Carthesianis. Ad hæc: qui non probat amicitia, epistolareque Comercium, quod Carthesio intercesse sit cũ Antonio Arnaldo Janseniane faccionis antesignano?

51. Videndus Vincentius … tom. 2°
Pater Theodoquim tom. 2° Theologiae hispaniae
part. 2a tract. ultimo, cap. 8° et Illmus Ve-
cius in censura Phil. Cartesianae. Quaeres
Philosophia corpuscularis, cujus criminis repre-
hendatur rea? ut praedictis censuris subjiciatur.
Dico 1°: quoniam serie philosophandi rationi. Sua-
detur: Seria philosophandi ratio in quaest.
circa res non demonstrabile aliqua Metaphysi-
ca evidentia non statuit ea non magis clara,
quae potuerunt vero similius accidere, si alia
accidissent in quibus adhuc non invenitur absur-
dum manifestum asseruerint constanter plerique
Sapientes eisdem quaestionibus respondentes.

52. Atqui
quaest. … 1ª et entitas rerum principiis et
circa res in Mundi constitutione non demons-
trabile (sed ad essentiam talium principiorum) aliqua
Metaphysica evidentia, et deinde philosophia cor-
puscularis in praedictis quaest. assumens sta-
tuit ea non quidem magis clara, quae potue-
runt vero similius accidere cum tamen plerique
Sapientiores eisdem quaest. respondentes asse-
ruerint constanter accidisse alia, in quibus
nullum adhuc absurdum deprehenditur. Ergo philosophia
corpuscularis opponitur seriei philosophandi
rationi. Major fatetur discursus omnium pruden-
tiae regulis, juxta quas Aristoteles 1° thopico-
11 rum cap. 1° dixit: vera sane, et approbanda

// quę uidenť omnibus, uel plerisq.[e] uel sa
// pientioribus ex.[o] ijs, uel omnibus, uel
// plerisq.[e] uel maxime clarjs, et notjs. Inn

53. Innup.[x]

nititr, atq maior in in seuero stilo Phorum qui ñ explendida queque sectant, et uero similia, ut Pseuis mox ē, sed quę uerè manifestissime prouent, uel magis consona ueritati. Ut, ultrò ddit noue illę Phię hęc duo, quę sublite sunt. 1.mo q.[d] Arletica principia corporum naalium demonstrari ñ possint euidenter Metaphice. 2.do q.[d] sic uero simile. Mundum peruise. Ostiuit ex principijs inuenidis, quę descrisit, et statuit ea phia. Afirmat deinde nr, ea quę de principijs astruunt in noua illa phia, ñ eē magis clara quę alia à plerisq.[e] sapientiorib. circa id asertas. Negant hoc nouatores Phi.

54. Sc.[dō] m[dō] eę claritate, quę ipsis sępè jactitant, ipsique soli sentiunt, deuent qui de ejus asertioni ostendere; ñ tam re huic debito adhuc fecerunt satis. C.[d] attinet ad Ostanij illa acertionem m sapientiorum hominum plerorumq.[e] probatur euidenter ex ipsis post Arls Phorum ueterum scriptis Gręcorum atq quàm latinorum; ex primarijs etiam Christianę religionis Doctoribus tunc Gręcis, tunc Latinis; ex ijs deinde fere omnib.

sapientioribus et eruditis PPhis, qui floruerunt in orbe christiano à seculo 12. usque ad initiú 17. sive eos dixerit Platonicos sive Perhipateticos, sive Scholasticos.

155. Traefeci sunt Arleticy Cistema de principiis corporis natalis tot tantique viri, et sapientiores precertim nobilioribus rationibus, et arguitis illud pararunt. Insurgit tamen aliquis rogans de sapientissima Grecorum Patrum Schola de Hilario, Cipriano, Irineo, Iustino, Chrisostomo, Bacilio, Athanatio, Theodoreto, Dionitio; isti ne que passim apellamus Platonicos, cistema docent Perhipateticy; Etiq ne hoc docet inter Latinos P. Augustinus, qui maxime Platonicus senceri ... lex se haVet: imó quo vere Platonici, cistema Arleticy tuentur. In

156. Un istiq senteri tiam me rapit valentem authoritas Cardinalis Ptholemei, cuius eruditioni multum ... defero. Sonit author iste in proemiis di certationis ... plice generali sibi persuasum haVet et longa textuum serie probatu facilimo, cistema istud vulgo apellatum Perhipateticu. Dici per inde posse Platonicum. ... Id enim ipsum, quod post Timao opera Plato sublimius dixerat de ... tione Mundi visibilis, hoc post Plato

Arles accuratius expressit.
57. Platonis illius sublimitatem, referendo sensus ad simbolicum ejus, et alegoricum loquendi modum, quem valde in genere videtur hausisse ex Pythagora. Ob quod ipsos illos, multosque alios Philosophos ex hoc credo nuncupatos esse Platonicos, quod frequenter usurparent phrases Platonis. Nec ipsos Platonis, aut antiquiores aliquos aliter in presenti materia sensisse quam sensit Arles, bene suadetur ex hoc solum, quod impugnentur ab eodem Arle etiam in istorum principijs materias: nam Philosophus ut notat praeter alios S. Thomas 3.o Metaphisice ad text. 15. aliquos Authores impugnat in iis etiam rebus quibus recte eos sensisse intelligit, non tamen quid ille significare velent, quam quid verborum aspectu indicare viderentur expendens.
58. Dico 2.o Philosophia corpuscularis multa docet dissonantia rationi, et fidei, vel saltem ex tali Philosophia deducuntur legitime. Persuadetur: nam ex tali philosophia causas secundas nihil omnino agere. Hoc subipsius nimium vel apud ipsos novatores reputatur absurdum et quod atinet ad causas liberas damnatum est tamquam hereticum in Concilio tridentino Sess.e 6.a canone 4.o. Ideo circo Corpuscula re. Catholici hoc negant, sed probatur:

nihil ē distinctū ab atomis seu corpusculis, q.d possint agere causæ 2.æ q. causæ 2.æ nihil omninò agunt. Pr. ans.: pr. vos causæ 2.æ nec possunt agere substantiā aliquam, q.d nec accidens aliq.d entitatibus, sed quidq.d posset agi a causis 2.s distinctū ab atomis seu corpusculis aut substantia eēt, aut accidens entitatibus: q.d

59. Ut ē dogma philię corpuscularis: Ut ostenditur: quidq.d potest agi, potest habere eē; sed q.d potest habere eē uel ē substantia uel accidens entitatibus; cū re uera nihil sit id, q.d huiusmodi n ē: ō. Cogita jā quantū rañi dissonet in actiō ista causarū 2.rū; q.d ignis v.g. n̄ comburat, uel si combureret tunc nihil agat. Respondent q.d nihil licet sit distinctū ab atomis, siue corpusculis, ē tamē quid modaliter distinctū, q.d possint agere causæ 2.æ et licet istæ nihil [illegible] agant, quatenus nullū uel partialem entitatem absolutē eficiunt, at falsū ē nihil omninò agere, cū agant illud corpusculis modaliter distinctū, modos scilicet aut modificationes diuersas corporū.

60. Sed contra ē: illud modale modi illi, seu modificationes, uel sunt aliquod entitatibus et reale uel n̄; si n̄ ō. sunt

nihil in linea phica, quæ ē linea agendi: ergo causæ 2.æ nihil omninò agunt: n̄ enim agi potest, nisi q.d ē aliquis in linea agendi. Si: sim.a causæ 2.æ aliquid de novo agunt entitatibus ei reale. Et ita corruit dogma præcipuum corpuscularis phiæ. Noto hos Authores abuti terminis Peripateticis cum modos vocant ea, quæ nihil sunt entitatibus in eorum sententia. Sit rursus ex eadem phia, vel nullam accidere in naturalibus generationem substantialem vel artefacta omnia fieri per substantialem generationem.

61. Ratio ē: q.a si dum generatur ignis v.g. sola de novo ponitur talis modificatio corpusculorum quæ Authores suos ē accidens, n̄ ē caput unde substantialis evadat generatio illa. Vel si ad hoc sufficit nova modificatio accidentalis nova quoque patitur forma accidentalis sufficiens erit ut artefactum quodlibet dicatur generari substantialiter. Immò fit ex eadem doctrina, ut ex supra dictis satis constat nullam omnino contingere generationem aut substantialem, aut accidentalem, cum illa modificatio accidentalis nihil entitatibus sit, et ubi nihil ponitur entitatibus, generatio n̄ ē.

62. Sit ulterius nullam esse in consideratione phica differentiam specificam substantialem in

corporibus naturalibus juxta plerosque cor-
pusculares cum in substantia eadem spe-
cifice saltem specie physica omnia conveni-
ant in corpusculis scilicet, tantumque di-
ferant in modificatione accidentali. Unde
ad summum desumi accidentalis differentia ut
quae datur apud Peripateticos inter aquam
calidam et aquam frigidam. Quis vero cre-
dat inter aurum et lignum v.g. non esse nisi di-
fferentiam in specie physica? adde huc in-
solentissimam assertionem illam, omni rationi
repugnantem, quod in animatione brutorum
experimentumque, ut negetur anima ratio-
nalis.

63. Docet insuper ut dictum est physica cor-
puscularis nulla dari accidentia entitative
distincta ab omni substantia. Sed dari per-
suadet 1° ex mysterio Eucharistiae, ubi
remanent accidentia conservata divinitus
absque subjecto pereunte substantia tota pa-
nis et vini. Persuadet 2° ex actibus
vitalibus praesertim liberis creaturae ra-
tionalis, quos ipsa actione causat juxta
Tridentinum loco citato sic definiens: si
quis dixerit liberum hominis arbitrium a
Deo motum et excitatum nihil omnino
agere, et mere passive se habere, ana-
thema sit. Cum ergo tales actus substan-
tiae non sint, et libere agantur a creatura

rationali; commune ē, q.d sint accidentales entitates à substantijs distinctæ, q.d n̄ admittunt corpusculares. 22.

64. Persuadetur 3.o ex qualitatib.s sup.rnaalibus, de quib.s S. Petrus Epistola 2.a cap.e 1.o dixit: maxima et pretiosa nobis promissa donauit Deus, ut p.r hæc efficiamini diuinæ consortes naturæ. Et dona ista ēē gratiā hauitualem, qua filij Dei nominemur et simus; actus etiā uirtutes theologales præsertim, qui bus ad gratiā illā disponimur, docent ex Concilijs præsipuè tridentino, et florentino. Rogo nunc: ista ne dona hauent aliquod uerū ēē? si n̄ hauent: ergo nihil sunt maxima illa, et pretiosa dona, p.r quæ hos efficiuntur diuinæ consortes naturæ. Quid absurdius? si uerò hauent: ergo substantiale, uel accidentale et uerum, libet distinctū ab atomis, seu corpusculis:

65. Neq.e enim inter ea, quæ uerū ēē hauent, medium inuenitur à substantialibus, et accidentalibus distinctū, siue à substantia et accidenti; neq.e etiam in sanā mentē cadere potest, q.d dona illa sup.rnaalia distincta à atomis, seu corpusculis. ergo id præter al rationale admittendæ sunt istæ entitates à corpusculis distinctæ. At dicunt nouatores; hauituales

gratia ēē substantiā sup.naalē à Deo p. creaōnē productā; licet aliàs verè dicat qualitas et accidens animæ; q.a illā afficit, et illustrat; quē admodū lux Corporea, cū sit verè substantia qualitas apellatur, et accidens aeris illuminati, accidens nimirū respectivē, nō entitativē.

66. Sic respondet Thorea cū Mainano. Mito in Omunioxi Theologia gratiā habitualē à Deo nō p. creaōnē sed p. eductionē in anima produci. Mito q.d si gratia substantia sit, jā abstruit de facto substantiā creata absoluta et sup.naalis, cui repugnat Theologorū consensus, et quam de posibili admittunt pauci. Et deinde afirmo, q.d si gratia substantia ē erit fōā substantialis respectu animæ; cū gratia verè sit fōa animæ, verè quē ipsi inhæreat juxta Conc. Tridentinū sess.e 6.a cap.e 7.o et canone 11. et sic cū hac constituet unū cōpositū substantiale.

67. Unde coeius erit hoīē justū, distingui specificē substantialiē apecatore; et substantialiē mutari, cū de pecatore fit justus. Hoc autē coeius ē, in auditū et intolerabile. His tamē preremisis, quē suadent urgentissimē gratiā habitualē, nō ēē entitat.

substancialis, sed accidentalis, ergo, an actus illi supernaâles, licet ab aliis virtutibus procedant â volo. Deo vetat Concilium respondere, hominem in illis actibus nihilomnino agere: ô cuius anima fieret, et non â volo Deo. Deinde tales actus substantiâ non sunt, nisi dicatur absurde, hominem mutari substancialiter per fidem, spem, atque charitatem; vel nisi magis absurde dicatur, e re ipsa dicitur tales actus esse determinationes, et affectiones prorsus indistintas ab aâ.

68. Quis ista ferat equo animo? an actus ille non sunt sup.naâles; indeg.e ad eos eliciendos indigemus auxilio sup.naali? an aâ nrâ non est entitas nâalis? an ipsa aâ causat se ipsam? an non causat actus illos, ut docet experientia? an aâ, que sine se ipsa esse non potest, nec poterit esse sine actibus, quos libere elicit? qua ô via conciliari potest, quod tales actus sint prorsus ab aâ indistinti? proh Deum, que periculose ista dicuntur ab his novitatis amatoribus! et que non merentur censure acerbissime! jactet, sese nunc Corpuscularis phia de perspicuitate sue doctrine in qua agere direxere, et implere majus quidem opus est atque exorbitans anno in presentiarum instituto.

69. Circa elem.ta sistemata hoc dixisse sat erit,

q.d p.r ipsa n̄ possunt explani tot specifice diff.e corpory naaliy, q.t sunt in universo. Et s.t ñ praparareo sufficiet annotasse, novas generaões in ipso nullas ẽe p̃pẽ dicta s.a alior corp.ulaẽ. Dnã Chimicos* * nolls ego ius movere.
supvenien ipsi Coadjutores nostris speculaũi-bus nãq. investigamus mecanacũ illi gẽe-raõnibus, inquibus herent. Q.d attinet ad preveniens circa principia discuttions alia ipsi 1.a dicent, nos alia. Que p.r alam dicy, aliasve modo ipsi n̄ valent amplius revoluere ea vocant 1.a principia.

70. Sed sherunlij ipsis extimandy ẽ, et sug nil refert, dum ne illa principii mãã V.a Aeletica frag.e substantiali. Nunc ego do Quimicis sua quinq.e vel plura, vel pauciora principia dy modo ipsi n̄ amplius invendant quq q.d predicty est.——Ceterũ adnimaduertant quimici oportet, sepe n̄ omnia in mixto preexistere, que vident.r ipsis ex mixto extrahi; veõ multa d.e novo tunc pro-ducit.r virtute agentis aplicare, seu raõne dispoõnis moventiy ut frã nova substaãlis producão á causa universali. Deinde nouerint oportet, n̄ posse extrahi quimicé substantiã omnẽ, que in mixto corpore preextitit.

71. Quis enim sic extrahet aãm Bruti, aut unionẽ ejus cũ mãã, quas perire necesey ẽ in Bruti revoluões? quis sic extrahet

animæ rationalis, licet ipsa non peccat in resolutione hominis. Ex his patet, inepti valde esse ad principia intrinseca indaganda illud axioma: quodlibet ex iis constat in quæ resolvitur, scilicet quimica resolutione. Restat dicere de sistemate Perhipatetico. Illud vero cum cæteris conferre, et procul dubio statuetis, amplectendum esse præ reliquis tanta est ejusdem consonantia rationi, tanta ejus perspicuitas licet admixta utilitati maxime.

72. Illud anteferendum esse, suadet prudentioris diversorum a nobis factus num. 51. si aptetur, ut par erit sistemati Perhipatetico atque rero seculis, usque ad præsens nostro seculo nacti. Quid enim non conferrit ad præstantiam in comparatione Aristotelicæ doctrinæ immensa illa, et numquam investiganda? series hominum sapientissimorum huic sistemati subscribentium. Id in super suadetur ex eo, quod doctrina Aristotelis (si paucula excipias) aptior, superioritate, et utilior ad sacram Theologiam, fideique plurima dogmata explicanda.

73. Quæ[n]gaudeat alias prehaberi debet a Christiano Philosopho doctrina, quæ nihil debet esse antiquius, quam suam Philosophiam debere esse catholicæ ac divinæ theologiæ universa? accedunt rationes ab intrinseco, per hoc corporum reliquorumque naturalium nostro Philosophico determinandæ, quæ multum comprobant ejusdem

doctrinę veritatis. Amplectendum igitur nobis est aleticum sistema. Aliud certe nobis pro domesticas leges non licet amplecti. Ceterum ego aliud ex memoratis, vel si liceret amplecterem numquam.

Sectio 2.a

Designantur stabiliunturque 1.a principia intrinseca corporis naturalis.

Subsectio 1.a

Materia 1.a et forma substantialis sunt talia principia corporis naturalis in facto esse.

74. Materiam 1.m formamque substantiales perhipateticas existere, seorsim infra probandum est, et hic supponitur, ubi denuntiatio quaecumque illa sit, in Perhipateticos habetur. Corpus naturale duplicem hanc subit apud Thomistas considerationem. 1.m subit prout ipsum est in rerum natura 2.m omnia sua constituta, verificatque propositionem istam, existit corpus naturale, praescindendo tamen ab eo, quod principiet nunc esse, vel jam antea fuerit. Sic consideratum appellatur corpus naturale in facto esse. 2.m subit quatenus ipsum incipit esse in rerum natura, seu transivit a non esse ad esse, verificatque propositionem istam, corpus naturale existit nunc, et immediate antea non existebat. Ita consideratum nuncupatur corpus

naâle in V. fieri.

75\. Quæ sint 1.a ejus intrîca principia in altera, et altera Cõideraõnê sectio præsens docuit. Sed prius de ipso corpore in 1.a Cõideraõnê dicendum, ut titulus sucectio nis indicat, qui ê nrâ Cõttio. Comunis illa quidem, et fere omnium Scholæ Arletiçæ. Pr Cõtiô: Corpus naâle in facto êê Cõstat phica Cõstituõnê ex mâa 1.a et fâa substantiali, quin mâa ex fa, aut fa ex mâa vel ex alijs Cõstent phica Cõstituõne: õ mâa 1.a et fa substantia lis sunt 1.a intrîcâ principia corporis naâ lis in facto êê. Bona ê coâ juxta definiõ ne illæ Phi, aliamque recentiorum, quas posuim. 2.a pars antis liquet satis propter simplici tatem ecentialem tum mæ 1.æ tum fæ substantia lis.

76\. Pars vero 1.a n̂ debet êê minus clara inter per hipateticos. Pr tamen sic: quodlibet ex ijs Cõstat phicâ Cõstituõne, per quæ phicé Cõstituir; sed corpus naâle phicé Cõstituir ex mâa 1.a et fâa substantiali: õ. Mj probar: n̂ intellecta fâ aut mâa 1.a aut fâ substantialis n̂ intelli gitur corpus naâle phicé Cõstitutum; cum aliunde nec sola mâa 1.a, nec fâ sola sit totum cor pus naâle; sed res quælibet Cõstituir ex eo, q n̂ ê tota ipsa, et quo n̂ intellecto fâ, ipsa n̂ intelligitur: õ. Mj ê clara; nam per corpus naâle omnes intelligimus Cõpositum

substantiale, q.d n̄ stat in sola mâã, nec in sola fa.

77. Hæ ẽ regula firmissima ad dignoscendũ constitutiuã, uel potius noxio ipsa constitutiborũ in genere. Opponit.r 1.o Ꝉ ratiõe principij ẽ aliq.a prioritas respectu ejus, cujus ẽ principiũ; sed nec mãa nec fa sunt priora composito substantiali, siue corpore nãali: ꝫ n̄ sunt corporis nãalis principia. Mj ratõ: q.a neq.e mãa, neq.e fâ existunt antequã existat compositũ. 2.o Phus 1.o phicorũ cap.e 5.o docet, principia ẽẽ contraria; sed mãa et fâ n̄ sunt hujusmodi: ꝫ n̄ sunt principia. Ratio mj ẽ: q.a potius amico fœdere copulant.r 3.o

78. 3.o: fâ supponit principiũ sui, uidelicet mãã 1.m tamquã subjectũ, ex q.o fitũ mãã autẽ n̄ supponit: ꝫ sola mãa ẽ 1.m principiũ intrinsecũ corporis nãalis. Ad 1.m cdo mj Ꝉ prioritate temporis, quã aperto n̄ deuere habere mãã 1.m aut fa respectu compositi substantialis; et ngo mj Ꝉ omne alio genere prioritatis; ñ aliã habent mãa, et fâ prioritatẽ illã, quã uocant insusistendi eorũ respectu compositi substantiali, et Ꝉ hac falsũ dicit mj ratõ; n̄ autẽ Ꝉ prioritate temporis loquendo uniuersaliter Ꝉ eo, q.d ẽ Ꝉ ratiõe mãæ et fæ in ordine ad constituendũ principiandũq.e compositũ.

79. Ad 2.^m m^d explico hac dist.^o docet omnia principia ee̅ contraria; ne̅go: aliqua subdistinguo: aliq.^a principia corporis na̅alis in f.^o fieri; conc.^o corporis na̅alis in facto ee̅; ne̅go. M^j dein contra, ne̅go cons.^m Ra̅o m^j favet explicationi datę. Docet Arles principia corporis in f.^o fieri ee̅ mag, fig, et pribaone hujus. Hec n̅ omnia sunt contraria; nec.^e ee̅ intendit Arles. At sunt contraria fo̅a, et pribao̅ ejusdem fię. Quę contrarietas infra explicabit.^r Non ergo sunt contraria ex mente Phi principia corporis na̅alis in facto ee̅.

80. Unde maa̅ et fo̅a n̅ excluduntur ab integro munere principiandi ex eo, q.^d n̅ sunt contraria. Ad 3.^m omissa m^d, et m^j, ne̅go co̅s, ad rę. n̅ ē, q.^d fo̅a suponat sui principiu in alio genere principiandi eo modo n̅ suponat principium, ex q.^o phice ecentialiter componat.^r: in hoc siquidem genere principiandi fo̅a ē principium corporis na̅alis. Suponat utiq.^e mag tanquam principium in genere substentativo, dependenter a q.^o fo̅a (ma̅alis scilicet) producat.^r quid inde?

Subsectio 2.^a
Etiam unio est tale principium.

81. Unionem hic suponimus ee̅ entitatem aliquam distinctam ab extremis, et queritur, an sit etiam primum intrinsecum principium.

corporis naturalis, ea unio, qua mãâ et substantiali fñâ copulantur. Sit Dttio precipua: unio maẽ 1.ᵉ cū fñâ substantiali ē Dstitutiby corporis nâalis in facto ẽẽ. P.ᵒ unio maẽ 1.ᵉ cū fñâ substantiali ē pars ecentialis; sed pars ecentialis ē Dstitutiby: ḡ. Mj uiderur notẽ ueritatis. P.ᵐ D.ᵗ ejusmodi unio ē pars corporis nâalis, q.ᵃ ñ intellecta fñaliṭ, ñ intelliguitur corpus nâale infacto ẽẽ; sed pars, q.ᵃ ñ intellecta fñaliṭ, ñ intelliguitur aliq.ᵈ totū, ē pars ecentialis illius totius: ḡ.

82. Stat pro m.ᵈ, q.ᵈ aliṭ intelliguiretur fñaliṭ Dpocitū, ipsi soly intellectis fñaliṭ, quẽ ñ sunt fñaliṭ Dpocitū: v.g. intelliguieretur fñaliṭ hoô, intellectis fñaliṭ soly corpore, et anima, quẽ cū perseuerent moriente hoẽ, Dstat ñ ẽẽ fñaliṭ hoē. Mj fauet raô ista: ut intelligatur fñaliṭ aliq.ᵈ totū ñ obstat ñ intelligi fñaliṭ pz.ᵃ aliquē, quẽ ñ ē Dillius ecentia: ḡ pars, quẽ ñ intellecta fñaliṭ, ñ intelliguitur aliq.ᵈ totū, ē pars ecentialis illius totius, siue ē Dillius ecentia.

83. Sit jg precipua Dttio: unio inṭ mãẽ 1.ᵐ et fñẽ substantialis ē 1.ᵐ intrinsecū principiū corporis nâalis in facto ẽẽ. Ita ñ pauci recentiores Magistri Dtra alios. Vt Dnẽ probẽ, supono, ñ dubitari unionẽ fore etiā 1.ᵐ si Dstatur ẽẽ intrinsecū principiū. Suppono deinde sermonẽ ẽẽ Dde Corpore nâali in facto ẽẽ. Probo igitur,

unione ēē intrinc˜ principiũ ejusmodi corporis: unio ē phicũ cōstitutivũ corporis nāālis; sed phicũ cōnsti tutivũ ē principiũ intrincũ: ergo. Mi sub aliis verbis probata manet ex rationibus provię cōnis.

Probo mj:

§ 4. q^d intrincē dat ēē alteri ē principiũ intrincũ; sicut q^d extrincecé dat ēē alteri ē principiũ extrincũ; sed phicũ cōstitutivũ intrincē dat ēē alteri, scilicet toti, seu cōposito phico: ergo. Mi videtur satis firma ex ipsa cōparatione principij intrinci, cũ extrinco. Et ratio mj ē; q^d intrincē dare ēē alteri est ēē inadequata alterius ecentia; phicũ autem cōstitutivũ ē inadequata ecentia totius phici. Cōfirmo: id, ex q^o cōstat phicā cōstitutione corpus nāale ē principiũ intrincũ ejusdem corporis; sed ex unione cōstat phica cōstitutione, corpus nāale: ergo.

§ 5. Mi probatur: quodlibet cōstat phicā cōstitutione ex iis, ex quibus cōstituitur phicē; sed corpus nāale phicē cōstituitur ex unione: ergo. Hęc ē ratio mi: quodlibet cōstat ex iis, ex quibus cōstituitur eo modo cōstitutionis, q^o ex iis cōstituitur: ergo q^dlibet cōstat &c.^a R. mj: ideó licet unio sit phicũ cōstitutivũ corporis nāalis hujus modi corporis n̄ cōstituitur phicé ex unione, q^a n̄ ex unione, sed unione cōstituitur; sed n̄ solũ unione, sed etiam ex unione cōstituitur: ergo. Mi cōtinet nimis seriũ Adversariorũ responsionę, quę (pace omniũ dixerim) reverentiam philosophicam videtur extrahi ad meras tricas.

86. Probatur: unio est constitutivum quo et constitutivum quod corporis naturalis; sed res qualiber constituitur suo constitutivo quo et quod; ergo non solum unione destructa probatur: unio ita est constitutivum corporis naturalis ut non solum sit id, quo materia et forma dant suum esse ipsarum corpori naturali; sed etiam est id, quod dat sui proprium esse ejusdem corpori; sed quod ita se habet est constitutivum quo et quod; ergo. Major constat: videtur quod assignare genuinam notionem constitutivi quo et quod. Minor vero videtur esse certa. Et ex utraque bene colligitur unionem esse constitutivum quod ac proinde principium intrinsecum corporis naturalis.

Subsectio 3.a

Argumentis fit satis.

87. Sed: Philosophi cum Aristotele adequate dividunt causam intrinsecam in materialem, et formalem; sed unio non est causa materialis, nec formalis, sive non est nec materia nec forma compositi: nam unio distincta ab extremis neque est materia nec forma corporis naturalis: ergo non est causa intrinseca materialis, nec formalis compositi; ergo ex unione non constat compositum: ergo non est constitutivum corporis naturalis. Haec ratio est precipuum fundamentum, in quo nititur sententia opposita. Ad cujus solutionem noto 1.o divisionem causae intrinsecae in materialem et formalem esse adequatam respectu compositi constantis partibus mutuo perfectibilibus, et perfectis media unione in formationis: conceptus vero causae intrinsecae universalis sumptus latius patet, quam divisio

causæ intrinsecæ informalis et materialis.

88\. Ratio est: quia calor intensus constat ex pluribus gradibus caloris tamquam ex causis intrinsecis, et principiis, et nullus gradus est causa materialis, aut formalis respectu intentionis, quæ est aliquid compositum ex se unum. Præterea: compositum integrale constat ex partibus integrantibus tamquam ex causis intrinsecis et principiis. Et nulla pars integralis est pars materialis, aut formalis totius integralis. Unde discursu facto non excluditur rationem causæ intrinsecæ, nec unio intensiva gradus, nec unio continuativa partium integrantium; cum ejusmodi compositum non detur causa formalis aut materialis. Ceterum, quando loquimur de causis intrinsecis corporis naturalis constantis partibus perfectibili et perfectivis media unione in formationis, dico quamlibet causam intrinsecam ejusmodi compositi esse materialem, vel formalem. 28.

89\. Noto 2º unionem esse vere formam physicam. Ratio est quia unio vere recipitur in extremis, et extrema sunt subjectum vere receptivum unionis; sed omne recipiens physice est vere subjectum physicum: ergo omne receptum est vere physice forma physica: ergo unio est vere forma physica. Constat notatum ex Doctore Eximio disp. 16. Metaphysicæ sect. 2ª num. 23. ubi ait: nihil esse absurdi, quod modus unionis, qui est via ad terminum sit forma imperfecta respectu subjecti, vel quod idem modus informationis, qui ut est actio, est causalitas ejus, ut illam unit, et afficit, sit aliqualis forma ejus.

90. Verum quamvis nostri Recentiores, unionem esse veram formam compositi concedunt communiter, et negant esse veram formam compositi aut unionem esse veram formam in composito concedunt, et negant esse veram formam compositi, nota 3º, unionem esse veram formam compositi. Ratio est, quia unio est vera pars compositi: ergo est vera causa intrinseca compositi; sed non est causa materialis vera compositi: ergo est causa formalis et forma compositi. Deinde unio est verum esse inadequatum compositi: ergo est verum esse materiale, vel formale; sed non est verum esse materiale, quia non est materia, sive subjectum formae absolutae compositi: ergo est verum esse formale sive forma compositi.

91. Hinc ad argumentum omissa nostri majori, negando minorem. [...] hujus disting.: unio distincta ab extremis non est forma ultima corporis naturalis, concedo: non est forma non ultima, nego. Explicatur in composito humano v.g. haec sunt denominationes ... materia unita animae, anima unita materiae, materia et anima inter se unitae. Sola materia est subjectum 1ae denominationis, sola anima est subjectum 2ae denominationis: materia et anima sunt subjectum 3ae denominationis. Nulla tamen ex his denominationibus est praecipua, et nobilior denominatio compositi humani.

92. Unde inquirendum est quomodo se habeat unio respectu denominationis hominis, quae est nobilior denominatio. Denominatio hominis provenit ultimo ab anima rationali et non ultimo provenit ab unione: hinc anima rationalis est forma ultima, et unio est forma non ultima compositi humani. Denominatio, quae provenit

ab unione ē denominaᵒ unius: unius, imquq, n̄ unitate transendentali, qua ꝯpositꝫ n̄ ē divisibile in plura ejusdꝫ adequatē raonis cū ipso, sed unitate phice unionis fiatꝫ ptiꝫ, qᵃ raone ꝯpositꝫ n̄ ē unꝫ aggregaonis, sed unꝫ pʳ se ꝯpositꝫ.

93. Cū igit' denominaᵒ homis includat essentialiꝫ denominaoņ unius, ejusmodi denominatio 2m̄ ꝯceptꝫ n̄ ultimꝫ fraliꝫ provenit ab unione, et 2m̄ ꝯceptꝫ ultimꝫ fraliꝫ provenit ab anima raonali, et 2m̄ utrumq. ꝯceptꝫ provenit simul ab aā, et unione. Hanc doctrinā instatiis 1º: unio n̄ tribuit ullā denominaoņ. P. ans: si aliquā denominaoņ tribueret, maxime denominaoņ uniti; sed hanc n̄ tribuit; qᵃ ꝯpositꝫ n̄ denominat' unitꝫ suis ptibus, nec alteri distincto ā suis ptibus: ergo. Nego ans: ad probaoņ nego minorem.

94. Unio tribuit denominaoņ uniti unicuique extremo respectu alterius et utriq. respectu sui; qᵃ maā denominat' unita frē, et frā unita maē, et pars utraq. simul denominat' unita ipsi unioni pʳ unioņ ipsā; ꝯpositꝫ autē n̄ denominat' unitꝫ, denominat' tamē unitꝫ ab unione tamquā ā frā. Instatiis 2º: licet unio tribuat aliquā denominaoņ ꝯposito adhuc n̄ ē illius frā: ergo. Maā denominat ꝯpositꝫ maale, quin sit frā ꝯpositi. Preterea: eadē maā denominat se ipsā ꝯpletā.

95\. Ngo anš ng denominaão, quę inuenit in Dposito, et ñ prouenit fraliz a subto, prouenit fraliz a frã: cy auę unio ñ sit subty in Dposito et aliun de ab ipsa proueniat denominaâ unius, infert, q.d unio sit frã Dpositi, hocipso, q.d aliquę De nominaõnę tribuat Dposito. Ad 1.m probaõnę respondeo, maĝ slicet 1.m ñ ẽẽ frĝ in Dposito, et q.d ñ ẽ frã in Dposito, nequit ẽẽ frã Dpositi: Vnde licet maã tribuat Dposito denominaõnę mãalis, ñ ideo ẽ frã Dpositi. Vnio uero ẽ frã in Dposito, ut Dunt aduersarij: Vnde hocipso q.d tribuat Dposito denominaõnę unius seu Dpositi phici ẽ frã Dpositi. 2.a probaõ simi li solutione excipienda ẽ.

96\. Instaueis 3.o; et infe res ex doctrina nrã: ẽ maa ẽ frã ñ ultima honis. Pillatio: maã determinat ad denomi naõnę nobiliorę sensitiui raoñalis 2.m Dcepty ñ ultimy: ẽ frã ñ ultima honis. P. anš: maã determinat ad denominaõnę nobiliorem sensitiui raoñalis 2.m Dceptę inclusę in tali denominaõne; sed hocẽ Determinare ad deno minaõnę nobiliorę 2.m Dcepty ñ ultimy, jux ta nrã doming: q.d P. nd.m Dceptus mãalis in cludit in sensitiuo raoñali; q.a sensitiby raoñale ẽ fraliz maale; sed maã Determinat ad denominaõnę maalis: ẽ

97\. Ad instantiã, ngo coĝ: ad probaõnę, ngo anš, et ad hujus

probaōns nḡo m̄d. Ad cujus probaons dis tinḡ. m̄d. ceptus m̄aalis includit in sen 3o.
sitivo raōnali ɔcretive sumpto, ɔdo: in sen sitivo raōnali abstractive sumpto; nḡo m̄d.
Sensitivo raōnale potest abstractivé acipi quatenus significat fg. raōnale, que ē virtus sensationis, et ratiocini, et in hoc sensu ɔceptus m̄aalis n̄ includit in sensitivo raōnali. Potest etiā accipi ɔcretive, et sic acceptū n̄ solū dicit animā raōnale, que ē virtus productiva, et elicitiva sensaonis, et ratiotini, sed etiā māā ɔterminabile p. animā raōnale; dicit enim māā, ut principiū passibus sensaōnis, et in hoc sensu sensitibus raōnale ē formaliter m̄aale.

96. Distinḡ. m̄. sed māā ɔterminat ad ɔnominaōne m̄aalis, que ē ɔnominatio phica ɔ linea totius; nḡo: que ē ɔnominaō logā et n̄ ɔ linea totius; omito m̄. Explicat solutio juxta sententiā circa subtū ɔcepti, et fē phicē, quā sequit recentior cujus ē instantia: denominaō ɔ linea totius ē illa, que nulli pti 2m. se ɔvenit, sed utriq. ɔvenit prout in toto: nā ptes devent ɔplere mutuó coad denominaōne, que ē ɔ linea totius; atqui ɔnominaō m̄aalis ɔvenit pti 2m. se, q.a māā 2m se ē entitas m̄aalis: ḡo ɔnominaō m̄aalis inclusa in sensitivo raōnali ɔcretive sumpto, n̄ ē ɔnominatio ɔ linea totius, nec denominaō phicā.

99. Et rao e, q.a in ordine ad hanc denominaõnem extrema n̄ sunt phicé in Dpleta: mãã enim 2.m se habet ejusmodi denominaõnem: Unde hęc denominaõ erit loga; et licet determinet a mãã, cum n̄ determinet phicé, n̄ infert. mag. ee fig. Instabis 1.o illud n̄ e proprié fra Dpositi humani, q.d n̄ determinat nobiliorem denominaõnem de linea talis totius, sed solum ad aliquam denominaõnem minus nobilem; sed unio n̄ determinat ad nobiliorem denominaõnem de linea talis totius, sed solum ad aliquam denominaõnem minus nobilem: ergo. M.r Dstat juxta sententiam quę statuit fig. phicam ee illud, q.d ex predictis ex ... determinat nobiliorem denominaõnem de linea totius.

100. Pm: denominaõ nobilior de linea totius illius 2.m Dceptum n̄ ultimum e minus nobilis, et 2.m Dceptum ultimum e absolute denominatio nobilior de linea illius totius; sed unio n̄ determinat ad talem denominaõnem 2.m Dceptum ultimum, sed solum 2.m Dceptum n̄ ultimum: ergo n̄ determinat ad denominaõnem absolute nobiliorem de linea illius totius, sed solum &.a Permitto sententiam in q.a procedit instantia, et distingo. n̄ Dzem illud n̄ e proprié fra Dpositi humani, q.d n̄ determinat ad nobiliorem denominaõnem, vel 2.m Dceptum ultimum, vel 2.m Dceptum n̄ ultimum, Ddo: presisé 2.m Dceptum ultimum nego n̄ Dzem

101. Disting.o ergo m.m: sed unio n̄ determinat ad nobiliorem denominaõ

ne de linea totius 2.m deceptus ultimus; dico: 2.m decep tus n̄ ultimus; ergo m. Ad deceptus prae proprie ta lis juxta illam sententiam requirit, q.d habeat virtutem determinativa nobilioris denominationis de linea totius, vel 2.m decepti ultimi, vel 2.m decepti n̄ ultimi. Anima rationalis determinat nobiliorem de nominationem de linea totius humani 2.m deceptus ulti mus; Unio vero animae rationalis cum materia determi nat eandem denominationem 2.m deceptus n̄ ultimus, et utraque absolute determinat nobiliorem denomi= nationem de linea illius totius. Explicatur hoc in sententia constituente intellectionem creatam, p.r actio nem productivam speciei impressae, et ipsam speciei ex pressam.

102. Intellectio creata determinat nobiliorem deno minationem de linea hujus totius Angelus intelli gens: forma hujus denominationis est formalis intellectio creata. Rogo, nunc actio productiva speciei ex presse sit formalis forma illius totius? sane forma est; et tamen n̄ est forma ultima talis denomina tionis, sed forma n̄ ultima, q.a n̄ determinat ultimo nobiliorem denominationem de linea illius totius. Similiter se habet unio animae rationalis cum materia respectu denominationis sensitivi rationale. Ad m probationem distinguo m.rem denominatio nobilior de linea illius totius 2.m deceptus n̄ ultimus est minus nobilis, q.a precise determi nata forma n̄ ultima; dico: est absolute minus no= bilis in linea totius; ergo m.rem

103. Explicatur: determinatibus adaequatis hujus denominationis sensitibus rationale est unio, et anima rationalis: denominatio haec 2.m conceptus non ultimus determinatur ab unione, quatenus haec determinat denominationem unius; quae denominatio est minus nobilis intra conceptus nobilioris denominationis, non tamen est absolute minus nobilis. Ratio 1.i quia cuique intra conceptus nobilioris denominationis potest includi virtus non ultimo determinativa talis denominationis, et haec virtus, quia non ultimo determinans nobiliorem denominationem est minus nobilis virtute ultimo determinativa talis denominationis: virtus enim ultimo determinativa nobilioris denominationis de linea totius perfectior est virtute non ultimo determinativa ejusdem denominationis.

104. Ratio 2.i quia et si forma ultimo nobilior sit forma non ultima, illa pars dicitur absolute minus nobilis, quae est determinabilis ad nobiliorem denominationem de linea totius, et non est determinativa ejusdem denominationis: nam enim absolute nobilitas, quae convenit parti respectu subiecti, stat in eo, quod forma ejus suis immediate sit determinativa nobilioris denominationis de linea totius; et est contra nam absolute nobilitas subiecti stat in eo, quod sit determinabile ad ejusmodi denominationem. Videmus nobilitas denominationis unius provenientis ab unione nam est respectu denominationis

// sensitivi rationalis, quatenus denominativa
// unius est non ultima, et denominatio sensitivi ratio
// nalis est ultima: ast denominatio sensitivi ratio
// nalis tamquam 2.^m conceptum ultimum quae non ultimum est
absolute nobilior; quia 2.^m utrumque conceptum pro
venit a praedicatione intrinseca denominativa absolute
ejusmodi nobilioris denominationis.

105. Instabis 5.°
in compositis non viventibus unicam formam totius abs
noscunt Philosophi; in compositis autem substantialibus
viventibus praeter animam, et formam corporeitatis, quam
plures rejiciunt, nullam aliam formam, sive ultimam
sive non ultimam agnoscunt: ergo unio non est forma compo
siti: respondeo, Philosophos in compositis non viventibus
nullam aliam formam absolutam agnoscere, nisi unicam et
in viventibus nullam aliam formam absolutam agnoscere,
nisi animam, et formam corporeitatis; cum hoc tamen stat,
quod unio sit forma modalis non ultima cujuslibet compo
// siti. Hinc Aristoteles dicens, compositum fieri ex sub
// to et forma intelligendus est ex subto et forma ultima
et forma non ultima. Dico

106. 2. arguitur: non est principium corporis
naturalis id, quod per se non respicitur a physica; sed unio
ipsa materiae et formae substantialis non respicitur per se a physica:
ergo. Maior probatur: non respicitur per se a physica, quod neque est
partialiter constituit naturam; sed unio neque est partialiter
constituit naturam: ergo. Probatur: natura adequate consurgit ex prin
cipio activo, et receptivo operationum compositi; sed unio
neutrum principium est: ergo. fundatur illa maior in illa

definione nat. tradita ab Arle 2° phicorum cap. 1a:
|| principij, et causa motus, et quietis ejus in qua est
|| 1° et per se, et non 2m accidens. Probat minor quia nullus
adhuc tribuit unioni virtutem operandi, neque munus
recipiendi; et ipsa hactenus contenta fuit officio
copulandi.

107. Probatur: quia nullatenus est principium ex
trinsecum operationis nat. non est principium intrinsecum corpo
ris nat.; sed unio nullatenus est principium
extrinsecum operationis nat.: ergo. Ratio maioris quia prin
cipia intrinseca corporis nat. debent aliquo modo
concurrere ad operationes nat. Probatur minor: principium ex
trinsecum operationis nat. adequate dividitur in activum
et passivum et utrumque hoc in immediatum et mediatum
sed unio neutro modo principium est: non enim pro
ducit, aut recipit operationes nat., neque causam
productivam, aut receptivam earum: ergo. Minor constat
ex Philosopho definiente nat. per ordinem ad actionem et
passionem tantum. Et probatur insuper quia excogitabilis
non est alia influentia principij praeter activum
producentis, et passivum recipientis.

108. Ex argumentis Recen
tiorum valde ingeniosi ~~[illegible]~~ alio transferentur
fere unde rationem afferunt contra propositam resolutio
nem: at hic non quaerimus ex quibus principiis ex
trinsecis corpus naturale habeat formalem rationem natura
lis; sed quaerimus, hoc corpus, quod dicitur naturale
(unde cumque denominatio ista proveniat)
ex quibus principiis componatur? et sic quaerentes

ducas sequimur Arlis, qui principia innnca Corporis naalis definibit. ... quini meminerit dcepty nae, dq. q.a alibi erat institutarus disc ons longe diversa.

109. Hic premisis ingratis nos ... arguti, ut respondeo directe, noto, plures authores agnoscere in unione corporis naalis n solu partiale, atq. inadequata, sed adequata etia, et totale raone nae, ut suo loco videmimus. Lon tame licens hic omiq in gratiq arguentis pre dictos authores falsy dicere. Ig dfesa ndr. ngo m; ngo etia ndrem qua probat, licet authori suo videat dcendo ex raone ista, nempe, q. phicas nag querit, et nullibi immorat, tamqua in obto, nisi ubi naa, aut naa pars inveniat. Qua sic ego dis tinq. raone.

110. Phica nag querit, et nullibi inmorat tamqu in obto adequato attribuonis, nisi ubi naa aut nae pars inveniat; dko: nag querit et nu llibi immorat tamqu in obto atribuonis in adequato, nisi ubi naa, aut nae pars inveniat; ngo. Cu phica haueat tamqu obtu attribuonis adequatu corpus naale, hujus ptes ecentiales ne gligere phica n potest; sed quide ear n p. acci dens, p. se respicit aut dtemplat. Est unio pars ecentialis corporis naalis, hanc proinde rea p. se respicit phica.

111. At inquis, unio, n e naa. Quid inde? Dstituit nihilominus

corp. naale, q.d ut tale sit n requirit ee naq ex omni et quovis suo Ystitutibo. An ap.d Autho rem Acutissimum, ejusq.e sectatores n nullo modo 1.a n e Ystitutibu phicu corporis naalis quo niam ap.d ipsos sola fa e naa? an quoniam ap.d Doctorem subtilem, et ejus Asseclas fa n e naa inde excludent eam a Ystitutibus corporis naalis? Phica et respicit p.x se unionem, q.a ut pote Ystituti bus phicu corporis naalis e in adequatum obtum attributionis suae phicae.

112. Et unio, q.a tale Ystitutibu e, simul e principium intrinsecum corporis naalis, quin obstet his, q.d unio naa n sit. Dispao i do in omissione sup.a facta, q.d unio n sit principium operaonum naae; etenim cum principium ejusmodi sit naa, si unio n e naa, unio n e tale principium. Ceterum neq. ndrem ipsius dispaonis praeter dicta in soluone argumenti. ndris naao ergo falsa e in omissione facta, loquendo ex dicursu ex q.o praebetur dceptus naae. Si vero arguens velit agnoscere genus aliq.d dcursus in eo, q.d unio requiratur, ut fiant juxta naae exigentiam operaones ipsius aliquae, n renuo admittere rationem ndris Argumenti reliq.a in opportuno loco reproducent.r nosq. dicutiemus ibidem.

113. 3m. argum: unio n e pars dpositi: q. 1.a ans ex Pho 5.o Metaphicae cap.e
|| 25. explicante naam ptis his verbis: pars
|| dicitur uno quidem modo, in q.d quoq.o modo

quantum dividi potest :::::: in quæ species, absque
q^to dividi potest ::::::: in quæ aliq^d. dividit^r, aut ex
quibus totum componit^r. Modo sic: quid ê pars to
tius, in q^d totum dividit^r; sed totum ñ dividit^r in
uniones, sed in mat^m et form^m: g^o uni^o ..... in ea tantum
dividit^r, quæ remanent facto mentali divisio, sive
ablata mentali compositione; sed facto mentali
divisio ñ remanet unio, sed mat^a et for^a: g^o ....:
ñ potest dividi mentaliter hõo v.g. nisi considerentur
corpus, et anima sine unione; nam si consideratur
unio, ñ dividit^r, sed conjungit^r corpus et aña:
g^o.

114. Confirmat^r 1° ex s.^to Augustino contra
Manicheos cap.^e 27. qui enumerans ea, ex
quibus componit^r domus solum meminit terræ, et lig
ni: g^o ex unione ñ componit^r domus: g^o nec cor
pus naale. Confirmat^r 2°: impropriè dicerent^r Civitates
ita ut ex unione morali plurium Civium: g^o unio
moralis ñ ê pars Civitatis: g^o nec unio phicâ
ê pars compositi. Ad argumentum nos añs: q^a et si unio
ñ sit pars absoluta ê in absolutè, id ê, verè pars
compositi; q^a ê verè inadequatum compositi ut ait ex
communi Phorum Coimius. Suarez in 3.^m ptæ
qu.^e 1.ª arco 4.º in Commentariis: nomine ptis ex
vi suæ significationis dici quid in completum et im
perfectius toto et dependens aliq^o modo ab alia
comparte.

115. Atqui unio ê quid
in completum, et imperfectius toto, cujus ê aliq^d êe,

et dependens ab aliis partibus, scilicet, mâã et fia absoluta: q unioni convenit nomê ptis in vi suæ significationis. Admitto explicationê ptis, quam tradit Phus, qui in 1º loco ut excipit ibi P. Fonseca, agit de ptibus integrantibus, in 2º de ptibus pôalibus, et in 3º de ptibus essentialibus phicis. Ad probationê antis, concesa mâ. ni nego mi; q.a totû aliquid realiter includit præter mâg, et fâ absolutâ: Unde ut totû adequaré dividatur dividen dû ê in illud aliq.d q.d dicit præter mâg et fâm absolutâ, nimirû in unionê.

116. Ad probationê mî. distingo mî. in ea totû dividit, quæ remanent, cõem toto mentaliter diviso, sive ablata mentaliter compo citione Metaphica, et logica totius; conc.do: ablata mentaliter cõpatione phica totius; nego mî. cõem Explicatur: compositio et constitutio Metaphica et logicâ totius ê realiter totalitas, quæ consistit in om nibus constitutibus, seu ptibus simul sumptis. Unde totû mentaliter dividitur ablata mentaliter compo citione Metaphica, et logica totius, id ê, n intelectis ptibus simul sumptis. Compositio et consti tutio phica ê unio inter mâg et fâg absolutâ, quæ unio n ê totalitas, sed totalitatis pars, et hæc totalitas nequit intelligi quin intelligant omnes ptes collectivê sumptæ.

117. Hinc dico, totû in ea dividi, quæ remanent ablata compositio nê Metaphica, et logica, n autê dividitur in ea, quæ

remanent ablata mentalis dpositione phica; ab eo qui divisio adequata non esset, quia preterm[i]tere aliquid esse essentiale totius. In divisione enim adequata cujuscumque totius illa dpositio mentalis auferenda est, que formalis dsistit in omnibus dstitutibus simul, et collectibus sumptis; sed dpositio, aut dstitutio phica, que est unio non est dpositio, que formalis dsistit in omnibus dstitutibus simul et collectibe sumptis: ergo De ablata mentalis phica dpositione, non manet unio manet tamen ablata mentalis dpositione logica et Metaphica. 35.

118. Probatio minoris non urget quia ut divida[tu]r mentalis Homo, non requiritur, quod dsideretur corpus et anima absque unione sed requiritur solum, quod dsideretur corpus anima et unio divisive sumpta. Probationi adjuncte facile respondetur ex dictis: nam qui ponit mentalis unionem, non ideo dponit et si ponat phicam dpositionem, quia non ideo dderat partes simul sumptas, non enim ponit mentalis totalitatem. Ratio hujus; quia juxta dmunem Dialecticorum sententiam divisio adequata totius actualis solum ex modo tendendi in obiectum differt a definitione quidditativa, quatenus divisio intentionalis distribuit totum in suas partes, et definitio easdem partes colligit. Primum fit per actum atingentem divisive partes, 2um fit per actum atingentem partes collectibe sumptas.

119. Ad 1m dprobatione respondeo, D. Augustinum non meminisse unionis, sed nec meminisse figure artificialis, quin ideo liceat inferre figuram artificialem non esse partem domus.

Desero igitur antecedens, nego utramque consequentiam. Ad 2m respondeo Civitatem constare, ex aliqua forma morali: quia est compositum quoddam morale: Unde sicut non dicitur inepte, Civitatem constare moraliter ex forma morali, ita nec inepte dicitur constare ex unione morali plurium Civium, et quidem haec forma moralis alia forsan non est nisi unio illa moralis. Nego igitur antecedens compositionis.

120. Instabis potentius ex D. Thoma in 1m physicorum lect. 13: ea in quae resolvitur definitio alicujus rei, sunt componentia rei illius; quia unumquodque quod resolvitur in ea, ex quibus componitur; sed ratio ejus, quod fit 2m naturam resolvitur in subjectum et formam::::: quod id, quod fit 2m naturam est, et fit ex subjecto et forma. Modo sic: ea sunt componentia corporis naturalis, in quae resolvitur corpus naturale; sed corpus naturale solum resolvitur in subjectum et formam absolutam: quod confirmatur: sicut se habet Copula ad compositum logicum, sic proportionaliter se habet unio ad compositum physicum; quod sicut copula non est pars logica, quia in ipsam non resolvitur propositio, ita unio physica etc.

121. Ad solutionem instantiae noto, quod si resolvi idem sit, quod destrui ex instantia, Doctrina omnes inferunt solum materiam 1m componere corpus naturale: quia destructo composito igneo, non manet forma ignis sed sola materia prima; hinc constat verum resolvi in citata authoritate non esse idem ac destrui: accipiendum quod est in usu pro ratione verius dividi. Distinguo majorem ea sunt componentia corporis naturalis in quae resolvitur corpus naturale,

p.r ablaons mentals Ɔpocitionis phicæ; ngo: q.d ablaons mentals Ɔpocitionis logæ; Ɔdo md.tem
Disting.o etiā m: sed corp.s naale soly resoluit resolutione phica in subty et fig absoluty; Ɔdo m, si loquat.r de corpore naali, q.d sit hao: soly resoluit resolutione Metaphica; ngo m.

122. Authoritas D. Thome soly euincit, corp.s naale resolui resolutione mentali Metaphica in subty, et fig, q.d uery ē: atamē hic n infert.r n resolui etiā Metaphice in unione, sane q.a ut resolutio, siue diuiō Metaphica corporis naalis adequata sit deuet dīdere Ɔposity in omne suy ēē ecentiale. Atq.e adeo in unione, que ē aliq.d ēē Ɔpositi. Resolutio p.r ablaone mentale Ɔpositio nis phicæ, fit mentaliy in maā, et fig absolutas; resolutio uero p.r ablaone mentale Ɔpocitionis Metaphicæ, et logæ fit in maā fig, et unione, in que mentaliy resoluit.r Ɔposity phicy, quatenus pres Ɔpositi Ɔsiderant.r diuisiue, et n collectiue.

123. Confirmatio pro nobis ē: q.a copula ē Ɔstitutiby, et principiy ppnis. Rao ē: juxta Ɔmune sententiā Dialecticory afirmao et ngao sunt diff.e ecentiales diuidentes Ɔcepty Ɔmune ppnis; sed omnis diff.a ecentialis est Ɔstitutiby, et principiy Ɔpositi, ad q.d Ɔtrahit raone Ɔmune: ḡ. Deinde juxta nrā sententiā copula ē hūs logus, cy sit doctrinalis significatiua: Vnde paritas uel nulla est, uel ē pro nobis. Itery instauis: S.tus Atha

nacius in Simbolo Dominicali enumerans
ptes Qstituentes hōīs ñ meminit unionis, sed
// solū corporis, et animę cū dicit, Sicut aīa raō
// nalis et caro unus ē hōo: ita Deus et hōo
// unus ē Xptus: ḡ unio ñ ē pars hōīs.
Hęc instantia soluenda ē à Jesuitis admitten
tibus unionē distinctā ab extremis.

124. Si enim S.tus Athanasius ñ meminit unionis ideo
erit, q.a in hōīe nihil datur prętr corpus, et aīā ḡ.
Respondeo: intentū S.ti Doc. eē eradicere Ario
somnianti, verbū incarnatū eē factū purā
Creaturā, et Nęstorio asserenti, Xptū eē
purū hōīē: ratio addit S.tus Doc.r
// non duersionē diuinitatis in carnē, sed
// assumptione humanitatis in Deū: Unde
sic ratiocinatur S.tus Doc.r sicut corp.us
et aīa Qstituunt unū hōīē, ita Deus, et hōo
unus ē Xptus: ḡ verbū incarnatū ñ ē
factū pura Creatura, nec Xptus ē purus
hōo. Ad hoc intentū nihil refert, q.d unio
sit Qstitutibū pars, et principiū humanita
tis, sic nil refert, q.d unio sit dist.a realiter
ab extremis.

125. 4.m argutū: intellectis pręcisè mā̄
et fā̄ ut in actu 2.o Qstituentib.s intelliguntur
formaliter Qpositū; sed ñ intelligitur unio ut Qsti
tutibū: ḡ M.r supponitur. P.m: intellectis
pręcisè mā̄ et fā̄ ut in actu 2.o Qstituentib.s

solus intelligitur ut constitutio; sed sic intellecta unione non intelligitur ut constitutibus: ergo disparitas: quod non intellecta formaliter unione, non intelligatur formaliter compositum, non probat, unionem esse constitutivum compositi: probatur. Primam antecedentis: unio ea ratione formali, qua est constitutio non est formaliter constitutibus; sed non intellecta formaliter unione, ea ratione formali, qua est constitutio, non intelligitur formaliter compositum: ergo. Ratio minoris: quia non intellecta constitutione formaliter ut tali nequit formaliter intelligi totum constitutum.

126. Ad argumentum, concessa majori, nego minorem: ad probationem distinguo majorem intellectis praecisive materia et forma ut in actu 2.º constituentibus solum intelligitur unio ut constitutio non mera; concedo: ut constitutio mera; nego majorem immo in terminis implicat. Ad similiter distinguo et nego consequentiam. Unio ut constitutio, et principiatio intrinseca in linea physica est formaliter aliquid inadequatum esse compositi, quo praecisive formaliter non intellecto, non intelligitur formaliter adequata essentia compositi; ideoque unio ut constitutio et principiatio est formaliter constitutibus, et principiis. Unde sicut implicat, quod intelligatur formaliter animal, quin intelligatur formaliter vivens; ita implicat, quod intelligatur formaliter constitutio, et principiatio intrinseca, quin intelligatur formaliter constitutibus et principiis.

127. Ratio hujus est, nam sicut animal est species formaliter includens conceptum genericum viventis ita constitutio et principiatio intrinseca est species formaliter includens

rationis genericæ constitutivi et principij: quam præter implicat principiatio intrinsecâ exclu // dens rationem principij. Ad contrarium nego antecedens, et paritatem probationis: unio siquidem ea ratione formali, quâ est constitutio, est formaliter species constitutivi includens formaliter rationem genericam constitutivi: sicut materia et forma ea ratione formali, quâ constituit est aliquid esse in adequatum compositi determinabile per unionem ad actualiter constituendum, est formaliter species constitutivi includens formaliter rationem genericam constitutivi.

128. Præcindenda sunt in unione duo prædicata, alterum genericum, vi cujus unio est formaliter constitutivum physicum, alterum differentiale, vi cujus est formaliter tale constitutivum physicum. Prædicatum genericum est hic conceptus, esse compositi, quo
// non intellecto, non intelligitur compositum. Prædicatum
// differentiale est hic conceptus, determinatio sui, et
// partium absolutarum ad constituendum compositum: per
// utrumque prædicatum unio est constitutivum physicum specifice distinctum ab alijs constitutivis et principijs.

129. At insurgis contra solutionem: unio sub conceptu differentiali non est formaliter constitutivum; sed non intellecta unione sub conceptu differentiali non intelligitur compositum: ergo quod non intellecta formaliter unione non intelligatur formaliter compositum, non probat, unionem esse constitutivum compositi. Retorqueo: materia sub conceptu differentiali non est formaliter

33.

Ysitutiby; sed n̄ intellecta maā sub ɔceptu di ferentiali n̄ intelligitur ɔpositu: ɔ similiter d.a. Instantiae retortae nil urgent, admissa transcendentia ɔceptus generici in ɔceptus diferentiales: nos uero qui intranscendentiam tuemur, respondemus distinguendo md.rem unio sub ɔceptu diferentiali n̄ ē fsaliter Ysitutiby phicy substantive sumptus; ɔdo: n̄ ē fsaliter Ysitutiby phicy adjective sumptus; nego md.rem et ɔsequentiam minori, nego ɔsequentiam.

13. Unio adequate sumpta 2 ɔceptus generici, et diferentialis Ysitutibi phici, ē tale Ysitutiby phicy: n̄ intellecta fsaliter unione 2 diff.m Ysitutiui phici n̄ intelligitur fsaliter ɔpositum; quia n̄ intelligitur tale Ysitutiby phicy ɔpositi: Unde ɔceptus diferentialis Ysitutibi phici n̄ ē fsaliter Ysitutiby phicy substantive sumptus; quia n̄ ē fsaliter eē ɔpositi substantive sumptus, sed solus ē fsaliter eē ɔpositi adjective sumptus, et ideo diff.a illa ē Ysitutiby phicy adjective sumptus. Nota diff.m inter Ysitutiby phicy, et metaphicy: Metaphicy Ysitutiby ɔuenit obto ut subjacet 1.e intentioni fsali, et ideo n̄ ē quid intrinsecy obto ɔnominato sicut denominatio ptis metaphicy n̄ ē intrinseca adequate obto ɔnominato: Ysitutiby uero phicy ɔuenit obto 2.m eē reale, et independenter ab operatione intellectus; quia nihil aliud ē Ysitutiby phicy, nisi eē in adequaty phicy rei,

et pars phica illius: sicut ꝙ Iceptus ptis phicę Ivenit unioni 2.mo ēe xxle, ita et Iceptus Istitutibi phici.

Sectio 3.a

Undagantur principia corporis naturalis in 1.o fieri.

Subsectio 1.a

Quędam premittuntur.

131. Questions neglexitra Phis Imunissimg Ill.mus Spinula. Asserit enꝫ disp.e 1.a phicę sect.e 3.a q.d log.do Ꝺ Iposito in fieri ridiculꝫ ē investigare principia, p.r quę Iponar?, cꝫ Ipositꝫ in fieri nihil aliud sit, quꝫ sua productio, quę ē entitas simplicissima ex nullis principiis Iposita, ut pote quę ē talis actio, qua frâ ponit? in mâa. Cerrꝫ distinguere deuuit sensa Ill.mus fieri actibꝫ, et efectibꝫ corporis, et fieri Iminatibꝫ. fieri activꝫ utriq.e ē ipsa efectio, et actio, qua Ipositꝫ producit?, quę actio efectiba Ipositi n ē ipsa efectio frę, q.a hęc n ē totꝫ Ipositꝫ. fieri Iminatibꝫ corporis naalis, ē illud, Ꝺ q.a questionꝫ instituunt Phi.

132. Unde de fieri Iminativo nunc agimus, n Ꝺ activo, efectivo, et frali. At loquimur Ꝺ fieri Iminativo, ut incipiente,

siue ut transeunte $\overline{\text{AB}}$ n̂ ēē ad ēē; q.d praeterea dicit̃ s.m fieri terminatiby. Et dicit̃ s.m cũ respectu ad ipsũ fieri ut conseruatũ, seu p.rmanens post sui incep- tionẽ. Quẽ admodũ fieri spale dicit̃ 1.o ab actione 1.o productiua, et dicit̃ fieri spale 2.m ab actione conser uatiua, siue 2.o productiua. Sequit̃ $\overline{\text{AB}}$ 1.o fieri terminatiuo, ut incipiente, aut transeunte $\overline{\text{AB}}$ n̂ ēē ad ēē loquimur in presenti relatè ad corp. naale.

133. Corp.s ut ita transiens n̂ ē adequatè quid phicũ, et positiby: nã cũ ēē et n̂ ēē consurgit ade- quatè! Et licet includat ēē, et n̂ ēē ejusdẽ rei, contra dictionẽ tamẽ n̂ inuoluit, cũ n̂ ēē sit pro uno instanti, et ēē pro alio. Ita cognotat duo instantia corpus transiens; aliud instans in q.o n̂ ē, et aliud immediatè subsequens in q.o ē. transitus iste corporis dicit̃ logicus quatenus uerificat p̃p̃nẽ istã, corpus naale existit nunc, et immediatè antea n̂ existebat. Dicit̃ merè logicus transitus; si cor pus coad nullã sui p̃tẽ existens in instanti A; coad omnes existat in instanti B proxi mè sequenti.

134. Transitus etiã dicit̃ phicus, si pars aliq.a corporis incipientis existat in 1.o instanti cũ negaone alterius ptis, quã in 2.o aquirit. transitus etiã dicit̃ successibus, si pars corporis incipientis existens in 1.o instanti, in ipso instanti sociã p̃tẽ habuerit, eãq.e amittat in 2.o dũ aquirit aliã p̃tẽ corporis incipientis.

Haueto omniu hoxu exempla. Si Deus in instanti B ignē producat, cujus nec unio, nec frā nec māā extiterint in instanti A, tunc, dicer ignis transire ∠ā n̄ ēē ad ēē transitu mere logō.

135. Et apellat mere logus transitus iste, q. in predicto casu ita uerificaret ∠ igne transire ipsu ∠ā n̄ ēē ad ēē, ut nil phicu ipsius ignis eet in 1º instanti, qd transiret in 2º instanti. Si uero in instanti A existat maa 1ª sine frā ignis, quā deinde haueat in instanti B tunc ignis dicer transire ∠ā n̄ ēē ad ēē. p. transitu phicu; etenim aliquid phicu ejusdem ignis existit idē pro utroq. instanti proinde q. a 1º ad 2m transiuit ex qº transitus posit phicus apellari.

136. Adde, qd illa maa existens in instanti A sine frā ignis, frā ligni haueat pro eodē instanti, quā deperdat in instanti B, eā frā ignis aquirit et haues exemplu transitus Diuersibus. Et nota, qd diuersibus transitus sup. addat phico, scilicet admitti pro 2º instanti frā aliquā quā in 1º hauebat. Unde inferes omnē transitu diuersibu ēē phicu, n̄ aute ē Diuersio: qª si pro 1º instanti existat maa sine omni frā, et in 2º aliquā aquirat, dauit transitus phicus, et n̄ diuersibus. Inferes etiā ex dictis, transitus mere logicu, phicu, et diuersibu ēē transitus logos; ∠ inde

transitus merè log^cus neq^e cē diversibus, neq^e physicus.

137 Constat 1^m q^a in quolibet corpus invenitur verificatibus hujus ppnis (posito q^d incipiens sit corpus naale) nunc existit corpus naale, et immediatè antea n̂ existebat. Constat 2^m q^a in transitu phico et indivisivo etiā existit pro 1° instanti pars aliq^a corporis incipientis; nulla autē in transitu merè log^co. Ut hucusq^e dicta dicendaq^e in posterum circa transitus intelligantur melius, nosse proderit in transitu hæc inveniri: 3^m commune, q^d dicitur mobile, seu transiens; terminus a quo, et terminus ad quē. Utergq^e terminus in totalē et pxalē dividitur. terminus totalis à q^o corporis naalis incipientis ē totū id, q^d pertinet pxalitè ad ipsū corpus considerat^ū pro 1° instanti transitus.

138. Terminus pxalis a q^o ejusdē corporis ē, q^d et pertinet pxalitè ad ipsū corpus pro 1° instanti consideratū, et p^r ipsū transitū pxalitè relinquitur. terminus totalis ad quē ē totū id, q^d pertinet pxalitè ad ipsū corp^s consideratū pro 2° instanti transitus. terminus pxalis ad quē, ē id, et ptinet pxalitè ad ipsū corpus consideratū pro 2° instanti transitus, et aquiritur p^r ipsū transitū. 3^m commune ē, q^d dicitur pxalitè transire. Dici pxalitè, q^a totum, q^d ab una sui p̂te denominatur transiens, seu ē tantū ∠ denominatibē transiens, n̂ apellatur 3^m commune.

139. Exempli gratia cum ligno ducitur in ignem, lignum non est 3.m commune; non enim lignum transit formaliter, sed sola materia prima ligni transit formaliter a 1.o in 2.m instans, et in hoc forma ignis aquirit, amittendo formam ligni, quam habebat in 1.o instanti. Unde a materia prima formaliter transeunte ad formam ignis totum lignum dicitur denominative transire in ignem; quamvis sola materia sit formaliter transiens, et 3.m commune repertum in utroque instanti transitus.

140. Non sufficere principia corporis naturalis in facto esse ad corpus in 1.o fieri ex hoc patet, quod corpus in 1.o fieri dicatur esse, et non esse. Hinc non stavit absque aliquo principio negativo propter quod verificetur non esse. Ut hoc principium designetur, oportet prescire, quod negatio semper alia est absoluta, alia respectiva. Absoluta negatio semper est negatio semper in rerum natura; respectiva est negatio semper in subiecto, existat, vel non existat in rerum natura talis forma. Et hinc prescienda ulterius est, negationem vel esse puram carentiam, seu puram negationem, vel esse privationem.

141. Negatio semper in subiecto incapaci dicitur pura negatio; negatio autem semper in subiecto capaci eius habendi dicitur privatio. Propterea 1.m lapis non dicitur privatus, sed carens visu; propter 2.m homo caecus dicitur visu privatus. Propterea capacitatem subiecti in hoc requiri jus aliquod adeo, ut dicatur privatum ipsa, non nulli exigunt Authores; videtur enim inepte dici regali diademate privatum quemque ex vertice infime, defectibusque Reipublicae

tionis. Fatear ingeta locutionis ipsius in vulgari haius sensu; sed q.ª in vulgari haius sensu dicitur etiam incapax regiae dignitatis adjectissimus ille habetur. Cn negat.ª privatio ubi incapacitas animadvertitur. 112.

Subsectio 2.ª

Quaesito respondet conclusio multiplex.

142. 1.ª corp.us naturale in 1.º speci p.º naturis logici, ut praecinditur ipse amere logo, adversarius, et etiam aphica dicit constitutive pro 2.º instanti mag., forma et unionis; et p.º 1.º instanti negationis vel mag., vel formae, vel unionis. 1.º ratio: corpus naturale in 1.º speci ita acceptum est corpus prout verificans propositionem istam, corpus naturale modo existit, et immediate antea non existebat; sed prout verificat talem propositionem dicit constitutive pro 2.º instanti mag. formae, et unionis, et pro 1.º negationis, vel mag., vel formae, vel unionis: ergo. Maior ex dictis p.º 1.ª m.: corpus naturale prout verificans talem propositionem dicit constitutive pro 2.º instanti ea omnia, quibus non intellectis formaliter, nec formaliter intelligitur corpus naturale modo existere, et pro 1.º instanti dicit id, q.º praecise intellecto formaliter, formaliter intelligitur corpus naturale immediate antea non extitisse; sed nisi formaliter intelligantur materia forma et unio pro 2.º instanti, non intelligitur formaliter corp.us naturale modo existere, et praecise intellecta formaliter pro 1.º instanti negatione vel mat. vel formae vel unionis, intelligitur formaliter corp.us naturale

n̂ stitive immediate antea: ℥. Clara ē md.ᵃ, et
113. Cstat m̄: coad 1.ᵐ p̂ẑ ex dictis circa Cstitutiva corp. naalis in facto ēe. Pro 2.ᵃ ptis ē: q.ᵃ ut totū intelligat.ᵘʳ fraliẑ n̂ existere, sufficit q.ᵃ intelligat.ᵘʳ fraliẑ ngaôē cujuslibet ptis totius; nec requirit.ᵘʳ fraliẑ intelligi determinate ngaôn̂ẑ hujus ptis potius, quā alterius.

144. Dico 2.ᵃ corp. nâle in 1.º fieri p.ᵉ transitū mere logicū dicit Cstitutive pro 2.º instanti maā, frā et unionē, et pro 1.º ngaônē maā, frē et unionis. P.ᵃ corpus naale, coad nullā sui ptē existens in instanti hoc, et coad omnes existens in proximè sequenti ē corp. nâale in 1.º fieri p.ᵉ transitū mere logicū; s.ᵉd corpus naale ita se habens in prædictis instantibus, dicit Cstitutive pro 2.º instanti maā frā, et unionē, et pro 1.º ngaônē maā, frē et unionis: q.ᵃ liquet md.ᵉ ex data supra explicaône transitus mere logici. Et Cstat m̄: q.ᵃ ptes omnes corporis naalis sunt maā, frā, et unio; et q.ᵃ ipsū corp. coad nullā sui ptē existens dicit fraliẑ ngaônē n̂ unius aut alterius ptis, sed omniū distributive sumptē ptiū.

145. ℥.ᵃ Dico: corp. naale in 1.º fieri p.ᵉ transitū phicū, ut hic de facto evenit, dicit Cstitutive pro 2.º instanti maā frā, et unionē, et pro 1.º maā 1.ᵐ et ngaônē frē. Q.ᵒ atinet ad 2.ᵐ instans, p.ᵉ Dico:

ng pro 2.º instanti verificat propositionem ipsum corpus naturale
modo existit. Quod autem ad primum instans, Dicitur sic:
corpus naturale in 1.º fieri per transitum physicum dicit Essentialiter
tantum quod pro 1.º instanti existat pars ejus aliqua
cum negatione alterius potentiæ, quam in 2.º aquirit;
sed in predicto transitu, ut de facto evenit, pars
corporis naturalis existens pro 1.º instanti cum negatione
ne alterius potentiæ aquirendæ in 2.º est materia prima
cum negatione formæ, quam havebit pro 2.º instanti: quod
scito,

146. apositum esse in Dictione additum illud, ut de facto evenit
quia ut formaliter intelligatur transitus physicus corporis
naturalis, non exigitur quod pars existens pro 1.º ins
tanti sit materia prima; nec quod negatio sit negatio formæ;
sufficeret quidem forma, et negatio materiæ havendæ pro
2.º instanti. De facto tamen transitus accidit
ut dictum est in Dictione. Patet subit explicatione
simile additum aponendum 4.ª Dictioni, quæ sic se
havet:

147. Corpus naturale in 1.º fieri per transitum dicet
sibi ut hic de facto evenit dicit Essentialiter materiam
primam pro unoquoque instanti et ulterius dicit pro 1.º
tamquam rationes formales a quibus formæ admittendæ,
hujus unionem cum materia, privationemque formæ aqui
rendæ; et pro 2.º instanti tamquam rationes formales
ad quos formæ aquisitæ in eodem instanti, unionem
hujus formæ cum materia, et privationem formæ deperditæ;
Ante probationem accipito sub isto exemplo quid
dicat prolixa Dictio.

148. Considera, ligni conversionem in ignem. Ligni videtur pro 1° instanti pro 2°. ignem. Videtur proinde 3m aliquod commune ligno, et igni, atque prointerea existens in utroque instanti: non enim absque 3° communi potest dari conversio. Hoc 3m commune, dum ligno convertitur in igne, aliud non est nisi materia 1a Ratio: quia ignis videtur non esse in toto ligneo: unde arguitur, in ipso non esse unionem formae ignis, materiamque 1m ligni carere forma ignis pro instanti illo, in quo lignum exsistit: Deinde in toto ignea videtur non esse forma ligni et hinc arguitur, in ipso non esse unionem formae ligni: videtur insuper materia esse sub forma ignis; unde exclusa manet pro 2° instanti negatio formae ignis, quae fuerat in 1°.

149. Concluditur, nil restare, quod sit 3m commune, mobile, aut transiens per aliquod tale, existens idem pro utroque instanti conversionis, nisi materia 1m quae sit eadem in ligno, atque in igne. Rursus concluditur, caetera praeter materiam 1m quae intelligebantur pro 1° instanti transitus amissa jam esse pro 2°, atque ea idcirco esse terminos parte a quibus: similiter ea quae sunt aquisita pro 2° instanti esse terminos parte ad quos praedicti transitus.

150. Concluditur tandem negationem formae ignis intellectam pro 1° instanti et negationem formae ejus ligni, pro 2° intellectam non esse meras negationes, sed privationes

êe; cu sit utraq. notio pre in subto capaci: ē enj mat̃ā existens in 1º. instanti capax pre ignis, ut tpore quo hanc aquirit in 2º. existensq. in 2º. capax ē pre ligni ut tpore quo hanc in 1º. ins tanti habuit. Ecce jg longē Dnis breue pro bationis: quolibet ex assignatis n̄ intellectis fraliz n̄ intelliguit fraliz unu corp. naale Duerti in ali ud ut Duertio Defacto euenit, et his omnibus fraliz intellectis, intelliguit fraliz Duerti: q. corpus naale in 1º. fieri p.ª transitu Duersibu hec omnia dicit Dstitutiue prout hic transitus Defacto Dtinget, Infertur Dstitutiba assignata, tunc in hac, tunc in reliquis Dnibus pro corpore naali in 1º. fieri ēe 1.ª principia intrinca: ng licet in Dtrariu posit hoc alegari; q. sclicet, corpus naale in 1º. fieri nequit Dstare phica Dstitutione ex ijs omnibus, que assignantur: ipsi tamquam Dstitutiba aut in hoc transitu Dterminato aut in alio transito.

152. Istud uerò in Dtrariu minimé facit q.ª notatu hauemus, definitione, in qua explicatur ratione principij intrinci, q. ex ipso Dstet phica Dstitutione corpus naale ēe datu pro principijs intrinsecis corporis naalis in facto ēe. Et ratio notationis ē, q. corpus naale in 1º. fieri Dstituitur, ut probatu ē, ex negationibus preter principia positiua intrinca corporis in facto ēe; ipsis tamen negationibus nequit Dstare phica Dstitutione, cu ipse n̄ sint actu aliqd phicu. Uerò erunt nihil ominus 1.ª principia intrinca

corp. naalis in 1º fieri proc. reliquy definiõnis illius respiciens in õmunē raonē 1ⁱ prin cipij intrinceci.

Subsectio 3ª
Opositas dificultates dissolvit.

153 1ª Otra 1ª Ones; si ngão õstitueret corp. naale in 1º fieri, õsti tueret ipsa, q.do ipsa dat.; sed q.do ipsa datur nequit õstituere: õ. 1. m.: q.do ngão dat. n̄ dat. corp. in 1º fieri; sed nequit ipsa õstituere corpus in fieri q.do hoc n̄ dat.: õ. Ita õtendit Spinola ictu levissimo õmunē phiq. destruere circa principia corporis in fieri. Asuptum itaq. õstat sic: q.do dat. ngão n̄ õponit corpus in 1º fieri; et q.do n̄ dat n̄ õponit: õ numquã illud õponit. T.õ ans coad 1.m p.s: q.do ngão dat n̄ dat. pres reliquæ õponentes corpus in 1º fieri; sed pars n̄ õponit, cu n̄ dant reliquæ ptes õponentes: õ.

154 Ad argutū ngo m., cujus probao nis disting.º m.: tem n̄ datur corpus in fieri adequate sumptū, õdo: inadequate sumptū, ngo m. tem Disting.º etiã m.: nequit ipsa õstituere corpus in fieri, q.do hoc n̄ datur adequate; ngo.: q.do hoc n̄ datur neg.e inadequate; õdo. Antecedens õpaão nis ngo coad 1.m p.s. Ad hujus probaõnē õtesa m.ri disting.º m.: pars totius permanentis

n̄ cōponit, q.ᵈᵒ n̄ dant reliquæ pres cōponentes;
ergo: pars totius successiui n̄ cōponit illud; negō.
Cujus

155. pres sunt simul omnes in eodē instanti rali,
illud dicitur totū permanens, et totū successibus
dicit, cujus pres sunt in diversis instantibus
n̄ vero in eodē instanti rali omnes. V.g. lignū ē
totū permanens, et dies ē totū successibus. Porro
corpus in fieri ē totū successibus; unde in nullo
instanti stat adequate cōstitutū; sed q.ᵈᵒ dant
aliq.ᵃ ejus cōstitutiva reliqua deficiunt, nec pos-
sunt ēē omnia simul, nisi totius successive
ecentia invertat. Requirit ō ad ecentiā totius
successivi, q.ᵈ pres ejus n̄ sint omnes simul;
ac proinde ut aliquid sit pars illud cōponens
ēē n̄ debet simul cū alijs cōpartibus reliquis.
Immo aliæ horæ diei alijs succedant, ijs prœteriti
necessū ē, ut dies cōstituat adequate. Sic de
corpore in f.ᵒ fieri.

156. Dices: corpus in fieri p.ᵗ fram,
cōstituit in ēē rei successivé: ō in ēē rei successivé
cōstitui n̄ potest p.ᵗ negaōnē fre; Prao cōs; q.ᵃ n̄ potest
cōstitui in ēē rei successivé p.ᵗ negaōnē ejus, p.ˣ
q.ᵈ cōstituit in tali ēē. Cōprobatur: negaō fræ ē destruc-
tiva fræ: ō ē destructiva corporis naalis cōstituti
p.ˣ fram; sed nihil cōstituit p.ᵗ destructionē sui:
ō. Negō coām arguti, et ejus raonē disting.ᵒ n̄ po-
test in ēē rei successivé cōstitui in uno instanti
p.ˣ negaōnē ejus, p.ˣ q.ᵈ in eodē instanti cōstituit

in ee rei subsesive; Cdo: n̄ potest constitui in uno instanti p.r negaone ejus, p.r g.d in alio instanti constituit; neg.o.

157 Ad cpraone disting.o coenus: g ê destructibus corporis naalis constituti p.r fram pro eodem instanti; Cdo: constituti p.r fram pro alio instanti, et pro alio p.r negaone ejus de pre; nego coa. Non quidem destructibus, sed constitutibus sunt hujus diei existentia, et negao instantis presentis; immo dies n̄ dabitur ipsa adequate constituta, nisi utrumque fralis intelligatur destructibus autem n̄ sunt hujus diei in ee entis subsesivi, g.a n̄ simul, sed divisim concurrunt ad constitutionem diei hujus. Pariter fra, et negao pre se habent respectu corp.s in fieri.

158 3.a O: negao, que asignatur pro 1.o instanti transitus nequit hunc constituere: g. Pans: si negao illa posset constituere transitum constitueret initium transitus, sed hoc n̄ constituit: g. P. mi: illa negao ê rrus aquo; sed rrus aquo n̄ constituit initium transitus: g. Mi probatur: initium transitus ê recessus atrao aquo; sed rrus aq.o n̄ constituit recessionem ab ipso: g. Pdo mi: g.a potius reversus ille constituitur p.r negaone rri aquo, ideoque cum transiens ê in rro aquo, adhuc n̄ incipit transitus.

159 Nego ans, et mi utramque sequentium probaonum. Mi rem deinde 3i sillogismi distinguo: initium transitus ê recessus

atro ag.o quatenus recedens, sive transiens ē ul timo atro ag.o 2do: quatenus recedens, sive transiens nullo modo ē intrô aquo; nego mi.rem Distinctione eadē ē mj distingda noda que in 1o. dist. sensu, et in 2o. tenenda; similiq. adducta pro mj rao. Hujus raônis probao adjuncta distinguer sic: cū transiens ē n̂ ultimo intro ag.o adhuc n̂ incipit transitus; 2do: cū transiens ē ultimo in tro aquo, adhuc n̂ incipit transitus; nego.

60. Motus, sive transitus de n̂ ēē in hoc instanti ad ēē in proxime sequenti neq. stat adequate intro ag.o neq. adequate in tro adquē, sed in utroque. Hinc sicut transitus perficit cū transiens ē ~~in 1o. instanti~~ intrô ad quē; ita incipit transitus, cū transiens ē ultimo in tro aquo. Initiū q. transitus ē, q.d transiens ita sit intrô a quo, ut immediate post sit futurū intrô ad quē: quē admodū finis transitus ē, q.d transiens ita sit intro ad quē, ut fuerit immediate antea intrô aquo. Ita recessus ab ēē ad n̂ ēē et dicit mobile ēē ultimo in tro a quo, et ēē 1o. in trô ad quē: proinde aq. dicit tunc initiū, tunc finē transitus. Et cū ngao, que assignat a nobis pro 1o. instanti transitus, constituat illud initiū transitus, sive constituat mobile, prout hoc ē ultimo in tro aquo; inde ngao transitū constituit.

161. 4.ᵃ Ista 1ᵐ Dng: si Deus igng produxiret ab eterno, verificaret ista pptio: maa p.ˣ totq eternitatq hauet fram, quq ante eternitatq n̂ hauebat. q̂ ille ignis transiret d n̂ ee ad ee, licet d n̂ ee ante eternitatq ad ee in eternitate. Sed ita transiret ut numquq fuisset ngao, aut mae, aut fre, aut unionis: q̂ ad transitq loq corporis illa ngao n̂ requirit. P.ᵃ ans: ignis ille eet p.ˣ totq eternitatq, et ante eternitatq n̂ eet; sed hoc ipso maa ejus haueret fram p.ˣ totq eternitatq, et ante eternitatq n̂ hauet: q. Argutq destruit, id ipsq, q.ᵈ edificat. Intendit, q.ᵈ ante eternitatq ignis ille n̂ fuisset, et q.ᵈ numquq fuisset ngao illius ignis.

162. Ex 1.ᵒ infert, q.ᵈ transiret de n̂ ee ad ee; et in 2.ᵒ afirmat numquq fuisse aliq.ᵈ n̂ ee ignis. q.ᵒ q̂ modo transiret d n̂ ee ad ee? Iguitᵈ ngo ans: q.ᵃ pp.ᵒ illa falsq afert inclusq in 2.ᵃ pte. Ngo etiq mdᵗᵉᵐ probaonis coad 2.ᵐ ptq, que uitio laborat eodq. Propositiones istq, maa illius ignis ante eternitatq n̂ hauebat frq, et, ille ignis ante eternitatq n̂ eet, saltq uirtualiq afirmat, dari ante eternitatq instans aliquod. Et 1.ᵃ afirmat, q.ᵈ maa in aliq.ᵒ instanti ante eternitatq extitit sine fra; et 2.ᵃ q.ᵈ fuit aliquod instans ante eternitatq, in q.ᵒ n̂ stitit ille ignis productus ab eterno. Ponere autq instans aliq.ᵈ ante eternitatq insania ē a de

manifesta, ut ponere aliq.d instans ante omnia in-
stantia.

163. Claudunt sensus predictus illę ppnes: q.a
in ipsis li ante ęternitatę prepositus particulę
n̄ sensent manere affirmatus. Aliter eēt si post
ponerent sic: maa illius ignis n̄ habuit fram
ante ęternitatę, et, ignis ille n̄ eēt ante ęternitatę:
Ita enim dispositis ppnibus, negatus manet li ante
ęternitatę, omneque vitius falsitatis abest. Ceterum
hoc 2.o sensu supposito n̄ infert, q.d eēt instans
aliq.d in q.o maa ignis ab ęterno producti n̄ haue-
ret frā; et in q.o ignis ille n̄ eēt. Unde infertur, q.d
nec ignis ille, nec effectus alius ab ęterno produc-
tus umquam foret in 1.o fieri n̄ enim transiret de
n̄ eē ad eē id q.d fuit semper. Aliter posset etiā dici
(q.d ē ostendendum dictu) Deum transire de n̄ eē ad eē.

164. Sed
replicas Ista solutionę: ppōo ipsa, maâ ante
ęternitatę hauuit frā, ē falsa: ergo vera ē ejus
contradictoria ipsa: maâ ante ęternitatę n̄ ha-
uuit frā: ergo 2.a ipsa ppōo falsitatę n̄ includit.
Ddo ans, et consequentiis nego suppositum, q.d nimirum
2.a ipsa sit contradictoria 1.e ppnis. Utraq.e ppōo
relinquit affirmatus li ante ęternitatę; indeq.e sensus
ipsarum hauent: 1.a ante ęternitatę fuit aliq.d instans,
in q.o maa hauuit frā; 2.a ante ęternitatę
fuit aliq.d instans, in q.o maa n̄ hauuit frā.

165. Sensus
utriusq.e falsus ē propter instans illud affirmatum.

Falsæ q̃ sunt ambæ ppnes, et coẽs ñ sunt contra dictoriæ. Erit utique ipsa contradictoria illius 1.ª supra positæ, maâ ñ havuit fmam ante æter nitatẽ, in qua ñ manet affirmatũ li ante æter nitatẽ, ut pote postpositũ particulæ ñ; ẽque ppeo uera ista havens sensũ, ñ fuit instans ante æternitatẽ, in q.º maâ fuisset sine fma.

166. Ad huc insistet aliquis sic probans ignẽ ab æterno productũ transire de ñ ẽẽ ad ẽẽ: in generaõ ne ignis ab æterno producti maa eet causa maalis fmæ: q̃ maa eet pro aliq.º priori, pro quo ñ eẽt fma: q̃ pro illo priori eẽt ngõ fmæ: q̃ pro illo priori ñ eẽt ignis; atqui eẽt post posteriori: q̃ transiret de ñ ẽẽ ad ẽẽ. Cdo ants, et coens 1.m distingo: q̃ maâ eẽt pro aliq.º priori rrli, pro q.º ñ eẽt fma; ngo: pro aliq.º priori raonis, pro q.º ñ eet fma; cdo coq. Desisis deindé aliis coentiis in aliq.º priori raonis, uel ngo absoluté coens ultimũ, uel illud sic distingo: q̃ transiret de ñ ẽẽ ad ẽẽ abso luté talis; ngo: de ñ ẽẽ præcisivé talis ad ẽẽ; cdo coq.

167. Supposita generaone ignis ab æter no, nullũ fuisse instans rrle, antequã ignis generaretur; proinderq.º in nullo instanti rrli præscisset ngõ ignis generaõnẽ ejusdẽ ig nis. Unde fit, ignẽ illũ ñ transire â ñ ẽẽ, q. havuisset in aliq.º instanti rrli, ad ẽẽ in alio

instanti xxli. Et hunc transitū negamus igni, et entitati quilibet, quæ fuisset ab æterno producta.

168. q.º autē pars aliq.ª ⊃positi ab æterno geniti fuisset priorā liá prioritate tantū raonis, siue p.x intū, hoc n̄ negamus, nec hoc ad rē præsentē ê: hoc enī n̄ asserit absolutū n̄ eē illius ⊃positi in aliq.º instanti xxli; sed duntaxat præsiviby n̄ eē: quad tenus licet in quolibet instanti ab æterno existeret illud ⊃positū sod omnes sui pres; in q.º libet tamē instanti prius prioritate raonis se haueret câ maalis præ, quē ipsa præ: n̄ q.ª pra absoluté n̄ existat in illo instanti, sed quia pro illo priori raonis n̄ intelligitur existens.

Sectio 4.ª

De materiæ 1.ª existentia, et ejus ecentia.

Subsectio 1.ª

Materiam primam existere probat.

169. Si nomine maæ 1.e subtū 1.m mutaonū corporū naliū ad pras uarias intelligamus, abstrahendo á qu.e quale sit tale subtū, quatenq.e illæ præ; tan euidens ê existere mâg 1.m quē ê euidens dari tales mutaô̂ nes. Sed ê euidens dari mutaônes ejusmodi: g.º mdx. ex eo ê manifesta, q.º mutao ejusmodi petit euidenē ⊃mune subtū unius, et alterius præ: hoc autē subtū uel suponit aliad subtū

uel n̄? si n̄ suponit: q̄ ē ḟm si suponit aliud, de hoc alio idem rogo, an suponat aliud, uel n̄? et sic tandem in aliqd subtm deueniemus, qd n̄ suponat aliud, ipsumq erit ḟm

170. Atq uel ipsa demonstrat sperientia. De mãa ṗa ita sentiendum dicit optime existentiæ ejus demonstrari. Si tamen nomine mãæ ṗæ intelligamus Aristoteles ḟm illius subti, sed qd sit entitas substantialis in cõpleta, siue substantia incõpleta, et receptiba formarum substantialium realium ab ipsa distinctarum; hanc mag ḟm eorum probari existentiæ cõclamabunt omnes corpusculares, et torbo supercilio spicientes in formas omnes mãales, quas abstruhit perhipatetica phiã. Id circo probare n̄ cogimur earum formarum existentiæ. Pr

171. ṗ sic: n̄ ē impertinens aplicaõ ignis ut lignum inflammetur; sed si n̄ dant formæ mãales substantiales reales distinctæ à mãa ṗa eet impertinens aplicaõ ignis in illum finem: ergo. Nescio quo jure mdr posit indubium uertere: qua enim raone ego dubitem an pertinens, ad impertinens sit ad inflamaõnem ligni id, qd n̄ posito numquam uideo lignum inflammari, et qo posito, semper uideo inflammari? Pmi: si n̄ dentur formæ mãales substantiales reales distinctæ à mãa ṗa inflammatio ligni stabit in noua cõbinaõne corpusculorum ligni solius, uel aliorum etiam illó accurrentium. sed impertinens ē aplicaõ ignis in hunc finem: ergo

172. Mr. nitur doctrinae Combinatorum quorum alij admittunt corpuscula omnia ejusdem speciei alij fingunt corpuscula diversarum specierum. Ras[?] m. e. q.a e nullo cap. aparet virtus aliq.a seu proportio in tali aplicaone vel in igne aplicato ut vel e solis ligni corpusculis, vel ex alijs etiam vi ejusdem aplicaonis illo acurrentibus, et p.r mixtio resultet talis Duinatio[?], quae sit ignis. Et q.d atinet ad solius ligni corpuscula videtur omnino manifestum.

173. Q.d vero atinet ad permixtionem corpusculorum ligni cum alijs alterius speciei, vi det dici n. posse cum fundam.to aliq.o aplicaonem illam habere ullam virtutem, aut proportionem aliquam, ut acurrant illo corpuscula diversae speciei nesesaria, ut lignum inflammetur. Si tamen dicatur plura corpuscula ex igne aplicato transmeare facile in corpus ligneum immediatum, hoc Ddant.: rogabo tamen, quo modo ex parva scintilla transmeare posint tot corpuscula ignea, quot sufficiant, ut magna silva inflammetur. talis autem inflammaô n. raro evenit e parva scintilla; et quidem pro venire posse dubitandum n. e. Hinc ĝ infertur, q.d si n. producitur in maa ligni aliqua fa ignis impertinens e aplicao ignis, ut lignum inflammetur. Hoc dici n. potest: ĝ dicendum e, produci talem fam.

174. Nunc sic: pectralis fam magis differt
Dpositus igneus aligneo, quo dista accidentali; v.g.
magis, quo aqua frigida a calida: g fra illa
e substaalis. Deinde: fra illa producitur aplicato
igne ad lignum, et subtu fm n producitur: g
fra illa rali distinguitur atali subto. Praeterea
subtum illud se hauet ut tale respectu illius pe:
g illa recipitur in tali subto. Itexum, ex subto illo,
et hac fra Dponitur totum igneum: g fra illa e en
titas phice in Dpleta. Dcludo ex his omnibus:
g datur fa maalis substaalis distincta realiter
a primo subto, quae sit entitas in Dpleta g,
receptibilisq in illo subto.

175. Dn fam substaalis
maalis perhipateticq. Atqui si datur talis fa,
fm subtum mutaonum corporum naalium e entitas
in Dpleta substaalium, et receptiua fram subs
taalium ab ipsa realiter distintarum: g datur maa
1a Atletice accepta: T.P.o 2o idq assumptum: ho
nis corruptio n fit, nisi maa 1a ipsius ami
tat fam substaalis propriq honis: g ligni
corruptio n fit, nisi maa ejus amitat fram
substaalis propriq ligni: g sicut ex corrup
tione honis probatur fram propriq honis
ee entitatum substaalis in Dpletq distintq realiter
a subto; similiter probatur ex corruptione
ligni fam propriq ligni ee entitatum &a.

176. R. 3.º q.a si n dentur tales fē, nullē essent in nāalibus generaones aut corruptiones substaales. R. 2.º Jxta plerosq. corpusculares: si n dantur fē illē substaales noanda ē multitudo et varietas specierū substaaliū, in qua maxime spirtit hujus Universi corporei dispositio mirabilis, et multitudo. Rao ē; nā cūm juxta illos Authores 1ª illū subtū ē idē specificē in omni corpore naali: ḡ si n dantur fē illē substaales, cū omnia corpora naalia specifē ɔveniant in 1º illo subto, n dabit multitudo, et varietas illa specierū substaaliū: ḡ

177. || Quā tamē videt Eximius Doct. signisficare in illis verbis ex cap. 1. Geneseos, faciens semē juxta genus suū, et 2.m speciē. generaones fē validissima sunt argūta ad probandū existentiā fē substaalis maalis distinctē a 1º subto mutaonū corporū naaliū, et deinde ɔcluditur aperte existentia maē 1.ē Aristotelicē.

176.

Subsectio 2.ª

Ecentia materiæ primæ.

Includit māg multiplicē respectū. Aliū ad ɔpositū, q.d ex illa ɔstat; aliū ad fam, quē ex maa educit; aliū ad fam, quē licet ex maa n educat in maa tamē recipitur; aliud ad agens, quod circa ipsā operatur. Ex respectu ad ɔpositū, et ad fam

educit ex ipsa dicitur materia ex qua; ex respectu
ad formam, quae, quum educatur ex materia in ipsa reci
pitur dicitur materia in qua; atque ex respectu ad
agens, quod operatur erga ipsam dicitur materia circa
quam. Horum respectuum ultimus non pertinet specialiter
ad praesens institutum, sed pertinent priores.
Igitur Philosophus libro 1. physicorum cap. 9. sic
// materiam 1.am explicuit: 1.m cujuscumque subjectum, ex
// quo quippiam eo facto fit, ut non per accidens insit.

179. Recen
tiores Philosophi in hac Aristotelis verba respicientes
// hanc communiter tradunt definitionem materiae 1.ae 1.m
// subjectum receptibus forme substantialis, constituentibus
// compositi naturalis. Cum Angelo, qui subjectum est 1.m
suarum operationum vitalium; cum corpore itaque completo
essentialiter simplici, quod item subjectum suarum physicarum
proprietatum subjectum 1.m convenit materia 1.a ex ratio
ne 1.i subjecti. Et dicitur 1.m tunc per negationem prio
ris subjecti, in quo ipsa materia sit, vel ex quo constet;
tunc per respectum ad 2.m subjectum, quod ex 1.o constet,
et materia 2.a dicitur

180. Substantiale compositum multi qui
dem vocant materiam 2.m, quia ita est subjectum accidentium,
ut ex priori subjecto constet. Multis similiter
apellant totum ex materia 1.a et forma substantiali
corporeitatis respective ad animam rationalem.
et saepe etiam eadem dicitur materia 2.a materia
1.a ut disposita, sive affecta dispositionibus
accidentalibus ad formam. Sed ita dicitur,

n̄ q.ª dispositiones sint partiales subti fr̄ę; sed
quia dispositiones cstituunt mag. p.m proximè ca
pacē fr̄ę: Unde mâa 1.ª afecta omnibus dispositio
nibus ad fr̄am etiā apellat. mâa proxima. Conue
181. niet deinde mâa 1.ª in raône 1.i subti fr̄ę substa
lis et cū Angelo, et cū illo corpore ecentialiter sim
plici, si nimirū subsistentia sit fr̄a substalis,
uti docent plures .r.q. Angelus et corpus illud
fr̄ā recipiunt subsistentiā. Et diferet ab eisdē mâa
ex raône cstitutiui cpositi naalis. Et licet p.ª
hunc cceptū cueniat cū reliquis cstitutibus
corporis naalis, discerniᵗ ab ipsis ex raône
1.i subti. Hinc exit neseçariū ut asignetur
differentialis cceptus mâę 1.ę ab omni n̄ ipsa,
istū cstari ex cplici diuisiue generico. Nota 1.º
182. q.ᵈ si nomine cpositi naalis n̄ inteligat. det
minatè naale corpus (ut fit cmuniter in loqu
endo de rebus phicicis) sed substa cposita
ecentialiter, siuè corporea sit, siuè in cporea,
tunc definitio tradita quadrabit etiā in mâā spi
talē posibilē. Nota 2.º n̄ requiri ad fr̄alē cceptū
mâę 1.ę q.ᵈ receptiua sit fr̄arū diuersarū; cū
n̄ aferat. fr̄aliter in tradita definitione. Nota 3.º
q.ᵈ tamē si receptiua sit fr̄ę accidentalis nihil
ominus n̄ definiᵗ mâa 1.ª p.ʳ poᵗ receptiuā to
lis fr̄ę; sed determinatè p.ª eē receptiuā fr̄ę
substalis; q.ª cū ipsa ex genere suo n̄

bilior sit accidentali, posse formam substantialem re-
cipere semper 1mus deceptus; et 2dus posse
recipere accidentalem.

183. Nota 4º, satis in predicta definitione significari conceptum subiectum incompletum in qui-
ma 1e essentialis est: nam materia 1a esse debet substantia, sive 1mum subiectum, ac proinde subiectum sui non habet; et quod est accidens, habere debet subiectum sui: et deinde incompleta esse debet, sive est constitutiva compositi naturalis; hinc si quid habebit esse ordinabilis, ut cum alia comparte componat naturale compositum. Manet ergo dictis sufficienter explicata definitio tradita ab Aristotele in citato loco physicorum. Aliqui dicitur tradidisse libro 7º Metaphysicorum per haec verba: materia neque est quid, neque quantum, neque quale neque aliquid eorum, quibus ens determinatur.

184. Quae definitio Sanctus Thomas in citato loco sic profert supra translationem antiquam: Dico autem materiam, quae per se nec quid, nec quantitas, nec aliud aliquod eorum dicitur, quibus ens est determinatum. In his per infinitationem explicatur materia, removendo ab ea, quae non sunt ipsius. In verbis aliis ex 1º physicorum per affirmationem explicatur, quae sunt ipsius ei attribuenda. Unde ex dictis in utroque citato loco resultat modus ille procedendi, ut materia dignoscatur, quem retuari agnovis in cognoscendo Deum, notat Sanctus Dionisius: aliud enim Deum cognoscimus ut non discursivum ut non

corporey, et aliy ut summé sapiens, et ut summé bony.

85. Sed quid maē nōet in 2ª ejus definiōne Arletica oporter vené cognoscat. In qua fine animadverti debet, phys ibidē agere, repte D. Thoma in interpretaône ejusdē loci Dtra quosdā Phos antiquos, qui cū facerent pâr accidentale distintam a aliq amaa, substaals ngabant, sive n agnoscebant: sed totū, q.d nos ponimus ex maâ, et fa substaali, dicebant ēē 1.m maam, ut aqua, aerē, et aliquid hujusmodi. Contra Dtra opinioné ipsā dicit Arles, q.d maa 1.ª n̂ solū n̂ē 2.m sē, sive ex sua ecentia quantitas, aut qualitas, nec denominat quanta, aut qualis apis indistinctis ab ipsa, sed neque est totū Dpositū (q.d Phis quid apelat) neque ē id, q.o Dpositū ē Dominatū ad hanc speciē phicā; p.x q.d significat Arles distm maē 1.ē a fa substaali.

Sectio 5.ª

Quid sit, materiam 1.m ēē subjectum, et quomodo sit potentia receptiba.

Subsectio 1.ª

Satisfit priori tituli pti.

86. Deducendy ē, quid hic queramus, explicato in Dmuni Dcepta metaphico subti phici; quid enim sit, maā 1.m ēē subjectū phicū rogatur modó. Proderit nobis se quid

sit subtum mere logicum. Est profecto, quod habet ali quam denominationem quin physice recipiat id, a quo denominatur; extrinseca sive sit intrinseca denominatio. Extrinseca est denominatio visi, et cogniti respectu lapidis: intrinseca respectu Dei denominatio cogniti a se ipso; neque enim Deus habet ab extrinseco illam denominationem, neque lapis illam habet ab intrinseco. Et neque Deus, neque lapis recipiunt physice id, a quo ita denominantur.

187. Proderit deinde praecognoscere, subtum physicum, et formam physicam debere esse physice unibilia, atque perfectibilia mutuo. Ratio 1ª, quia subtum non recipit formam, nec forma recipitur in subto, nisi media unione physica. Quae unio in sola penetratione, sive in eo tantum, quod materia et forma mutuo penetrentur, consistere non valet: Deus enim non unitur physice Creaturis, et omnibus est intime praesens penetrative. Ratio 2ª quia ut unum sit physicum subtum, et alterum forma physica, utrumque debet esse incompletum, et mutuo complere, dum uniuntur physice; subtum autem complere per formam est ipsum perfici et similiter formam complere per subtum est perfici formam.

188. Ob defectum hujus mutuae perfectibilitatis non invenitur ratio subti, et formae in divino verbo unito humanitati physica unione. licet enim humanitas perficiatur per Verbum, Verbum tamen neque perficit, neque perfectibile est per humanitatem. Ceterum est notandum, quod ut aliqua se habeant tamquam subtum et formam esse non

deuent in complexa in omni linea. Hoc complexum quidem in linea substantiali, et nihilominus subiectum est respectu albedinis v. g. aliarumque formarum accidentalium: quia scilicet incomplectum ex se est in linea accidentali. Proderit ulterius prenoscere, subiectum physicum posse esse uel sustentationis, uel mere receptionis.

18. Mere receptionis est illud, quod non exercet munus causae materialis respectu formae, sed ita se hauet respectu animae rationalis subiectum in quo recipitur. Sustentationis est, quod erga formam munus causae materialis exercet. Ita se hauet materia prima respectu formae materialis. Et hoc solet dici subiectum ingressionis praecipue respectu formae accidentalis. Subiectum quatenus formam recipit, et precindendo a modo, quo eam recipit appellatur subiectum informationis. His ita prelibatis, dicamus quae sint in presenti sententiae.

19. Docuerunt aliqui per illud dici subiectum in quolibet composito, quod sustentat alterum compositi, seu extremum, vel saltem unionem. Sic in homine pars illa est subiectum, quae sustentat unionem licet animam non sustentet quae subiectum non hauet sustentationis. Alii docuerunt extremum illud esse subiectum, quod ad extremum alterum, uel ad unionem eius presupponitur prioritate naturae. Fuerunt ingeniosi Recentiores, qui dicerent, subiectum esse per illud, quod magis indifferens est ad diuersas denominationes, quae conueniunt parti eius alteri:

131 Alij plausibilius dixerunt, illam ptẽ cujuslibet compositi ẽẽ subtũ, quæ n̄ determinat divisibilẽ denominaõnẽ de linea totius, frãẽ vero ẽẽ ptẽ illã, quæ eã denominaõnẽ determinat. Denominaõnẽ de linea totius eã apellant, procul quã prestandã ptes mutuo se complent. Alij n̄ nulli magna cũ brevitate, atq̃ perspicuitate definierunt, ex perfectibilius mutuo subtũ ẽẽ, q.d recipit; frãm vero ẽẽ q.d recipitur in alio compte. Hinc in composito mag. 1.m ẽẽ subtũ ẽ, q.d ipsa ptẽ aliã compositi recipiat. Et ipsam ẽẽ in composito 1.m subtũ, ẽ, q.d ptẽ aliã compositi recipiat, et ipsa n̄ recipiatur.

132 Quærunt hic signa p.r q.d dignoscatur in composito quovis priũ mutuo p.rfectibiliũ, quæ pars recipiat, quæq recipiatur. Sed n̄ inveniunt nisi valde incerta et obscura cũ multiplex rao subti numerata sit nup.r Restat dicamus, quæq illarũ sit constitutiva mag. 1.æ in suo Metaphco concptu. Assero breviũ mag. 1.m frãliẽ constitutivũ p.r ẽẽ subtũ informaonis.

133 Pacertur: concentialis conceptus mag. 1.æ stat adequate frãliẽ, quin frãliẽ inteligatur ipsamet ẽẽ subtũ substentaonis, aut subtũ puré receptionis, n̄ vero stat adequate frãliẽ quin frãliẽ inteligatur ipsamet ẽẽ subtũ informaonis: q̃. Ans constat ex definione mag. 1.æ, et explicaõne subti informaonis, substentaonis, et puré re=

ceptionis Colliges, q.d licet in māa 1.a der poā subs
tentatiua fmę maalis, quę poā bené infertur ex eo,
q.d maalis fma sit ecentialiter actus substentabi
lis in māâ; nihilominus talis poā ut formaliter subs
tentatiua n̄ ē de conceptu metaphisico maę 1.æ Vnde
ulterius colliges q.d licet conceptus poę substenta
tibé sit formaliter conceptus poę receptibę, n̄ tamen idem
ē é contrario.

Subsectio 2.a
Partes secundi tituli satisfit.

194. Inquiritur an maa 1.a sit poā re
ceptiua fmę subsaalis proxima et immediata;
an' solum mediata et radicalis? ipsa Questioni
explanat institutô sub ñis tacta praedictis claré
significat, hic poę proximę et immediatę n̄
contraponi nisi poę radicali. Dubium quidem n̄ ē
maę 1.m n̄ eē ex entitate sua poā proximam,
et immediatam recipiendi fmam subsaalem, saltem ab
agentibus naalibus, prout poā proxima et im
mediata designat, Poā cum omnibus requisitis
expeditaq.e ab omni impedim.to contraponitur q.e poę
remotę: nam poa proxima ita accepta distinguitur
in adequaté âmāâ 1.a cum constituatur p.r varias
dispositiones ab ipsa maâ realiter adequaté distin"
tas.

195. Ceterum cum dicatur etiā poā proxima, et im
mediata, quę p.r se ipsam et nullo alio mediante
ut virtute, potest exercere; ad dist.m poę tantum

radicalis, quæ non per se ipsam immediate, sed per virtutem a se realiter distinctam potest exerceri: quæritur, sit ne materia prima in secunda hac acceptione potentia proxima et immediata recipiendi formam substantialem? questioni respondent pro Pauci. Contra reliquos omnes Thomistas, materiam primam non esse potentiam proximam, et immediatam recipiendi formam substantialem, sed duntaxat esse potentiam radicalem.

196. Assero primo cum communi philosophia materiam non primam non esse realiter potentiam proximam receptivam formæ substantialis. Probatur: materia prima non habet esse proxime, et immediate receptiva formæ substantialis per entitatem aliquam sibi realiter superadditam quamque virtutem receptivam: ergo est realiter potentia ... Antecedens probatur ex superfluitate talis entitatis. Profecto entitas ipsa superaddita vel esset substantialis, vel accidentalis. Non est substantialis, ut fatentur contrarij. At accidentalis non est: quia totum substantiale non constituitur per aliquod accidens, et constituitur per subiectum, quod ex sua ecentia habere debet esse potentia proxime, et immediate receptiva; alias non esset formaliter subiectum, sed tantum radicale.

197. Sed objicies primo: materia prima est de se indifferens ad hanc vel illam formam accipiendam: ergo determinatur a potentia superaddita. Confirmatur primo: omnis potentia est alicujus potentia; nam est id, quo aliquid est potens: ergo distinguitur realiter ab eo, cujus est potentia. Confirmatur secundo: potentia pertinet ad predicamentum qualitatis; sed materia prima non pertinet ad predicamentum qualitatis: ergo materia prima non est realiter potentia. Retorquetur argumentum:

maa 1.a ẽ de se indif. ad hanc uel illã põẽ sup.x
additã: ℥ ad unã põẽ sup.x additã determinat ab
alia poa sup.x additaj et ad hanc p.x aliã, et sic
in infinitũ. Directe' Dĩ ẽ uo añti; ngo cog.

198. Indiffa
quæ habet mãa 1.a ad hanc potiũs, quã ad aliã
per substaalẽ ñ determinat nisi adispocionibus;
quæ potiũs, per am hujus speciei, quã per alterius
speciei exigunt. Sed disspocitiones põã recep
tiba ñ sunt. Dña Dĩsaones ẽ, q.d secundã eam
docuimg põã Dei tunc ad extra, tunc ad intra
debet ẽẽ rxliz dist.a ab ipso Deo: q.a Dei põã
ẽ; et p.xtineuit ad predicamentũ qualitatis, cũ
põã spectet ad hoc predicamentũ. Resp.o directe'
ad 1.am dist.ne añtis: omnis põa ẽ alicujus seu
phici, seu logi. subti sui poa; Ddõ: alicujus
subti sui determinare' phici põa; ngõ ans.

199. Subtũ
illud de q.o dicit.r ẽẽ potens, habetq.e põẽ sibi rxliz
identificatã, ẽ subtũ logũ. Indubiũ ẽ dari multa
hujusmodi subta; et de mãa 1.a nunc afirmam,
ẽẽ subtũ logũ põẽ receptibẽ ergã per substaalẽ.
Id circo ngnanda ẽ cõa; quæ, dist.m abstruit rxlẽ
omnis põẽ á subto suo á suo phico subto
utriq.e distinguit.r põã ñq recipit.r phice' in ipso;
Et hæc receptio stare ñ potest absq.e dist.e rxli
Sic in igne põã
inq recipiens et receptũ.
calefaciendi distinguit.r rxlit. ab ipso igne, q.a
talis põã ẽ calor, cujus subtũ phicũ ẽ ignis.

200. Ad 2.^m disparitatem dico, q^d licet Phus enume-
ret po^{as} inter species qualitatis, n̄ de quauis po^a loquit^r,
sed tantum affirmat ee qualitates, quæ sint po^a. Inde
n̄ oportet dicere, ex mente Arlis omnes po^{as} ee qualitates.
Objicit^r 2.º causa efficiens creata n̄ operat^r nisi p^r virtutem
realem sup^r additam ipsi: ergo neq^e ca^a maalis reci-
pit nisi p^r po^{am} similiter sup^r additam. Tenent^r reddere
disparitatem nec nulli Thomistæ nobis in præsenti contrarij
qui cum uniuersa eorum Schola dderе debent añs.
Nos cum tota Scotistarum ingeniosa Schola, et cum
pluribus e n̄ra doctoribus negare possumus añs.
201. Neg^r:
q^a sicut po^a accidentalis sup^r addita realiter ma^æ n̄
ê proportionata virtus receptiua substantiæ; ita
neq^e accidens, q^d ab admittentib^s illud añs, dicit^r
virtus sup^r addita causæ efficienti, est propor-
tionata virtus effectiua substantiæ. Objicit^r 3.º
ma^a 1.ª recipit accidentia media quantitate: ergo etiam
recipit fam substaales media po^a sup^r addita.
Retorqueo: ma^a 1.ª recipit quantitatem absq^e me-
dia po^a sup^r addita: ergo similiter fam substaalem.
Añs arguti ê dubiæ ueritatis ap^d authores.
Sed illo nunc omisso, neg^o co^a: q^a licet quan-
titas sit proportionatum subjectum immediatum
aliorum accidentium, po^a tamen accidentalis sup^r
addita ma^æ n̄ ê proportionatum subjectum formæ
substaalis.
202. Ct^r ê ras: q^a hæc uniri debet subjecto
suo media unione substaali, et q^a resultet

toty subs̃taale; poẽ autẽ receptibẽ accidentali n̄ uni
rer̃ fa e substaalis nisi unione accidentali q.ª
unis accidentalis cũ substaã accidentalis ē. Ob„
ficit 1º: poã maẽ ē ad recipiendũ fam̃ separatã
ã maã: q. ante. mañ ... antequã fã haue
at ē inpotentia ad fam̃; et cũ fa haueṫ, n̄ ã inpo
tentiã ad ipsã fã: q. ... aliã idẽ añs: cũ maã
amitit unã fam, amitit etiã poã ad talẽ fam̃;
cũ maã n̄ posit amplius recipere fam semel
corruptã: q.

2.3. Nego añs 1.m 2m. autẽ deuet oddi
juxta ∂munẽ loquendi modũ, in q.º ita accipitᵖ
// locutio ista, maã ē inpoã ad fam̃, ut significet
pᵃ ipsã, q.ᵈ maã potest hauere fã, et fã n̄ hauet;
// quasi dicatᵖ, ē solũ in poa. Vnde colliges negandũ
ēē cõq: q.ª q.ᵈ maã n̄ sit inpoã ad fã, cũ fã
hauet, solũ excludit q.ᵈ maã hauẽ, poã haueat
sine actu phico talis poẽ, qui actus ē fa. Ad
2m probañẽ antis 1.i ngõ añs de poa pro„
xima, et immediata, prout oponitᵖ radicali; et
illud ∂dõ 1 ∅ poã proxima et immediata, quẽ
oponitᵖ remotẽ, seu n̄ expeditẽ. Rasni adjunctẽ

2.4. rico, q.ᵈ si maã n̄ pos-it amplius recipere fam̃
semel deffauetã (de q.º apᵈ phos nihil certũ hauetᵖ)
n̄ proterea maã deperdet poã illã, quã semel ha
uuit ad recipiendũ fam̃ in 1.ª hujus productione;
et quẽ nullo ex capᵉ deueta maa ... distingui.

205. Jg asero 2º māā 1ª ex etiã formaliter poā pro
xima receptiva fmę substaalis. Prem Scotistas
docentes, poã immediate receptivã fmę distingui for
maliter ex naā rei à māā 1ª ex nris unius. Arri
aga Oviedus ē huic assertioni, quę sic probo:
māā 1ª ē formaliter 1ᵐ subtm receptivm fmę substaā
lis; sed tale subtm ē etiã formaliter poā proxi
mè receptiva fmę substaalis: ergo mdx dtinet
dceptm Metaphicm maę 1ª etm res quęlibet sit
formaliter suos dceptus Metaphicus, sive id, qd
Metaphicè ē, per inde mdrm ēē verg.

206. Rao mē:
qa in raonē formali subti propriè talis aserit formaliter
raō poę proxime receptivę; nec intelligitur formaliter
raō subti propriè talis, si tantm intelligatur poā
receptiva radicalis, quę nō ē propriè poā receptiva:
ergo in raonē subti fmę substaalis asserit formaliter poā
proximè receptiva fmę substaalis. Insurgit Dnā
nos Dr Arriaga distinguens in māā 1ª
equivalentiã maę posibili, quę indigeret poā
supx addita ad recipiendm fmę substaalis et al
terã equivalentiã huic poę supx additę.

207. Hinc
inferat posse in māā 1ª distingui formaliter 2plicē
formalitatē, alterã poę proximę, qua maę illi posi
bili equivalet; alterã poę immediatę, qua equi
valet illi poę supx additę. Rao apd ipsm illaonis
ē, qd equivalentia rebus distinctis realiter funda
mentm ē ad distionē formalitatm in una eadēqe

realis entitate. Oppar inventy: in maa 1.a distingui
bile sunt per rone: duo Dceptus isti, poa recepti
tiua, et poa immediate receptiba; sed per priō
rs Dceptis maa 1.a diferet ab omni n ipsa: q n
Ostituit per 2.m

2.8. Incipiā à Opsañe, cujus m nego acepta pōa immediaté receptiba in sensu ques
tionis. Nam sunt quidq sealis distincti illi Dcep
tionis: etenim n e poa receptiba que n e immediate
receptiba, sed tantu radicalis; quatenus exigit
virtuts receptibg; sicut n e calor, q tantu e rad
dix caloris, neq califactiby e aliq ea hoc precise,
q exigat sup addi ipsi virtuts realis calefac
tibg. Unde ad reliqua 1.a Arriaga dico 1.o enti
tatg illg, qug apellat ipse mag posibilg, n fore mag
1m si ad quamlibet fg recipiendg indigere pog
sup addita.

29. Deindé dico 2.o q licet in maa 1.a
posit per rong distingui fealitas pog remotg pre
posit per rong distingui fealitas pog remotg pre
sivie, quatenus posit Dcipi sub raone pog
precindendo ab omni alio; n tamē potest distingui
fealitas pog remoté positivé q maa 1.a nully
dat fundamentg, ut in ipsa fealitas ista Dcipiat.
In hac autē 2.a fealitate, si daret, equibaleret fealis
maa 1.a illi enitati posibili, que nullo modo eet
poa receptiba fg substaalis nisi remota. Sed neq
illa entitas posibilis, neq e maa 1.a exprimerent
tamquam mag 1m per Dcepis illg pog remoté positive
ad recipiendy fg substaals: n enim exprimerent ut

poā receptiva procul dicta ad oprationē.

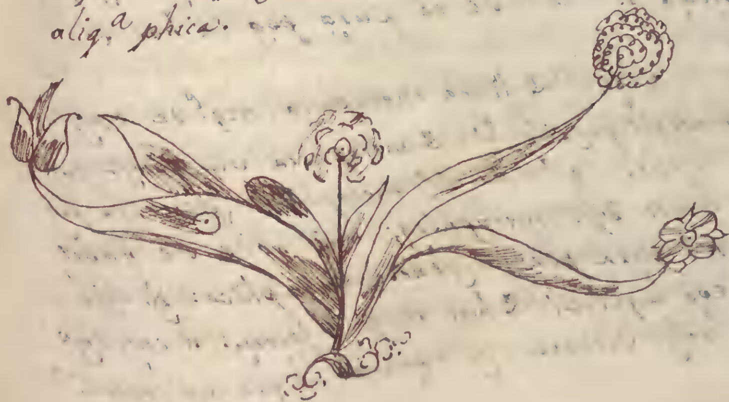
210\. Insurget Mexinexus pro suis: maā 1.a ē entitas absoluta; sed poā receptiva ē entitas relativa: ergo maa 1.a n̄ cōstituit p.dalē potentiā in suo ēē metaphico. Cōprobatur: si poā receptiva eēt de cōceptu metaphico mat. 1.æ ista extraheretur a cōceptu substantiæ ad predicamentum relationis: quod n̄ ē. facit objectio cōtra producentem: nam ex ipsa cōcluditur distinctio absolutè realis mat. 1.æ a poā receptiva. Distinguo maiorem: ē entitas absoluta prout absolutum oponitur modali; cōdo: prout absolutum oponitur relativo, nego maiorem. Minorem cōdo: quia receptivum refertur ad illud, cujus receptivum ē. Deinde nego cōam.

211\. Ad cōprobationem nego anis; quia res unius predicamenti potest ad aliud etiam predicamentum, sub ratione licet diversa pertinere: unde maā 1.a n̄ deuet extrahi a predicamento substantiæ ut colocetur in predicamento relationis. audite vos Angelicum Doctorem, licet ipsum n̄ audiat Scotista, dicentem 11. Metaphicæ lecti. 9.a predicamenta diuersificantur 2m diuersos modos predicandi. Unde idem 2m quod diuersimode de diuersis predatur, ad diuersa predicamenta pertinet.

212\. Hinc actio et passio licet realiter identificentur, ad diuersa ptinent predicamenta; et predicamentum quantitatis multi abstrahunt indistinctum realiter a predicamento substantiæ, ij scilicet authores, qui docent

mag. 1m identificari cu quantitate, et qui substa
g omnes maales cu sua quantitate identificatq
agnoscunt. Ad calce quest. notavi, in maal. a
posse distingui ratione naa tot poas proximas
receptibas, quot sint fre, quas recipere posit
receptibas, quot sint fre, quas recipere posit
maa. Rao e: nq. poa receptiba ut talis e respec
tu hujus fre n e frali poa receptiba alterius
fre, cu respectu ad ung n sit frali respectus
ad alia.

213. Doctrina e aperta S. d.ri Thome in
1m phicorum lect. 15. ibi: pog mag e una respec
tu multarum frarum, sed rationes sunt multe pog
2m habitudines ad diversas frâs. At si maa
1.a posit recipere infinitas fras posint g.e prove
rea distingui p.r raone in ipsa infinite frali
tates, erit inde infinite perfecta? absit. Infinite
pfectu pfectiones excludit imp.rfectionibus ad
mistas; et quevis rao pog phice receptibe p.r
fectia e mixta imp.rfectioni: etenim posse recipe
re phice e defectu havere perfectionis in linea
aliq.a phica.

Sectio 6.ª
An materia 1.ª sit pura potentia.
Subsectio 1.ª
Non est pura potentia in genere metaphico.

214. Cũ sit dictũ, mat. 1.m 2.m se, atq.e ex sua essentia ẽẽ 1.m subjectũ, et subtũ 1.m videat.r ñ. posse constare ex actu aliquo; q.a jã ñ ẽẽt 1.m constaret si quidẽ sub to illius actus, dubitat.r utrũ aliquẽ, vel nullũ actũ habeat maa 1.a 2.m se? si nullũ prorsus habeat, erit pura poa p.r exclusione omnis omninó actus. Si vero aliquem habeat, in linea talis actus maa 1.a ñ erit 2.m se pura poa. Certũ ñ sit actus in linea entis phice substãlis cõpleti, sed 1.m subtũ; in q.o recipit.r fa substãlis, quæ est talis actus; dubiũ ñ est, mat 1.m 2.m se ẽẽ purã poã in hac linea.

215. Loquit.r ð linea metaphica, atq.e de ẽẽ cõsistentiali quærit.r Et ð metaphica vix potest dubitari, q.a maa 1.a metaphice cõsiderata suã habet diff.m metaphicã; sed q.d ita se habet ñ ẽ pura poa in genere metaphico: q.d hic ego loquendi ð hac re finẽ facerẽ: ñ enĩ ego velẽ cõtendere cũ negante aliquã ex cõpnib.s

factę ratiotinationis, quę sunt apud me natę veritatis. Profecto quis neget, si veritatẽ amat, noueritq. simul tot philosophos, adequatũ conceptum metaphicum componi ex genere et differentia metaphici, cuius genus q. metaphicum esse potentiã, et differentiam esse actum in sua linea?

216. Et ulterius quis neget, conceptum metaphicum materię primę esse compositum ex genere, per quod materia prima conueniat cum alijs a se, atque ex differentia per quam discernatur ab omni non ipsa? sed Dominicani omnes, raro excepto cum Froilano, et Ill.mo Palanco, negant materiam primam esse compositam metaphicè: quia compositio, inquiunt metaphica, solũ habet locum in specie; materia autem prima non est species, sed pars entis in omnes rerum naturalium species transformabilis. Negant propterea constare ipsam genere et differentia, hoc est, inquiunt, proprium entis completi; materia vero prima non est ens completum, sed quoddam tantum inquo actio entis.

217. Colligunt ipsi doctrinam hanc suam ex principijs Aristotelis, et elucidationibus Divi Thomę pluribus — atque ex materia prima idea, quam habuerunt antiqui — quorum fuit vox una, materiam primam esse infimum ens, quasi fuit vox una, materiam primam esse infimum ens, ultimum gradum entis, ens prope nihil, feceque Mundi primum chaos, et tenebras. Ex Aristotele quidem asserunt, quod diserte lib. 7.o Metaphisicę: materia non est quid, neque quantum etc., quod diserte etiam ibidem, materiam se habere in ordine entis

naalis, sicut ligny in ordine artificiali: ng. sicut ligny nullg includit figurg artificialg; sic maa nully includit acty ecentialg.

218. Asserunt ex D. Thoma q.d dixerit 1.a pte. qu.e 7.a arco 2.o maa n. ee. facta sed poa. tanty et 7.o Metaphicg, lect.e 2.a maa p.r sg e. ens actu, cy de se sit poa tanty; et opusc. 15.o cap.e 7.o cy ponit maa ens actu, nihil differt dicere mag, et substantig rei; sic enj antiqui naales, qui ponebant mag ee. aliquod ens in actu, dicebant mag ee. rery omniy substantig. Et itery 1.a pte. qu.e 115. arco 1.o maa e. pura poa, sicut Deus e. actus purus; ex q.a ppne procedunt, ut efficiant integrg ratiotinaong sic; sed Deus ita e. actus purus, ut nullg haueat poalitatg in linea metaphica: g. maa sic deuet ee. pura poa, ut nullg habeat actualitatg, siue acty in linea metaphica.

219. Inuenio in his omnibus n. parbg rery dpettong. In 1.is rogo cy P. Benedictus, quid sit, q.d uy eodg modo nos mag 1.m definiamus ac definiunt Thomistg, uariet statim naa mag, sit predicata, p.r quq ab unisq.e definitur, apellent genus et diff.a? mag; nog inuj et ipsos majus re uera discrimen ee. video in presenti quy unius apellaonis discrimg.

Deinde assero compositionem metaphicam locum habere in quacumque re, quae per unum conceptum sui valeat confundi cum rebus aliis distinctis, et per alium sui conceptum possit ab iisdem rebus omnibus secerni.

220. Tertio istud mihi videtur nulla jure negandum cum autem sic se habeat materia prima ut constat ex ipsius definitione, locum habet in illa compositio ex genere et differentia seu compositio metaphysica. Hinc dici debet species physice completa (quod videntur intendere Thomistae) sed etiam physice incompleta, ut est materia prima constare genere et differentia si metaphysice accipiatur, et capax esse metaphysicae compositionis. Et sine fundamento asseritur hoc proprium esse entis physice incompleti; cum et principii physice hujus deceat convenire.

224. Est quidem materia entis physice completi in quo additio, quatenus est pars physica compositi naturalis. Sed dico insuper, quod ea nomina ab antiquis philosophis data magis bene componuntur in opinione Thomistarum cum definitione ipsius materiae tradita ab Aristotele in primo physicorum: ex hac autem infertur legitime, quod materia prima constet ex genere et differentia metaphysicis, habeatque proinde actum metaphysicum.

Utique probant eae locutiones materiam primam defacto existentem esse ens adjectissimum respectu aliarum substantiarum, esse ens obscurum innobile, turpe propter defectum splendoris et ornamenti, quod non habet ex se, et accipit a forma quasi cooperiente

nullitatis maę.

222\. Cum maa adeo sit obscura 2m se, et independens à cognitione illius, quę deducimus ex cognione formę, entitas maę nos adeo latet, ideo maa 2m se dicta ē propè nihil. At nihilominus ex fmis, ex dispositionibus ipsis, ex hujus mutaônibus nobimus, id reipsa sit ea entitas, quę propè nihil dicta ē; erasi mamus omnes Perhipatetici, eā eê fmo cujuscumq. subtę. Dna, quę tradidit Phus in definitione maę 1ę.

223\. Quod atinet ad mentę Arlis, scitur ex nro numo 165. quenā sit uera intelligā 1ę authoritatis Circa 2m ex eodē loco desumptā asero, Phū ibi equiparare mag 1m maę illi, in quaā cadit fma artificialis; Sed in hunc tantū finē, ut probet, qd sicut fmā (accidentalis) artificialis distinguitr amaa 2a in qua cadit, ita fma artificialis distinguitr amaa 1a in qua recipitr. Dn autē agat Phus ibi maę 1ę actū entitatibus.

224\. Nec capi potest, qmodo Arles mag 1m adeo diminuerit, ut ostendunt ad uersarij, exhiberet, quę tunc ibi, tunc lib. 6o Metaphicę apellat absolute substantiā, qr hęc uera: qd autē maa quoqe substaa ē, pt. Fateor, Aduersariorum mag 1ę n denegare rationē substantię in complexi. Sed dico, percipi n posse

q.º pacto substãe dengerº, q.d maē l.e á Thomis
tis; seu verbū tantū, seu etiā rer. Ad 1.m
et 2.m authoritatē ex S.to Thoma adlatā res
pondeo, nihil ibi 2e actu entitatiuo māe, sed
225. 2e actu phicé informatiuo agi. ∽//

Afirmatur ibi, q.d
maa 2e se, siue 2.m se ē tantū pōa ad actū
phicé informatiuū; et ngatur, q.d ipsa sit actus
phicé informatiuus, siue fa. Id autē q.d 2e
se n̄ haueat māa l.a dicitur á Doct.re Angelico,
ipsā hauere p.r unionē ad fā; sic enī hauet ēē
actu, siue cū actu phicé informatiuo. Et ideo cū
hoē totū ponitur māa cū actu phicé informatiuo,
substaalis scilicet ponitur tota substāa rei, hoc
ē totū Dpositū substaale.

226. Praetereaq. ē cū aliqui ex
antiquis Phis n̄ distinguerent fās substaales
a māa l.a sed accidentales duntaxat (ut ex
Arle ipsoq.e D. Thoma Ingprete monuimus)
dibāt māē ēē 2.m se actū illū, quē nōs distin
guimus a māa l.a apellamus actus phicé
informatiuū. Et sic nec 3.a authoritas, nec
p.riores aliē dra nōs faciunt. De actu lo
quimur entitatiuo, seu Metaphico māe 2.m se.
Hunc vero intactū relinquit Angelicus Ma
g.r S.t ut pote qui erat extra suū intentū in
preccitatis locis.

227. Vt respondeā postremē autho
ritati prius ... etiā subsumā supposita appre

illa S.ti Thomę; sed ita Deus ê actus pu
rus, ut nullã poẽ valeat actuare phice: q.
maa 1.a ita ê pura pôa, ut nullo actu posit
phicé actuari; atq.e adeó ñ poterit pg recipere.
Ig dicere: mens ê D. Thomę, q.d sicut á
Deo, quia ê actus purus, exclusa ê pôa
omnis phicé receptiba; ita omnis actus phi
cé informatibus exclusus ê amaa 1.a 2.m
sic, q.a ê pura pôa.

226. Unde maa 2.m se ñ
habet actu phicé informatibu; sicut Deus
2.m se ñ habet poẽ receptibu phicé. Nec amp
plius progreditr rao paritatis ap.d D. Tho
mã. Hinc mĩ propositio illius rationis
nis cũ sensu nrõ ñ cohæret. Sed vel independenter
a majori qm̃ illa ngari debet: q.a etiã in Deo
metaphicé consideratio datr pôa metaphica, si
ve predatu genericu metaphicé determinatu p.r
diff.r proprię Dei. Pro viribus conantur
Thomistę hanc à Deo avertere potentiam
metaphicã: quoniã argueret in Deo, inquiunt,
aliquã imperfectionẽ.

227. Ceterũ magis pio, quã
prudenti metu laborant. Certe potentia metaph
phica imperfectionẽ arguit intus potentiis
metaphice; ñ tamẽ obtũ cui talis potentia 2.m
fṙale ipsius potentionis ê extrinseca. In metha
taphica potentione se habet 2 fṙali actus
intus potentis, et 2 maali objectu; q.d licet

in se simplicissimum illud sit, potest nihilominus terminare cognitionem ex vi suae repraesentationis inadequatam. Si tamen Thomistis hoc dare velimus, quod metaphysica compositio imperfectionem arguat in obiecto, omissa illa, quam postmodum deseram in sensu D. Thomae, concedendo negabimus.

230. Dicimus deinde, quod a Deo relegandam est omnis imperfectio; ac proinde ea, quae supponit argui in obiecto ex capacitate ejus ut componatur metaphysice: non tamen debet magis relegari perfectio ea, quae habet ex ratione ne talis entis admissi in perfectionibus: et quidem habet ex hac ratione perfectionem non per rationem sui propriae actus, sicut suae differentiae metaphysicae. Est ratio utriusque, quia si suponatur omnem potentialitatem etiam metaphysicam esse imperfectionem habentis illam excludenda est omnis ab illo ente, quod est summe perfectum, summeque actuale.

231. Quod ens est Deus solus. Atque non sit possibile ens summe imperfectum, et summe potentiale: nam quod ita esset, excluderet enim omnem omnino perfectionem, consequenter non esset ens. Sequitur inde a nullo ente posse excludi omnem actualitatem. Propterea omne ens habebit proprium suum actum. Unde concluditur magis primum habere suum actum entitatibus, et si ens imperfectum et potentiale sit. Cur ergo non patietur metaphysicam compositionem. Sonat huic doctrinae Angelicus Magister 1.a parte quaestione 3.a articulo 3.o corpore.

ibi: ee e actualitas omnis rei.

232. Et ibidem arco 3°. corpore sic loquens: omne ens in quantum e ens, e in actu et quodam modo perfectum; q omnis actus perfectio quaedam e. His positis, quaecumque diximus in favore sententiae nrae, facile erit ingenio cuique viro Pho digno fere sensum in Poudinum aut alterum pronuntiantem authorem oppositae suae Dni parum penetrare Dittonem mae 1ae et Arlis principia. Sed oportet ego ut ante sensum ferendum exaudires argumentum Poudini, qd apellat ipse raonem omnino profundam, et supra principia Arlis evidenter convincentem. Sic arguit:

231. Quod e in poa in ordine entis simpliciter n includit actum entitatibus et essentialibus sed maa 1a e in poa in ordine entis simpliciter: g. Mor inquit, pr ng eadem res in ordine eodem n potest ee actus et poa. Cum autem ens simpliciter sit 1m ens in qo fundantur entia 2m quid; et actus simpliciter sit prior, quam actus 2m quid; si maa sit in poa in ordine entis simpliciter nullum prorsus includit actum entitatibus.

234. Jam probat mm: maa e in poa respectu hujus, qd fit ex illa, sed ens simpliciter fit ex illa: g. Argumentum, qo longius procedit, eo minus

non fecit, id circo argumenti reliqua praemisimus. Ecce vobis quid dignum tanta ferat hic promissor hiatu. Distinguo minorem: quod est in potentia entis simpliciter, hoc est, quod est proprie talis non includit actus entitativos, et essentiale, concedo: quod est in potentia entis simpliciter, hoc est entis physice completi, non includit, nego. Subdistinguo: non includit actus entitativos et essentiale entis physice completi, concedo; non includit actus entitativos, et essentiales entis physice incompleti, nego majorem.

235. At etiam distinguo sed majorem: materia prima est in potentia in genere entis simpliciter, hoc est, proprie talis; nego minorem: est in potentia in genere entis simpliciter, hoc est physice completi, concedo minorem, et nego consequentiam. Probatio minoris non minime urget: similiter ratio nostra, quae ictus haurit, si de ente, et actu, sive esse simpliciter, id est physice completo, dixit, esse primum et prius prioritate, et prioritate dignitatis, atque intentionis naturae quia dignius est totum physice completum, quam partes ejus seorsim; et a natura partes totius gratia ipsius intenduntur.

236. Et propter hanc rationem dici potest, quod partes totius in ipso fundantur; quatenus scilicet totum, prius est in intentione naturae, quam quaelibet totius pars seorsim ab alia. Sicque entia secundum quid, id est physice incompleta fundantur in ente simpliciter, id est, physice completo. Solent autem dici entitates physice incompletae entia secundum quid comparative ad totum physice completum, quod plerumque a Philosopho, et D. Thoma nuncupatur ens simpliciter.

Sed acertio ista n̄ tollit, q.ͩ entitates phicé in ɔpleta sint simpliciꝫ entia, praut ens simpliciꝫ n̄ alia sonat, quę entis propriè tales et excludit n̄ ens.

237. Et quocumq. ex his modis aliquid sit ens ē proprie, seu simpliciꝫ ens, et habet actus entitatibꝫ atq.ͤ ecentialꝫ. Sic vē phicé ɔpletꝫ, includit actꝫ entitatibꝫ propriꝫ entis phicé ɔpleti. Si vero ens inɔpletꝫ phicé sit includit actꝫ entitatibꝫ ppriꝫ entis phicé in ɔpleti; q.ͣ iuxta B. Thoma, omne ens, in quantꝫ ē ens ē in actu. Includit ğ maa 1.ͣ actꝫ ecentialꝫ ppriꝫ entis phicé in ɔpleti, quale ipsa ē, adeoq.ͤ n̄ ē pura poā ad talꝫ actꝫ; q.ͣ n̄ solꝫ potest illꝫ habere, sed illꝫ habet maa 1.ͣ 2.ᵐ se. Ē utiq.ͤ in poa in ordine entis phicé ɔpleti maa 1.ͣ nꝫ ɔpleta phicé n̄ ē ipsa 2.ᵐ se, et potest phicé ɔpleri. Ex clarissima doctrina aparet quę saimus evidenꝫ ɔuicti, et q.ᵒ iure Toudinus palinodiam cantet.

238. ɔponit ex alijs: totꝫ phicꝫ v.g. hoē ē solꝫ unꝫ ens metaphicꝫ, sed si maa 1.ͣ eet ens metaphicé ɔpletꝫ, hoē n̄ eet solꝫ unꝫ ens metaphicꝫ, sed duo entia metaphica: ğ. P.ᵐ mꝫ: fra eꝫ eet ens metaphicé ɔpletꝫ: ğ hoē eet duo ɔ.ͣ ɔpar.: hoē metaphicé ɔsideratur ɔponit ex maa et fra metaphicé ɔsideratis: ğ si maa et fra metaphicé ɔsideratꝫ

sint dua entia Ɔpleta metaphicé, erit hôc metaphicé Ʋt.a Disting.o m.r totꝫ phicꝫ v. eꝫ. hôc si phicé Ɔsideret.r ē solꝫ unꝫ ens metaphicꝫ; ngo: si metaphicé Ɔsideret.r, Ɔdo.

239. Disting.o

etiā m.r hôc phicé Ɔsideratus n̄ eet unꝫ solꝫ, sed duo entia metaphica; Ɔdo: hôc metaphice Ɔsideratus n̄ eēt Ʋt.a; ngo m.r, et csq. Ad m.r probaône, Ɔtra anti, adhibeo coenti distintionē m.r Ɔsaônis anꝰ disting.o: Ɔponit.r ex mâa et fr.â Ɔjunctꝫ in metaphicé Ɔsideratis, Ɔdo: divisim metaphicé Ɔsideratis; ngo anꝫ. Coenꝰ etiā disting.o, qꝫ si mâa et fra Ɔjunctꝫ metaphice Ɔsideratẽ sint dua entia Ɔpleta metaphicé, erit, hôc Ʋt.a; Ɔdo: qꝫ si maa et fra tantꝫ divisim metaphicé Ɔsideratẽ sint duo entia Ɔpleta metaphicé, erit hoc Ʋt.a; ngo csq.

240. Nunc ē dissimulandꝫ, q.d nulla fiat Ɔmemoratio unionis. Et dico, q.d si totꝫ phicꝫ Ɔsideret.r phicé, tot claudit entia metaphica, q.d sunt ipsius pres: inꝫ pars quelibet 2.m se suo Ɔstat genere et diff.a metaphicis procreatq.e pars quelibet ē ens metaphicé Ɔpletꝫ. Si vero totꝫ phicꝫ Ɔsideret.r metaphicé ē quidꝫ unꝫ dumtaxat ens Ɔpletꝫ metaphicé; q.a sic pars quelibet Ɔsiderat.r, ut aliꝫ identificata cꝫ toto, n̄ autꝫ divisim ab alijs ptibus totius; Unde ex omnibus Ɔjunctꝫ acceptis desumit.r Ɔceptus, p.a quo totꝫ Ɔveniat cꝫ alijs

à se; et similiter conceptus, per quem ab alijs differat; et sic unum duntaxat ens completum metaphisicè resultat.

241. Arguitur aliter: conceptus objectivè actualis est extra essentiam conceptus potentialis; sed actus metaphisicus est conceptus objectivè actualis, et materia 1.a est conceptus potentialis: ergo. Distinguo maiorem: est extra essentiam conceptus potentialis de linea phisica; nego: est extra essentiam conceptus potentialis de linea metaphisica; concedo. Et nunc sic contra 2.m propositionem distinguo: materia 1.a est conceptus potentialis de linea phisica; concedo: de linea metaphisica subdistinguo: est tantum conceptus potentialis; nego: est conceptus potentialis, et etiam conceptus actualis; concedo minorem, et nego consequentiam.

242. Conceptus potentialis de linea phisica non includit metaphisicam differentiam atque adeo haec, quae est conceptus aliquid objectivè actualis, non est extra essentiam conceptus potentialis de linea phisica. Praeterea differentia seu actus metaphisicus non est extra essentiam materiae 1.e quae est conceptus potentialis de linea phisica, dicens in suo esse metaphisico tam conceptum potentialem metaphisicè, quam actualem. Verique conceptus objectivè actualis metaphisicus, scilicet est non quidem realiter, sed formaliter extra essentiam conceptus potentialis metaphisici, sive de linea metaphisica.

243. Sed per hoc tantum significatur, quod genus et differentia metaphisica distinguuntur formaliter,

licet phicè sint idẽ. Instabis acutalè: ẽe ens in poã ẽ diffª maẽ 1ᵉ ꝯ maa 1ª pᵗ hug diffⁿ n̄ ẽ ens in actu. Distingᵒ anis: ẽe ens in poã phica est diffª maẽ 1ᵉ ꝯdo, uel potius omito proiẽ anobis dicta à numᵒ 175. husqᵉ ad num. 178: ẽe ens in poa metaphica ẽ ꝯd; ngo anis Deinde ceg ngo, de actu metaphico. Solutio patet. Notauis aliqª 1ᵐ qᵈ locuonẽs istẽ Arlis, et D. Thomẽ, fra dat speciẽ, fra distingit, à fra desumitʳ diffª deuent intelligi de specie, distᶜ et diffª phica ꝯpositi; si enim uniuersaliuś intelligant, entitates illẽ, quẽ fug n̄ hauent, neqᵉ erunt in aliqª specie, neque diferent, neqᵉ distinguent a n̄ ipsis. ꝯᵐ

244. ꝯ qᵈ S. Thomas diuidens cũ Phᵒ ens in actu, et potᵗ intelligi deuet de ente, qᵈ sit phicè ꝯpositũ, et qᵈ n̄ in ente simpliciẽ sepè nuncupatʳ ab Arle et ipsᵒ D. Thoma, uti supra diximus. ꝯᵐ qᵈ licet alegerʳ Doctʳ Angelicus, quasi dicat in 1ª pre, quᵉ 3ª arco 5ᵒ ideó n̄ dari in Deo ꝯpocitionẽ metaphicẽ, qª n̄ datʳ in ipso ꝯpocitio phica; falso tamẽ allegatʳ; ibi enim nil tale pronuntiat.

245. Quartũ: qᵈ actioma illud Phicũ, ex duobus entibᵘ in actu, n̄ fit unũ pˣ se, n̄ porest intelligi de quibuscumqᵉ entibus in actu: nẽ potius impossibile ẽ ens pª se ꝯpletũ atqᵉ ꝯpositũ n̄ ꝯstare ex entibus in

acte in 9plectis, q.d autem acuratius explicetur axioma sepius decantatum in Philis, atq.e in Theologicis tractatibus, ex quo conantur urgere Thomistæ suas promovendas opiniones de pura pot.a mat.æ 1.æ seorsim de ipso agendum utile puto, inquirendo veram rationem unius p.r se, et unius p.r accidens.

Subsectio 2.a

Quid sit unum p.r se, et quid sit unum per accidens.

246 Arist. 5. metaph.ce cap. 6.o distinguit varios modos unius, et in 1.a divisione tradit unum quoddam esse p.r se, aliud vero p.r accidens, non tamen Philus dividens explicat p.r definitiones proprias cujusque membri, in quo fit divisio; sed p.r exempla varia, in quibus proponit diversos modos 9plicis illius unitatis. Exempla autem 9dictionis sunt adeo diversæ pro pte qualibet divisionis, eorumq.e non pauca adeo videntur in utramq.e ptem trahere, addicentur licet unitati parti ab authore suo ut fateatur Eximius Doct.r, difficile esse ad certam aliquam rationem et methodum revocare doctrinam Arist. circa unum p.r se, et unum p.r acidens.

247 Aggreditur tamen Eximius explicationem, ex q.a nos profiteamur. Sciendum est 1.o vos p.r se, et vos p.r accidens, illinc

n̄ significare modũ illũ essendi pprium substantiæ ex q°
dicimus, substaꝗ ẽẽ ens p.ª se; neqᵉ modũ illũ essendi
pprium accidentis, ex q° dicit accidens ẽẽ ens in alio.
Itẽ neqᵉ significare aᵃonẽ illã, proutẽ quã effectus
dicit p.ª se, cũ scilicet provenit ex intentione agen
tis; et p.ª accidens q.° nimirũ casu et fortunâ
evenit.

248. Nunc autẽ sumit p.ª se, et p.ª accidens in or
dine ad unitatẽ. Et declare quæ unitas sit p.ª se, quæ
p.ª accidens in entibus, ẽ præsentis negotij. Sciendũ
ẽ 2° unũ p.ª se posse ẽẽ simplex vel compositũ. Stat hu
jusmodi divisio ap.ᵈ Arist. 5. Metaphisicæ cap.ᵉ 6.° dicentẽ:
unũ quoddã ẽẽ divisibile aliud indivisũ, hoc ẽ in
divisibile: nã in divisũ hic compositũ divisibile ẽ in
divisũ orũ actu, quã potentia, et proutera in potens
dividi: Ita siquidẽ tradit, atqᵉ explicat prædictã
divisionẽ unius Angelicus Magister 1.ª pte, quᵉ
6.ª arto 3.° et quᵉ 11.ª arto 1.°

249. Loquendo de uno p.ª se
simplici nulla ẽ difficultas: p.ª enim, q. ẽẽ ens simplex
ẽ unũ p.ª se: q.ª ut sic non habet admixtionẽ alicujus
extranei, ut possit ens p.ª accidens apellari in sua
unitate. Unde simplex ens, sive substantia illud sit,
sive accidens in abstracto, sive spiritale sive
corporeũ, sive completũ, sive incompletũ ẽ quidẽ unũ
p.ª se. Neqᵉ ẽ difficultas in eo, q.ᵈ aliq. ens composi
tũ sit unũ p.ª se: etenim Phi tale faciunt nãq
substantiale, quatenus ex materia constat et forma; et partim
suppositũ quatenus suo modo ex natura componit

atque subsistentia.

250. Hinc in controversia est, plu-
ra sic in compositione venire posse, ut constituant
unum per se. Ceterum an ex quibuscumque in compositio-
ne venientibus resultet unum per se; vel si huic
dubio respondeatur negative, determinare deinde ea, ex
quibus proprie componentibus non resultet unum per se,
sed unum quid per accidens, punctum difficultatis est, ac
per varias semitas authores discedunt opinantes.
Communis est sententia nostrorum Recentiorum, quam ipsi
tribuunt eximio Doctori, et P. Rubio ens composi-
tum ut sit ens per se debere non constare partibus omnino
ipsarum natura unitis; neque partibus, quarum una sit
subjectum, et alia sit accidens.

251. Hinc apud ipsos ens
compositum erit unum per accidens, sive constet partibus
unitis omnino ipsarum natura, sive quarum una sit subjectum
accidens alia. P. Oviedo sentit esse unum per se
quodvis compositum, quod cujus partes sint unitae physice
et unum per accidens esse illud cujus partes non sunt
physice unitae. Et proinde docet, unum per se compositum
dividi in unum per se substantiale, et unum per se acci-
dentale. Ulterius docet unum per accidens non esse proprie
unum, sed unum et aliud, seu plura una, quae inter
se tantum habent localem approximationem, quemdam ordinem
et unionem moralem.

252. Ita se habent lapides coacer-
bati et homines exercitum constituentes. Alia praeter-
mitto, quae docuerunt alii. Quod attinet ad praedictas

Sententias, quibus non placet, quod ens compositum dici debeat unum per accidens; si constet substantia et accidenti. Displicet etiam, quod illud ens compositum quocumque sit dicatur unum per se, quod propria unione constat. Igitur cum per se, et per accidens hic dicantur in ordine ad unitatem, existimo ita dici, ut supra requiratur propria unitas, et proprie unum, et proinde non est unum per accidens nisi latissime, totum per aggregationem aut constans unione tantum morali, quia li per accidens non improprius rationem unius.

253. Existimo deinde, per se, et per accidens, ita dici in ordine ad unitatem, ut si partibus unitis unio adveniret contra ipsarum naturam, ens sic compositum sit unum per accidens. V.g. erit unum per accidens totum resultans ex materia v.g. et partibus substantialibus ligni, et ignis inter se unitis. Ratio est; quia duo modo isto totum aliquod constituit, accidentariam omnino est naturam partium in unum tale coalescere. Si vero partes non uniantur contra ipsarum naturam, propria tamen unione copulentur, resultabit unum per se, licet alia substantia, alia accidens sit.

254. Ratio hujus: quia tunc partes non se habebunt omnino accidentarie juxta suam naturam in ordine ad illam unitatem, ad unum illud, sive ut coalescant in unum tale. Etenim partes juxta suam naturam non se habent omnino accidentarie ad unum proprie tale componendum, aliqua perceitas in ordine ad illud unum arguitur in partibus juxta

ipsarum nag. quatenus ipsæ aut p̃luse n̄ repugnant tali Ipositioni aut etiā illā exigunt, sive omnes sive aliquas talis exigens unionē cū altera ad genus illud Ipositionis.

255. Atq. ex eo q. p. se ita se haveant p̃tes, unū illud unū p. se apellari credo. Neq. in ente Iposito pprie tali alia inveni ratione distinc. unū p. se, et unū p. accidens, desumpta ex ordine ad unitatē. Ex his plura Icludo. 1.m mihi probari sensū presentis difficultatis sic limitatū, quatenus significet, hic n̄ agi de uno inpprie tali p. agregatione v.g. aut p. unionē solū moralē; sed de uno quærit pprie tali, q.n. p. se, q.n. p. accidens dicendū sit unū.

256. 2.m me sentire cū P. Rubio in eo q. unū p. se dividat in unū p. se substantiale, et unū p. se accidentale, q. ueteres Subto Ipstet, et accidenti. 3.m illud unū dici p. se, q. n̄ havet p̃tes Idra ipsarum naq. unitas illudq. unū dicit p. accidens, q. p̃tes habet unitas Idra ipsarum naq. Unde 1.º colliges, q. jā supra diximus, scilicet ens simplex tunc substantiale, tunc accidentale ēē unū p. se; ē siqui dē unū, q. p̃tes n̄ havet; atq. adeo p̃tibus Idra ipsarum naq. unitis n̄ Ipstat.

257. Itaq. Angelus ē unū p. se, et calor similiter aliaq. in Ipleta, et Ipleta. Colliges 2.º n̄ ex quibuscumq.

facientibus pprię ɔpositionę resultare unũ p.^r se; sed ex ijs, quę n̄ uniant̃ ɔtra ipsorũ nam. Unde colliges 3.º unũ p.^r se posse havere locũ in ɔposi- tis ecentialiũ, sive ex ptibus, quarũ una subtũ sit et alia fra, atq.^e in ɔpositis integraliũ; ĳ alia et alia substaalia sint, ĳ accidenta- lia; dũ ptes eorũ stricta, seu ppria unione gaudeant.

258. Id circo in quantitate extensa, et in- qualitatibus extentionę, vel intentionę patien- tibus inueniri potest rao unius p.^r se. Tandẽ hoc fateor, q.^d videlicet hucusq.^e dictis ~~facile~~ vi- dent̃ posse oponi n̄ nulla ex Arle, dũ ipse tractat hac mag. Sed duo sunt prorũ quę doc- trina n̄ra subire n̄ timeat ejusmodi norũ. 1.^m q.^d et aliorũ in hac re opinionibus ɔmunis illa nota ē. 2.^m q.^d Arles in citato libro 5.º meta- phice, rões p.^r se, et p.^r accidens aliquoties à- plicat ex ordine ad predicaones dialecticas uni- us ptes ~~&~~ alia, et n̄ ex eo tantũ ordine, quę ptes habent, aut n̄ havent 2.^m se, et juxta suę nam, ut in uno ɔposito coalescant.

259. Videat̃ Eximius Suarez disp.^e 4.^a metaphicę secc.^e 3.^a num.º 1.º Afulget ĳ lux ut clarę medi- teris intelligentię acciomatis illius, ex duob.^s entib.^s in actu &^a. Igitur dices, n̄ fieri unũ p.^r se ex duob.^s entibus in actu, quę unirent̃ ɔtra ipsorũ nam. Cũ autẽ maa 1.^a et fra

substantiales licet sint entia in actu, scilicet metaphysico, non uniant contra ipsorum naturam ad constituendum compositum substantiale, hoc erit unum per se ex ipsis resultans.

Subsectio 3.a

Materia 1.a non est pura potentia in genere existentiali, ut hic contendunt Thomistae.

In Thomistarum
260. opinione materia 1.a non solum non identificat suam existentiam, quod sufficeret ad dicendum, quod 2m se considerata est pura potentia in genere existentiali; sed neque habet propriam sibi existentiam ab ipsa distinctam. Tuentur igitur Doctores isti, materiam 1m existere per existentiam formae substantialis. Quod materia 1.a non identificet se cum sua existentia negat communissime Schola Scoti et nostra; praeterea que tuetur non esse puram potentiam in genere existentiali materiam 1m 2m se consideratam.
261. Quamquam tamen Schola illud hic permittit Thomistis, quod alio in loco contra ipsos negabit, scilicet, existentiam rei creatae distingui realiter ab essentia ejusdem rei; sicut in praesentiarum omittit, quod materia 1.a distinguatur realiter ab existentia. Unde hoc tantum remanet in praesenti dividium; quod Thomistae dicunt materiam 1m existere per existentiam formae; Scotistae autem atque nostrates hoc ipsum negant etiam supposita distinctione reali materiae 1.e ab existentia. Thomistis suffragatur Egidiana

Scholasticj Suo Manzo lib. 1º phicæ, quæ 1ª et plures ex Baconistis, quos sequitur Cory Clericus tom. 1º phicæ, dispᵉ 1ª quæ 3ª arto 5º Contra alios discipulos Resoluti Doct. qui maæ 1ᵉ tribuunt quandam existentiam propriam transcendentalem, aut ipsi vocant atque eminatam.

262. Nostra Conclusio est: maa 1ª non existit per existentiam propriæ substantialis maalis. Duo sunt argumenta præcipua, quibus firmatur ista Conclusio omissa distᵉ reali maæ 1ᵉ ab existentia. 1um ita se habet: non existit maa 1ª per existentiam, quæ ipsi non communicat actio, qua producitur ipsa maâ; sed actio, quæ producitur maâ 1ª non communicat ipsi maæ existentiam propriæ maalis: ergo. Ratio maioris est: nam quodlibet ens finitum eatenus præcise existit, quatenus per sui productionem communicatur ipsi existentia: ergo non existit &c.

263. ? Probatur minor: actio quæ non producitur forma maalis non communicat existentiam propriæ maalis; sed actio, quæ producitur maa 1ª non est actio, quæ producitur forma maalis: ergo. Ratio maioris: actio quæ communicat existentiam propriæ maalis, facit, saltem causaliter, propriæ maalem existere; sed actio quæ non producitur forma maalis, neque causaliter facit propriæ maalem existere: ergo. Minor antecedentis syllogismi probatur: actio, quæ producitur maa 1ª non est actio generativa: quia maa non generatur, sed creatur; sed actio, qua

producitur forma materialis est generatiba: neque forma materialis non per creationem, sed per generationem producitur.

264. Dices: Videtur a Thomistis communiter dici, magis et minus produci per diversas actiones. At dicunt, ut videre licet apud Magistrum Bayona, et Pro,, ylan, eas entitates habere diversas existentias, quae per actiones diversas completas producuntur; non vero eas, quae per diversas incompletas. Cum autem materia prima et forma materialis producantur per actiones diversas incompletas, quae nimirum componunt unam actionem completam productivam compositi substantialis, inde est, quod non habeant diversas existentias.

265. Contra tamen est primo: quae per diversas ac,, tiones completas producuntur diversas habent existentias completas: ergo quae producuntur per diversas actiones incompletas habent existentias diversas incompletas. Et sicut actio licet incompleta sit in ordine ad productionem adequatam compositi est nihilominus completa in partis, quae per ipsam producitur; ita licet communicet existentiam inadequatam atque incompletam toti composito, communicabit tamen adequatam atque completam existentiam parti per ipsam actionem producta. Secundo

266. quia ambis actio, quae producitur forma sit incompleta, communicat formae propriam existentiam: ergo similiter actio, quae producitur materia quamvis sit In-

3.º Si entitates, quę p.ᵃ diversas actiones indpletas producunt, ñ habent nisi unã, eandemq.ᵉ exsistentiã: rogo an p.ᵃ solã actionẽ productivã pręf. (seu solã actione productiva maę negabit.) an etiã p.ᵃ actionẽ productivã maę simul cũ productiva fręf producat.ᵘʳ existentia illa, qua una existunt maa et fra.ᵘ si 1.ᵐ infero: q̃ actio productiva maę nullũ havet ṫmũ. P.ᵒ cog: q.ᵃ juxta thomistas actio aliqũ ñ potest ṫminari ad ṫmũ, nisi producendo ejusmodi existentiã: q̃ si actio productiva maę ñ producit hujus existentiã, ñ havet ṫmũ.

267. Infero deinde: q̃ actio productiva maę ñ ẽ productiva. P.ᵒ cog: actio, quę neq.ᵉ conservat ṫmũ suũ in ẽẽ existentiali neq.ᵉ ipsũ extrahit a ñ ẽẽ existentiali ad ẽẽ existentiale, ñ ẽ productiva; sed ita se havet actio productiva maę, si p.ᵃ ipsã ñ producit.ᵘʳ existentia illa, qua maã dicit.ᵘʳ existere: q̃. Ulterius infero, q.ᵈ maa 1.ᵃ generet.ᵘʳ ab agente productivo fręmaalis; nã agens dicit.ᵘʳ generare ṫmũ illum, cui tribuit existentiã p.ᵃ generaõnẽ: q̃ si p.ᵃ actionẽ productivã fręmaalis producat.ᵘʳ illa existentia, q.ᵃ maa dicit.ᵘʳ existere, maa 1.ᵃ generabit.ᵘʳ ab agente productivo fręmaalis.

266. Si dicat.ᵘʳ illud 2.ᵐ fiet, q.ᵈ maa 1.ᵃ p.ᵃ generaõnẽ, et p.ᵃ creaõnẽ producat.ᵘʳ, etenim existentiã accipiet p.ᵃ actionẽ generativã, et p.ᵃ creativã.

Vel erit saltem materia prima semi creata, et semi generata. Hoc autem quis dicat. Ill.mus Palanco, ut vix eludat probationis nostre casma tamquam deserit thomistarum nobisque parat arma ingenij. Unanicam ipse meditatur actionem productibus materie et forme materialis. Hanc actionem, inquit, quatenus provenit a solo Deo esse creationem materie, esseque generationem forme, quatenus provenit ab agente creato.

269. Sed ebatione ista Palancus non satis sese protexit, contra ipsum est ista sequela: ergo materia prima suam accipit existentiam ab accione, que reliquum est generativa: ergo generatur. Legitime videntur illationes. Sed ultimam Palancus non substinet. Respondet per actionem generativam non generari id, quod per ipsam tantum conserbatur, et fuerat antea per creationem productum; sed id, quod vero producitur per ipsam. Materia autem prima in prima sui conditione fuit producta per creationem: proptereaque licet deinde terminet actionem generativam forme materialis, et per talem actionem conserbetur, ipsa materia non generatur.

270. Meminit Ill. sententie illius thomistice, in qua defenditur composita substantialia in prima rerum conditione producta fuisse per creationem sicque tandem materiam, que formas, quas tunc vero habuit materias, fuisse a Deo creatas, atque stitisse per creationem: posteavero materiam accipere subse

sive aliq, et aliq existentiq per generationem nobi, 71.
et nobi oppositi; quin existat inde per gene
rationem; quia ipse non incipit existere, sed primebus
sui existentiq in aliq, atque aliq subsecutibe
commutat.

271. Unde etiam negat Author iste, quod materia
producatur, dum accipit nobum existentiam per ge
nerationem nobi oppositi: quia ut inquit, produci
non est utcumque poni extra causam, sed poni
extra causam initiatibe, et non tantum continua
tibe. Nondum Palancius sese locavit extra
teli jactum. Sic argumentor: dum generatur
nobum oppositum, producta noba forma materiali, nu
lla in eo, datur existentia nisi per generationem:
sed ubi nulla datur existentia nisi per generatio
nem ibi nihil existit nisi per generationem: ergo tunc
materia non existit nisi per generationem.

272. Atqui quod non
existit per generationem, generatur: ergo tunc materia prima
generatur. Preocupo solutionem sic: quod non existit
initiatibe nisi per generationem, generatur initiatibe:
concedo quod non existit continuatibe nisi per generationem
generatur continuatibe. Atqui generari continua
tibe est proprie generari; sicut esse existere con
tinuatibe est proprie esse et existere: ergo si in illo
casu generationis nobi oppositi materia prima non exis
tit continuatibe nisi per generationem, tunc materia
prima proprie generatur.

73. Aliam solutionem preocupo:

in casu illo generationis nobis oppositi actio ē realiter generativa, et solum ē creativa quatenus ē á solo Deo; et quod actio illa sit solum (generativa) creativa, quatenus ē á solo Deo, sit vero realiter generativa, impedit quod materia tunc casus existat realiter per creationem: ergo materia illa in casu non existit realiter (quae) per creationem. Probatur minor: quod actio illa talis sit, impedit quod ipsa sit realiter actio (generativa) creativa; sed si non ē realiter creativa, materia in illo casu realiter non existit per creationem quia non datur existentia realis per creationem, si non datur realiter actio creativa: ergo etc.

274. Argumentorum aliud: entitates, quae conservantur per creationem simpliciter creantur, licet initiatiue producta fuerit per generationem: ergo entitas quae conservatur per generationem, simpliciter seu proprie generatur, licet fuerit initiatiue producta per (generationem) creationem. In probatione antecedentis afferri solent accidentia Eucharistica, quae dum manent absque subiecto substantiali, dicuntur proprie creari; et tamen in prima sui productione fuerat generata. Mitto doctrinam illam de creatione formarum substantialium in Mundi conditione, eamque in opportuno loco discutiemus. Tertium

275. argumentum pro opinione nostra sic proponi solet: materia prima existit pro priori naturae ad formam substantialem: ergo existit per existentiam distinctam ab existentia formae materialis. Ratio consequentiae: nam alia existentia formae praecederet ad ipsam formam. Probatur antecedens: omnis causa physica et realis

deret existere pro priori naę ad sug effectu; sed mãa
1ª ẽ cãa phica et xalis (effectu) sue maalis: q
Dstrari solet arguq sic maa 1ª pro priori naę
ad sug maalẽ ẽ proxime potens causare maaliu
illug; sed nequit eẽ ita potens, nisi pro illo
priori sit existens: q maa 1ª existit pro prio
ri illo naę ad sug maalẽ: q pª existentia distin
og ab existentia sue, quę ñ ẽ pro illo priori.

276. P. mj:

si maa 1ª ñ sit existens pro illo priori, pro
illo priori solu erit possibilis, sed maa solum
possibilis ñ ẽ proxime potens causare maaliu
sug: q Dstrat aliq: nequit maa 1ª pro priori
naę ad sug eẽ proxime potens causare maaliu
sug, quin pro illo priori sit cu dispositionibus
ad sug; sed nequit eẽ cu dispositionibus ad sug,
quin sit existens: q nequit maa 1ª pro priori
naę ad sug eẽ proxime potens causare maaliu sug,
quin pro illo priori sit existens. P. rao mj ẽ: qa
maa cu dispositionibus ad sug ẽ mãa habens in se
receptas phice dispositiones ad sug. q.

277. Argumo huic

licet ego ñ satis fida, nec illud ego statuq dam
quę mee Dnis probaone, ipsu damq promouere
perpam dua responsiones aduersariorũ. Diui
si sunt in responsionibus thomistę. Alij cu
Froilano dicunt, mag 1ª pro priori naę ad sug
eẽ virali existens, seu in actu virali ad exis
tendu, hoc ẽ ad existendu in fieri, ñ autẽ in

facta. Et hanc vialis existentia dicunt, non convenire
materiae primae formae; sed materiae sicut vialiter existente prae
cedere ad formam, esse quod proxime potentia recipere formam
materialem.

278. Complutense Collegium D. Thomae, et cum
ipso Palancus impugnant multis responsionem
istam. Nostri rogant, an ista vialis existentia
proprie sit existentia vel non? si primum habetur in
tentum; si 2m reproducuntur rationes pro nobis fac
tae. Addunt materia existens in fieri vel est intra
aliquod transitur de non actu existentiali ad actum
existentialem, vel intra ad quem? si primum non erit
existens; si 2m existens erit pro priori
naturae ad formam. In hoc 2o dicitur intentum nostrum.
Primum illud rationes factae impugnant.

279. Nititur praecedens
responsio Troilani in hac doctrina, quae et Pa
lancus cum Thomistis aliis aplicat praecedenti
nostro argumento, videlicet quod omnis causa causans
in quantum est in actu, debet existere pro priori
naturae ad suum efectum; non ita omnis causa causans
in quantum est in potentia. Itaque causa efectiba debet
existere pro priori naturae ad efectum; causat in
quantum ipsa est in actu, dando actibe existentiam
efectui; ac proinde debet actu precontinere exis
tentiam: et causa quia causat per rigorosam operatio
nem, et actionem; et prius est esse vel existere, quam
operari.

280. At vero causa materialis existere non debet

pro priori naē ad efectū; sed sufit, q.d ante efectū supo
natd in poā ad efectū recipiendū, atq.e etiā existentiā:
q.a causat in quantū ipsa ē in poā pasiba, et re
ceptiba; nec tribuit actibe: ēē efectui, sed pasibe
tantū substentando illū in se ipsa. Ē.o dnad
hanc doctrinā, q.d caa causans in quantū ē in
poa pasiba, et substentatiba efectūs, pro
priori naē ad efectū n̄ ē meré posibilis, cū pro
illo priori sit proximé potens, et cū dispoci
tionibus ad substentandū efectū; sed si n̄ ē me
re posibilis, existit pro illo priori: g. q.d ip

81. sa n̄ dmunicet actibe existentiā efectui, pro
bar quidē, q.a ex hoc titulo n̄ presuponit existens,
n̄ uero excludit aliū titulū a nobis asignatū, ex
q.o debeat existens presuponi. Adde inperceptibile
ēē, cāā phiā tendere ad accipiendū existentiā ab
efectu suo, si eficiens sit caa, siue maalis. ac
proinde q.d causet in quantū ipsa ē in poā ad
existendū, seu n̄ existens.

82. Reponit Palaticus
mag pro illo priori n̄ ēē puré posibile, et si n̄
sit existens pro illo priori: q.a inr existere,
et ēē pure posibile dard mediū precitionis quad
tenus presindatd ab existā actuali, et a carentiá
actualis existentiē. Nos quaq.e reponimus, neq.e
nos dtendere, mag ēē puré posibile in coaddicionis
danti illo rali, in q.o maalis causat fiē; sed
deuere ēē puré posibile pro priori naē ad

fig, q^d idq ē, ac n̄ intelligi existentē pro illo priori, si maa n̄ existat nisi p^r existentiā fig. Et hinc deducimus, pro illo priori maām n̄ ēe proximé potentem causare maalis fig.
283. Itaq^e. Concludimus, maā 1^m debere intelligi existentē pro priori naē ad fig, ut intelligat pro illo priori (et debet etiā ap^d Adversarios intelligi) potens proximé substentare fiam, seu passibé dare ēe fiē. Et hoc paritate sol let etiā Adversarii ita se habet: Dpositū subs taale, q^d maa 2^a dicit, debet intelligi positibé existens pro priori naē ad accidentia, quorū ē caā maalis: ḡ maa 1^a debet intelligi po sitibé existens pro priori naē ad fig, cujus ē causa maalis. Disparitatē exhibent Dna
284. rij: maa 2^a n̄ causat, in quantū ē in poa ad existendū; q.^a n̄ ē in poa in genere entis, cū sit jā Dpleta in tali genere p^r actualē exis tentiā; maa autē 1^a causat, in quantū ē in poa ad existendū, unde n̄ potest supponi cū exis tentia, quē ē ultima actualitas in genere entis. Satisfacit disparitas in principiis thomistarū, qui n̄ dicunt Dpositū ex presisa ratione causē maalis debere intelligi positibé existens pro priori naē ad accidentia, sed ex ratione talis causē maalis. Id circo pa ritas deserenda erit, et retrocedendū, ut

probetur ex premissis raonibus q.d res nulla potest intelligi potens proxime causare, si n intelligitur positive existens. 74.

285. Citatus Complutense Collegium respondet alius citato argumento. Asserit mag. intelligi existente pro priori aq.o ad frm, n vero pro priori inq.o Prioritas inq.o e, inquit, inq.a caa intelligitur existens, eius si effectus nondum intelligatur. Hanc prioritatem inq.o habet Sol v.g. respectu illuminaonis. e aliter prioritas aq.o ea, inq.a n potest intelligi prius sine posteriori, seu ante quod intelligatur posterius.

286. Hinc cum mat. 1.a nequeat intelligi proxime potens substentare frm, quin frm intelligatur, et ejus existentia; inde mat. e prior prioritate tantum aq.o respectu frm atq.e existentie ejus. Respuunt Froilanus et Palancus hunc respondendi modum. Nos in eo insistimus, q.d ille deceptus prioritatis inq.o competit necessaria causis phice et rli; adeoq.e mat., que e caa materialis frm, debere intelligi existens pro priori ad suum effectum.

Subsectio 4.a

Oposita solbit argumenta.

287. Sic 1.m Complex retortio argumenti 2.o adducti pro Ozne nra. 1.a suposita distinctione ecentie ab existentia, ecentia e caa materialis

existentiæ; sed essentia n̄ ē existens propriꝰ
ri natæ ad existentiæ: ꝗ 2ª ratione causæ ma
lis. Ad 2ª: ut aliqª entitas causet materialiꝫ
suæ presentiæ, aut duraone n̄ debet ēē propriꝰ
ri natæ ad presentiæ, aut duraone suæ positi
bé presens, aut positibé durans: ꝗ ut mã
causet materialiꝫ seg, n̄ debet ēē propriori natæ
ad seg existens positibé. Retortiones istæ
nos minime urgent quin probaone dominis
istæ predictæ raone minime adduximus. Vnde res
ponderi n̄ tenemur. Sed in uberioris doctrine
gratiæ sic ad 1m retortione respondeo, m
negando, quæ si vera foret, nulla existentia
eēt creata.

288. Ratio ē: qª omnis existentia
produceretur dependens á cãa materiali ipsius.
Itaqe existentia animæ rationalis, et existen
tia angeli n̄ eent creatæ, sed generatæ. Sed
neqe rationalis aã, neqe Angelus existerent
pr creaone. Deinde si essentia eēt materialis
cãa suæ existentiæ, res quælibet ita cau
sans suæ existentiæ, foret cãa suæ ipsius;
nꝗ qd ē cãa existentiæ rei, ē cãa ejusdꝫ
rei; cũ sit cãa ut res illa existat; igitur
dicendꝫ necessario ē, essentiæ, et existentiæ
distinctæ nullæ natæ prioritatem habituras
fore, et pr eadē actione ēē producendas:
essentiæ quidꝫ, et existentiæ rei creatæ, pr
unicæ actione creatiuæ; et rei generatæ, pr

:: uniq. actionē generatibus

288. Ad 2.^m dico antinop coq, et assigno disparitatē: n̄ ē cur presentia, aut duratio deveat presuponi aut constituere actu 1.^m proximu causę: q.^a bene intelliguitur causa siue eficiens siue materialis proxime potens ad causandu n̄ intellecta formaliter presentia aut duratione ejus, ut ante sua aserunt Adversarij: ceterum n̄ intellecta formaliter existentia ejus, n̄ bene intelliguitur causa in actu 1.º proximo ad causandu, ut probatu ē.

290. 3.^m arguitur: existentia ē actus ultimus entis: ergo materia erit ens in actu ultimo, si habeat propriā existentiā: ergo n̄ erit in potentia ad formā; cu ulteriore actu n̄ possit recipere id, q.^d habet jam ultimu actum. Confirmatur: si materia 1.^a gaudet existentia distincta ab existentia formę, ē ens completu, et per se existens; per materia 1.^m tale ens n̄ ēē: ergo. n̄ probatur: ens q.^d ad sui existentiā n̄ indiget aliquo a se distincto, ē ens completu, atque per se existens; sed si materia 1.^a gaudeat propria existentia, n̄ indiget aliquo a se distincto ad existendu: ergo. Probatur minor: si materia indigeret aliquo a se distincto ad existendu maxime forma; sed materia n̄ indiget forma ad existendu, si gaudeat propria existentia: ergo.

291. Distinguo antecedens arguti: existentia est actus ultimus in linea

entis prout distincti ab ente phice compleTo; omitto: entis prout distincti ab ente phice incompleto; nego ans: 1m coens etiā distinguo: quod materia exit ens in actu ultimo entis phice completi; nego: in actu ultimo entis phice incompleti; omitto coens, et nego 2m cōq. Ct ad hujus rationis dico, id, quod actum ultimum habet in omni linea, in qua potest habere actum non posse ulteriorem actum accipere; at si habet ultimum actum in aliqua linea, poterit utique ulteriorem recipere in linea alia, in qua etiā possit actum habere. Et materia

292\. quidem 1a neque per se ipsam, neque simul per existentiam propriam habet ultimum actum in linea entis phice completi; cum adhuc phice incompleta sit, etiā dum intelligitur existens: potest quod ulteriorem actum habere per quem phice compleatur, sicque scilicet habet tamen per existentiam actum in linea entis phice incompleti; quem actum, potest dici, non esse ultimum in tali linea: quia si partes quaelibet compositi suam habent partialem subsistentiam, ut docent aliqui Doctores existentia non exit actus ultimus in linea entis phice. Sed omitto existentiam esse talem actum ultimum, scilicet in linea entis phice incompleti, seu entis prout distincti ab ente phice completo; et nego esse ultimum actum in linea entis prout distincti ab ente phice incompleto: quia ens ut sit distinctum est ens completum phice. Ac proinde actum habens, quem non

haud phice in Dpletu, et si intelligatur existens.

293. Confirmatur distinguo md: ē ens Dpletu in linea existentiali et p.r se existens; Dd: ē ens Dpletu in linea phica substāali; nego. Ult in 1.o sensu dist. ngo, et Ddo in 2.o Ad probaonem mdi distinguo eius mdiem. q.d ad sui existentiam n̄ indiget aliq.o a se distincto tamquam ratione frali existendi ens Dpletu in linea existentiali; Ddo: in quacumq linea cujus pfectionis ipsum ē capax; ngo: stat enim q.d n̄ indigeat aliq.o distincto tamquam ratione frali existendi; et tamen eo aliq.o indigeat tamquam perfectione sui in linea alia; proindeq. in hac linea sit in Dpletu, quamvis in linea existentiali Dpletu sit.

294. Hinc ē ista pro mj dist.o si mãa 1.a gaudet ppria exist.a n̄ indiget aliq.o a se distincto (hoc ē distincto a mãa ut existente) tamquam ratione frali existendi, ad existendum; Ddo: n̄ indiget aliq.o a se distincto tamquam perfectione, cujus ē ipsa capax, ad existendum cum tali pfectione; ngo mj. Et in hoc 2.o modo mãa indiget ad existendum fra substāali, n̄ vero in 1.o 1.o Unde p.t quomodo sit excipienda probaomj. Liquet doctrina ex distinctionibus.

295. Replicaur existentiā ē absolute ultimus actus: ergo pro priori ad existentiam ja habet mãa actum omnem alium, quem habere potest: ergo vi ante fram habeat existentiam, actum fm habebit ante fram. Ans probaur ex D. Thoma

// quae unica de aa arco 6. ad 2m ibi: ipsum esse est
// actus ultimus, qui participabilis est ab om-
// nibus ipsum autem nihil participat; sed hoc esse
// non est nisi existentia: ergo falsum est existentiam esse
actum ultimum absolute, sive ultimum de linea entis,
qua late patet.

296. Certe hoc modo accepta linea entis ad ipsam pertinent accidentia, quae juxta Thomistas sunt actus advenientes subiecto iam existenti, seu supposito substantiali. Et subsistentia etiam superuenit existentiae: ergo existentia non est actus absolute ultimus. Divus Thomas in citatis verbis non pro existentia sed pro subsistentia accipit esse, et quidem pro subsistentia completa: nam subdit immediate: Unde si sit aliquid, quod sit ipsum
// esse subsistens, sicut de Deo dicimus, nihil
// participare dicimus.

297. Replicas aliqui: si materia habeat propriam existentiam, existet aeque pro priori naturae ad formam, ac in signo, seu instanti naturae sequenti: sed in sequenti existet complete: ergo et in priori. Ratio maioris est: quia in nullo eorum signo existet nisi per propriam existentiam eodem modo communicatam. Distinguo maiorem: existet aeque quae ad rationem excludendi non existentiam magis completo: concedo aliam; negando maiorem, et versam, nego consequentiam. Materia pro signo illo ingressu intelligitur cum forma, excludit suam non existentiam per eandem suam existentiam, per quam excludebat in signo priori ad formam;

et circa hoc eque se habet in utroque signo.

298. Ceterum in priori ad quantitatem non intelligitur completa physice substantialis per quantitatem; et sic intelligitur cum jam intelligitur habens quantitatem. Unde circa hoc non eque se habet materia pro utroque illo signo, licet proprie habeat in utroque existentiam. In hoc exemplo vide facite argumentationis energiam: corpus eque existit pro priori ad quantitatem ac pro posteriori; cum numquam existat nisi per suam existentiam; atqui pro posteriori existit extensum: ergo et pro priori. Devenit ergo a recentioribus thomistis defendentes, extentionem partium esse primarium effectum formale quantitatis; proveneant data a nobis distinctione urentur.

299. 3m arguitur: si materia prima intelligeretur existens pro priori natura ad formam substantialem, neque materia esset primum subiectum receptibus formae substantialis neque substantialis forma esset actus materiae; sed utrumque est contra naturam materiae, et formae substantialis: ergo. Ratio maioris est, quia materia pro priori ad formam esset subiectum cum actu existentiae, ac proinde non esset primum subiectum, sed 2m respectu formae substantialis; neque haec esset actus primus materiae, sed 2us. Negatur primum maioris probatum, et minor negatur, quod sit de ratione formae substantialis esse actus ut cumque primus materiae: quia ad summum exit de ejus ratione esse actus primus substantialis. Item contraris

300. Ad maioris rationem dico, existentiam materiae non esse partiale subiectum formae substantialis

sed in maa, quę pro priori ad fęg existit ??
quę in subto adequato recipitur fra substaalis;
et cũ ipsa maa nullũ habeat subtũ sui, inde est,
q. est 1.m subtũ receptibũ fęę substaalis; licet pri
us recipiat existentiã, quę fra accidentalis est,
et fęg substaalis posterius.

301. Dices: arguitũ: maã et
fra subsistunt p. eandẽ subsistentiã, p. unionẽ
eandẽ uniunt, sunt quantę p. eandẽ quantitatẽ:
ergo existunt p. eandẽ existentiã. Probatur: existen
tia fęę unitur immediate maę; sed existentia
reddit existentẽ rẽ, cui imediate unitur: ergo existen
tia fęę reddit existentẽ maã: ergo maa existit
p. existentiã fęę.

302. Supposito ante, coña negabitur,
exitq. disparitas reddenda ista: susistentia ex
plicatur Ↄmuniter p. ordinẽ ad naã Ↄpletam;
unũ cõnemorũ, inũ quę uersatur unio, neq.
debet neq. porest preintelligi unitũ eadẽ unio
ne pro priori ad alterũ cõnemũ; superfluit
quantitas diuersa respectu maę et fęę: exis
tentia autẽ n. explicatur p. ordinẽ ad Ↄpositũ
substaale; alioquin aã separata n. eet exis
tens; neq. explicatur p. ordinẽ ad duo, quorũ
unũ n. possit intelligi existens quin et
aliud intelligatur sub eadẽ existentiã.

303. Neq.
superflua est sed necessario requisita existentia
maę distincta ab existentia fęę, ut Ↄstat ex

nuis probaonibus. Ad urgentiã 1.º ngo 2.da mdx:

ng existentia fra unit immediate soli fra. Neq.e dicas fra ut existente uniri mae: Unde n̄ soly fr̄ā, sed etiā ejus existentia unit immediate mae. N, inquã, sic dicas; falsũ enĩ hoc ē in uno, verũ in alio sensu, ex q.º n̄ deducit tunc intentũ. Verũ ē fra ut existente uniri mae denotante reduplicaone, existentiã fre ēē requisitã, ut fra uniat mae: et ex hoc n̄ deducit bene, q.d etiã existentia immediate uniat mae.

304\. Falsũ tamẽ ē, fra ut existente uniri mae denotante reduplicaone, etiã existentiã fre uniri immediate mae. Doctri nã in similitu dabis eandẽ, si rogeris an fr̄ā ut existens constituat corpus naale in facto ēē. Dcẽs enĩ, si tantũ denotet reduplicao, existen tiã ēē conditionẽ necesariã requisitã ad talem constitutionẽ; negabis q.e si denotes etiã existen tiã ēē constitutiby: nã totũ substaale n̄ potest constitui p.r existentiã quæ ē accidens.

305\. 2.º 2. omisa mdi distinc.º mĩ urgentiã: existentia reddit existente rẽ cui immediate unit, et cujus ē modus; cõdo: et cujus n̄ ē modus, nego mĩ. Existentia si distincta sit ab ecentia, modus ecentiæ dicit. Modus autẽ n̄ tribuit suã specialẽ denominaõ nẽ cuibis rẽo ad quã uniat immediate, sed rei tantũ cujus ē modus. Sic juxta Thomis tas, licet accidentia uniant immediate toti

Deposito eorum existentia non denominat existens totum compositum, quia non est modus hujus. Item aliquod

306. ex materia et forma substantiali existentibus debet resultare unum per se existens: sed si materia et forma habeant diversas existentias ex ipsis existentibus non poterit resultare unum per se existens: ergo. Probatur minor: quia existentiae illae non comparantur inter se ut perfectivum, et perfectibile, vel ut potentia, et actus. Negant majorem aliqui requirentes unionem immediatam omnium ad inbicem partium, ut fiat unum per se. Illam ego omitto, et nego minorem.

307. Hujus probationem ejus omitto; nam existentiae illae unum per se faciunt existentiae sive habeant se, sive non se habeant ut perfectibile et perfectivum ut potentia et actus, dummodo non uniantur domina ipsarum natura, et quidem non est, unde ita dicantur uniri. Multa hic praetermittimus, quae deserunt Thomistae fundata in illo acciomate:

// ex duobus entibus in actu etc. sed quae sol bentur facile ex doctrina praemissa a nobis super hoc acciomate, atque ex dictis tunc in quaestione ista, tunc in anti. Annectunt huic probationi

// quo Thomistae aliud istud, esse est propter operationem, et subsumunt ista: materia nulla habet operationem: ergo neque proprium esse, seu existentiam.

308. Respondeo primo ista si quid probant, suadent magis primum neque habere aliena existentiae; nam si esse

Siue existere ē prop operari, et maa 1.a nullã operaonẽ habet, superflua ē ipsi dari pro pria, quã aliena existentia. Nã maa sicut aliæ entitates suas passiones phicas, et pro prietates operar. in plurimũ oponione. Res pondeo 2.o prologuiũ distinguens: ēē in actiblis ē prop operari; Cedo: in passibilis; nego. In his enim ē prop pati. Addo aliã dist.m nimirũ q.d ēē ē prop operari totius (et sicut in plurimũ exit verũ prologuiũ) n̄ autẽ ē prop operari cujuslibet ptis.

30. Vltimũ, hoc q.e satis impletũ argumtũ arguit ex authoritatib. D. Thomæ; ea excipire, quæ clariora videntur pro Thomistis 1.a pte q.e 7.a
// artc 2.o ad 3.m ait D. Thomas: maa n̄ existit
// in rerũ naa p.r se ipsã, cũ n̄ sit ens in actu,
// sed pota tantũ, unde magis ē aliquid concreatũ,
// quã creatũ. Iterũ q.e 66.a artc 1.o ait: dicere
// mag præcedere sine fma, ē dicere ens in actu
// sine actu, q.d implicat contradictionẽ. Deinde
// q.e 4.a de pota artc 1.o corpore: quidq.d in rerũ
// naa inuenitur, actu existit, q.d quidẽ n̄ habet maã,
// nisi p.r fmã, quæ ē actus ejus.—

31. Ex opusculo 31.
// maa nullũ ēē habet; unde simpliciter loq.do fma dat
// ēē maæ. Præterea in 7.m Metaphicæ lect.e 13.a
// duo, quæ sunt in actu, numquã sunt unũ
// actu. Et paulo inferius: p.r q.d si substan
tiã particularis ē una n̄ erit ex substantijs

// in ea existentibus in actu. Insujectis deinde
// paucis addit: duo in actu existentia numquam
// faciunt unum. Hæc, inquiunt Thomistæ, dispo-
ni nequeunt, cum eo quod materia 1.a haveat propriam
existentiam distinctam ab existentia formæ: ergo.

311. Ut accu-
rata his detur responsio, debet prius animadverti
non semper in eodem sensu Angelicum Doctorem usur-
pare verbum esse, et ens in actu. Hos non usur-
pat aliquando transcendentaliter, et prout conveni-
unt omni enti, ut est ens in sua essentia. Fa-
ciunt in hanc usurpationem illæ jam a nobis rela-
// tæ in 1.a parte, quæstione 3.a articulo 4. esse est actualitas
// omnis entis: et ibidem articulo 3.o omne ens in-
// quantum est ens, est in actu, et quoadmodo perfectum:
// quia omnis actus perfectio quædam est. //

312. Aliquando
pro existentia suppositi, vel pro subsistentia
propria substantiæ completæ. Sic quæstione unica de
spiritu creaturarum articulo 1. ad 8.m dicens:
// materia non proprie potest dici, quod est; cum non sit nisi
// in potentia; sed quod est, est id, quod subsistit in esse. Quod quidem
// in substantijs corporeis est ipsum compositum ex
// materia et forma; in substantijs autem incorporeis
// est ipsa forma simplex.

313. In eadem usurpatione loquitur
// 1.a 2.æ quæstione 4.a articulo 5.o ad 2.m per hæc: idem est
// esse formæ, et materiæ; et hoc idem esse compositi. Aliquando etiam
pro actu, et esse simpliciter dicto, quæ apud

Aristoteles etiã sunt actus phicus, seu fra phica dans ēē in hac determinata specie cõposi|| to substaali, et ipsũ substaale cõpositũ, omnis que substantia cõpleta. Sic cap.^e 7.º opusculi 15. ||eũ ponit maa ens in actu, nihil differt dicere mat, et substaq rei. Et suponens usurpaons predictã 1.ª pte qu.^e 5.ª arco 2.º ad 2.^m vocat ñ existentia, ñ ea simpliciter, que penitus ñ sunt; sed ea, que sunt in poa et ñ in actu. Aliq.^do etiã actu pro diuisione usurpat, ut cõstabit ex citata lect.^e 13. in 7.^m metaphicę. 60.

314. His premissis explico authoritates cõtra nos allegatas. 1.^m sic: maa ñ existit cõplere substaaliter in rerũ naa p.^r se ipsã, cũ ñ sit ens in actu simpliciter seu cõpleto p.^r se ipsã, sed in poa tantũ ad talẽ actũ. 2.^m sic: dicere maq precedere in actu cõpleto substaali sine fra, ē dicere ens in actu simpliciter dicto sine tali actu, q.^d implicat cõtradictionẽ. 3.^m sic: quidq.^d in rerũ naâ inuenit, actu existit ñ solũ 2.^m quid, aut in cõplere, sed simpliciter et cõplere; q.^d quidẽ ñ habet maa nisi p.^a frã, que ē actus ejus, q.^o existit simpliciter cõpleta.

315. 4.^m sic: maa nullũ ēē habet differentiale phicẽ unius cõpositi naalis ab alio: Vnde simpliciter loquendo, fra dat maę tale ēē p.^r unionẽ sui cũ ipsa maa. 5.^m sic: duo, que sunt in actu duo, quatenus ñ faciunt p.^r unionẽ unũ, nunquã sunt unũ actu.

Vnde 6.ª et 7.ª in hunc modũ sunt explicandę: p.t q.d si substantia particularis ē una unitate ppriè tali, n̄ erit ex substantijs in ea existentibus ut multis in actu: et duo in actu existentia ut duo, hoc ē, quin ppriè uniant, numquã faciunt unũ. 〚

316. Atque ut legitima ostendat expositio ista, quę noba phrasis videbitur, audiat quid addat ibidẽ S. Doct.r immediatè ad verba illa priora lect.is 13 citatę: // sed duo, quę sunt in pōâ, sunt unũ actu, // sicut p.t in ptibus 𝔠tinui. Duo enĩ dimidia // unius lineę sunt in poa in ipsa linea dupla, // quę ē una in actu. Vocat ḡ duo in actu duo, quę sunt divisa, seu n̄ unita; et duo quę sunt unita, possunt tamẽ dividi, vocat duo in poa. Sic benè ista coerent, pluraq.e similia eũ eo, q.d maa 1.ª existentię habeat distinctã ab existentia formę.

317. Et de hac existentia distincta loqui videt.r idẽ Angelicus Magister 2.o 𝔠ª gentes, // cap.e 16.o dicens: maa 1.ª aliq.o modo ē, q.ª ē // ens in poa: Deus autem ē caa oĩũ quę // sunt (id ē, existunt) Deus igitur ē caa maę // 1.ę ex opusculo etiã de ente et essentia dicens: // maa n̄ acipit esse actus simpliciter, sed ēē // actu tale. Denotant illi txi aliq.o modo ē existentiã entis, q.d ē pura poa 𝔠 linea phica.

316. Et videtur, in 2.a locutione suppo
ni, q.d maa ê actus simpliciter, id ê, pprie existit.
Unde colliges, p.x nos illos aliq.o modo ê n ex
cludi vera existentia. Sed confer ut locutiones
istas; maa aliq.o modo ê maa n accipit a fra
ee actus simpliciter, cu illis supra positis,
maa n pprie potest dici q.d ê, maa nullu ee ha
uet; unde simpliciter loq.do fra dat ee maæ. Et
experies statim, q.to sit jure devitum et neces
sario distinguere in doctrina S. Thome divers
sas terminorum eorumdem usurpationes, ne sibimet Ange
licum Doct.r tradicat.

317. Notentur duo pro coro
nide totius hac re doctrinæ. 1.m q.d licet maa
1.a n sit maalis caa animæ rationalis nihilo
minus maa 1.a in hone n existit p.r existen
tia animæ rationalis. Est ratio: q.a maa 1.a ê
maalis caa unionis suæ cu aa rationali: devet
ê intelligi existens pro priori naæ ad talem unio
nem. Et cu pro illo priori maa n sit unita animæ
rationali, nequit pro illo priori existere, per existen
tia animæ rationalis. 2.m q.d licet maa 1.a et aa
rationalis p.r creatione utraq.e producantur, tamen actio
qua producitur una distincta realiter ê ab actione,
qua alia producitur; proindeq.e havent diversas
reales existentias.

Sectio 7.ª

De Dependentia maæ 1.ª à forma substaali.

Subsectio 1.ª

Duplex proponitur Ratio, et utraque probatur.

320. 1.º quæritur an maa 1.ª quæ suponitur aliquo modo dependere a fma substaali sic ab ipsa dependeat, ut neque de poa Dei absoluta superari valeat talis dependentia, maaque relinquit nuda ab omni fma substaali. Si valeat superari, dependentia illa non dicetur ecentialis; si non baleat ecentialis erit. Omunis sensit contra Scholæ Dominicanæ et Ora ipsæ, dependentiam maæ 1.æ á fma substaali non êe ecentialem; sed maam posse de poa Dei absoluta existere sine fma substaali. Omuni nos opinioni subscribimus contra thomistas affirmantes.

321. Sed antequam nras Rones precisius proponamus, sciendum est pro rerum quæ hujus faciliori captu, Deum modo duplici sumet omnipotentiam uti erga rerum productiones. Alter est, quo se acomodat exigentijs rerum legibusque ordinarijs quibus istum maximeque orbem ddidit: utque v.g. acidentiá producit, servatque in subto. Modus iste operandi naalis dicitur.

322. Et sic operans Deus operari dicitur ut Auchor naæ, operari de poâ

Ɔmuni, et ordinaria. Al.ij, i, q.º n̄ annuit, aut sese acomodat exigentijs rer.ij, et ordinarijs legibus; ut q.do v.g. producit, aut Ɔserbat acidentia sine subto. 62.
Hic operandi modus supernaalis, aut miraculosus apelat.; Deus q.c ita operans dicit.r operari ut author supernaalis; operari diuinitus; operari Ɔ poā absoluta, seu extraordinaria.

323. Sg. sit Ɔtio n̄ra: maa l.a n̄ pendet ecentialit.ij à fra substaali. P.r maa l.a n̄ pendet ita à fra substaali, ut n̄ valeat Ɔ poa Dei absoluta existere sine fra substaali; sed si n̄ pendit ita, n̄ pendet ecentialit.ij àfra substaali: g.ᵒ M.r probat.r: atentis omnibus predicatis maę l.ę nulla dat.r ecentialis conectio maę l.ę ut existenti cu.ij fra substaali ut existenti: g.ᵒ Ras coq: q.a si n̄ dat.r talis conectio atentis omnibus predicatis maę l.ę, hęc poterit saltę miraculosè existere sine fra substaali. Ans uero Ɔstare deuet, donec obstendat.r talis conectio.

324. Et quidē talis n̄ obstendit.r à Ɔrarijs q.ij intendunt mag l.m existere p.r existentię fræ substaalis: quę enī hoc sit falsū, Ɔstat ex qu.s anti. Ɔprat.r: n̄ ē m.dr conectio maę l.ę cu.ij fra substaali, quę conectio accidentis cu.ij subto; sed conectio acidentais ut existentis cu.ij subto ut existentais n̄ ē ecentialis: g.ᵒ M.r uera obstendit.r in acidentijs Eucharisticis. et m.r ex.

325. Et md.[1] ex eo declarat, qd. accidentis ē inherere produciq. dependenter à subto; ideoq. dicit || qd accidentis ēē, ē in ēē: hęc autem de substaā, etiā in cōpleta n̄ dicunt q.a ipsa talis ē, et multo minus de substaa producta p.a creaonē, qualis ē maa l.a justa suā nam, dici deuent: Vnde paritas ualdè urget.

326. 2. aliā cōtto raone; quę dicunt ad hanc ex principijs cōtrariorum: quamvis maa l.a existat de facto p.a existentiā fę, potest diuinitus hauere existentiā, et n̄ à fra: ergo qd maa l.a de facto existat p.a existentiā fę, n̄ probat, maā l.m n̄ posse diuinitus existere sine fra. Est rao antis: q.a justa thomistas in Xpto Dnô nulla existentia dat.r preter diuinā, sed humanitas Xpti Dni existit unicè p.a existentiā Verbi.

327. Fortasis ut eludant vim argumenti raonis istius meditati sunt aduersarij respondere, qd. fra sperec nesesaria, ut maa habeat existentiā; n̄ q.a existentia fę supleri n̄ valeat p.a aliud, sed q.a maa p.a fā redditur immediatè capax existendi; cumde se capacitatē istā n̄ haueat, ut pote pura poa: nullo igitur modo existentiā haberit, si fā n̄ habeat. Est tamē cōtra responsionē istā brevis ista, et eficax raas: maa l.a immediatè, et raone sui ē posibilis, sive ē n̄ implicans cōtradictionē, sed res quęlibet eo modo, q.o posibilis ē, ē capax existentię: ergo maa

1.ª immediate, et ratione sui ē capax existentiæ: ergo nulla ē solutio. 63.

328. 2.º quæritur, an materia 1.ª dependeat valde naturaliter á forma substantiali? ē inquirere, an ita sit iuxta naturam materiæ 1.æ esse cum forma substantiali, ut sine hac existere materia 1.ª non possit, nisi miraculose? Itaque si non possit absque miraculo ita existere materia 1.ª dependentiam habebit naturalem, naturaliter dependebit a forma substantiali; si vero possit absque miraculo existere materia 1.ª absque forma substantiali, tunc neque naturaliter dependebit. Pauci sunt ex Perhipateticis qui non sic posuerint naturalem materiæ 1.æ á forma substantiali dependentiam, quæ habuit semper schola Aristotelica ut in concussum dogma.

329. Si circa rationem talis dependentiæ si quæras vix aliquam apud antiquos, et breviter insinuandam invenies. Posteriores fere omnes in quærendo rationem illam non desudarunt freti parentum fide, et majorum authoritate. Hinc factum ē, ut postquam aliqui dubitaverint de firmitudine illius dogmatis, illudque non nulli reprobaverint, nemini posset facile indubitata ejus veritas persuaderi. Certe nil superest ad rem dicere, legem esse, decretumque divinum, ne unquam materia 1.ª sit bsque suo complemento substantiali.

330. Etenim licet probari posse (quod admodum dificile ē) existentiam ejusmodi decreti; inde tamen non suadetur, quod materia 1.ª ex suis (ex) intrinsecis pendeat naturaliter a forma substantiali: et de hac dependentia nunc quæritur. Deest multó

magis ad rem conferet dicere, quod naturalia agentia, quae praesto sunt ubique materiae producunt. Vel cum sit eo complem.to, eam non permitent vacuum manere, sed eo nobis substituunt complementum formae substantialis, si expolietur antiquo. Responsio enim ista neque firma est, neque intentum conuincit. firma non est, quia gratis dicitur, agentia semper esse promtissima ad inducendum materiae nouam formam substantialem, cum ipsa deperdit antiquam.

331\. Licet enim ex communi actiomate generatio unius sit corruptio alterius fortasse non conuertitur prologuium, poteritque unum corrumpi, quin generetur aliud, (aliud) ... aut actioma erit verum supra id, quod frequentius accidit per se contingit; non uero supra id, quod per accidens potest esse naturaliter contingere. Et uel si concedatur, corruptionem unius semper esse generationem alterius adhuc non cogamur dicere talem generationem debere esse substantialem.

332\. Ergo quod atinet ad agentia naturalia, poterit materia prima unam formam substantialem amitere quin forma alia substantialis ab agentibus naturalibus ipsi prouideatur. nec conuincit intentum responsio licet firma sit. quia inde non potest materia non posse in potentia sibi intrinseca existere naturaliter sine forma substantiali. Cur materia non poterit naturaliter sine forma produci, vel quoque existere sine forma? Rationes ab intrinseco materiae eruere conantur authores. Sed alij nullam satis solidam inuenientes communi placito aquiescunt propter authoritatem maximam, cui placitum illud nititur, et quam deserere

xao n̂ cogit aliq.a]

333. Alij, quonia ejusmodi xaones n̂ 64
inueniunt Ξnunq desexunt opiniones; sic Ξtra usu
Scholarij, ingeniosyq. decus impugnationibus
cogant respondere antiq.o more Pitagorico Ma
gister dixit, uel sic voluere priores; hoxy tame
Ξplex ê via. Alia dicentiu mag 1.m posse naalia exis
texe sine fra. Hanc ineunt ex nxis P.P. Al
fonsus, et Ouiedo, atq. ex Exiernis aliqui Phie
professores in Italia atpore P.des Suarez, ut
testat ipse disp. 13. Metaphice. sect. 8. num.o
15.

334. Deinde Grabiel, Marsilius, Catarinus,
Abulensis, Eucherius Hogo de S.to Bicto,
re, Lira, et alij ap.d P. Saliany et Cornelij
dicentes mag 1.m creatu fuisse á Deo sine
fra; idq. significatu fuisse in illis verbis Gene
sis: terra autu erat inanis et baqua. Et in ho
xu sententia vider fuisse aliq.do S.tus August
tinus lib. de Genesi Ξtra Maniqueos cap.
5.o et 7.o et lib. 11.o Ξfecionu cap. 8.o Magg.
1.m sine fra substaali mansisse in morte
Xpti Dni, tenet etia Marsilius citatus, et
probauile existimat Enriquez. Alia via ê sic
declinantiu â Ξmuni placito, ut neq. audeant
afirmare, posse mag naaliu existere absq. fra
substaali; diqq. insolito definiendi more, in
notu êe posse ut ne mâa absq. fra substaali
naaliu existere. Sic Provinciæ nxæ Recen

tiones aliqui.

335. Pro naali Dpendentia mae 1.^e a fra substaali plures proponunt raones e sig nu, atq vicesibus mae 1.e erutę. Sed his omnibus supercedeo et in fide hujus raonis Ddnę status; cu vestutissimo illo placito: maa 1.a pendet naalir á fra substaali. Supono Ddnę procedere D maa 1.a D facto existente.

336. Raō Domis sic cudit: frâ substaalis maalis pendet naalir á maa 1.a q maa 1.a pendet naalir á fra substaali. Nitid coa ista inuexitate antiq q neq ngat, neq ngari potest absq injuria bonę phię. P. cog: fra substaalis maalis ideo naalir pendet amaa 1.a q.a entitas maalis omnino substaalir indpleta pendet naalir á suo Dple mento et Dplementu fræ substaalis maalis ê maa 1.a; sed maa 1.a ê entitas maalis omni no substaalir indpleta, et ejus Dplementu ê fra substaalis: q si fra substaalis Ho.a Certa ê m.

337. Major á Draxijs ngat: ng falsa
|| ab ipsis credit pptio ista; entitas maalis om
|| nino substaalir indpleta pendet naalir a suo
|| Dplemento. Apud me vero in idē recidit ppnem istę ngare, ac asserere fræ substaals maals n pendere naalir á maa 1.a itaq m.s ngatam probo sic ab absurdo: fra substaalis maalis n pendet naalir á maa 1.a si n ideo pendet,

q.ª entitas maalis omnino substaalis in ɔpleta pendet naaliter á suo ɔplemento; sed dici ñ po- 65.
test nisi absurdé, q.ᵈ fma substaalis maalis ñ pen-
det naaliter á maa 1.ª ḡ ideo pendet &c.ª
336. Im.ᵒ ḡ nulla
alia assignabilis ē ratio, ut fma substaalis maa-
lis pendeat naaliter á maa 1.ª ḡ ita ñ pendet, si
ñ ideo &c.ª Ans probavit excludendo raones, quas
assignent ɔtrarij. Sed ipsi statim hanc exhibent,
scilicet, illa fma exigit produci p.ʳ eductionē, quæ
exigentia ñ habet maa 1.ª et ideo hæc ñ pendet
naaliter á suo ɔplem.ᵗᵒ pendet autē fmā substaa-
lis maalis.
339. ɔtª tamē ē, si entitas maalis
omninó substaalis in ɔpleta ñ pendet ex hoc
ipso naaliter á suo ɔplem.ᵗᵒ ñ ē, unde probetur,
fmæ substaalis maalis exigere exigentia naaliter
invincibili produci p.ʳ eductionē; cur enim talis
fma, q.ᵈ attinet á sua intrinseca, ñ poterit sine
miraculo creari? q.ᵈ enim fma sit actus so-
lum addit in fma substaali maali supra ɔcep-
tum entitatis maalis omninó substaalis in-
ɔpleté ɔceptum receptibilitatis qui ɔceptus vel illi
ɔceptui adjunctus ñ arguit prædictā exigentiam
ad eductionē si prior ille ɔceptus fmæ ñ asserit
dependentiā, quā intendimus. Amplius ratio
facta explicabitur ex solutione argumento
xij.

Subsectio 2ª

Respondetur opocitis contra conclusionem utramque.

340. In 1um Dnz objicit 1º. juxta D. Thomæ multis in locis: contradictionz implicat, mag 1um ee in actu sine fra; sed q.d implicat contradictionz nec de pot.a Dei absoluta potest acidere: q. md. suadet authoritatibus n nullis in sect. precendenti relatis, et alia similiz desumpta ex quodlib.to 3.º arc 1.º quæ sic sehavet: dicere q.d mãa sit in actu sine fra, ē dicere contradictoria simul. Alijs quid respondeas haues supra. Allegate denuo respondebis, n de quocumque actu mag, sed de actu cplenti phicé, sive de actu, qui ē fra intelligendg ee: q.a diperat ibidz immediate antea Doct.r Angelicus: actus autz participatus a maa nihil ē aliud quã fra.

341. Pr log. de actu ysto, certu ē, ee duo contradictoria, mag ee in actu, et ee sine fra, seu n ee cz fra. At similiz certu ē n ee contradictoria, mag ee in actu existentiali, et n ee in actu cplementi phici substaalis, aut ee sine actu, qui ē fra substaalis. 6 Hinc evanecit aparens argumti difficultas.

et p.t difendi bene posse Dñs, quia hic tuemur, quin deseratur D. Thomas, quia hic deserunt ut mq. sequant. opinionē, Dominicani celebres Magistri, Sotus, et Bañez. Horū 1.us in lib. 1.o Phicorū qu.e 6.a arco 2.o suā excusat desertionē; q.a res ista n̄ ē magni momenti.

342. Sed rāo Vincens n̄ cogit in oppositum, ap.d nos sẽp magni erit momenti a Doct.e Angelico neq.e latū unguem divertere. Si vero rāo cogat in contrarias pres adire, raoni obtemperandū erit. Id circo dicit prudentẽr, eque atq.e sapienter Dominicanus Magist. Victoria: tanti ap.d nos debet ēē authoritas D. Thomę, ut ea nobis sit satis; si melior ras n̄ superit: tantiq.e Doct. verba sine delectu, et examine n̄ sunt accipienda. Sic loquit. Thomista Victoria ap.d bene sapientẽ (si sapuisset ad sobrietatē) Thomistã alīū Melchiore Cano de locis Theologicis lib. 10. cap.e 1.o

343. Objicit. 2.o implicat dari ēē accidentale sine fra accidentali: g.o et dari ēē substaali, sine frã substaali. 3.o maã neq.e diuinitus potest existere sine aliq.a fra accidentali: g.o neq.e sine aliq.a fra substaali. 4.o magis dependet maã a fra substaali, quã accidens a subto; sed accidens dependet naalir a subto: g.o maã

1.ª dependet ecentialiter a forma substantiali. Resp.
nego: quia materia et forma substantialis sunt magis
unum, quam accidens et subiectum, cum ipsa
sint unum per se, illa vero unum per accidens: sed
constat: materia ecentialiter est comparata: ergo pendet
ecentialiter ab alia comparte, scilicet forma substantiali.
344 2.m argumentum infert absurde, suposito ejus
anteced.: quod implicat dari Deum, et Angelum,
qui neque sunt, neque habent formas substantiales.
Deinde conceso anteced., nego consequentiam. Evidens est
disparitas: esse accidentale sive accidens est
aliqua forma accidentalis, at esse substantia, sive
esse substantiale, quod non sit forma: hoc patet ex ratione
communis exemplis, atque ex ipsa materia 1.ª, quae est
substantia. Ad 3.m nego consequentiam. Disparitas est: sunt
formae aliquae accidentales modales, sine quibus
constat, non posse ullo modo existere materiam. Et similiter
entitates alias, talis est actio, qua materia
producatur, et ubicatio, ratione cujus sit ibi, ubi
est, seu existit; de nulla autem forma substantiali
hoc constat. Ad 4.m nego maiorem cujus probatio
345 in principiis nostris falsa est: tum quia proprie enim unum per
accidens est unum, quam est unum per se; et etiam quia accidens
et subiectum posunt constituere unum per se; ce-
terum his omissis, nego, quod ea, quae sunt magis
unum, sint magis inseparabilia; corpus siquidem
et anima rationalis cum ita sunt magis

unus, quo ignis et calor, cum illa faciant unum per se juxta aversum, et hic unum per accidens, et tamen non sunt magis inseparabilia corpus et anima, quam ignis et calor. Comparanis disting. animam, materiam 1.a essentialiter est compars in actu 1.o seu per ordinabilitatem ad aliquam compartem; secundo: essentialiter est compars in actu 2.o seu per actualem conjunctionem cum alia parte; negando ans.

346. Claritatis gratia etiam distinguo: quod pendet essentialiter ab alia parte, scilicet forma substantiali ut existente; nego: ut possibili, concedo. Materia 1.a est ordinabilis essentialiter ad constituendum cum forma compositum substantiale; et sic concedimus materiae 1.e dependentia essentialis ab alia compositi parte ut possibili: etenim si pars alia non sit possibilis, materia 1.a non erit essentialiter ordinabilis ad compositum. At essentialis non est materiae 1.e conjunctio actualis cum alia parte; proindeque non pendet essentialiter ab illa ut existente; cum materia non habeat ex sua essentia constituere actualiter compositum, sed esse constitutibus, sive posse constituere actualiter. Quod actualiter constituit est pars in actu 2.o, quod autem non ita se exercet est compars in actu 1.o comparationem retorquere poteris in forma substantiali.

347. Objicies

6.o: materiae existere est effectus formalis formae; sed effectus formalis formae nec de potentia Dei absoluta potest esse sine forma: ergo. Concedo maiorem, ... forma non est causa formalis materiae, aut existentiae ejus

sed caa fralis dpositi, cujus ẽ phicy distintiby.
Respo. aliq omissa mdri distingdo m: ~ efectus
fralis frę nec pa. Des absoluta poest
ẽẽ sine fra; si suplexi n valeat p. aliud;
Ddo: si valeat p. aliud suplexi; neg m. Ing
uis mag existere sit efectus frę fralis dan
tis pprig sui existentig mãę tamę hic fra
lis efectus poest suplexi; si Deus dferat
maę existentig distintg ab existencia frę.
sic apd. thomistas p. existentig pprig
supler defectus pprię existentię animę rãs
nalis coad efecty denominandi existentę hu
manitatę Xpri Dni.

348. Objicis 6.o implicat
mag existere, quę sit expra omnes suas
caas; sed maa sine fra n eet expra om
nes suas caas; cu fra sit una ex caus
sis maę, ut pote caa fralis ipsius: ẽg. M
falcitas ex num.o Ifrat anti. sed hac om
sa in mdri hexeamus, sic distingda quin si
expra omnes suas caas, a quibus pendet
ecentialiq; Ddo: a quibus n pendet ecentialiq
neg mdis

349. Dato, q. fra substaalis sit caa
fralis circa mag existentę n adhuc sit, frę
substaalę requiri, uel exigi ccentialiq ut
maa sit existens; nq potest saltę mi
raculosę, atq. ẽ divinitus p. aliud agi, q.
fra substaalis ageret coad hunc pre

sive fine denominandi mat. existentia: materia ut existat n. pendet essentialiter à forma substantiali. liquet doctrina in exemplo sup.r apposito de existentia humanitatis Xpti Dni. Ct demum poterit argumentum retorqueri in forma substantiali materiali, quæ possunt divinitus produci sine materia, et tunc n. esset extra omnes suas causas; cum una ex ejus causis sit materia. 88.

350. Alij occurres objectionibus, si hæc observes. 1.m n. esse magis inseparabilia ea, quorum unio est perfectior alias corpus et anima rationalis, quorum unio perfectior est unione inter ignem et calorem, essent magis inseparabilia, quam ignis et calor. Cum tamen constet, corpus et animam rationalem esse naturaliter mutuo separabilia; minime vero ignem, et calorem. 2.m

351. est: neque esse magis inseparabilia, quæ similia sunt magis, sive magis unum unitate similitudinis; etenim duæ animæ rationales, duo vel duo humana corpora similia sunt magis, sive magis unum unitate similitudinis, quam ignis, et calor; et tamen n. sunt magis inseparabilia. 3.m quod licet possibilis sit aliqua materia pendens est formaliter à forma substantiali non ideo talis dicenda est materia prima, quæ de facto datur: nam ratio, quæ præveniet

posibilis ex materia n̄ sufficit ad suadendum, materiam de facto existentem esse illius conditionis. Et nos quidem locuti sumus de materia prima existenti de facto.

352. Contra secundam conclusionem sit primum argumentum materia prima producitur per actionem independentem à forma substantiali et est partialiter subsistens: ergo materia prima poterit esse naturaliter sine forma substantiali. Ratio consequentiæ: quia si materia ita producitur, atque subsistit, n̄ est caput ex quo absinuatur dependens naturaliter à forma substantiali: sicut propter eandem rationem non absinuitur in anima rationali similis dependentia à materia prima. Omitto subsistentiæ illam partialem, quam multi negant, et concesso antecedenti, nego consequentiam, et ejus probationem. Caput illius dependentiæ naturalis, et ratio entitatis materialis omnino substantialiter incompletæ; ob quam rationem materia prima esse non potest sine suo complemento, sicut nec forma materialis substantialis absque suo complemento.

Talis autem

83.

bstaalis,* } rao, nec secus positibe aferut, nec positibe
presive } excludit dependentiam actionis á Dplem.to sui
ejus trus } 3mini. Itaq. actio pductiba mae l.e ipsa 2.m ren
det naliz } pendet á Dplem.to mae, pendet vo actio pductiba fre *
o Dple } naalis á suo Dplemento; sed q.a talis fra in pore
to* } enitas maalis omnino substaalis in Dpleta,
} que simul ē actus, proin hec omnia debet
} produci dependens á subto. Hanc ex dictis,
} n presive prout eg raons, que Dsignat atque
} tis, anims raonals absrui naalis independen
ts á maa l.a

353. Fit 2.m maa l.a nec apriori,
nec aposteriori pendet á fra substaali: Pz. Mitto
probaones pro antis l.a pre, q.do libens. P.a 2.a
quidqd á posteriori pendet ab aliq.o tro, habet proc
tera virtutes producendi tals tri; sed maa l.a
nec producit, ne virtutes habet producendi frē
Subraals: Pz. Mz certa ē. M.r ex hac raone
firmat: q.a Dgruy ē, ut res quelibet virtute
poleat ad avequendy trōs, á quibus pendet
á posteriori; ne simul pendere teneat á cau
sis, quam erit tras illos producere.

354 Sic pro
bat 2.o: pendere á posteriori ē pendere tamquam
ab efectu; sed n omnis fra substaalis ē efectus
mae etiā ut cause maalis; ngq. ē aa raona
lis n causat maaliz: Pz. Dogata 2.a pre antis
ad l.m probaons ngo m.s cū probaone ejus.
Pro capti solutionis sciendy ē, q. Dpen

dentia ab aliq.º tamquam á cāā rei dependen
tis; uel pre requisita ex pte talis causę
dicit dependentia á priori. //
355. Et dependentia ab
aliq.º uel tamquam ab efectu, uel tamquam aix
ad presupositum aliq.º modo rei dependentis exis
tentiam producto dicit dependentia á posterio
ri. Et dependentia quęcumq. n̄ ē á priori,
solet etiā apellari dependentia á posterio
ri, ut obseruat P.ᵉ Losada. Apelarique
dsuebit caa (~~maalis~~) moralis exiā ad rem,
in quem n̄ influit phice ipsa exiā.
356. Dicim.ˢ
q̄ ad argutum, sepé dari dependentiam aposterio
ri, quia res ita pendens, aut producat aut
producere ualeat rem sue dependentie. Sit
in exemplum frequenter generaones substanales
in quibus ultima dispositio ad fmā et pen
det á posteriori aiā, et ipsa fmā n̄ potest pro
ducere. Sed coenus ē, q.º predicta dispositio
pendeat á causis productibus fmę, in q.º cos
trullum in duenienis animaduerto. Vnde n̄ vides
cur ita sit dorruum ut dtendit argutum, nec quo
liber virtute ēē predictam productiba rei, a q.º pen
det aposteriori.
357. Sequit maā 1.ª pendebit á poste
riori á fmā substanali, quia sit ejus causa
eficiens. Ad 2.ᵐ probaonem, nego mājorem. Dat
conectio prioris cum posteriori uel absq.ᵉ

pp̃ria ratione efectiva, et causę intr utrumq. Redi ad complm dispositionis ultimę ad frm. Itaque tamquam atra suę exigentię pendet mã a 1.a ab aã rationali, cujus nec cã mãlis ē; et ul uima dispositio ad aam similiter se havet. Un de notabis obiter, rē perfectiorē deveri posse in perfectiori; etenim aã rationali multum ē imper fectior ultimã dispositio ad ipsam; et actio sem pe ē pro suo imperfectior; tum tamē dispo sitioni illi devita sit aã rationalis, et suus accioni. 90.

358. Fit 3m argutum dpendere, et aposterio ri sunt inter repugnantes: ergo. Ans probat: dependere à posteriori ē, q.d entitas posterior requiratur ad prioris existentiam; sed repugnat q.d entitas posterior requiratur ad prioris exis tentiam: ergo. P. mj: repugnat q.d entitas sit prior; quin haveat quidquid ē necesarium ut existat; sed si entitas posterior requiratur ad prioris exis tentiam, entitas erit prior, quin habeat, quicquid requiritur ut existat: ergo.

59. Nego ans, cujus pro bationē distinguo: dpendere aposteriori ē, q.d entitas posterior requiratur ad existentiam prioris in statu sibi naturali seu connaturali sibi devito, dato: ad existentiam prioris, quin hec intelligatur in statu sibi naturali, seu connaturali devito, nego mjrē. Distinguo etiam mj in 1.o dist.s sensu et in 2.o dato. Ad mj probationē distinguo mjrē

repugnat, q.d entitas sit prior, quia habeat pro illo priori quidq.d e necessariu, ut existat pro illo priori; 2do: quia habeat pro illo priori quidq.d e necessariu ut existat in illo statu sibi naali; seu connaturali debito; ngo mdxj.

360. At deinde distingo entitas erit prior, quia habeat pro illo priori quidq.d requirit ut existat in statu sibi debito; 2do: quia habeat pro illo priori quidq.d requirit ut existat pro illo priori; ngo mj. Sint univ·ci repugnantes dependere et aposteriori si dependere pro eod acipiatur, ac suu ee ab alio accipere. Sed n debet ita usurpari; frequenter enj accipitur pro conectione unius rei cu alia tamqua cu tro debito rei ad naale suu, vel connaturale statu. Et dependentiā istā agnoscit, atq.e amplectitur bona phia sub nomine dependentiæ aposteriori. Ita dicitur, pendere mag 1.m a quantitate, sole a luce, igne a calore, ultimo dispositione ad fra.

361. Nosq.e dicimus modo istop pendere mag 1.m naalia a fra substaali. Veru e, ista in exemplu alata, et pariu mag 1.m intelligi existentia ad priore nae, seu raonis ad illos tros et hinc bene infertur, tros illos n requiri ad hoc precise ut intelligantur existentia et prioritā naa, vel raone; ng ad hoc precise necessaria n e existentia illoru trou. Cæteru

necesarij sunt tales rei ut ea intelligant^r exist.^a modo sibi debito, sive 2.^m naalem eorum statum. Ex his concludit^r necesarium n^o ee^t pxq substaalem intelligi existentem, ut maa 1.^a intelligat^r in prio rii ratione ad pxq; ee vero necesarium, intelligi pxq substaalem existentem, ut intelligat^r maa 1.^a existens 2.^m sibi debita ad statum suum naalem.

362. Fit 4.^m argum: si maa 1.^a existeret sine fra, n^o existeret miraculose: q. Ans probat^r: dato illo casu, si tunc maa destrueret^r destructio eet miraculosa; sed si ita eet exist.^a n^o eet miraculosa: q. Ratio mj: q.^a rg. destrui p.^r miraculum e auferri ab ipsa existentiam, quaerat juxta nam rei, sive rei naalem. P. mj: tunc maa exigeret sui conservationem et ad nullius rei naalis exigentiam destrueret^r; sed destructio facta, q.^do res suam exigit conservationem, nullasq. res naalis exigit talem destructionem, e miraculosa: q.

363. Probari similiter posset q.^d si accidens existeret sine subto, et substa sine proprietatibus sibi naaliter debitis, n^o existeret miraculose; ac p.^r eosdem dixi poterit eodem modo, q.^d nec accidens pendet naaliter a subto, nec substa a proprietatibus sibi naaliter debitis. Distinguo ans argum: n^o existeret miraculose 2.^m positivum praesisive hujus conceptus maa existens sine fra; cdo: 2.^m positivum ut conjunctum

cũ negativo talis deceptus; neg. ans. 8º eẽt miraculũ precisa existª maę, 1º sed existª maę sine fra; et hoc 2º ex positivo, scilicet existª maę, atque ex negativo conjungit simul, scilicet negatione frę. ∽

364. Ad probationẽ antis posset responderi cũ P. Benedictus negando mjus: nã in casu separationis maę ab omni fra substantiali (ait predictus Author) maa apeteret sui destructionẽ, qin talis apetitus foret simpliciter ad malũ: nã maa tunc apetens sui destructionẽ, nõ tã respueret suũ eẽ, quã malè eẽ, hoc ẽ, eẽ absque complemento sibi naliter devito. Doctrinã firmat paritate hominũ dãgnatorũ proprię destructionẽ apetentiũ.

365. Et licet in dannatis apetitus ille sit elicitus, et in maa 1ª nõ sit elicitus, sed innatus; in hoc tamẽ discrimine nullã agnocit Benedictus oportunã pro re presenti disparitatẽ; cũ juxta Phũ illud sit obtũ apetitus innati, qd res vellet, si prudentiã haveret. Apeteret autem maa relicta sine fra, si prudentiã haveret sui destructionẽ, apetitu quidẽ elicito; et hoc idẽ apetit ipsa innate, cũ prudentia nõ haveat. Sed superfluè abstruit, et malè apud me audit exigentiã nalis, innatusque apetitus rei ad sui destructionẽ

366. Ad 3.um illa ergo ex diversa rao,
ne ñ admitto: nempe q.^a illa destructio eet ce
ssatio miraculi, cecatio autẽ miraculi ñ ẽ
miraculũ; quis enĩ dicat, ẽẽ miraculosum
q.^d Sol ñ stet adhuc in motus, sed in
misso cursu, quamvis miraculosé sic stetit
aliq.^do? ad ejusdẽ md.^i Prius probatiõe m.^dx ẽ dis
tincta coad 1.^m prg: tunc mãa exigeret sui
cõservatiõe in statu sibi naali; 2do: in sta
tu cõtra sui naã; neg. Innaté apetit, exigentiã
mãa ẽẽ et cõservari cũ suo cõplem.^to q.^d
367. ẽ fra substaali. Apetitus iste et exig.^a
nihil ẽ aliud in mãa, quã ipsã ẽẽ talis
cõditionis, ut ñ posit naalĩ existere absq.^e
fra substaali. Undé cũ mãa identificat
talis apetitus et exig.^a sive q.^d cũ fra sit,
juxta suã naã sive absq.^e fra sit mira
culosé maal.^r sic apetit exigit q.^e cõseq.^e
ipsa havet exigentiã, aut apetitũ ut cõser
vet in aliq.^o casu sine fra; sic enĩ cõser
vari, sper ẽ cõtra suã naã; neq.^e in ipsa
aliud est apetere, et exigere esse, et aliud
apetere, et exigere esse cũ forma.

368. Hinc

ñ datur in materia prima apetitus, et exi
gentia ad ẽẽ, quæ non sunt realiter ape
titus, et exigentia ad esse cũ forma

substantiali, quamvis nos per rationem hic conceptus distinguamus. Igitur in casu separationis materiæ primæ ab omni forma substantiali exigentia et appetitus materiæ ad esse, et conservari non essent realiter nisi ad esse, et conservari cum forma substantiali. Ecce quid doceat data à nobis distinctio proxima. Secundo majoris partem conced. nam ut materia destruatur in illo casu, nulla requiritur exigentia rei naturalis ad talem destructionem, sed sufficit miraculum cessare, ut materia non posse naturaliter existere sine forma substantiali.

360. Materiam autem non posse ita existere non est magis exigere destructionem suam, sed est exigere exigentiæ naturalis invisibili esse cum forma substantiali. Hinc instare devet facilitas in subsequentis universaliter accepta: nam quamvis miraculosa sit destructio, quod non admittitur ab omnibus, quando res exigit conservari in eo statu, in quo est, nulla que res naturalis exigit talem destructionem; nunc tamen erit miraculosa, quando res non exigit conservari in eo statu, in quo est, licet nulla res naturalis exigat talem destructionem. Status erit, ut dictum est, ad talem destructionem cessare miraculum, quod ibi intercesserit, et simul rem non posse conservari naturaliter in eo statu, cum autem cessare miraculum; et rem non posse conservari naturaliter in eo statu non sit quidquam miraculosum, talis destructio non erit miraculosa.

370 P. destructio maę in predito casu n̄ eet miraculosa. Ultra nec responderet fortasse aliquis, q. in predicto casu, et destructio eet miraculosa propt rationē, quę afert arḡutū, et etiā conservatio, propt rationes quibus probat naalis dependentia maę a fa substaalis diceretq. eā destrui p. miraculū, licet exigtia quę auferat ab ipsa p. destructionē, n̄ sit rei naalis; dū modo auferat ad nullius rei naalis exigentiā. Ac doctrinę huic n̄ aquiesco. 93.

371. Fit 3.m arḡutū: cū minimū naale (hoc ē portio illa sit requisita ad aā, et n̄ minori portione maę n̄ posit aā naalis introduci) disponit ad fā viventē, aliq.a pars ejusdē minimi prius ē ultimo disposita ad aā, quā alię ipsius ptes; nā pars agentis vitinior prius debet disponi. Atqui pars ista fā, quā havebat, admitit statī, ac ultimo disponit ad aā: q.a cū ultima dispocitione ad fā nobā n̄ conservat nec conjunguit fa antiq.a et pręterea, pars hec nobā fā n̄ acipit, quoniā aā n̄ potest recipi naaliē, nisi dispositū sit totum minimū: ḡ in tali casu pars ea maę remanet naaliē sine fa substaali: ḡ.

372. Nutat, et corruit maquina hęc tota in minimo fundata, si dicas, ptes omnes minimi naālis prucedere ad aā sub fa corporeitatis subordinanda aḡi provereq. compatibili cū ultima

dispotitione ad ipsā ag: Unde maa n̄ amiss
tit fꝛā substaalē, quā habeuat licet eā dis
pocitionē acipiat. Sed hoc omisso, dic, nullā
ptē minimi naalis. ēē absolute ultimo dispon
sitā ad ag, donec ptes omnes sint dispo
citē: qᵃ ultima dispocitio ad ag n̄ stat, nisi
dispocita sit ad receptionē āē tota ea maa,
quā ag exigit, ut naalis recipiat. Qua propt
fꝛa precedens immediate, quē dicit fꝛa com
brionis, n̄ expelit aptē aliqᵃ minime naalis,
antequā á reliquis excludat: excludit qᶜ ab
omnibus in eodē instanti, in qᵒ āā recipit
in ipsis. Et nulla ḡ maē pars umquā ē
absque fꝛa substaali.
373. Fit ultimus argutus ex
multiplici capite. Iᵐ ē, maā in Mundi exor
dio stitisse sine fꝛa, ut probat ex illo genesis
terra autē erat inanis et bacua, quē verba sic
authoribus sonant aliquibus, ac si dicat
maa erat sine fꝛa. 2m ē, qᵈ maa Iᵃ Xpti
Dni sine fꝛa stitit in tridus ante mirabilē
Resurrectionē: qᵃ raonalē ag tunc n̄ habuit
maa illa; aliā autē fꝛā minime habuit, ne dica
Verbū diuinū asumcisse aliquid, qᵈ postea
dimiserit: hoc enī dici prohibet aciona theo
logorū, qᵈ semel Verbū asumcit, numquā di
misit.
374. 3m ē maā multocies sine fꝛa relinqui,
qᵈᵒ Hoc, siue suspendio, siue repentino vulnere

ocumbit; tunc siquidem causa adest sufficiens ad expelendum aquam; non tamen species adest sufficiens ad novum formae substantialis in eadem materia producendum. Ad primum nego assumptum, cujus probationi dicendum est cum D. Basilio homilia 2.a in Hexameron, eam expositionem esse perbersionem, et sacri textus depravationem; vel dicendum est cum alijs esse violentam atque incredibilem interpretationem. Certe nefas est verba Sacrae Scripturae in alienam ipsis significationem detorquere. Unde Patres Sacrorum Interpretum Ipsorum,
// sic prima haveri regula, verba sacrae Scriptu-
// rae inteligenda sunt in toto rigore, quando
// nullum inde sequitur inconveniens.

375. Quis vero dicat, nomen terra in rigore suae significationis accipi, si pro sola materia prima accipiatur? Si tamen ita acceptum a sua contrahitur rigore significationis, gravis causa obstendatur ejusmodi contractionis. At non obstendunt Adversarij. Dici quod decuet, ibi terrae nomine significari elementum ex materia formam et forma, quod proprie terra nuncupatur. De hoc autem dicitur fuisse tunc bacuum, et inane, quando terra adhuc ornamento carebat Herbarum, florum, Arborum, aliarumque rerum ipsam ocupantium, quibus postea non absque varietate pulcherrima fuit abunde repleta.

376. Et defectum hujus ornamenti, et pulchritudinis significare intendunt Sancti Patres aliqui, quando dicunt, materia initium praecesisse

informis. D. Augustinus quamvis circa hoc punctum videatur aliquando dubitasse, aut contrarii opinioni nostrae sensisse, tamen lib. 12. Confessionum cap. 17. et 2m reprobat (inquit P. Suarez) priorem opinionem; et excludit materiam non tempore, sed natura tantum antecessisse formationem, seu informationem suam inquit proinde lib. 13.
// Confessionum cap. 33. cum aliud sit Caeli et ter=
// rae materies, aliud species; materiamquidem de
// omnino nihilo, Mundi autem speciem de in
// formi materia, simul tamen utrumque fecisti,
// ut materiam forma nulla morae intercapedine sequeretur.
Loquitur similiter lib. 1º de Genesi ad litteram cap. 15. et lib. 4º cap. 22. et sequentibus, lib. 11. de Civitate Dei cap. 7º. Haec capud Eximius disp. 13. Metaphisicae, sect. 8.ª numero 14.]
377. Ad 2.m posset dici 1. cum P. Compton in triduo mortis materiam 1.m Christi Domini extitisse miraculose absque forma omni substantiali. Sed recursus iste ad miraculum non erit Philosophicus, si bene possint absque miraculo explicari tum axioma illud, tum aliae Theologiae difficultates insurgentes ex eo, quod nova forma unita fuerit illi materiae. Omnia bene conciliat, et admissa nova forma Doctor Eximius tom. 2º in 3m partem, disp. 38. sect. 3.ª Ostendit ibi satis probabiliter, quod forma substantialis quae vocant Cadaveris denuo inducta

in mag illg n̄ fuit in se, et proxima unita Verbo. Unde cessat in conveniens ex Theologorum axiomate desumptum.

378\. Ulterius docet cum magis recepta opinione formam Cadaveris de novo introductam in mag illg fuisse immediate unitam Verbo Divino: q.a nullum ē inconveniens, q.d Verbum aliquid assumserit, q.d postea dimiserit q.do illud n̄ ē p.x se, et ex primaria intentione assumptum. Potest ḡ dici, ... Verbum sibi univisse formam Cadaveris dimittendo in Resurrectione. Et hic axioma illud erit ita accipiendum, ut intelligatur n̄ de ptibus quolo assumptis, sed de assumptis p.x se, atq.e ex primaria intentione.

379\. Denique in sententia admittente formam Corporeitatis respondet, illg mag n̄ subsistere in triduo mortis per novam substantialem, sed nec mansisse absq.e forma substantiali; nam habuit formam Corporeitatis, quam in statu vitæ habuerat. Et responsione ista præcluditur via difficultati. Trium responsionum D.ni Compton, eligi quam malueris.

380\. Ym Generabitur si dicatur mag, amissa aa, adhuc de alieno modo substentandum, retenta sibi forma Corporeitatis. Dissolbitur etiam si dicatur, Corpus Organicum prout destitutum proportione debita ad retinendum aut gaudere ultima dispositione ad formam Cadaveris; et hanc præterea statim ac disserit.

aã deuere naalij in tale Corpus introduci saltē á caã aliq.ª (virtualis). Nec improbamus [?] dusē recursus recursus ad caas unibersales uel ad 1.m caã, q.do naa cū efectu conexa credit, nec dat presens caã, cui tribuat efectus.

381. Simili recursu licebit uti pro casu quouis, in q.o maa nobas recipiat dispocitiones in [?]patibiles cū fra uni, ca quã habebat; nec absit tunc agens nobē frē inductibū: quambis frequentius accidit, q.d agens productibū illarū dispocitionū sit etiã productibū frē nobē. Sed rogas: quinã recursus superest pro nřa [?]Dne. substinenda, q.do in maa nobē introducunt dispocitiones in [?]patibiles cū fra prehauita, sed insuficientes ad introductionē frē nobē? V.g. si gradus septē caloris suponant in[?]pa tibiles cū fra aquē, et [?]patibiles cū negaōne frē ignis.

382. Respondeo, q.d in tali, atq.e similibus euentibus licet ñ introduceret in maã fra, ad quã ñ dat ultima dispocitio; induceret tamē illa, ad quã uel agentiã proxima tali maē uel caē unibersales disponerent ultimó maã in ipso instanti expultionis frē prio, ris, si [?]junctū eo dispocitionibus deneuo in, troductis et eo alijs ñ abituris cū fra antiq.ª nequeat [?]stituere maã ultimo disposita ad aliquã tot frarū Substaalium possibilium

ex diversas (ex) dispositiones exigentiis Dmore aliqua nobtamis. 1m neque deceptus radicis phicae arguere conectionem naalem invincibilem cum ratione phica, sive cum entitate phice radicata; neque defectus talis deceptus arguere defectum talis conectionis.

383. Obstenditur 1a pars in Aqua, quae radix est phica frigiditatis intensae, et quae sine hac esse naaliter potest. 2a obstenditur in fra substaali maali, quae conceptionem habet naalem invincibilem cum maa 1a cujus non est phica radix. Itaque maa 1a licet non sit radix phica, a qua per simplicem emanationem proveniat fra substantialis, habere poterit conectionem invincibilem naalem cum tali fra.

384. 2m 2. quod si fra substaalis maalis crearetur, ut potest miraculose, penderet adhuc dependentia sibi intrinseca a maa 1a tamquam a complemento sibi naaliter debito; tamen si non penderet extrinsece, seu ex vi actionis creativae. Ideo circo maalicet creetur, potest naaliter pendere dependentia sibi intrinseca a suo complemento. 3m colliges conservationem mae sine fra esse quodammodo contra exigentiam mae non proinde maa exigeret sui destructionem; ac exigeret esse cum fra substaali, sive dari sibi fram substaalem ad existendum in statu sibi debito.

Subsectio Apendix.
Per quam actionem conservaretur materia prima sine forma substantiali.

385. Questio devolvitur ad hoc tandem: utrum naturalis, aut potius supernaturalis esset illa actio, qua materia prima conservaretur existens absque forma substantiali? Resolutioni premitto, dupliciter se habere Deum ut Authorem supernaturalem circa productionem, et rerum conservationem; nempe aut producendo effectum intrinsecè et entitatibus supernaturale, aut solum violando, et perturbando exigentias rerum naturalium. Primum illud non fit nisi actione intrinsecè, et ut dicitur quoad substantiam supernaturali. Hoc secundum fieri potest actione intrinsecè et quoad substantiam naturali, sed quae denominetur supernaturalis, dicaturque supernaturalis quoad modum propter circumstantias in quibus talis actio ponitur supponentes providentiam supernaturalem non annuendo exigentiis rei alicujus.

386. Et providentia, voluntas, aut decretum Dei habetur supernaturale, et si nihil entitatibus supernaturale causet, dummodo sit contra exigentiam rei, vel saltem rem statuat extra statum, et modum, quem licet res ipsa non exigat, eas tamen servare cogitur ex ordinariis

Ɔmuniq.^e leo, sub qua Rex adeo ut authore 57.
naali gubernat. Hinc supernaalis habet
providentia Dei, ob quq passy ex se disposi,,
ty n̄ Ɔburat ab igne sufficiens aplicato, exigente
que naalis Ɔbustione; ea ita ob quq sol in
uerso cursu quē modq servat n̄ ex sui exi
gentia, sed ex lege ordinari ad Dei, ab oca
su moveat in Oriente. In neutro autē ex
his casibus aliquid producit entitatibe supe
naale.
387. Ig questioni inter Nostros agitari
solitę respondeo cy Doct. Eximio, et ple
risq. nostraty Ɔtra D. T. Conimbricenses in
1. phicory cap. Ɔ. qu. 6. arto 3. obiter Ɔtrariq
nobis opinione insignuantes: actio, qua Ɔser
uaret maa 1.a sine fa substaali eet entitatibe
naalis. P. Ɔrio: maa p.a eande entitatibe ac,,
tione, q.a Ɔseruat cy faz habet, Ɔseruaret n̄
habens frq; sed actio, q.a Ɔseruat dy frq ha
uet, ē entitatibe naalis: q̃. P. mĩ: pro 2.o
casu n̄ requirit diuersa actio, ac pro 1.o q̃.
P. an̄s: n̄ requirit diuersa actio, q.do nec cau
sa actionis, nec trũs exactus ab actione
ē diuersus; sed pro casu Ɔseruaonis maę
sine fa nec causa actionis ē diuersa, nec
trus exactus ab actione diuersus est á caã,
aut atro accionis: q̃.
388. Raõ mĩ ē: q.a pro
utroq. casu caã Ɔseruatiba maę ē solus

Deus, unde câa actionis pro utroq.e casu ê Deus solus; et similiter nûs exactus ab actione ê sola mâa l.a actio enim mag crea=tiba ex se nec pendet à Dposito, nec à fra subs=tantiali tamquam à tmô suae exigentiae sed tan=tum à maia, cujus ê creatio. Md.r licet sola sui explicaône satis probaret, suadetur tamen sic: ñ requiritur diuersa actio, qdo ñ ê unde actio euadat diuersa; sed qdo nec câa ac=tionis, nec nûs exactus ab actione ê diuer=sus, ñê Unde actio euadat diuersa: ergo. Md.r ê notae ueritatis et mm Dstat ex eo, q. una actio ñ distinguitur specifê ab alia, nisi propter dependentiae ecentialem à diuersa câa, uel à diverso saltem in adequatê tmô.

389. Arguitur dtra l.o fortior actio requiritur ad Dserbandum in statu sibi violento, quam in statu naali: ergo actio, quae su=ficit ad Dserbandum mag, cum fra substaalem hauet, ñ sufficit eadem ad Dserbandum mag sine tali fra. Ans firmatur exemplo lapidis, ad quem substentandum extra centrum virtus md.r requiritur, q.d sibi violentus ê, quam requiritur ut in centro substentetur, ubi sine violentia quiescit. Frigescit argutum in aqua calida atq.e ferbenti, quae p.r eandem actionem Dserbatur ac antea, licet in statu violento sit.

390. Lapis deinde in ipsum ar=guentem rejicitur: nam lapidem ad centrum decendentem

potest Deus absq. novo influxu, aut actione in via suspensum relinquere, si videlicet Deus tolleret gravitate lapidis ad motum deorsum decurrere: ergo similiter sine actione nova poterit mag. conservare, si decernat formam destruere, aut formam novam non introduci, priori ab agentibus naturalib. destructa. Falsum ergo est ans universaliter aceptum. Sed potest sic distingui: fortior actio requiritur ... si ratione ipsius actionis fiat rei violentia; ... si non fiat rei violentia ratione ipsius actionis: neg. ans. et cons. 98.

391. 9do. materia ... conservaretur sine forma, violenta quidem esset non praecisive, quia conservaretur, sed quia sine forma; adhoc sine forma non proveniret ab actione: unde non fieret materiae violentia ratione ipsius actionis: ac quid ergo robustior actio? ad probationem antis dic, quod si lapis supponatur suspensus et extra centrum non per merum abstractionem, decursus cum gravitate ipsius lapidis, sed per actionem positive resistentem lapidis gravitati, ut fit per causam creatam, tunc requiritur fortior actio, sed hoc est, quia per talem actionem fit violentia lapidis. Et ecce disparitatem.

392. Arguitur 2o. omnis exigentia ad terminum, sine quo res nequit existere naturaliter, supleri debet ut res existat absq. tali termino; sed in materia datur exigentia ad formam substantialem, sine qua nequit existere naturaliter: ergo supleri debet ... ergo per influxum, sive actionem, quae sit fortior priore illam

quę habebat existens cum forma substantiali. Disparitas:
forma substantialis materialis non potest conservari si,,
ne subiecto per eandem actionem, qua naturaliter conservatur
in subiecto: quia materia prima non potest conservari sine
forma substantiali per eandem actionem, qua naturaliter conser,,
vatur cum tali forma.

393. Minor est absolute falsa, erit
tamen vera de eo casu, in quo status violenter
secum afferat defectum alicuius principii, qui sup,,
pleri debeat ad existentiam rei in tali statu, ut
diceremus respondentes disparationi. Solet tamen
minor illa distingui sic: suppleri debet vel posi
tive, vel negative; concedo determinate positive; nego.
In nostro casu suppletur negative, quatenus Deus
non vult formam exactam materiae concedere; nec alius influ
xus praeter hunc negativum requiritur de novo.

394. Ad
disparationem dicendo ante, nego consequentiam. Est disparitas:
quia actio, qua materia conservaretur sine forma substan
ti, quae actio, qua conservaretur cum tali forma, est inde,,
pendens essentialiter a forma substantiali: at licet
actio, qua forma substantialis materialis conservaretur
sine subiecto esset independens essentialiter a sub
iecto; non ita actio, qua naturaliter conservatur in subiecto,
haec enim est essentialiter productio formae substantialis
materialis dependens a subiecto, et ita quidem ut
subiectum se exerceat tamquam causa materialis res
pectu talis formae. Ideo non potest esse eadem actio
in utroque casu conservationis formae substantialis

naalis; immó fortior actio requirit, ut conservet
sine subtto: nq in ista conservaañe deuet supleri
concursus subtti, qd se exercet ut principium in
suo genere, scilicet, causę nâlis, qdo talis fma
naalis producit, aut conservat.

395. Arguitur 3.º actio
proveniens á Deo ut authore supernaalis
supernaalis ē; sed actio conservativa maę sine
fra substaali proveniret á Deo, ut authore
supernaale: ergo. Mj probatur 1.º Deus conservans
maę sine fma substaali n̄ operatur cum poa ordi
naria, et ut author naę: ergo. P. 2.º illa actio
penderet á decreto supernaali Dei cum n̄ annuen
do exigentię maę; sed actio sic pendens pro"
veniret á Deo ut authore supernaali: ergo.

396. Res
pondeo actionem conservativam maę 1.e sine fma
substaali presisé 2.m positibus talis conceptus
n̄ provenire á Deo, ut supernaali authore,
nec pendere nessarió á decreto supernaali; sed
utrumque provenire sic, atque pendere 2.m positibus ut
conjunctus cum negativo talis conceptus. Ratio 1.i est:
quia positibus talis conceptus ē actio conservativa
maę; talis autem actio, ut presisé ē actio con"
servativa maę, si proveniret á Deo ut authore
supernaali, aut nessario penderet á decreto
supernaali; dicendum esset, quod etiam sic proveniret,
et penderet, qdo maa conservatur cum fma subs"
taali: at hoc dici n̄ potest. Ratio secundi: quia

positiby illud, ut djunctg cy ngatibo talis dceptus stare ñ potest, nisi Deo se excercente ut authore supᵃnaali pᵃ hoc, qᵈ decernat dra exigentig maę ngaõnę pṛę.

397 Sed notandy ad pleng rei hujus inteligentig, uel 2plici, uel unico decreto posse á Deo decerni maq. ser bari sine pra. Si decernat unico, quo De us simul velit maę serbaõnę, et ngaõnę pṛę, hoc erit supᵃnaale, Deusq. pᵃ ipsum se exercebit ut Author supᵃnaalis, ut pote violans pᵃ tale decrety exigentig maę naalis infrustabilę. Pendebitq. tunc actio serbatiba maę á decreto supᵃnaali; ñ tamę pendebit pᵃ se, et nessarió á tali decreto: ng licet pᵃ hoc valeat decerni, ñ uero requirit decrety supᵃnaale, ut actio illa decernat; uti jaz dicaz, et fit manifesty, qᵈᵒ mãa decernit exis tenus cy pra.

398 Ex eo autę, qᵈ res pendeat pᵃ se, et nessarió á decreto supᵃnaali, probabit, qᵈ supᵃnaalis ipsa sit; ñ tamę ex eo, qᵈ ut cumq. pendeat, quambis ñ nessarió, aut pᵃ se, sed pᵃ acidens tanty. Sic actio extern na, dandi v.g. Elemosing et si quandoq. pen deat á volitione supᵃnaali, ñ proinde supᵃ naalis ẽ; qᵃ qᵈ ads ipsaz atinet actionę, eque bené pendebit á naali volitione. At si maz seruari sine pra, decernat, ut magis dcentá

ney aparet, duplici decreto (de quorum distinctione Theologi) alio terminato ad mag. conservationem, alio ad negationem præ respectu materiæ existentis; primum illud erit naturale, et ab ipso pendebit naturalis actio conservativa mag.
399. Secundum decretum erit supernaturale, ab ipsoque proveniet, quod forma non habeat materiam, quæ supponitur existens. Unde clarius perspicit, actiones conservativas mag. posse esse naturales entitative, etiam quando materia existit sine forma. Erit utique eadem actio supernaturalis eodem modo, quatenus existens in circunstantiis, in quibus terminus ejus non pereat ob supernaturalem Dei providentiam. Hinc colliges, quod ut mag. exist. a vel conservatio desernat juxta nam, non debet decerni simul cum forma, hoc est, per idem decretum. Hæc satis pro quæstiuncula ista supra quam dignus est, qui legatur noster Ludovicus Losada.

Sectio 8.a
Apetitus materiæ erga formas substantiales.

Subsectio 1.a
Doctrina de apetitu et Conclutiones nostræ.

400. Inclinatio in bonum præcognitum apetente dicitur apetitus. Hujus

aquę; et res nulla apetit innaté, nisi q.d
sibi bonũ ē. Praeterea apetitus innatus
vocat.r inclinatio rei in suũ bonũ. Dicit.r

N.o 5. quoq.e eã inclinaõnẽ devere ēē indistinctã a re
cujus ē; q.a ut dictũ ē supra, innatus apeti
tus identificat.r cũ re apetente. De hoc apetitu
innato queritur, an sit in maa 1.a erga frãm
substaalẽ; et q.o modo se habeat maa p.r talẽ
apetitũ relaté ad frã substaalẽ? ēē in maa 1.a
ejusmodi apetitũ, sententia ē totius Scho
lę Aristis, quam ex adverso stetit nisi unus
vel alt Antiquorũ cũ Avicena. P.o facile Ostis
in maa 1.a dat.r inclinatio in frã substaalẽ in
distincta ab ipsa maa; sed talis inclinatio
ē apetitus innatus maę ad frã substaalẽ:
ȝ.

N.o 6. Maior satis probata á nobis ē, dũ pro
bavimus dependentiã naalẽ maę 1.ę á frã
substaali. Patet m.r ex apetitus innati expli
caonis, et ex eo simul q.d fra substaalis
ē complementũ maę 1.ę p.r q.d stat ipsa in statu
sibi naali; unde fit, substaalẽ frã ēē bonum
maę 1.ę. Supposita sententia ista comuni,
distr.e q.e apetitus eliciti data sub initiũ hu
jus subsectionis aplicanda proporcio
naté ad innatũ apetitũ, poteris deducere 1.o
q.d maa 1.a cũ frã haveat ipsã apetit. p.r mo
dũ gaudij: at hoc sic ēē impproprie in raone

gaudij, sicuti ē in ratione apetitus, gaudij que dici metaphorice tantum, et quatenus est inclinatio rei in suum bonum presens.

107. Et hic oportune observabis, hunc innatum apetitum gaudij nō consistere essentialiter in sola ma.a 1.a sed in possessione etiam boni, in qd ma.a inclinat. Aliter est dicendum de gaudio elicito: qa in po.a elicite apetitiva diversi sunt ex eorum tendentia apetitus. In po.a autem innate apetitiva usper idem ē apetitus, ut pote cum ipsa identificatur. Fit etiam ad ista, qd apetitus innatus gaudij nō fert in bonum ut jam antecedens possessum, et pro priori existens; cum potius per ipsam boni possessionem constituatur.

108. Ulterius observabis, qd sicut inclinatio elicita causativa boni simul ac ipsa existit dicitur proprie gaudium, nō vero desiderium, si cognoscatur simul habitio illius boni apetiti per talem inclinationem; pariter inclinatio innata, quę per cognitionem numquam regulatur causativa similiter boni dicitur gaudium innatum ob similitudinem cum elicita in eo, qd conjuncta sit cum bono apetito. Atque id circo nulla entitas apetit innate per modum desiderij id, qd actualiter habet; quamvis res apetens elicite possit desiderare id, qd actualiter habet, si nimirum, ipsi proponitur per cognitionem ut absens.

109. His positis, quęruntur adhuc multa de eodem apetitu ma.ę 1.ę 1.mo an sit ad

formas omnes Substantiales? Supponit debere esse ad omnes simul, aut subsecutive habendas. Et ratio suppositionis est, quia aliter per unicam non satiaretur sufficienter appetitus materiae ad suum complementum substantiale. Supponit etiam, quaeri hic de formis solum naturalibus, seu quas naturaliter potest habere materia. 1.ª Quaestioni respondetur communiter affirmative. Nos ita affirmamus, si formae omnes substantiales accipiantur disjunctive confuse, materia omnes appetit.

ΔV. Prima: materia sic appetit formam substantialem, ut quaelibet sufficiat materiae, et nulla determinate requiratur ad satiandum materiae appetitum; sed hoc est appetere materiam formas omnes substantiales, si haec accipiantur disjunctive confuse.
Ergo. Maior constat, ex eadem terminis etiam; nam sicut aliquis equum requiri ad equitandum, ut sufficiat quilibet, et nullus determinate requiratur, idem est ac omnes equos requiri, si hi sumantur disjunctione confusa facta per singulos equos: ita sic materiam appetere formam substantialem ut quaelibet sufficiat, et nulla determinate requiratur ad satiandum materiae appetitum, idem est, ac materiam appetere formas omnes substantiales, si haec disjunctive confuse accipiantur.

ΔVI. Quaeritur 2.m an ille appetitus sit etiam ad formas corruptas? ut difficultati locus detur, aut supponit, aut omittit in praesentiarum, formam semel destructam non posse iterum reproduci naturaliter. Supponi quoque debet

ad inteligentiã nrę resolutionis, fra corrupta dicit dicari posse uel specificatiuè, nimirũ quoad prę dicata intrinseca ipsius, precindendo á circunstan tia corruptionis, uel reduplicatiuè id ē, etiã sub circunstantia corruptionis. Sa, nrâ conclusio: maa 1.a apetit fras substaales etiã corruptas specificatiuè sumptas.

112\. Suadetur: licet fra substantialis corrumpatur adhuc ē specificatiuè sumpta, id ē, quoad sua intrinseca predata, et pre cindendo á corruptione, bonũ maę 1.ę scilicet, complementũ ejus substantiale, conducens ut maa sit in statu naali; sed maa 1.a apetit tale bonũ: ergo. Ct. confratur: apetitus maę, et fra etiã specificatiuè acepta idę sunt post corruptio nę frę, ac ante corruptionę; sed ante corrup tionę frę substaalis maa 1.a apetebat frã subs taalę aceptã specificatiuè: ergo. Valent hęc opti mè de apetitu innato, qui cũ re apetente iden tificatur.

113\. Urgetur 1º: n̄ minus impeditur receptio frę, per decretũ supernaale Dei de fra n̄ producenda, quã per corruptionę frę; sed n̄ obstante decreto, maa apetit frã specificatiuè sumptã: ergo n̄ obstante corruptione. Rn̄. n̄ ê dicere: si supponamus decre tũ Dei supernaale de n̄ producenda fra, maâ tamę habebit apetitũ ad frã quia licet per illud de cretũ reddatur extrinsece impossibilis receptio frę in maa; n̄ autę immutatur in intrinsece naâ aut maę

aut pꝫ: ꝙ licet, suposita corruptione pꝫ, redd. extrince impossibilis receptio pꝫ illius, habebit tamẽ maa apetitũ ad eandẽ 2.m se.

414 Quirꝰ corruptio ē extrinca pꝫ 2.m se; ñ autẽ pꝫ ut corruptæ: q.a fra ut corrupta ē fra ut djuncta cũ circunstantia de eo, q.d fuerit destructa. Qua procũ fra ut corrupta, si reproductio ē naaliẽ impossibilis ñ apetirꝰ â maa 1.a ut pote dicens intrince circunstantiã ex q.a reddarꝰ impossibilis naaliẽ ulterior productio pꝫ. Apeti autẽ á maa fꝫ ut corruptã, ēet apetere ulteriorẽ productionẽ pꝫ, ac proindé quid naaliẽ impossibile; et innatus rei naalis apetitus ñ ferꝰ in naaliẽ impossibile.

415. Quæritꝰ 3.m an magis apetat maa 1.a fꝫ perfectioꝫ, quã minus perfectã? Dtra Scotistas respondeo ngatibꝫ 1. respontio: maa 1.a ñ ē biolenta dũ fꝫ hauet minus perfectã; sed ēet si magis apeteret fꝫ perfectiorẽ: ꝙ. M.r ngari ñ potest loq.do ut loquimur de fra substaali. Rão mẽ ē: q.a maa hauens fꝫ minus perfectã, ñ haue re satiatũ suũ apetitũ: ꝙ eet violenta. Coplicatꝰ et dprarꝰ hoc: ex dtraria sententia fit, omnẽ totius Mundi mag 1.m ēe violentã q.a nulla hauet perfectiorẽ fꝫ, quã potest naaliẽ hauere, et juxta sententiã dtrariã apetit pꝫ alijs fris hauere.

416. Sequela ista ē absurda: ergo et contraria sententia, ex qua deducitur legitime. Stat probatio minoris, quod possibiles sunt formae substantiales naturales, quarum una quaeque superet in perfectione quamlibet ex istis substantialibus naturalibus, quae de facto dantur. Tales erunt animae rationales perfectiores animabus existentibus de facto.

417. Ut opposita experiamur contra dominae positae num. 412. Arguitur: materia prima ideo non apetit ullo modo formam substantialem supernaturalem quia haec ē naturaliter inasequibilis â materia; sed forma semel destructa ita se havet: ergo. Contrarium non ē terminus apetitus innati quod ē indebitum apetenti; sed forma semel destructa ē indebita materiae primae apetenti: ergo. Distinguo maiorem argumenti: quia est ut cumque naturaliter inasequibilis â materia prima; nego: quia est ab intrinsico naturaliter in asequibilis a materia; consedo majorem. Nunc minorem: forma semel destructa ita se havet, id est, est ab intrincesco naturaliter in asequibilis a materia; nego minorem: est ab extrinceco naturaliter in asequibilis; consedo minorem, et nego consequentiam.

418. Pariter dicito Confirmationi, nempé non esse terminum apetitus innati, quod ē ab~~~~~~
ē ab intrinco sive 2.m se indebitum apetenti;

ac formæ corruptæ non est, ab intrinseco indebita naturaliter, sed tantum ab extrinseco, hoc est ratione corruptionis. Cum forma substantialis supernaturalis (omissa ejus possibilitate) sit ab intrinseco sui supra sphæram naturæ, non est secundum se debita naturaliter, nec assequibilis naturaliter ab ipsa, quæ ob rem non est terminus appetitus innati naturaliter. Aliter se habet forma corrupta substantialis naturalis: quæ secundum se debita est naturaliter, et ab intrinseco sui assequibilis est a materia ipsa; et tantum ab extrinseco, scilicet, propter extrinsecam circumstantiam corruptionis indebita est, atque sic in assequibilis naturaliter.

419. Sed instatur solutio: extrinseca suppositio destruens formale objectum appetitus innati, hunc destruit; sed corruptio formæ est suppositio extrinseca destruens formale objectum appetitus naturaliter erga talem formam: ergo destruit appetitum naturaliter erga eandem formam: ergo supposita corruptione formæ, non datur in materia &c. Ratio minoris ea suppositio destruit naturalem assequibilitatem formæ. Concessa majori nego minorem.

420. Ad rationem hujus dico quod suppositio de corruptione formæ non destruit naturalem assequibilitatem formæ secundum se, sed astruit naturalem inassequibilitatem formæ ut corruptæ. Et licet dicas, naturalem assequibilitatem formæ secundum se esse formale objectum appetitus naturæ, non tamen dicitur idem de naturali assequibilitate formæ ut corruptæ. Profecto arduum res est intendere, quod corruptio formæ destruat

apetitus mag ad talẽ fraz. Cujusmodi apetitus ut pote ignatus identificat cũ materia: igitur des truer maa p.x corruptione cujusuis fre, si talis apetitus destruit. oẓ

121. Arguit 2º: ideo maa dũ hauet unã frã, aliã n̂ apetit, q.ª supocito, q.d unã habẽ at nequit aliã hauere; sed supocito q.d fra fuerit corrupta, nequit magis ipsã hauere: oẓ. Supo nit falsũ arguti md.x etenĩ, uel cũ maa frã hauet substaalẽ, apetit fras omnes substantiales eo modo, q.º supra diximus. Siuero md.x acipiat, d apetitu ad frã aliã simul hauendã, ddi nunc potest, omisso, q.d n̂ dent.º fræ substantiales sub ordinatæ.

122. Sed pro nobis argutũ ẽ: nã sicut maa dũ unã frã hauet, alias disjunctiue dusẽ acep tas apetit, 2m se, et specificatiue, quambis n̂ ut djungendas cũ fra hauita: ita dũ fra ẽ corrupta, ipsã maa apetit sumptã 2m se, et specificatiue, quambis n̂ reduplicatiue, et ut djunctã cũ circunstantia corruptionis fræ hauitæ. Et sicut q.d eprincẽ reddat imposi bilis hauitio alterius fræ pro casu, in q.º unã hauet, n̂ tollit, q.d maa tunc apetat frã aliã 2m se: similiẽ, q.d hauitio fræ reddatur impossibilis eprincẽ ex supocitione corrup tionis n̂ tollit, q.d eandẽ frã 2m se, et spe cificatiue sumptã maa apetat. Verba omnia: quocumq.e posito speã manet in maa apetitus;

quę semel habuit, ut pote identificatus cum maa, et Dtio nra n̄ aliud intendit.

423. Arguit 1ª. in Dnę ultimą: maa 1ª. innate apetit id, q.d apeteret, si eet poā elicite apetitiva; sed si ita eet apetitiva, pꝛg perfectionꝛ apeteret magis, quę minus perfectą: ꝫ. Mtus ratio ē: q.a innatus apetitus explicatur pꝛ similitudinꝫ ad elicitũ. Respone post mSB illą, ejusq.c probanꝫ; sed si eet apetitiva elicite posset apetere hauitionꝫ simultaneę pluriũ fpaꝛũ; itẽ, posset apetere unũ deꝛminate pꝛg ex perfectionibus, eque tamꝫ inꝫ se perfectiꝫ et destructionꝫ aliarũ.

424. Praeterea, posset apetere novũ ex ejus perfectionibus quotidie sibi induere alias sepposita: ꝫ nunc apetit innate bonũ saltẽ aliq.a Aparet hinc falcitas mDi, inanisq.e probatio ejus. Explicatur quidẽ innatus apetitus pꝛ similitudinꝫ cũ elicito, sed aliqua lꝫ deficienteq.e in pluribus. Cur n̄ asimiletur apetitus innatus et elicitus, ut precens arꝫutũ intendit haues ex probaone Dnis.

425. Arguit 2.º fpa perfectior ē majus bonũ maę, sed maa magis apetit, q.d ē majus bonũ ipsius: ꝫ. Ꝓbatur 1.º maa apetere fpaꝫ ē eē perfectibilem pꝛ ipsą; sed ē magis perfectibilis pꝛ fpg perfectionꝫ: ꝫ. Ꝓbatur 2.º: sicut se hauet
// simpliciꝫ ad simpliciꝫ, ita magis ad ma

|| ziur; sed maa simpliciter apetit formam, q.a p.r ipsam perficitur. ergo magis apetit formam perfectiorem, qa magis perficitur p.r ipsam. Nego op. in arguti. Mi.r illa bonitas formae perfectionis ē extra inclinaonem mae; ac p.r cons extra apetitum ejus.

126. Non bonum utcumq.e sed bonum, in q.o res inclinat ē terminus ejus apetitus. aeri quidem bona ē illuminatio, et tamen hanc aer n apetit. Dices aer certé n apetit illuminari nec apetitu absoluté eficaci, nec eficaci quantum ē ex se; apetit vero illuminari apetitu in eficaci; hoc ē, cum omnimoda indiff.a ad illuminaonem. Ddo totum: quid inde? et addo, apetitum innatum inefficacem n ēē apetitum innatum, q.a n ē inclinatio, sed mera capacitas ad bonum.

127. Ad 1.m Dsraonem Thesis premissis negari potest cōa, quae n infertur. si maa sic apetat perfici p.r fa ut ejus apetitus ultra n progrediatur: et ita quidem ēē nos defendimus. Sed distinguatur m.s sic: mag apetere formam ē presisé ēē perfectibilem p.r formam; nego m.rem: hoc enim ad raonem apetitus n suficit; cum aer perfectibilis sit p.r lucem, quin proindé hanc apetat: ē ēē perfectibilem p.r formam cum inclinaonē ipsius mae ad formam; Ddo m.rem deindé disting.o m.m: ē magis perfectibilis p.r formam perfectiorem cum inclinaonē mae ad m.rem perfectionem; nego: sine tali inclinaonē; Ddo m.m et nego cōq. Solutio p.t

128. Ad 2.m obj.ne explico illud proloquium, q.d exui videtur ex Arle 2.o Topicorum cap. 1.o: // sicut se habet simpliciter ad simpliciter // ita magis ad magis q.o neutrum magis destruat suum simpliciter; si uero q.do magis aliquod destruat suum simpliciter. Nunc ad rem nostram: si mat.a 1.a magis appeteret formam perfectiorem, p.r illud magis destrueret q.d mat.a 1.a simpliciter appetat formam: q.a destrueret appetitus sufficientem satiabilis p.r formam quamlibet: posito enim q.d mat.a 1.a magis appeteret formam perfectiorem, jam n.o haberet appetitum satiabilem p.r formam quamlibet, sed tantum p.r magis perfectam: ergo magis appetere destruere illud simpliciter appetere: q.d e.t in mat.a 1.a Circa proverbium citatum legere n.o absq.e utilitate P. Ulloa in Prodromo disp.e 2.a cap.e 9.o num.o 99.o

129. Arguit 3.o: forma v.g. Equina 2.m esse perfectionem specificam in quantum formam aliquam excedit, v.g. lapideam, e.t bonum connaturale mat.æ; sed appetitus innatus consistit in connaturalitate boni: ergo forma Equina 2.m esse determinatæ perfectionem appetitur a mat.a 1.a: ergo appetit appetitu n.o communi omnibus formis, sed conformis ill.i illi perfectioni: ergo saltem diverso modo appetit mat.a 1.a formam perfectiorem, quam minus perfectam. Sic videtur colligi ex D. Thoma in 1.m phicorum lect.e 15. ibi: // nihil e.t aliud // appetitus n.alis, quam ordinatio aliquorum

// 2m. pprig nag in ping suy. Distingo mi: ?istit in ?naturalitate boni aliqo modo deuiti, seu px inclinaone ad ipsy; ?do: boni nullo modo deuiti; ngo mi, et coas.

Δ30. Ca mx perfectio pre equine n deuer dezminate mae 1e potius qug pa alia minus perfecta: ideoqe maa 1a n apetit dezminate prg equing, nec circa eg tendit apetitu n ?muni omnibus pris subsstantialibus. Et n deuer; qa nullo modo in eg dezminate, sed potius, qug in pa minus perfecta maa 1a inclinat, sed in mx illam perfectiong se hauet indiferenty. Ds Thomas loquir ? ordinaone positiba, et n px puram indiffm rg ibi n ordinaong quamcumqe, sed mae ad prg substaalg in ?muni tractat. Stus Doctx hanc aute ordinaong ee positibg, seu px inclinaong, et n pa meng capacitatg ad prg satis ?stat.

Sectio 2a

Vnitas specifica materiæ 1æ

Subsectio 1a

Omnes materiæ 1æ sublunares de facto existentes havent unitatem specificam.

Δ31. Hoc ?mune e Phory placitu, mag 1m sublunarg ? facto

existentes ēē omnes mejusdē speciei, sive haurē specificā unitatē. Et probatur vulgatissimo ipso aciomate n̄ sunt multiplicandæ species rerum absq. positivo, et urgenti fundamento; sed nullum datur positivum et urgens fundamentum ut multiplex asseratur species maæ 1.æ sublunaris 9facto existentis; q.d. eet species rerum multiplicari: ḡ n̄ ē asserenda multiplex species maæ 1.æ 9ta: ḡ omnes maæ 1.æ sublunares 9ta; cum experientia persuadeat, omnes in easdem fras intendere tamquā in 9plementum suum. Constabit om ex solutione argumentorum.

132. Im:ustatur fit ex Arle lib. 4.° 9 Coelo, cap.e 5.° ubi 9 elementis loquens sic ait: quare et maas, quot hæc sunt, tot ēē necesse ē. Et lib. etiā 8.° Metaphicæ, cap.e 4.° ait: aliā ēē maā ex qua fit Pituita, alia ex quasibilis respondetur, Phus in 1.° loco inferre ex numero Elementorum q.d. n̄ sit una numero in elementis maa, sed distinta numero in eorum quolibet; et sic tot ēē infert maas 1.as in elementis, q.ot ipsa elementa sunt. Hinc numerica, n̄ specifica diversitas maæ 1.æ deducitur. Addi, loqui Arlē in 2.° loco 9 maa ut disposita ad diversas fras, quæ pro diversitate specifica earum frarum diversa ēē debet. Hoc fiet manifestum, si legatur 9textus Phi in præcitato loco.

433. Fit 2m: in maa 1a desumitur dist.
pr ordine ad fmas: ergo omnes fme sublunares de
facto existentes sint specie diversae, exuunt si
milem mae. Prob. cons. Si una maa ex sublu
naribus de facto existens ordine diceret
ad unam fmam, et non ad aliam; ad quam ordine
diceret alia maa ex ijsdem sublunaribus, tunc
bene coligueret inde intenta specifica diver
sitas. At quelibet maa 1a sublunaris ordine
dicit ad eas omnes fmas, ad quas dicunt or
dine cetere mae sublunares: nam ut experi
mur quelibet maa sublunaris nunc ista,
nunc illa sine discrimine fmam recipit: ergo licet
fme sint diversae specie, non proinde mae.

434. Nota
dist.m specifica mae sic esse desumenda pr or
dine ad fmas, quas posit maa recipere ut spe
cificatibus intrinsecis mae sit virtus receptiva
consistens in predicatis intrinsecis mae; fme
vero, quas posit recipere, sint specificati
bus extrinsecis ejusdem mae.

435. Fit 3m: maa ada
mantis sic tenacis habet fmam ut illam numquam
amitat: ergo quia non potest fmam aliam recipere: ergo
diferret specifice illa maa a maa ligni v.g.
Confirmatur 1o: maa 1a unius formicae
nequit fmam Elephantis recipere: ergo specie
distinguitur a maa habente fmam Elephantis,
Confirmatur 2o: hoc et Equus diferunt specifice

ꝙ maa uniusq.ᵉ sic differt. Respondeo ad argutiam, n̄ constare de ueritate antis, sed potius credi uero similius, q.ᵈ maa adamantis spoliari valeat sua forma p.ᵉʳ aliq.ᵈ agens naale nimius activum v.g. p.ᵉʳ ignem fulmineum, cujus sunt adeo mirandi effectus.

136. Sed anti omisso, nego coas. Certè maa adamantis formas alias habuit priusquam disponeretur ad formam adamantis, nisi dicatur inepte, q.ᵈ omnis adamas ab initio Mundi ē productus, nullaq.ᵉ forma adamantis de novo producitur. ꝙ 2.ᵐ se habet capacitatem ad formas alias, sicut habet maa ligni. Unde si adamas n̄ possit naaliter amittere suam formam, hoc ex maa n̄ proveniet. Adde, mam ligni, et sublunarem quamlibet existentem de facto posse similiter informari forma adamantina.

137. Ad confirmaonem 1.ᵐ disting.ᵒ an.ˢ: Formicæ unius maa nequit formam Elephantis recipere, q.ᵃ sit n̄ debita portio ad 1.ᵐ receptionem talis formæ; Ido: ex alio cap.ᵉ nego, et etiam coam. Minimum naale respectu formæ Elephantis videtur debere ēē majorem maæ portionem, quam portio reperta in una formica. Et hæc erit causa, q.ᵈ maa unius formicæ n̄ possit ēē capax receptaculum formæ Elephantis, etiam dum hic decipitur, n̄ uero erit caa distr.ᵒ specifica maæ, quam forma Elephantis requirat; nam fi

mae formiae adjungant partes aliae ejusdem rationis, dauit sufficiens minimum naturale, quod atinet 108.

ad mag requisitum pro Elephantis.

138. Ad 2.m dispositiones, respondeo antinega consequentiam: quia ut duo composita diferant specifice, suficit si in parte aliqua ecentiali diferant specifice, et ita diferunt homo, et Equus penes formas, licet materia utriusque sit ejusdem speciei. Denota hic contra plures thomistas, unitatem de qua loquimur non esse negatiuam, sed positiuam; quia materia non acipit a forma speciem suam, sed in se est positiue entitas determinatae speciei; ut constat ex alibi dictis pro statuendo actu metaphysico in materia 1.a et similiter dic, materiam ex se esse positiue aliquod indiuiduum; non uero desumere a quantitate intrinseca ratione indiuidui, quae res quaelibet habet secum identificatam.

Subsectio 2.a

Utrum materia Coelestis et Sublunaris diferant specifice.

139. Ad resolutionem questionis communiter suponitur Coelestia corpora esse ecentialiter composita ex materia et forma; quod supositum negarunt aliqui apud Eximium Suarez disp. 13. Metaphysicae sect. 10. num. 2.

Questio tamen procedit in communissima sententia, juxta quam corpora Coelestia componuntur essentialiter ex materia et forma. Ita D. Thomas 1.a parte quaestione 66.a et 1.o de Coelo, lectione 6.a Suponitur etiam communiter Coelum Empireum ab astris diversa specie materia, licet P. Peñas lib. 2.o exercitatione 5.a hoc neget, et argumentis in oppositum respondeat.

44a. Supono 1.o Corpora Coelestia esse ab intrinseco incorruptibilia. Unde, ut ait Eximius Doctor citatus sectione 11. num. 13. de aliquo corpore, coelestia sive aliis de empireo Coelo, Theologi pro comperto habent esse incorruptibile. Et si dicatur cum P.e Salmeron in Epistola 1.a D. Petri cap. 3.o Coelos esse corruptibiles; quia in fine Mundi per ignem dissoluendi sunt, dico ex eodem D.re Eximio tom. 2.o in 3.m partem disputatione 56. sectione 2.a corpora Coelestia in fine Mundi immutanda quidem esse quoad aliqua accidentia, et per mansura eadem numero quoad substantiam: pro qua acceptione citat Eximius Doctor Sanctos Augustinum, Hieronimum, Magnum Gregorium, Epiphanium, Hireneum, et plures alios. Hinc supponenda est incorruptibilitas Coelorum.

441. Supono 2.o ex Sacra Scriptura firmiter non constare Coelos esse factos ex materia Elementari, ut notat Eximius Suarez in Metaphisica num.o 25. quod attinet ad Empireum sup.

city c. expna Dixouentia, ut ait citatus Sua 10.
rez. Dices plures P.P. ap. P. Tanedum
disp. 6.a quae. 2.a dubio 1.o docere Coelos
ee factos ex maa Clementari. tum
112. Dicam S.
Baciliy Homilia 2.a docere sub nomine
Coely dprehensos Amoice omnes Coelos
visibiles. Preterea S.tus Ambrocius idem
docet, et Tertulianus. Ducret huic Senten
tiae S.tus Jeronimus, quos omnes refert Exi
mius Suarez lib. 1.o de opere 6. dierum
cap. 3.o num.o 8. Plures Expocitores in eadem
Sententia citant. Ex his infert, nully ee fir
my fundamenty ex Scriptura ad averendy,
Coelos factos ee ex Clementory maa, cum
S.ti P.P. et Expocitores pro utraq. sententia
citent.
113. His supocitis 1.a sententia docet,
mam Coelestem ee ejusdem speciei cum Sublunari.
Ita S.tus Bonauentura, Scotistae cum Scoto,
P.P. Molina, Quiras, Arenas, et plures
alij, quibus dmunity subscribunt, nri Recentio
res. 2.a sententia docet, mam Coelestem ee spe
cifice diuersam a sublunari. Ita dmunity Tho
mistae, et ex nris P. Vasquez tom. 1.o
in 3.m ptem disp. 31. Eximius Suarez
disp. 13 metaphisicae sect. 11. P. Valencia
in 1.m ptem disp. 3.a qu. 2.a puncto 1.o quibus
accedunt pauci Recentiores. Quasi mediam

in utramq.e tenet sententiã Recentior mihi colendissimus quidã, cui philã dedici; ait enĩ atenta ratione naali ñ probari ratione aliquã naali mag Vm Cœlestẽ eẽ ejusdẽ, negẽ diversẽ speciei.

441 Ante probaonẽ Dnis premito V. explicaonẽ illius Dialectici dicti, scilicet, corruptibile et incorruptibile diferunt genere, qd. habet Phus 10. Metaphicẽ. cap.e ultimo. Hujus dicti meminit D. Thomas 1a. pte, qu. 66.a arco 2o. ad 2m dicendũ, qd. si genus Vsideret phice, corruptibilia et incorruptibilia ñ sunt in eodẽ genere propẽ diversũ modum poe in eis, ut dicitr 10. metaphicorũ. 2m. autẽ logicam Vsideraonẽ ẽ unũ genus omniũ corporũ propẽ unã raonẽ corporeitatis. Dicebat in corpore articuli: impossibiles qẽ ẽ, qd. corporis incorruptibilis et incorruptibilis p. mag sit una maa.

445. Hujus dicti explicaonẽ atingit Eximius Doctr. Suarez dissp.e 13. latet tamẽ illud versat dissp.e 35. sect.e 3.a num.o 37. Ex ipso iguir sic inteliguitr Omniũ illud dictũ, ut corruptibile et incorruptibile ñ genere logo, sed phico diferant. Hanc explicaonẽ docet Eximius Suarez eẽ D. Thomẽ 10. Metaphicorũ, et opusculo 12. Vstat etiã explicao hẽc ex verbis adductis ex ejusdẽ Sti Docti corrupti

bilia et incorruptibilia n̄ sunt in eodem genere

praecise diversum modum potentiae in eis. Hinc corrup Vo.

tibile et incorruptibile 2.m Arlem diferunt n̄ tan

tum spra. sed etiam māā.

116. Etiamsi aliquis existimet Arlem

pro eodem acipere diferre genere, ac diferre spe

cie citat Eximius Suarez hec verba ex

eodem Phi cap.e quae vero genere diversa sunt

plus distant, quam quae specie. ergo juxta Phy

n̄ ē idem diferre genere ac diferre specie. Unde

juxta Phy corruptibile et incorruptibile n̄ tan

tum spra, sed absolute in tota substantia, atque

adeo in mẫa diferunt, id ē, in genere phico.

Dices cum aliquibus, hanc Phi authoritatem nihili

havendam in māā de Coelo, in qua Arles erravit

docens Coelum extitisse ab eterno. Sane in

hoc errabit, ut ex fide constat; ceterum hinc,

n̄ licet inferre in omnibus errase, precertim cum

D.s Thomas citatus, et alij plures aprobent,

et confirment dictum illud.

117. Permitto 2.o varios

modos incorruptibilitatis: 1.o dicitur res incorrup

tibilis, quatenus ex naa sua havet metaphicam

nesecitatem ad existendum. Hic modus incorrup

tibilitatis in solo Deo reperitur 2.o res dicit

incorruptibilis, quatenus ē simplex, et abs

tracta ab omni maa, sive carens omni

maa; hac incorruptibilitate gaudent aāras

nalis, et Angeli. In his exemplis acipi

incorruptibilitas pro immortalitate.

146. 3° res est incorruptibilis ratione alicujus qualitatis advenientis, quę excludat corruptionę: sic incorruptibilia sunt corpora Beatorų ut ē communis sensus theologorų. 4ª res ē incorruptibilis quatenus compositа ex maa et fꝛa habent incapacitatę ad n̄ ēē rei permanente ipsius subto: Unde sicut corruptio compositi n̄ acidit nisi p. separaonę actus a poa, sive fꝛę a maa; ita corruptio, sive incorruptibilitas ē incapacitas rei ad ejusmodi separaonę.

147. Premitto 3°. incorruptibilitatę Cœlorų posse ēē vel comparatibe ad causas 2ᵃˢ, vel comparatibe ad Deų. Res dicitur incorruptibilis comparatibe ad causas 2ᵃˢ quatenus hęc n̄ possunt rę destruere, neque p. cessaonę influxus, cų nullų in rę prestent, neque p. aliq. a se productų ad modų q. ignis destruit lignų p. eductionę fꝛę ignis ex maa ligni.

150. Erit incorruptibilis comparatibe ad Deų, si nulla res creata impediat naalių conservaonę rei p. se permanentis: Unde si Deus ex sola sua voluntate, et n̄ ad exigentiā alicujus creati rę illā destrueret, n̄ naaliter, sed Philosophice! supranaaliter destrueret. Hanc incorruptibilitatę cų comparatibe ad Deų

tribuit Coelis Pr Henao lib. 3.º exerci-
tatione 12. sect.^e 6.^a

451. Sit nra Cclusio cu
2.^a Sententia: atenta precise raone phica,
maa Coelestis specifice diferrt a maa sub
lunari. Haec Cclusio n̄ solu̧ coad rȩ, sed fere
coad tros ē expresa Doct.^is Eximij. Dici atenta
precise raone philosophica, quia nrū n̄ est
quesitu̧ hanc defendere arguitis theologicis
ex principijs Genesis desumptis, q.^a ex Sta
Scriptura colligi certo n̄ potest Coelos ēē
factos ex maa Elementari, atq.^e adeo Ꝓstare
re ex eadē specifice maa cu̧ sublunari ut Ꝓstat
ex uarietate maxima Sanctoru̧ P.P. in Ge
nesis expositione.

452. P.^a Pro.^o Cclusio: Coeli sunt
corpora ab intrinco incorruptibilia, et phice
Ꝑposita, et sublunaria sunt corpora ab in
trinco corruptibilia, et phice Ꝑposita; sed
corruptibile et incorruptibile phice Ꝑposita
deuent diferre in subto phico: ḡ Coeli et sub
lunaria deuent diferre in subto phico: ḡ
maa Coelestis diferrt specifice a sublunari. Vnaq.^e
coa fluit. Maior coad 2.^m p.^m clara est
et coad 1.^m Ꝓstat ex supocito 1.º

453. Minor Ꝓstat
ex doctrina Arlis et D. Thome ex 1.º pre
misso, juxta quos corruptibile et incorrup
tibile (utiq.^e Ꝑposita phice) Ꝓstat diuersso

subto phico, q.a diferunt genere.

254\. Ifrar.: quin co rruptibile ab intrinco nequit Ititui p.a radice intrinseca incorruptibilitatis; sed Coeli sunt ab intrinco incorruptibiles: g. M.or uider certa, et suader hac paritate: penetrabile ab intrinco nequit Ititui p.a radice intrinseca inpenetrabilitatis: g. subinfero: g Coeli nequeunt Ititui ex maa receptiba frary sublunariy.

// P.o hec coa ex eo, q.d juxta D. Thomã im

// posibile ê, q.d corporis corruptibilis, et incorrup

// tibilis p.a nag sit una maa: g maa Corporis sublunaris corruptibilis nequit Itituere corpus Coeleste p.a nag incorruptibile. P.o etiã ex eo, q.d maa sublunariy ideó ê principiy corruptibilitatis, q.a potest recipere fras diversas; atq.e adeó ex hac maa, corruptionis principio nequit Ititui Coely ab intrinco incorruptibile.

255\. Pluribus solutionibus excipiuntur g.uty nry, quas longy ẽet omnes recensere, longiusq.e omnes impugnare, ung tanty impugnandg eligo ut poteqũ gratior, communiorq.e ê, Recentioribus cu P.e Quiro. Dicunt g, Coely ẽe substaaliy incorruptibile, q.a ejus dispociciones ita adherent ipsi, ut semel aquisité adity precludant alijs aduentitijs. Sic unio hipostastica semel existens in humanitate Xpti Dni nequit ex naa rei amitti

456. p.^x pecatu in instantib.^s sequentibus.

Sed in his exxplis unionis hipotasticę indestructibilis p.^x pecatu parum urget. Itra ẽ 1.ª q.^a theologi hanc indestructibilitatẽ desumunt ex speciali raone, nimirũ, q.^d pecatu destructibus unionis tribueret Deo: redenda ẽ ratio, ob quę incorruptibilitas Coeli tribuat^r unioni in amicibili fmę Coelestis, et ñ incapacitati maę Coelestis ad fmas sublunares. Nobis enĩ facilis ratio hujus incorruptibilitatis ocurrit, scilicet, diversa specifice maa.

457. Itra ẽ 2.º: unio illa ñ tolit à maa capacitatẽ recipiendi illas qualitates, q.^a solũ excludit fmę sublunarẽ: ẽ Coelũ poterit alterari p.^x qualitates receptas in se. Itra ẽ 3.º et infero: ẽ corpus Coeleste ẽ p.^x naę incorruptibile. P.^{st} hęc coa: q.^a ẽ incorruptibile raonẽ unionis substaalis maę cũ fma Coelesti; sed ẽ impossibile, q.^d corporis corruptibilis et incorruptibilis p.^x naę sit una maa ut inquit D.^s Thomas: ẽ maa corporis sublunaris p.^x naę corruptibilis et corporis Coelestis p.^x naę incorruptibilis ñ ẽ eadẽ, p.^x et una specifice.

॥~॥~॥~॥~॥~॥~॥~॥~॥~॥~॥~॥~॥~॥~॥~॥

॥~॥~॥~॥~॥~॥~॥~॥~॥~॥~॥~॥~॥

॥~॥~॥~॥~॥~॥~॥~॥~॥~॥

॥~॥~॥~॥~॥~॥~

॥~॥~॥~॥~॥

॥~॥~॥~

॥~॥~

॥~

Subsectio 3.a
Argumentorum solutio.

158. Argues 1.o n. sunt multiplicandæ entitates sine necessitate et urgenti fundamento; sed n. dat.r necessitas, et urgens fundamentu multiplicandi species maæ: ergo. Resp. negando min. nos neg. min.: nã urgens fundamentu philosophicu dat.r desumptum ex doctrina Arlis, quæ aprobant D. Thomas et alij. Suposita enim Cœloru incorruptibilitate intrinseca recté deducit.r maa Cœli specificé diversa à sublunari et optimé defendit.r Cœloru incorruptibilitas admissa communiter à S.tis P.P. D.or

159. Argues 2.o eadem maa potest recipere formæ inamicibiles, quin ideó inpotens sit recipere formæ amicibiles: ergo eadem maa potest constituere corpus corruptibile, et incorruptibile. Proba. ant.s: eadem maa ē receptiba formæ adamantis dificilimé amicibilis, et alterius formæ amicibilis facile: ergo. Confirmat.r 1.o juxta pluriu sententiam maa ē immediaté receptiba caloris, quæ amicibilem et corruptibilem habet, et ē etiam immediaté receptiba quantitatis, quæ inamicibilem, et incorruptibilem habet: ergo sicut eadem maa potest constituere totu acidentale corruptibile et incorruptibile, ita eadem maa (~~receptiba~~ ~~uniusq.e~~ ~~formæ~~) pt. constituere totu substaale corruptibile et incorruptibile.

460. Confirmatur 2°: licet hoc sit intrinsecè capax vitę et mortis ratione alicujus accidentis potest reddi incapax moriendi: ergo licet materia sit intrinsecè capax recipiendi formam amicibilis et inamicibilis, potest ratione alicujus accidentis reddi incapax recipiendi aliquam formam. Ad argumentum negando antecedens: quia forma inamicibilis cum forma et cum eadem materia forma amicibilis, debent constituere compositum substantialem corruptibile, et incorruptibile per naturam; sed non possent constituere ejusmodi composita, quia non differrent genere phisico, uti requiritur ad corruptibile, et incorruptibile composita: ergo non potest esse eadem materia receptiva utriusque formę.) hize esre pariaso el Corral por que el relox andaba malo y todo lo. 113

461. Ad probationem consequentiae nego consequentiam; quia et si adamas difficile corrumpatur simpliciter tamen corruptibilis est; quia semper potest materia amittere formam adamantis; materia vero cum forma inamicibili constitueret totum ab intrinseco incorruptibile, atque adeo materia nequit eadem esse cum forma amicibili, cum qua constitueret totum ab intrinseco corruptibile. Ad 2m confirmationem omissa sententia illa circa subjectum immediate receptivum accidentium, reddo disparitatem. Philosophus cum dicit corruptibile et incorruptibile differre genere, loquitur, ut intelligit D. Thomas, de corpore physicè substantiali

oposito, ñ d quocumq. corpore corruptibile.

162 Raô hujus desumitur ex D. Thoma 1ª pte, quæ D7 arco 1º ubi instituit questionẽ, utrum hõo in statu inocentię eêt immortalis?
Objicit sibi hoc argutũ: corruptibile et in„ corruptibile genere diferant, ut dicit 1º Me„ taphicorũ; sed corũ, q. diferunt genere ñ ê transmutaô invicẽ: ḡ si 1ª hoo fuit inco„ rruptibilis ñ posset hoc in statu êe corrup tibilis. Respondet D. Thomas ad 1m et 2m hoc argutũ: dicendũ, q. raones illę — pro„ cedunt d incorruptibile et immortali p. nã: ḡ juxta D. Thomę verba Thi inte„ ligenda sunt d corrupibili et incorruptibi„ li p. nã, sive d corpore nãali incorrup„ tibili, et corruptibili; sed opocitũ acidentale qu antũ et opositũ acidentale calidũ ñ sunt corpus naale: ḡ et si corpus quantũ incorruptibile sit, ñ debet in mãa diferre â calido corruptibili.

163 Ad 2m oraônẽ disting.º ans: raone alicujus aci„ dentis potest reddi incapax ab intrinco, et p. nã moriendi; neg: incapax ab extrinco; ido ans. D. Thomas citatus, et ex eo Conimbs Suarez tom. 2º in 3. ptẽ, disp.e 48. sect.e 3.ª distinguit 3. modos incorruptibilitatis 1us ê ex pte mãę, quatenus res vel carent mãa, vel si illã havent ñ ê ejusdẽ speciei

cy maa rery corruptibility. 2.ᵘˢ ê ex pte pre,
quatenus rei p.ʳ nag corruptibili inhæret aliq.ᵃ
dispocitio p.ʳ quy â corruptione prohibetur.
3.ᵘˢ ê q.ᵈᵒ res tz ex naa sua, quz ex in
trinsca dispocitione corruptibilis, preservatr
â corruptione p.ʳ remocione omnis cae effici
entis corruptionem, et aplicaone cae servantis:
1.ᵘˢ modus tribuitur â D. Thoma Angelis, et cor
pori Cœlesti: 2.ᵘˢ corpori glorioso: 3.ᵘˢ homi
ni immortali in statu innocentiæ.

464. Hinc dico,
q.ᵈ et si posibile sint hi 3. modi incorruptibili
tatis 1.ᵘˢ tribuendus ê corpori Cœlesti. Raō ê:
q.ᵃ corpus Cœleste ê p.ʳ nag incorruptibile. Vel
si tribuitur corpori Cœlesti incorruptibilitas raōne
alicujus dispocitionis, q.ᵃ hæc sufficit ad sal
vandy Cœli incorruptibilitay sine recursu ad
mag specifice diversæ, cur n̄ tribuitur corpori Cœ
lesti 3.ᵐ mody incorruptibilitatis; q.ᵃ hæc suffi
cit ad salvandy incorruptibilitatem?

465. Profecto hanc
n̄ tribuo, n̄ alia raone, nisi q.ᵃ corpus Cœleste
n̄ ê ut cumq.ᵉ incorruptibile, sed ab intrinseco
tale. Dico similiter incorruptibilitatem raone
alicujus dispocitionis n̄ sufficere ad salvan
dy incorruptibilitatem Cœli: tunc q.ᵃ Cœly ê
naā incorruptibile, juxta receptam Philosophorum, ac
Theologorum sententiæ; tunc q.ᵃ diverso modo
tribuitur incorruptibilitas Cœli, ac corpori glo

rioso, cũ dicit^r induere incorruptionẽ.

466\. Insup.^a sicut Theologi communiter rejiciunt sententiã Scoti, qui asserit, corpus Beati ẽẽ incorruptibile, q.^a Deus statuit ñ concurrere cũ aliq.^o agente extrinseco ad alterandũ illud, rejiciunt inquã, præter alia ex eo, q.^d n̄ ẽ satis conveniens D. Paulo dicente, oportet mortale hoc induere immortalitatẽ, in q.^o proprie significat aliq.^d præter protectionẽ extrinsecã Dei; ita rejectio incorruptibilitatẽ Coeli ratione alicujus dispositionis q.^a verba SS.^rum P.P. dicentiũ ap.^d eximiũ Suarez num.^o 362. Coelũ ẽẽ natura sua incorruptibile, proprie significant aliq.^d præter incorruptibilitatẽ ratione alicujus accidentis: nec dices proprie de corpore glorioso ornato accidenti illo, ẽ natura sua incorruptibile, et impassibile.

467\. Arguit^r 3.º forma inamicibilis potest recipi in materia receptiva tantũ formæ inamicibilis, vel in materia receptiva formæ amicibilis, et inamicibilis: ergo forma inamicibilis potest constituere compositũ cũ materia receptiva formæ amicibilis; sed hoc compositum esset ab intrinseco incorruptibile: ergo compositũ incorruptibile potest constare materia receptiva formæ amicibilis. Nego ant. q.^a forma inamicibilis exigit determinate constituere compositũ p.^r naturã incorruptibile; sed materia compositi

pa. mat. incorruptibilis nequit ee. maa. dposi
ti p. mat. corruptibilis ut cstat ex dictis:
ergo fa inamicibilis nequit recipi in maa.
receptiba fae amicibilis.

168. Argues 4°. incapa
citas mae. Ve. Coelestis ad recipiendas fas
sublunares oritur ex perfectione mae. Ve. Coe
lestis: ergo e. perfectior mae. Ve. Coelestis, q.d
n. sit receptiba fary sublunarium; sed hoc
implicat: ergo. Pa. subsumpta: mat. Vm. Coeles
tis ex ppria perfectione n. eet. receptibg fary
sublunarium, e. mat. Coelestis ex ppria perfec
tione n. ee. substaaliter dplebile p. fa sublu
nari; sed hoc implicat: ergo. Pa. mri. mat. Vm.
Coelestis n. ee. substaaliter dplebile p. fa subluna
ri, e. mae. 1am. dtinere fraliter, aut eminenter
perfectiones fae sublunari; sed hoc impli
cat: ergo.

169. Omisso entimemate nego subsumptam.
ad hujus probaonem, omissa mri., nego mm, ad
cujus probaonem, nego mri. q. maa. 1a.
Coelestis ex ppria perfectione n. sit dplebi
lis p. fa sublunarem n. probat, dari in maa
perfectiones fraliter, aut eminenter fae subluna
ri, sed solum probat, mat. exigere determinate
dpleri p. fa, et unionem perfectiores.

170. Arguitur
6°. cum incorruptibilitate hujus, numero
Solis, qui de facto datur, optime dponitur,

q.d maa ipsius sit ex se receptiba alterius numero fr̃e solaris: ergo maa D se receptiba fr̃e corruptibilis, et incorruptibilis optime compaciet cum incorruptibilitate compositi ex maa et fr̃a incorruptibili constituti. Pr.o coa: n̄ minus corrumperet hic numerus Sol, qui defacto dat, si amissa hac numero fr̃a solari mansisset ad aliq. numero fr̃e solarem, quæ si mansiret ad aliq. fr̃e n̄ solarem, et corruptibilem: ergo si incorruptibilitatis solis &a.

171\. Ad argum omisso anti, nego coam. Ad hujus probaone concesso anti, nego coam. q.d maa receptiba hujus numero fr̃e solaris sit etiam receptiba alterius num.o fr̃e solaris n̄ obstat solis incorruptibilitati. Rao ē, q.a adhuc Sol nequit corrumpi ab agentibus sublunaribus, quæ n̄ havent virtutem productibam fr̃e solaris, nec potest corrumpi ab alijs agentibus Cœlestibus, nec posset corrumpi ab alio Sole, q.a simile n̄ agit in sibi simile: Unde cum poa maæ receptiba alterius numero fr̃e solaris salbatur incorruptibilitas solis. Si vero maa solis eēt receptiba fr̃e corruptibilis, sol n̄ eēt incorruptibilis p.r nag, q.a ex raone talis debet differre maa a corpore corruptibili.

172\. Dubitaveris 6.o: an maæ V.e Cœlorum, quorum fr̃e sunt diversæ differant specifice

inq Se? asero cu Eximio Suarez; Rao
ē; q.a juxta Phy l.o de generaone cap.e 6.o
citatu ab Eximio, ea, quæ n posunt mutuo
agere, et pati, n havent eand mag: et cap.e
7.o hec dixit Phus: at cu n quodvis agere
ac pati natu sit, sed quæ ob trazia sunt,
aut havent trarietatu, tq agens, quq paciens
genere quide simile, ac ide, specie dissimile.
Sed corpora Cœlestia n posunt mutuo agere
et pati: g n havent eand mag.

173. Unde corpora
Cœlestia specifice diversa n havent eand in
specie mag; alioqui si ex pte mat dat poa
receptiba diversary pary, nulla rao potest ase-
rri, ut n sit posibilis virtus naalis actiba
potens inducere fg alig in specie in mag,
et corpus Cœleste destruere. Dices l.o Arles
soly docuit diferre genere corruptibile et inco
rruptibile, p.r q.d n excludit tuenientia inge
nere incorruptibiliy. Trae ē; q.a juxta Phum
corruptibile et incorruptibile genere diferunt,
q.a n sunt invice transmutabilia; sed corpo
ra Cœlestia n sunt invice transmutabilia: g.
Unde, q.d Arles dixit corruptibile et inco
rruptibile diferunt genere, n obest, ut inco
rruptibilia etig genere diferant.

174. Dices 2.o
Rao pro resolutione etig probat, quamlibet
fg mat l.e Cœlestis diferre specifice ab

alia et n̄ ēē receptibꝗ nisi unius formæ nu
mero formæ; qᵃ si ect receptiba plurium formarum ēēt
radix corruptibilitatis. Respᵒ mā ēē radicē corrup
tibilitatis si receptiba sit diversarum specie forma
rum; qᵃ virtus inductiba formarum potest correspondē
re poē illē pasibē, atqᶜ adeo destruere corpus in
corruptibile; partibus vero maē specificé ejusdē
n̄ potest correspondere virtus aliqᵃ inductiba
alterius numero formæ; qᵃ vel hæc virtus ēēt ali
cujus agentis disimilis, vel Cœlestis havientis
eandē in specie formā?

175. Non 1ᵐ qᵃ hoc ē, dᵗᵃ
incorruptibilitatē et ingenerabilitatē formæ Cœles
tis; n̄ 2ᵐ qᵃ simile n̄ agit in simile: ergo etsi
pars maē Cœlestis sit receptiba alterius nu
mero formæ n̄ sequitᵘʳ Cœli corruptibilitas. Re
linquitᵘʳ ergo (Verba sunt D. Thomæ 1ᵃ pōe
quᵉ 66. arᵗ 2ᵒ in corpore) qᵈ mā corpo
ris Cœlestis 2ᵐ se consideratā n̄ ē in poā,
nisi ad formā, quā havet. Id ē nisi ad formam
in specie quā havet.

176. Dubitavis 2ᵒ: utrum
mā 1ᵃ Cœlestis sit perfectior sublunari?
Respᵒ afirmatibé cum Primio Suarez, et om
nibus Authoribus, qui distinguunt specificé
has mās. Raō ē, qᵃ loqᵈᵒ in genere maxi
ma perfectio ē poē pasibē, si comparetᵘʳ cum perfec
tione actus ejusdē generis: ergo in poās subs
taales pasibas illa erit imperfectisima,

que ꝙ se ē maximé pasiba, atq.e adeo maxi
mé indiferens ad recipiendā frā substaalē, siue
277. perfectā, siue imperfectā. Nec obstat, q.d maa
sublunaris sit receptiba ac raonalis; q.a licet
aâ raonalis sit actus perfectior quacumq.e
fra Coelesti, perfectior tamē ē maâ Coelestis sub
lunaris, q.a solū respicit actū inseparabilitr in
formantē. Unde licet in poīs actibus perfectio de
sumat.r ex actu perfectissimo n̄ tamē in pa
sibus, nisi cetera sint paria; sed desumit.r ex
ppꝛio, et adequato actu, et precipué ex modo in
formandi pꝛoꝙ pasibꝙ.

Sectio 3.a

De propietatibus materia primæ.

Subsectio 1.a

Aliquæ maæ 1.æ propietates.

278. Inter ppꝛietates maæ
1.æ precipuas recenseri solent ingenerabilitas,
et incorruptibilitas. Ad harū explicaonē scire
debes 1.o, generaonē et incorruptionē acipi laté
et strictè. Generaô laté talis sumit.r pro qua
cumq.e productione et corruptio laté talis
pro quacumq.e destructione. Generatio strictè
talis sumit.r pro rei productione dependenter â
subto presupocito, et corruptio strictè talis
pro rei destructione, subto permanente, dependenter

aq.º facta fuit productio. Unde, q.d n̄ potest produci dependens â subto presupposito ingenerabile ē, et q.d destrui n̄ potest ipsius subto permanente, incorruptibile ē.

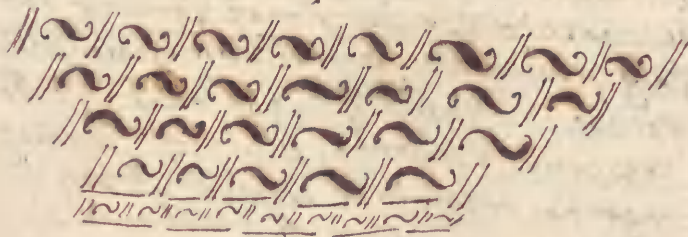
179. Scire debes 2.º creaṫ strictê talem opponi generaṫni strictê tali, et aniquilaṫnem opponi corruptioni strictê tali. Creatio strictê talis erit productio rei independens â subto ipsius presupposito, et aniquilatio erit destructio rei, n̄ permanente ipsius subto. Sic Angelus strictê creatꝰ, et si deficeret p.r aniquilationem deficeret. Scire debes 3.º mag. 1.m posse considerare 2.m se, vel ut continuā. Maa 2.m se salbatꝰ in qualibet mag. p̂te, etiā indivisibili; quelibet enī mag. pars ē pprie mag. Maa ut continua dicit unionem continuaṫnis ptis unius cū alia.

180. Hinc q.do inquiritꝰ an maa 1.a sit ingenerabilis, et incorruptibilis, loquimur de maa 1.a 2.m se: certū enī ē mag. ut continuā, ô sine continuā mag. ēē generabile corruptibile, etiā strictê. Raō ē: q.a unio continuaṫnis ptis unius mag. cū alia ē latê et strictê generabilis, et corruptibilis ab agente naali: 1.m potest ēē in generaṫnê viventis: 2.m q.do una pars a que ab alia separatꝰ. Dico 1.º maa 1.a 2.m se considerata ē strictê ingenerabilis et incorruptibilis.

281. Dico 1. hoc commune placitum: ingenerabile et corruptibile stricte tale ē producibile et destructibile dependenter â subiecto sui; sed materia 1.a quæ ē 1.m subiectum nullum habet subiectum sui: ergo.
Dico 2.o materia 1.a ē etiam late ingenerabilis, et incorruptibilis ab agente naturali creato. Dixi ab agente naturali creato quia Deus potest mat. aniquilare. Probatur 1.a pars dicti: materia solum ē producibilis per creationem; sed nullum agens creatum potest producere per creationem ut fert communis sententia. ergo nullum agens creatum potest producere mat.: ergo hæc etiam late ingenerabilis ê ab agente naturali creato. Probatur 2.a pars.
282. Nullum agens naturale potest destruere mat. per sesationem concursus sui; nam materia solum dependet efective â Deo. Rursus: agentia naturalia n̄ habent vim movendi Deum, ut sesset â conservatione mat.: quia nequeunt exigere mat. deficere cum illa indigeant vel ut existant, vel ut operentur: ergo materia ê etiam late incorruptibilis ab agente naturali creato.
283. Sed objicis: si materia 1.a sit ingenerabilis et incorruptibilis hoc per mat. constitutus erit salltem denominative generabilis et incorruptibilis sed hoc ê absurdum: ergo. Nego consequentiam. Quia illa denominatio ê negativa, et ut toti conveniat negativa denominatio requiritur, quod totum n̄

includat aliquid, cui conveniat denominatio positivi. Unde cum hoc includat unionem generabilem et corruptibilem etiam si includat imaginem generabilem et incorruptibilem non denominatur ingenerabilis et incorruptibilis: sic etiam licet includat aliquam spiritalem, non denominatur spiritus, sed corpus.

484\. Rogabis, an materia sit pura potentia in genere effectivo? P. Vasq. et Thomistae affirmative respondent; quia physica proprietas procedit ab essentia per physicam emanationem non per veram actionem. Haec emanatio naturalis ut distincta ab actione, dicitur resultantia naturalis, quia proprietas sequitur essentiam: posita enim essentia resultat naturaliter passio non quia producitur ab essentia; sed quia producitur ab agente extrinseco producente. Respondeo cum Primis Suarez: P. Arriaga et aliis, materiam primam non esse puram potentiam in genere effectivo respectu suarum proprietatum physicarum, ubicationis v.g. aut quantitatis. Ratio est; nam quaevis essentia producit suas physicas proprietates, ut colligitur ex D. Thoma 1. parte, quaestione 77. articulo 6.

Subsectio 2a

Aliquae sententiae circa essentiam quantitatis impugnantur.

485. In praecipuas maes 1e propietates quantitas enumerat. Non loquimur de quantitate arithmetica, siue discreta qualis e juxta Phy Oratio et num: haec enim n e pprie quantitas: q.a Oratio e collectio plurim sillabarum et re ipsa n e aliud nisi plurim qualitatum collectio siue motu lingue. Numerus autem si sit multitudo ut cumq.e rerum quantitas n e, nam Angeli, et ae raonales expertes sunt quantitatis pprie talis, et tamen numerum constituunt. Nec loquimur de quantitate successiva, qualis e phica sub sestio accionum temporis l.g. et motus localis;

486. Ng quantitas in hoc sensu n e patio maes 1e nec quantitas propria. Id circo Phus annumerans inter species quantitatis locum et tpus, late usurpauit quantitatem. Raoe; nam locus e imaginarius uel realis? si 1m locus ille absolute nihil e. si 2m uel locus realis e extrinsecus uel intrinsecus? si ex

trinseus, est aer, aut res quæcumque ambiens, et sic non constituit specialem quantitatem: quia quælibet res materialis potest esse locus extrinsecus alterius, cum tamen res quælibet materialis non sit quantitas. Si intrinsecus; est ubicatio, quæ non est proprie quantitas.

247. Solum ergo loquimur de quantitate quæ dicitur molis, et est forma vi cujus corpora quanta non possunt penetrari, et si habeant partes integrantes 2m. extremitates unitas, illæ sint, vel exigant extensionem in ordine ad locum. Hæc quantitas dicitur permanens ad distinctionem quantitatis successivæ. Dicitur continua, vel si indivisibilis sit, apta est continuari cum alio, vel aliis punctis quantis, vel quia si divisibilis sit, constat partibus, seu punctis actu continuative unitis. Inquirimus ergo in quonam formaliter consistat essentia metaphysica quantitatis? Aristoteles 5.º Metaphysicæ, cap. 13. quantum definit sic: quantum esse, quod est divisibile in ea, quæ insunt, quorum utrumque vel unumquodque unum quid, et hoc aliquid actu est esse. Explicationem hujus definitionis late tradit Suarez disp. 40. Metaphysicæ, sect. 1.ª ad unguem explicare Aristoteli cum definitionem ab aliquibus rejectam, nimis longum esset.

248. 1.ª sententia docet, rationem quantitatis consistere in ratione mensuræ. Ita

n̄ nulli ap.d Suarez sect.e 3.a Ras mensu 12.
rę potest accipi actibè, uel pasibè, id, q.d res
sit acta ad mensurandū aliud, uel q.d sit acta
ut mensuret.r ab alio. Rursus mensura potest
acipi uel actitudine, uel actu, id ē, quę ē apta ad
mensurandū, uel quę actu mensurat. Mensura actu
nihil aliud ē, quā unā quantitatē aplicare ad aliq,
ut per eā posit cognosci: sic Pannū mensurat
ulna. Mensura actitudinalis ē illa, quę acta ē ut
p.r illā alterius quantitas cognoscat.r In hoc
sensu dicit Phus 10. Metaphicę cap.e 2.o mensu
ra ē id, q.o quantū cognoscimus.

289 Mensura actua
lis n̄ ē decentia quantitatis, q.a ēē actu mensu
rā solū ē denominatio extrinca in ipsa men-
sura proveniens ex actu intus deserentis unā
rē cū alia. Deinde: si loquamur de mensura
in actu 1.o, sive de mensurabilitate frali, aut
actiba, aut pasiba; Dtra ē: nā uel hoc intelli
guit.r de mensura substantię, atecte quantitatis,
quę potest dici mensura intrinca, uel d mensu
ra alterius quantitatis? P.o dici n̄ potest
q.a si quantitas ē mensura substantię, cui inhę
ret, uel notificat perfectionē ejus, et hoc ō falsū,
uel notificat molē, seu magnitudinē ejus, et hoc
etiā ē falsū, q.a hoc potius ē, quantitatē ēē
mensurā sui ipsius, quā substantię quā
aficit, quę n̄ havet aliā molē, nisi quantita
tē ipsā.

220. Sic 2.dum eligatur conatione: q. ideo una quantitas potest assumi ut medium ad aliud mensurandum, q.a est extensa et equalis alteri: quem mensurabilitas illa supponit corpus localiter extensum, et habens partes diversas correspondentes diverso loci spacio. Si sententia hec loquatur de mensurabilitate non formali, sed radicali, et dicatur, quantitatem consistere in radice mensurabilitatis formalis, verum forte dicit, sed male explicatur quantitas, sicut male explicaretur definitive essentia hominis, si diceretur Al ricibile, et si addere per risibilitatem intelligere non risibilitatem formalem, sed radicalem, seu radicem risibilitatis formalis.

221. 2.da sententia docet quantitatem consistere in divisibilitate, seu extensione partium mag. Circa explicatione huius extensionis partium mag non conveniunt Authores. Multi apud Eximium Suarez sect. 3. num. 5. per extensionem intelligunt ipsam distinctionem partium in propriis partialibus entitatibus partium. Hanc sententiam insinuat Capreolus, qui docet, divisibilitatem, quam confert quantitas solum esse, q. una pars non sit alia. Docet insuper, q. substantia sine quantitate non habet partes: Unde si Deus conservaret substantiam sine quantitate non haberet partes, q.a de formali ratione partium, ut partes sunt est quantitas. Hec sententia est communis

apud Thomistas, ut ait Eximius Suarez citatus.

492. Impugnatur haec sententia 1º. substantia capitis potest separari â substantia pedis; sed quae possunt separari realiter distinguuntur: ergo substantia capitis realiter distinguitur â substantia pedis; sed non distinguitur per entitatem a se distinctam: ergo non distinguitur per quantitatem. Probatur subsumpta, et rogo, per quid distinguatur substantia capitis ab illa 3.ª entitate? si per se ipsam distinguitur á 3.ª entitate, cur non poterit per se ipsam distingui a substantia pedis? Si distinguatur á 3.ª entitate per aliam, sequitur processus in infinitum. Unde in presenti, si pars una materiae ab alia distinguitur per quantitatem, per quid distinguitur ab ipsa quantitate? non per quantitatem; quia haec est extremum distinctionis ergo distinguitur per se ipsam: ergo et per se ipsam poterit entitativé distingui ab alia parte materiae: sicut enim materia distinguitur per se ipsam â forma; ita una pars materiae distinguitur per se ipsam ab alia.

493. Impugnatur 2º. aliter: materia prius priori natura creatur, et habet esse quam recipiat quantitatem: ergo prius a priori ad quantitatem intelligitur ut habens totam entitatem suam, in qua recipiat totam quantitatem, et diversas partes substantiae, in quibus recipiat diversas partes quantitatis: ergo non habet a quantitate distinctionem partium. Respondent,

mag pro priori ad quantitatẽ hauere ptes eq in poa, et in actu. Rogo tamẽ, quid sit hauere ptes in poa? Si sit hauere illas unitas, et cõponentes unũ totũ, etiã hoc modo ptes illæ sub quantitate sunt in poa, vel potius sunt entia in poa, quæ ptes in poa.

191. Si hauere ptes in poa sit re uera ñ hauere illas, sed illas spectare â quantitate, hoc ẽ impossibile. 1º. q.ª ptes illæ sunt substantia, quantitas autẽ ñ potest formaliter dare ẽẽ substantiæ. 2º. q.ª ptes illæ sunt subiectũ ptiũ quantitatis; quantitas vero ut pote acidens ñ potest formaliter dare subiecto suæ entitatẽ. 3º. q.ª totũ nihil aliud ẽ, nisi ptes ejus simul sumptæ et unitæ: ẽrgo si mãa ex se, et prius natã, quã intelligatur hauere quantitatẽ, hauet suã integrã entitatẽ, cõseq. hauet entitatẽ suã

195. Alij explicant extentionẽ, in q.ª cõsistit quantitas, p.ª hoc, q.ᵈ quantitas tribuat substantiæ ptes integrantes extensas in ordine ad se, et in ordine ad totũ. Extentio ptiũ, cõad se, et cõad totũ cõsistit in eo, q.ᵈ aliæ ptes sint extra alias ad inuicẽ unitæ, ñ 2.ᵐ se totas 2.ᵐ extremitates, ut loquuntur Aduersarij: ita ut pars substantiæ pedis (etiã si hoc ñ eet extensus cõad locũ) ñ sit immediate unita subs

tantiæ capitis sed sit immediate unita tibiæ, et ita immediate unita tibiæ, ut immediate n̄ uniatur omnibus tibiæ ptibus: sic in Eucharistia et si omnes ptes corpo ris Xpti Dni, q.a penetratæ sunt careant extensione actuali coad locum; hauent tamen extensionem actualem coad se; q.a nulla pars ē immediate unita cerebris, sed quælibet ē immediate unita cum aliq.a et mediate unita cum reliquis.

296. Impugnatur sententia hæc quam defendunt Recentiores thomistæ cum Illmo Prado et Illmo Palanco; efectus fmalis quantitatis ē ille, qui subto tribuitur ingenere causæ fmalis, p.r presivæ comunicaonem sui cum subto; sed extensio ptium substantiæ coad se, et coad totum n̄ potest à quantitate tribui substantiæ p.r precisivæ comunicaonem sui cum substantia: ergo extensio ptium coad se, et coad totum n̄ ē efectus fmalis quantitatis; Ma.r ē certa in quacumq.e fma, cujus efectus (fmalis) primus ē ille, qui fmaliter ponitur p.r comunicaonem sui cum subto capaci. P. mi: extensio prium coad se, et coad totum duo dicit juxta Aduersarios: scilicet, q.d ptes sint unitæ, et q.d n̄ sint unitæ 2m se totas; sed neutrum potest à quantitate tribui substantiæ p.r precisivæ comunicaonem sui cum

substāa: ergo Ratio mi: quia partes esse unitas inter se formaliter tribuitur unione substantiali integrali. Vt ursus: partes non esse unitas inter se totaliter formaliter consistit in defectu unionis, qua partes inter se totaliter unirentur.

197 Contra: esse albi est effectus formalis albedinis; quia pariete esse album datur in rebus per hoc presisé, quod parieti uniatur albedo; sed substantiam esse extensam coad se, et coad totum non datur in rebus per hoc presisé, quod quantitas uniatur substantiae: ergo substantiam esse extensam coad se, et coad totum non est effectus formalis, primus quantitatis. Probatur minor: substantiam esse ita extensam stat formaliter in unione integrali partium, et in defectu unionis penetrativae; sed per hoc presisé, quod quantitas communicetur substantiae, non datur in rebus, quod partes haueant unionem integralem, et defectum unionis penetrativae; quia ab illa unione substantiali distinguitur quantitas accidentalis, ut dicunt Aduersarii, et etiam apud ipsos distinguitur a defectu unionis penetrativae: ergo

198 Respondeo primo effectum formalem primum quantitatis non consistere formaliter in extensione actuali partium coad se, et coad totum, sed consistere formaliter in extentione actitudinali, id est, id est, indeterminatione substantiae ad hauendam illam actualem extentionem, quae determinatio provenit ab ipsa quantitate. Contra est: substantia, quae sit radix quantitatis est determinata

ad quantitate haueudz, et illg recipere n̄ potest nisi in ptibus n̄ unitis penetratiōe: ḡ pro priori ad quantitatē ē dēterminata ad extentionē ptiū coad se, et coad totū. Atqui hec dēterminaō subsōē n̄ tribuit ā quantitate: ḡ efectus fralis frims quantitatis n̄ ɔsistit paliz in extentione actitudinali. Pro

499. ... mi: extentio ptiū substantię ē nesesaria ad recipiendū quantitatē extensā; nā quantitas extensa coad se sub unione n̄ penetratiua suarū ptiū n̄ potest recipi naaliz in subto, nisi hujus ptes sint unitę n̄ penetratiuē; sed substaa nequit hauere ā quantitate extentionē, qua indiget ad quantitatē recipiendā: ḡ substaa n̄ hauet a quantitate dēterminaōnē ad extentionē suarū ptiū: ḡ hec dēterminaō n̄ tribuit subsōnē à quantitate. Hauet ḡ substaa hanc dēterminaōnē ex sua naa, quatenus radix ē quantitatis.

500. Respondebis 2.° efectū fralē quantitatis ēē ptiū extentionē, vi cujus in toto, etiā localiz n̄ extenso, pars sit caput, manus, &a, cū ordine unius ad alia ad ɔstituendū totū, quā extentionē hauet substaa â quantitate et n̄ â se. Ctra ē 1°: efectus fralis frius frē idē ē q.d cumq.e fra aplicata ē subto capaci; sed quantitas aplicata substantię capaci ɔponendi cū quantitate efectū

fralis trix, n̄ tribuit ill9 extentionem: 3ª Ratio
501. m̄ q.ª in toto Homogeneo, v.g. â-qua
n̄ dat̄ illa dist.º manus, capitis, pedis, &.ª
et alia equibalens; sed tam̄ in hoc toto
datur efectus fralis trius quantitatis:
3ª D̄tra 2.º q.ª neg.º intoto heterogeneo pro
uenit â quantitate extentio explicata; sed
efectus fralis trius quantitatis prouenit
â quantitate: 3ª Rao m̄i; q.ª in sententia Scoti, q.º una pars sit manus, alia
caput, prouenit aptibus substaalibus heterogeneis; in sententia uero Thomistarum n̄
prouenit sol̄y â quantitate, sed precipue ab
acidentibus Organicis.
502. Respondebis 3.º ex
Ill.mo Palanco, substa ante quantitatem ha
ueret ptes, sed nec penetratas, nec fraliter extensas; q.ª penetras, et extentio sunt acidens
substaę, sed substaa ante quantitatem nullū
acidens hauet. Vtrutum: ptes substantię ante
quantitatem sunt unitę 2.m se totę, n̄ immediate
in se, sed in tercio, q.º ê existentia; inde
tam̄ n̄ sequit̄, ptes illas êe penetratas; -
q.ª ad penetraonem n̄ sufficit, q.º uniant̄ tercio
2.m se totę; alioquin ptes maę sub ani
ma raonali eent̄ penetratę, q.ª unitę 2.m se
totę aę raonali indiuisibile.

53. Contra est 1.º partes substantiae ante quantitatem sunt spaliter extensae coad se: ergo ejusmodi extentio non provenit a quantitate tamquam a pa. Patet: materia ante quantitatem est pro... remote radix quantitatis divisibilis et extensae; sed ut sit proxime radix ejusmodi quantitatis debet habere partes spaliter extensas; quia de conceptu radicis proxime talis est, esse pro... remote informabilem; et quantitas divisibilis et extensa, non potest recipi naaliter, nisi in subiecto divisibili, et extenso: ergo. Contra 2.º materia pro priori ad receptionem quantitatis, et formae substantialis habet partes unitas, quia est unum per se subiectum. Sed juxta principia Ill.mi materia non habet existentiam pro priori ad receptionem quantitatis, et formae substantialis: ergo pro illo priori non habet partes per se totas unitas ejus existentiae.

54. Contra est 3.º extentio partium substantiae coad se non est accidens; sed catenus juxta Palancos substantiae partes ante quantitatem non essent spaliter extensae, quatenus ejusmodi extentio esset accidens: ergo. Probatur maior: totum substantiale integrale constituitur per extentionem partium coad se: nam non intelligitur totum substantiale integrale, nisi partes substantiae sint ita unitae, ut quaelibet immediate uniatur cum aliqua aut cum duabus, et mediate cum reliquis; sed totum substantiale inte

graale nequit constitui p.x aliq.d accidens: 3.o Dtra
505 est 1.o Si auferat Deus quantitatem à substantia
integralis composita. Tunc sic: in tali casu
manerent partes substantiae inter se unitae, et non
penetratibe: ergo compenetratio partialis partium coartse
non est effectus formalis quantitatis. Pr. ans:
coad 1.m ptem: unio illarum partium, vi cujus quae
libet immediaté unitur cum aliq.a et mediaté
cum reliquis, nec est quantitas, nec modus
ecentialis affixus quantitati: ergo in illo ca
su maneret unio, vi cujus manerent partes
unitae inter se. Pr. ans coad 2.m ptem: in ins
tanti ablationis quantitatis partes illae non
possent uniri immediaté penetratibe inter se:
ad hanc enim penetrationem deberent partes duc
rire in locum unum, et motus localis non
potest dari in unico instanti juxta
omnium Phig: ergo in instanti ablationé quan
titatis non possent partes illae penetratioe uniri.

Subsectio 3.a

Definitur quantitas.

506. Omnium inter Doctores
rerum sententia explicat quantitatem p.x
naalem impenetrabilitatem. Ita Complures
Suarez citatus sect.e 2.a ———

Ad mentem q. Recentiorum sic quantitatem
// definio: ens ex se, et independens a loco
// positive impenetrabile naaliter in genere
// phico cum quocumque alio ejusdem rationis.
Dicitur 1º ens, et non additur absolutum; quia nullam
invenio implicationem in quantitate modali:
et si enim communis aprehentio sit, quanti
tatem debere esse ens absolutum, aprehentio ista
non convincit impossibilitatem quantitatis moda
lis. Dicitur 2º ens, et non accidens, ut definio
comprehendat quantitatem accidentalem, qualem defen
dunt communiter Doctores esse quantitatem de
facto existentem, et quantitatem identificatam cum
substantia, quae quantitas etsi de facto non
detur, possibilis tamen est.
507. Dicitur 3º:
ex se quia esse impenetrabile ratione alterius non
sufficit ad conceptum quantitatis, alioquin anima ratio
nalis esset quantitas, nam in homine est impene
trabilis cum lapide ratione quantitatis reperte
in homine; et duo Angeli qui non possent penetra
ri ratione divini decreti essent quantitates. Dicitur
// 4º independens a loco; quia duae ubicationes dis
tantes non sunt quantitas, et tamen rationes
affectionis, quam habent ad proprium locum sunt
impenetrabiles vel potius immobiles; quia
nulla proprie ita occupat suum locum, ut habeat
vim arcendi aliquid ab illo loco, si illud accedat.

50. Dicitur 5.° positive impenetrabile id est, habens positivam exigentiam expellendi ab eodem loco aliud similiter impenetrabile. Et licet hæc impenetrabilitas explicetur per conceptum negativum scilicet per negationem potentiæ ad penetrationem, est tamen aliquid positivum explicata exigentia. Dicitur 6.° naturalis; quia hæc exigentia naturaliter invincibilis est vincibilis supernaturaliter, ut accidit in corpore Christi Domini penetrantis sepulchralem lapidem et in partibus ejusdem Corporis in Eucharistia penetrate miraculose.

50. Dicitur 7.° In genere physico; quia impenetrabilitas in genere intentionale non est quantitas, ut in actu intuitivo essentialiter verso quo Angelus affirmaret non esse penetratum cum alio. Dicitur denique cum quocumque alio ejusdem rationis; quia quantitas penetrabilis est cum alio diversæ rationis, ut cum substantia et qualitate: impenetrabilis itaque est, cum alia quantitate et cum quocumque alio ut affecto quantitate. Infertur 1.° effectum formale primum quantitatis, quo nec divinitus potest privari dummodo de ente aplicata sit subjecto capaci, esse repugnantiam naturalem penetrationi cum alio ejusdem rationis, sive habente eandem repugnantiam.

51. Dices, non recte explicari conceptum quantitatis per ejusmodi naturalem repugnantiam cum alio ejusdem rationis. Ratio est:

qa ut cognoscatur hoc ens eē ejusdem speciei cum
illo, cognoscenda ē ecentia uniusqu. entis: ergo
ad cognoscendam ecentiam quantitatis requiritur
precognosci ipsam ecentiam: ergo explicatur idem per idem.
Respo. ad cognoscendum, hoc ens eē ejusdem spe
ciei cum illo n̄ requiritur cognitio predati, per quod
ens constituatur in tali specie, sed suficit
quedam cognitio confusa acidentium uniusque, que
potest prerrequiri ad ecentiam metaphicam quiddi
tatibē cognoscendam; sic cognoscimus mag 1m
Petri eē specificē eandem cum maa 1a Pauli, et si
dificultas sit in cognitione predati metaphicē
constituentis mag 1m

511. Inferes 2o hunc efectum fra
lem communicari â quantitate mae 1e que ipsius
subjectum phicum; et eundem efectum communicari prius
substantialibus maalibus, et connaturalibus
acidentibus in maa receptis. Unde quantitas
ē fra phica mae et fra loqa aliarum rerum maa
lium. Inferes 3o per hunc efectum fralem lxium
n̄ auere quantitatem duos alios exios quibus
privari divinitus potest: alium explutio albe
xius corpus quanti ab eodem loco; alium proprius
quantitatis divisibilis, scilicet actualis ex
penetrão partium.

512. Dx
1. modo rectitudo tradite defi
nitionis: ille conceptus ē lxius differentialis
rei, qui convenit omni et soli rei, et ē prior
ceteris preoxitate radicis. sed ita se

habet conceptus quantitatis assignatus. Probatur 1.a pars m ex eo, quod predictus conceptus convenit quantitati compositæ, et divisibili, et simplici, et indivisibili. Pars 2.a probatur ex eo, quod nulli distincto à quantitate potest convenire assignatus conceptus. Pars 3.a probatur in 1.is ex predicto conceptu oritur in quantitate ratio mensuræ: sicut quod albedo sit mensura aliorum colorum non est de essentia albedinis, sed supponit ipsius essentiæ; ita quod quantitas possit esse mensura activa, vel passiva aliorum supponit essentiæ quantitatis. R.

513. Rursus: ex conceptu assignato oritur, quod partes si sint unitæ, sint extensæ coad locum; quia per impenetrabilitatem se expellunt ab eodem loco. Insuper ex eodem conceptu oritur totius divisibilitas physica facienda per separationem ab agente corporeo per impulsum; hoc enim nequit operari, nisi in passo extenso localiter; et cum hec localis extentio oriatur ex impenetrabilitate, inde est, quod ex eadem oriatur divisibilitas physica totius facienda per separationem. T.

514. Argues 1.o pro 1.o modo explicandi 2.m sententiæ: D. Thomas quodlib. 9.o quæst. 3.a arto 2.o dicit, quod substantia, quantitate sublata remanet indivisibilis, ut dicitur 1.o Phicorum: ergo juxta Phy et D. Thomæ

efectus formalis quantitatis ê nibuere ptes. entitatibê diversas. Dprat.d ex Angelico M.rô: 3.a pte, qu.e 76. in corpore dicente:
// manifestũ ê autẽ, q.d naa substaẽ tota ê
// sub qualibet pte dimentionũ, sub quib.s
// dtinetur: sicut sub qualibet pte aeris
// ê tota naa aeris, et sub qualibet pte panis
// ê tota naa panis: ẽ tota substaa ê sub tota quantitatẽ et tota sub qualibet pte quantitatis, atq.e ideó substaa independenter â quantitate ñ hauet ptes.

515. Disting.o ans: substaa, â quantitate sublata, remanet indiuisibilis indiuisibilitati opocita separabilitati ptiũ reducende ad actũ p.r impulsũ agentis corporei; dclo: indiuisibilitatê opocita dist.e rrli ptiũ; nop ans Partes substaẽ eo, q.d sint impenerrabiles p.r quantitatẽ dponunt totũ exigens localẽ extentionẽ, quẽ requirit agens corporeũ in passo, ut operet.r Si ẽ auferat.r quantitas ñ manet in toto proxima exigentia extentiônis localis, et ideo manet substaa indiuisibilis, q.a caret diuisibilitate phica reducibilis ad actũ ab agente corporeo p.r separaônẽ; ñ tamẽ manet substaa indiuisibilis indiuisibilitate excludente rrlẽ dist.m ptiũ.

516. Ad Dpraônẽ distinguo Ans: naa substaẽ tota ê sub qualibet

pte dimentiony, tota, inqug, coad entitatz phicq xalitz Ɔsideratz; nop: coad ecentiz metaphicq subdistirq: naa substae Ɔposita homogeneę; Ɔdo: hererogeneę; nop an s. Doct.^x Angelicus Ɔsultó afexvt exemply Aeris, et panis, quę sunt substaę homogeneę, et quarz ptes sunt omninó simi les in specie metaphica: Unde quęlibet pars hauet totz naq. substaę coad ecentiq metaphicq. Aliz euenit in substaa hetero genea; licet enz quęlibet stila Aquę Aqua sit, ñ tamz quęlibet pars Equi ẽ Equus Ɔ

517. Arques 2.º ex Acutissimo P. Vasq.z tom 3.º in 3.m ptz dispo 190. cap.e 3.º si substaa inde pendenz á quantitate hauet ptes, hę xasne sui eent extense, uel saltz peterent rasne sui presentiq diuisibilz. ui cujus xeddexentur extense localiz; sed neutrz dici potest; alió quiz superflua eet quantitas, quę ẽ uel ex tentió substaę, uel radix extentionis: q Ɔpar.d si substaa hauexet ex se ptes pe texet ubi, seu presentiq localz; sed ñ pete xet ubi indiuisibile; aliqcz p.x quantitatz hauexet presentiq diuisibilz carexet presen tiá exaptaıııııııııı q substaa petexet ubi dibisibile, siue presentiq, qua diuisibiliz exis tat in loco; sed hoc ita ñ ẽ; q.a ñ poset di uinitus Ɔstitui substaa diuisibilis

518. indivisibilis in loco: 3.° Arguis distinguo

1.um partem minoris: talis si substantia independenter à quantitate haberet partes hac ratione sui et unio nis continuatibus essent extensae coad se; concedo: coad locum; nego. Distinguo etiam 2.m partem: vel sales peterent mediatè ratione sui praesentiam di visibilem, vi cujus redderentur extensae coad locum; concedo: peterent immediatè; nego minorem: substantia divisibilis ratione sui, et unionis substantialis continuatibus haberet extensionem partium coad se, non vero coad locum.

519. Ratio est: quia extensio localis si actualis sit consistit in praesentia divisibili, et si radicalis sit consistit in principio exigente immediatè impenetrationem partium; neutrum tamen convenit substantiae ratione sui. Rursus: substantia ejusdem ut supponitur immediatè exigeret quan titatem, et ideo ratione sui mediatè exigeret ex tensionem localem, quam immediatè exigit quan titas. Ad reliquum argumenti nego minorem, et ad pro bationem adjunctam respondeo, non supponitur fluere quan titatem, quae non est, aut extensio partium coad se, aut actualis extensio partium coad locum, sed radix hujus: nego tamen, quod substantia habens partes integrantes ratione harum sit radix extensionis localis, cum ratione harum non exi gat immediatè extensionem ejusmodi.

520. Ad probationem negata maiori, et minori, distinguo consequens: ergo substantia (divisibilis, scilicet et materialis) peteret immediate ubi divisibile, sive presentiam, qua divisibiliter existat, in loco divisibili; nego: peteret mediate ratione scilicet quantitatis, immediate expacti, concedo consequentiam. Distinguo etiam minorem subsumptam, cum probatione: nam de facto quantitas petit divisibilem presentiam, qua ita divisibiliter existat, ut ne tota quantitas divisibilis esset in qualibet parte expacij, nec aliqua quantitatis pars sit in toto expacitio (sit in toto spatio.)

521. Arguens 3.° pro 2.° modo explicandi 2.am sententiam: Divus Thomas opusc. 48. dicerens de quantitate inquit: positio est ordo partium in toto, et sic positio est differentia quantitatis; sed ordo partium in toto est extentio partium in ordine ad se: ergo differentia quantitatis est extentio partium in ordine ad se. Declaratur ex eo quod Sanctus Doctor in 4.um dist. 10. quæst. 3. ad 2.um quamvis, inquit, non sit accipere ordinem partium corporis Christi per comparationem ad partes hostiæ; tamen est accipere ordinem ipsarum partium ad invicem in corpore Christi per propriam quantitatem. In quibus asserit Sanctus Doctor quod extentio partium in ordine ad se non separatur a Corpore Christi Domini in Eucharistia; quia retinet propriam quantitatem: ergo essentialis formalis ratio quantitatis est eiusmodi extentio.

522. Distinguo majorem: positio est ordo partium

inpenetrabilis in toto, et sic positio ē diss.ta quan
titatis; Ddo: positio ē ut cumq.e ordo ptis in
toto Do; ngo. Disting.o mj: sed ordo ptis inpe
netrabilis in toto ē extentio ptis in ordine ad se,
ut fundans inpenetraonē; Ddo: ē extentio ptis
in ordine ad se, ut presisé talis; ngo mj.
Ad Dpraonē dico, D. Thomā bené inferre cor
pus Xpti retinere ordinē ptis ad inbicē ex
eo, q.d retineat pprīā quantitatē, q.a cū hec dibisibi
lis sit, et extensa coad se, nequit recipi, nisi
in substaa integralis diuisibili, et extensa coad se:
Hinc tamē n̄ infert, q.d extentio ptis coad se
probeniat â quantitate tamquā â fra. Arguες

523. 4.o: citus, et ordo ptis in toto ē acidentalis subs
taē: ḡ probenit ab acidenti, q.d aliud n̄ ē nisi quan
titas: ḡ citus, ordo atq.e adeo extentio ptis co
ad se probenit â quantitate. Dprat.o: si Deus
miraculosé auferat a substaa quantitatē, ptes
substaçiæ ei manerent Dpuse; et absq.e ullo or
dine inter se aut toto: ḡ ordo, et extentio ptis
coad se probenit a quantitate. Dogo ans; citus
enī et ordo ptis in toto Dsistit fralis in ptibus
substaē, et in unionibus substaalibus n̄ pene
tratibus: hec uero sunt quid substaale n̄ aci
dentale.

524. Ad Dpraonē resp.o ex Doct.e Suarez
Eximio ng.do ans; q.a manente unione integra
li, qua ptes n̄ sunt Dm se totas unitē ma

neret illarum ordo coad se, et coad totum. Manen=
ret insuper eadem presencia totius, et partium, id est,
manerent omnes partes in toto spacio divisi
bili, et singulis locis spacijs, per presenciam
circunscripstibus, quam antea habuerant non tamen
maneret ordo quantitatibus; quia presentia illa,
quae est extentio presencialis, et localis non
constitueret partes substantiae proxime copsistentis cor
poribus, ne idem spacium occuparent. Ergo illae partes
in tali casu manerent non penetratae, et extensae
coad locum proveniret a presentiae prius hauita
premanencia, neque essent in diversis partibus
spacij, ea quod non possent aut repugnarent esse in
eadem parte spacij ——— ablata enim quan=
titate indiferentes sunt ad presentiam divi
sibilem sine penetratione, aut indivisibilem cum pe
netratione.

525. Arguens 5.º ex Palanco: decep[ti]
tur prius quantitatis non est impenetrabilitas,
sed extentio partium coad se: ergo. Patet 1.º ideo
quantitas est impenetrabilitas in eodem loco cum
alia quantitate, quia est in se extensa per partes:
ergo. Probatur 2.º prius intelligitur in quantitate, quae
est acidens absolutum, saltem de facto, quod est in
ordine ad se, quam quod est in ordine ad aliud; sed
impenetrabilitas est in ordine ad aliud, et ex
tentio partium in toto est in ordine ad se: ergo. Probatur 3.º
in Eucharistia quantitas Christi Domini caret
inpenetrabilitate; quia penetrata est cum quanti

tate hostiæ, non tamen caret extentione partium ad se, quia Corpus Domini in Eucharistia verè habet caput, manus, &c. suo ordine se habentia inter se: ergo.

526. Nego antecedens argumenti. Ad 1.m probationem nego antecedens; punctum enim indivisibile quantitatis est impenetrabile, et non extensum per partes. Praeterea substantia materialis integraliter composita pro priori ad quantitatem est extensa, et pro illo priori non habet partes impenetrabiles. Ad 2.m probationem distinguo majorem: prius in subsistendi concipi intelligitur in quantitate, quod est in ordine ad se, quam quod est in ordine ad aliud; concedo: prius prioritate radicis; nego majorem.

527. Quantitas divisibilis per extentionem partium convenit cum substantia et qualitate extensis, atque adeo ejusdem extentio in quantitate est prior insufficiendi ratione. Impenetrabilitas est ratio, per quam differt quantitas ab omni non ipsa, atque adeo impenetrabilitas non est radicata in extentione partium. Ad 3.m probationem nego 1.m partem antecedentis, cujus probatio solum evincit impenetrationem actualem non esse effectum formalem hujus quantitatis, quod est verum; est tamen effectus iste primarius impenetrabilitas, sive repugnantia naturalis ad penetrationem.

528. Instas: substantia independenter à quantitate non habet partes unitas per se extremitates tantum: ergo

nec extensas coad se. D. ans: ptes unitæ pe
nes extremitates tantũ sunt ptes inpene
trabiles; sed substãa independens â quanti
tate ñ habet ptes inpenetrabiles: ẑ. D. md:
ptes unitæ penes extremitates tantũ sunt in
peditæ ut una sit intra aliã; sed êê inpe
netrabiles ê ita êê impeditas: ẑ. Instantia
ad summũ probat, ptes extensas êê impene
trabiles inter se, ñ autẽ probat, êê inpenetrabiles
cũ alio extenso quanto, ut cstat in fra materiali
integralitr dposita, quæ penetrari potest cũ mãa
extensa et quanta, et si omitatur, q. ptes pæ ab
extentione habeant inpenetrabilitatẽ inter se; atqui
ad cceptũ quantitatis requirit inpenetrabilitas
cũ alio quocumq. quanto: ẑ.

525. Ad instantiã, nos
ans. et md. probaonis. Rão ê; q.a etiã iuxta
Palanco corpus Xpti Dni in Eucharistia
ñ ê impenetrabile cũ alia quantitate, et si
habeat ptes unitas penes extremitates tan
tũ: ẑ ptes unitæ penes extremitates tantũ
ñ sunt ptes inpenetrabiles. Igitur subs
tãa pro priori ad quantitatẽ habet ptes
unitas penes extremitates tantũ, et tamẽ
pro priori ad quantitatẽ ñ habet ptes inpe
netrabiles. Ad probaonẽ md, nos md ẑ.
ptib. pro priori ad quantitatẽ. Partes unitæ
penes extremitates tantũ ê, pæ êê immediate
unitæ cũ alia, ñ tamẽ ê, pæ êê localitr intra

aliam.

530. Explicatur hoc: Decentia quantitatis non est esse impedimentum penetrationis partium coad se, sed penetrationis partium coad locum; licet enim impedimentum positivum penetrationis partium coad locum sit parit impedimentum penetrationis partium coad se, non tamen est conversò. Ratio est: quia non potest stare unio penetrativa partium sine penetratione locali; potest tamen stare penetratio localis sine unione penetrationis, ut patet in corpore Christi Domini penetrante lapidem Sepulchri. Unde potest aliquid esse positivum impedimentum ad unionem penetrativam, quin sit impedimentum positivum ad penetrationem localem.

531. Partes igitur extensae prò priori ad quantitatem non sunt positivè impeditae ad localem penetrationem, et si sint positivè impeditae (quod omitto) ad unionem penetrativam. Immo falsum est, partes illas, extensas esse positivè impeditas ad unionem penetrativam, tantum enim sunt negativè impeditae, ratione scilicet defectus unionis penetrativae, vi cujus essent unitae 2m se tatas. Replicabis: eo modo res petit esse in loco, quo est in se; sed substantia integralis composita est impenetrabilis coad se: ergo et coad locum. Nego minorem: si enim compareret impenetrabilitas partium coad unionem, et impenetrabilitas coad locum, non eo modo, quo res est in se petit esse in loco; quia res integralis composita prò priori ad quantitatem non exigit esse cum impenetratione locali.

532. Insuper etiam juxta Adversarios substantia divisibilis pro priori ad quantitatem habet partium compositionem, et tamen pro priori ad quantitatem non exigit esse cum tali compositione: ergo non eodem modo, quo res in se exigit esse in loco. Arguens denique: sicut una quantitas habet vim expellendi aliam quantitatem ab eodem loco, ita una qualitas habet vim expellendi contrariam ab eodem subiecto. sed conceptus metaphysicus qualitatis etiam habentis contrarium non consistit in hac vi expulsiva: ergo a pari. Negatur paritas. Disparitas est in qualitate habente contrarium pro priori ad vim expulsivam alterius a subiecto, intelligitur aliquod predicatum, quod sit radix hujus virtutis, in quantitate vero pro priori ad vim expulsivam alterius quantitatis ab eodem loco, non intelligitur aliud predicatum radicans virtutem hanc.

Subsectio 4.ª

Utrum quantitas sit accidens distinctum a materia et forma.

533. 1.ª sententia est Nominalium docentium, quantitatem molis non esse rem distinctam a substantia et qualitatibus materialibus. Impugnantur quia si hoc ita esset quando uniuntur in eidem subiecto duo acidentia materialia penetrarentur duae quantitates. Rursus:

maa, quę eet quantitas penetraret cũ sua maali, quę eet quantitas. Respondent, q.d n̄ ē inveniens, q.d illę quantitates penetrarent, q.a illę quantitates sunt partiales, ex quib.s cōstat inte gra quantitas, quę sola ē inpenetrabilis cũ alia integra quantitate subs̄taali, et n̄ cũ quan titatibus qualitatũ. Arbitraria solutio siquidem precise cōsideret quantitas maę vi illius prece maę sunt inpenetrabiles, et petunt diversa loca: ḡ impenetrabilitas n̄ orit.r ex quantitate dispositā. 2.a s. 3.a

531. 2.a sententia docet, quantitatẽ ð facto identificari cũ sola maa. Pro hac sententia citatos invenio P.P.s Rdex nal disp.e 36. ð Eucharistia sect.e 2.a P. Borrull, Muniesa, et alios, qui sequunt P. Arriaga. Eandẽ sententiã docet P.x Honoratus Fabrij tract. et lib. 1.is Phi corũ. Istam sententiã promovent aliqui Recentiores Verici. Contraria sententia communis ē cũ eximio Suarez disp.e 40. metaphicę sect.e 2.a et tom. 3.o in 3.m ptē disp.e 56. sect.e 1.a favet huic sententię Aules pluribus in locis ap.d Eximiũ citatũ in metaphica num. 7.o et textu 8.o ubi ait: longitudo, latitudo, et profunditas quanti tates quęq.3 sunt, sed n̄ substaa, quanti tas enĩ n̄ ē substantia.

535. Ad resolutionẽ

premitto acidentia panis, et vini manere in Eucharistia sine subto. Constat hoc ex dannaone hujus dogmatis, acidentia panis n̄ manent sine subto in eodē Sacramento. Similiter dannant alia Concilia et P.P. Hoc ita dubium ē, de quonam subto loquantur Concilia et P.P. Nolo dubium resolbere sine P.P.um sufragiis: Audiamus Sm Thomam, 3.a pte, qu.e 77. arto 1o inquiens utrum acidentia remaneant sine subto in hoc Sacramento? Respondet in corpore: respondeo, dicendum, q.d acidentia panis et vini n̄ sunt sicut in subto in substa panis et vini, quæ n̄ manet, id ē, post consecraonē. En D. Thomas docet, acidentia panis et vini ēē sine subto; q.a n̄ sicut in subto sunt in substantia panis et vini.

535. Postea vero eodē qu.e arto 2o inquit Stus Doctor, utrum in hoc sacramento quantitas dimensiba panis et vini sit aliorum acidentium subtum et respondet: respo dicendum, q.d necesse ē dicere acidentia alia, quæ remanent in hoc sacramento ēē sicut in subto in quantitate dimensiba panis et vini remanente. Primo quidem per hoc, q.d ad sensum aparet aliquid quantum ibi ēē coloratum et aliis acidentibus afectum, nec in talibus sensus decipitur. Similiter loquitur idem Stus Doctor 4o Sententiarum

// Ventes cap. 63: si igitur accidentia panis
// post. Obertiong predictg remanere ponendy ē, ea
// sola quantitas dimensiba sine subto subsis
// tat et in ipsa qualitates fundent sicut in sub
// jecto.

536. Ex quibus cy Eximio Suarez in
Omentariis artic. 1. infero accidentia in Eu
charistia manere sine subto; q.a manent sine
ppria substaa: ideó dicit D.s Thomas:
// ñ sunt sicut in subto subsiaa. Et Paulo
// post probat S.tus Thomas, accidentia ñ ēē
// in substaa corporis et sanguinis Xpti
// sicut in subtto, nec in pra substaali. Ex quib.s
// infert S.tus Doct.r accidentia ēē sine subto,
// uuig.e substaali. Cy hoc tamē optimé Opo
nit, q.d dicit S.tus Doct.r artic. 2.:

537. Slicet
acidentia alia, quę remanent in hoc sacram.to
// ēē sicut in subto in quantitate, et q.d sola
// quantitas dimensiba sine subto subsistat,
// et in ipsa qualitates fundent sicut in subto.
Pro uerbo et hoc eximio: aliud ē subty pro
ximy, aliud subty remoty: proximy ē cui
acidens cui immediaté inhęret: sine hoc subto
manet quantitas in Eucharistiá; cętera uero
acidentia manent in quantitate ut in subtto pro
ximo. Quantitas autē, et reliq.a acidentia ma
nent sine subtto remoto; q.a manent sine
substaa, quę ex naa rei sustentat acidentia.

538. Dices: verum ê̂ accidentia manere sine subto substaali; et hæc & hoc loquunt Scilia et P.P., sed hoc ideo ê; q.a Scilia et P.P.s nullum aliud subtum agnobexunt nisi substaale. Cstra P. vel subtum substaale ê sub tum informaonis, vel puræ denominaonis? si 1m: ad quid quantitas recipiens accidentia, quæ immediaté informant substam, si 2m cum alienandum ê̂ li subto ad subtum puræ denominaonis, q.d ê improprié subtum?

539. Neg. assumptum; q.a n̂ ideo ngant Scilia et P.P.s accidentia manere sine subto substaali, q.a aliud n̂ agnobexunt. Cstat enim ex dictis S. Thomæ agnobisse quantitatem, quæ sit subtum reliquorum accidentium, quæ remanent in Eucharistia. Ad 1m Cstraonem admito 2m ptem disjunctl. Ad probaonem dico, cum subto n̂ alienari, cum dicitur accidentia in Eucharistia manere sine subto, quatenus manent sine substa. Raso ê; q.a n̂ aliud intendunt locutiones Scilium, ut Cstat ex D. Thoma, nisi accidentia manere sine subto substaali. Q.d verum subtum remotum n̂ sit pprié in rigore Philosophico subtum, hoc n̂ tollit, q.d substantia sit pprié subtum in sensu Scilium et P.P.m et quatenus substa ê̂ participabile subtum accidentium.

Subsectio 5.ª

Quantitas est acidens distintum á materia et forma.

51o. Conclusio est, communissima Scholasticorum. Eam expresse tradit D. Thomas supra citatus in 3.m p. 3, ut ait Eximius Suarez disp.e 40. Metaphisicæ, sect.e et num.o 4.o et sepè alibi idem tradit Angelicus Magister. P.o Probatur: in Eucharistiá, ut tenet fides, deficit integra substantia panis et consequenter materia 1.a sed non deficit quantitas panis: ergo hec distinguitur à materia 1.a P. minor: in Eucharistiá una hostia consecrata cum acidentibus manet inpenetrabilis cum alia hostia consecrata, et cum quacumque substantia quanta: ergo aliquid manet in Eucharistia resistens penetrationi, cum alio corpore; sed quod resistit penetrationi, et reddit acidentiá inpenetrabilia naturaliter cum corpore quanto est quantitas: ergo in Eucharistia manet quantitas.

541. Respondet P. Pater Arriaga acidentia in Eucharistia manere inpenetrabilia ratione presentiæ materiæ panis, quæ remanet cum acidentibus, deficiente substantia panis. Contra est 1.o presentia materiæ est

modum ipsi ecentialiter affixum s: ergo deficiente materia s.a panis, deficit illius presentia: ergo p.a hanc n reddunt impenetrabilia accidentia Eucharistica. Contra 2o: juxta omnes presentia immobilis e, et implicat, q.d presentia p.r se ipsam respiciens hoc spacium transeat ad aliud: ergo et si maneret presentia mag 1.e ad motum s.m accidentium periret presencia mag, sed adhuc accidentia manerent cum eadem impenetrabilitate: ergo hec n consistit in presencia mag remanente.

543. Urguetur probatio nra: in hostia consecrata admitendum e aliq.d subtum commune accidentibus materialibus; sed hoc subtum e quantitas: ergo. P.o m.r q.a aliter daretur ingens miraculorum multiplicatio. P.: accidentia materialia n naaliter moueri ad motum hostie; siquidem n erunt unita cum 3o, nec inter se: solum enim hauerent inter se immediatam presentiam.

544. 2o: 2: q.a agentia naalia producerent aplicata suas qualitates calorem, si citatur V.a extra omnem subtum, q.d n nisi miraculose, eueniret, si posit euenire, aut Deus producet miraculose p.r creationem ejusdem qualitates ad presentiam agentium naalium. 3o: producto uno accidenti n expeleret naaliter aliud contrarium; q.a expulsio oritur ex opocitione coad idem subtum, et in Eucharistia n eet tale subtum. V.t ergo tot miracula vitentur, dicendum e in Eu

charistia manere quantitatem, quae sit subiectum aliorum accidentium.

525. Huic argumento omnium, quod vocitant Eminentissimus Doctor Suarez, respondent Adversarij, dari necessitatem multiplicandi miracula, quae multiplicatio oritur ex eo, quod Concilia et S.S. P.P. nos doceant, accidentia in Eucharistia manere sine subiecto. Rursus: quia aliter ad negandam plura miracula posset quid asserere, dari in natura virtutem ad effectus, qui miraculosi sunt, ut ad mortuorum resurrectionem, aut asserere accidentia posse naturaliter existere sine subiecto ut viter hoc miraculum in Eucharistia. Insuper etiam admissa quantitate in Eucharistia, adhuc agentia naturalia non producerent naturaliter qualitates proprias; quia haec solum naturaliter producunt ex fine disponendi ad formam substantialem.

526. Ad primum dico: non dari necessitatem multiplicandi miracula; quia haec multiplicatio non oritur ex doctrina Conciliorum et S.S. P.P. [illegible] haec. haec enim doctrina solum negat accidentibus in Eucharistia subiectum substantiale, et primum aliorum accidentium ut constat ex dictis. Ad 2.um dico, dari multiplicationem formalis entitatis, et multiplicationem materialem. Multiplicatio formalis entitatis est, cum ponitur nova entitas, ut miraculum vitetur, quae entitas et virtus in natura non constat esse: ut si quis assereret, dari in natura virtutem ad mortuum suscitandum, ne resurrectio mortui judicetur miraculosa. Multiplicatio materialis est,

cum supponitur esse in natura virtutem ad aliquem effectum et respondere affirmative ad dubium unum distinguatur ab illa entitate existente, et hoc modo multiplicantur entitates, ne multiplicentur miracula.

547. Sic multiplicatur a PP. Stella, quae ducit Magos ad presepe Christi multiplicatur, inquam, pro creatione de novo ex materia elementaris, ne multiplicentur miracula abductionis Stellae Coelestis a Coelo et in suum locum, per actum munere, reductionis. Hinc respondes: nobis non licere multiplicationem realem entitatum ex eo praecise ut vitentur miracula; licere tamen multiplicationem materialem entitatum, ut miracula vitentur. Supponimus dari quantitatem, et materiam, et asserimus quantitatem distingui a materia prima, ne detur ingens multiplicatio miraculorum, ad quae amittenda non cogit doctrina fidei vel ratio ex ipsa exuta.

548. Si enim aliquid cogeret, esset propositio illa, accidentia in Eucharistia manent sine subiecto, haec tamen propositio commode habet intelligentiam exutam ex PP., et si quantitas in Eucharistia sit subiectum accidentium. Hec ideo vitamus omnia miracula, et admittimus ad hoc vim aliquam in natura, ut sint miracula pauciora, unde non est admittenda potentia naturalis in accidentibus, ut existant sine subiecto, ut vitetur in Eucharistia hoc miraculum.

136.

549. Ratio; quia ex doctrina fidei ut intellecta à Patribus, miraculosa est existentia accidentis sine subiecto, et ideo dicit D. Thomas citatus Articulo 1.º ideo relinquitur, quod accidentia in hoc Sacramento manent sine subiecto, quod quidem virtute divina fieri potest. Et subdit clarius: Deus, qui est prima causa substantiae, et accidentis per suam infinitam virtutem conservare potest in esse accidens, subtracta substantia, per quam conservabatur in esse. Modo sic:

550. illa miracula Philosophorum vitanda sunt in Eucharistia, ad quae admitenda non cogit doctrina fidei ut intellecta à Patribus, et illa miracula non sunt vitanda, quae admitenda sunt juxta doctrinam fidei, ut à Patribus intellectam; sed ad miracula admitenda, quae sequuntur ex quantitate indistincta à materia non cogit doctrina fidei ut intellecta à Patribus, et ad admitendum miraculum existentiae accidentis sine subiecto cogit doctrina fidei ut intellecta à Patribus; ergo admitenda non sunt miracula, quae sequuntur ex quantitate indistincta à materia, et admitendum est miraculum existentiae accidentis sine subiecto.

551. Nota, quod si aliqua accidentia panis, et vini efectivè pendent à substantia, hac destructa, Deus supernaturaliter supplet deficientiam illius substantiae in accidentia illa. Nota iterum: nullum miraculum in

cedere in Conversione qualitatum in Eucharis
tia, quatenus manent sine substantia. Ratio
est: quia non mutant inhaerentiam. Ad 3.um respon
deo negando assumptum, cujus probatio non urget agen
tia naturalia producunt naturalem suas qualita
tes in subjecto acto quoties optinere possunt
sine sua propagatione substantiali; et hoc
evenit in Eucharistia.

552. Sed 3o Objicitur 1o: anima rationalis ratione sui et non per accidens dis
tinctum est penetrabile cum materia: ergo materia ratione sui,
et non per accidens distinctum est inpenetrabilis cum alia
materia. Confirmatur 1o: ut qualitates materiales pene
trentur cum materia non requiritur accidens distinctum
exigens illarum penetrationem: ergo ut partes materiae
non penetrentur inter se non requiritur accidens dis
tinctum exigens illarum impenetrationem. 2o: subs
tantia materialis per se ipsam exigit inpenetrationem
actualem: ergo est per se ipsam inpenetrabilis et quanta.

553. Ad
argumentum, Concesso antecedenti, nego consequentiam. Disparitas est:
anima rationalis, quia entitas incompleta ordinatur
ratione sui ad componendum totum cum materia; cum autem
haec compositio requirat penetrationem, inde est, quod
anima rationalis ordinata ad ejusdem compositio
nem, ordinatur per se ad penetrationem cum materia, et
aliunde non probatur penetrabilitas proveniens
ab accidenti distincto: manet autem probatum
inpenetrabilitatem materiae provenire ab accidenti

speciali.

551. Ad 1.^m d. paritatem resp. anti, neg. cons. Stat disparitas ex dictis. Qualitates materiales non sua exigunt dispositionem cum materia ad quam dispositionem requirit penetratio; ideirco sunt non sua penetrabiles cum aliunde non probet, penetrabiles esse vi acidentis distincti. Ad 2.^m disting. ant: substantia materialis per se ipsa exigit immediate impenetrationem actualem; neg. exigit mediate; dedo ant. et neg. cons. Materia 1.^a exigit immediate impenetrabilitatem, id est, quantitatem media, qua habet impenetrationem. Similiter substantia materialis exigit mediate impenetrationem actualem; hoc tamen discrimine: nam materia exigit immediate quantitatem, quam radicat, et a qua denominatur formaliter impenetrabilis; forma vero substantialis materialis exigit mediate quantitatem; quia exigit immediate materiam, quae est radix immediata quantitatis. Objicies

555. 2.º Deus potest conservare materiam sine quantitate dist.^a sed materia separata a quantitate esset quanta: ergo debet esse quantitas identificata cum materia: ergo ~~[illegible]~~, quantitas superfluit dist.^a Prob. min.: materia ita separata haberet partes integrales unitas et ocupantes diversas partes spacij; nam posset permanere in loco, ubi antea erat; sed divisibile ocupans diversas partes spacij est quantum: ergo. Confirmatur 1.º substantia separata a quantitate posset loco moveri, vel a re

si sit viuens loco motiby, uel ab alio: ꝗ eet quanta. Ꝓbar 2º: si substaa maalis separata â quantitate distª ñ eet quanta, poset existere definitibé in loco; hoc ē absurdy: ꝗ.

556. Respondeo, Nesa mᵃⁱ, nego mᵐ. Ad probaonꝫ Nesa mᵃⁱ nego mᵐ. Et si maa retineret eandꝫ extensionꝫ localꝫ, et ita occuparet diuersas ptes ñ eamꝫ resisteret penetraoni suaꝫ, aut alterius corporis quanti. Insupª poset ñ hauere extensionꝫ localꝫ, quꝫ maa ñ exigit in circunstantijs, in quibus pribata ē quantitate: Unde in illo casu ñ pateretᵘ violentiꝫ distᵐ ab ablaone quantitatis. Ad Vᵐ Ꝓbaonꝫ respondeo, viuens loco motibo sine quantitate ñ poset moueri motu progresibo.

557. Ꝗ Raso ē; qª ad hunc motꝫ requiruntᵘ certꝫ acidentales Organizaciones, quaꝫ pars precipua ē quantitas. Nec poset semoueri saltuatꝫ, qª ad hunc motꝫ prꝫ quantitatꝫ requiritᵘ impulsus inpresus in corpore solido et resistentia hujus. Nec posit mouere localiꝫ ab agente quantitatibo, qª hoc cꝫ substaa penetraret, nec poset imprimere impulsum, cꝫ ñ inueniret resistentiꝫ. Qᵈ si ablata quantitate remaneret grauitas, tota substaa decenderet in centry, qª nullꝫ inueniret resistentiꝫ in Corporibus intermedijs.

558. Ad 2ᵐ nego

assumptus: ablata quantitate posit substantia indivisibilis aut etiam divisibilis penetrari cum qualibet; posset etiam divisibilis substantia habere presentiam indivisibilem in spacio indivisibili; ceterum nec indivisibilis posset esse in pluribus spaciis partibus per presencias distinctas, uti est anima rationalis in Corpore, nec divisibilis posit esse tota simul in pluribus, et in qualibet parte spacij divisibilis per distinctas presencias, ut est Corpus Domini in Eucharistia; quia non est fundamentum ad denegandum substantiae materiali hanc capacitatem naturalem ex suppositione quantitatis ablatae. (~~Objicies 3o notabile.~~)

59.

Subsectio 6.a

Quodnam sit principium individuationis.

Questio hec implexa est ob placita Thomistarum. Premitto 1o. distinctionem individualem dupliciter accipi. 1o. pro distinctione precisive faciente quod due entitates intra eandem speciem in eo precise una diferat ab alia, quod non sit realiter alia, et hec distinctio dicitur pure numerica, quia est distinctio unius entitatis ab alia per entitatis identitatem numerum cum alia, a qua solum materialiter diferunt. 2o. accipitur pro distinctione faciente, quod due intra eandem speciem

sint dist.ª coad nos, ita ut possimus illa
discernere, et sic dist.º individualis dicitur
sensibilis, materialis, et corporalis.

560. Praemitto
2.º sensum quaestionis juxta Eximium Doct.m disp.
5.ª Metaphys. sect. 3.ª num.º 2.º hunc esse,
quodnam fundamentum vel principium in re ipsa ha
beat diff.ª individualis? Solent enim metaphysi
ca praedicata desumi ex principiis talibus con
stituentibus. Sic solet dici genus dici, ge
nus desumi a materia, et diff.m a forma: sicut
denominationes substantiales desumuntur inquantum
a materia ut cum homo dicitur materialis, inquantum a forma,
ut cum dicitur rationalis inquantum a tota natura, ut
cum dicitur homo.

561. Similiter in praesenti inquiritur
quodnam sit principium diff.s individualis? hinc
constat, quaestionem non instititui de principio extrinseco
individuationis, seu potius individuorum, quale
est causa efficiens; sed de principio intrinseco. Ce
lebris Thomistarum sententia affirmat, prin
cipium individuationis esse materiam signatam quanti
tate. Quid autem sibi velit vox illa materia sig
nata quantitate obscure explicatur a Thomis
tis, nec omnini circulo sententiam istam
defendunt.

562. 1.º Capreolus, et alij dicunt, materiam
signatam quantitate nil aliud esse, quam materiam
affectam quantitate, et ex materia, et quantitate

Aflari principij indibiduaonis. Alij docent, mag. signatg quantitate n̄ includere intrin ēē quantitatē, ut n̄ij hauitudinis mag ad ipsā; ē enī maa n̄aa sua capax quantita tis et sic n̄ potest ēē adequatū principium indibiduaonis; q.a ē indiff.s ad quacumq.e quantitatē; p.r aciong uero agentis prebiā ad generaong determinat, ut sic capax hujus quantitatis eī n̄ alterius, et sic determinata dicit.r principij indibiduaonis. P. Granados in 1.m pte D.Thom. 7.a tract. 1.o disp.e 4.a uers. sans quest.m illā, utrū Angeli possint mul tiplicari solo num. intra eandē speciē infi mā, 2 rationibus ptē tuet.r cū Thomistis, quāquā probet, mutuat.r principij ex Metaphica, videlicet, dist.o solū numeralis desumit.r ex maa.

363. Hoc principij sic explicat. dist.o purè numeralis nequit desumi nisi à maa: n̄ q.a diff.a nume ralis spex sit id cū maa; nec enī diff.a ē.t predatū intrinsecū, conveniens intrinsecè tā ptē substaali, quā accidentali, sed q.a ē intrinseca hauitudo ad mag, et reperire n̄ potest, nisi in re, quæ maa sit, aut mag. respiciat eamquā ptē, vel modus mag. Insup.r no mine mag. n̄ intelligit solū mag. 1.m tunc q.a etsi Coelū eet corpus simplex adhuc possent ēē plures Coeli solo num.o distincti: tunc etiā, q.a accidentia naalia, et sup.r naalia res

perta in Angelis possunt solo num.° multi-
plicari, et si n. respiciant mag. sm. d. nomine
q mag. intelligit vel mag. corporis vel quodli-
bet subiectum...
564. Dico 1.° dist.° indibidualis dicoru
intra eand. speciei n. desumit intrinsece a mat.a
quanta tamquam a pa constituente dist.nem d.x
eficaciis: hec aa rationalis v.g. habet ee intrin
sece, et formaliter hanc, et n. aliq. intra eand. spe-
cie ab unitate singulari sui; sed unitas
singularis cujuscumq.e entitatis adequate
realiter identificat cum ipsa entitate; sic quidem
unitas e. attributum entis: q hec aa rationa-
lis habet ee intrinsece, et formaliter hanc et n.
aliq. intra eand. speciei ab eo, q.d adequate
realiter identificat cum ipsa: q dist.° indibidua
lis n. desumit intrinsece a mat.a quanta.
565. Hec
n. negant Thomistæ docentes indibiduationem
desumi a mat.a quanta, ut a principio ra-
dicali; ideo contra ipsos dico 2.° dist.° in-
dibiduorum intra eand. speciei n. sumit
a mat.a quanta ut a tro extrinseco p.° ordi-
nis ad quem indibidua coad se, et entitatibe
distinguantur. Dictum e. comune ing. Scco
tistas, et Jesuitas. P.r 1.° si dist.° indibiduo
rum intra eand. speciei desumeret a respectu
ad mat.am quantam, due fr.e substantiales intra
eand. speciei realiter distincte n. possent recipere

eand. num. mag; sed possunt: ergo 111.

566. Ultra ē certa

ct. Odit. à Thomistis, quatenus docent n̄ posse simul complices indibiduaõnes desumi ab eadem num. mag. Probatur primo: aa. raonalis Petri indibidualiter distincta ab aa raonali Pauli potest informare eandem num. mag; quae informat aa Pauli, et è cõuerso: ergo. Probatur ant.: quia māa illa num. quae informatur ab aa Pauli ē de se indiffs, et potens haueze aām raonalem Petri, et alias fras: ergo

567. Proueb.

aa Pauli ut talis nam aa n̄ dicit ordinem ad determinatam ptem mag; quia modo potest informare nouas ptes mag. per nutritionem aquisitas: ergo similiter potest informare uel mag, quae de facto ē in illo, uel mag, quae de facto ē in Petro; sed aa raonalis Pauli, et aa raonalis Petri indibidualiter distinguuntur intra eandem speciem: ergo. Respondent Thomistae: aa Petri ē indiferentem ad hac, uel illas ptes mag aquirendas, uel amitendas, ēē tamen determinatam ad mag, quae primo informavit: Unde aa Petri indibiduatur per respectum ad mag, quae primo informavit distincta adequate à maa, quae primo informabit aa Pauli.

568. Contra ē: quia si indibidua aa Petri potest informare has uel illas ptes mag, quas per nutritionem aquirit, gratis omnino dicitur, quod determinata sit ex se, ut primo informet hanc potius ptem mag,

quę, alia, et q.d ita determinata sit, ut nullę ptę mat posit p.r nutriones aquirere, quę potue rit 1.o informare aiā Pauli, et eodē fundam.to poteris dicere, mat determinatā ex se ēē, ut crearet sub his num.o suis, sub quibus creata fuit.

(56) Dices 2.o dictū: duę cognitiones solo num.o distinctę posunt existere subsequi bē, una hodie et alia cras in intu angelico; sed ejusdi cognitiones ut poté receptę in Angelo omni maa carente, nullū ordinē dicunt ad mat quantā: ḡo stat pte acciden tales indibidualiter distinctę intra eandē specie, quę dicant ordinē ad mat quantā: ḡo indibiduao n̄ desumit ab ordine ad mat quantā. Respondent Thomistę, duo entia indibiduari posse ex ordine ad eandē matā, uel quasi mat signatā diuersa quantitate tporis.

(57) Explicat: duę albidines indibidualiter distinctę posunt informare eandē mat, respiciunt tamē eandē mat ut signatā diuersa tporis quantitate; cū ordine ad diuersū tpus, quo una et alia subsequi bé existunt in eadē maa. Similiter duę cognitiones Angelicę indibiduant ab eadē quasi maa ut signata diuersa tporis quantitate quatenus cognitio quęlibet dicit ordinē ad illud numero tpus, in quo elicit.

571. Solutio impugnatur 1.º omnino per accidens est, quod albedo A informet magis hodie vel cras, et similiter quod albedo B informet magis hodie vel cras: ergo neutra est determinata ex se ut potius informet magis in hoc instanti, quam in alio aut reus ratione huius determinationis. Profecto non apparet ratio ob quam Deus non posit producere albedinem A aut albedinem B in hoc instanti. Impugnatur 2.º tempus per accidens se habet ad individuationem cognitionum, quae sunt in Angelo: ergo. Probatur antecedens: quia si Deus creasset Angelum ante tempus, et motum subsequibus corporum, adhuc Angelus potuisset habere cognitiones intra eandem speciem solo numero distinctas. Probatur 2.º: quod dum Angelus intra tempus cognoscit, non apparet ratio, ob quam cognitio nunc elicita non potuerit prius elici.

572. Respondet Pater Granados, duas cognitiones Angelicas, quas potest habere divisibe Angelus, posse multiplicari numerice, quae respiciunt Angelum tamquam subjectum, qui juxta ipsum est materia. Contra est; ut detur multiplicatio solum numerica intra eandem speciem, sufficit, quod res sit materia, aut habeat intrinsecam habitudinem ad materiam; sed Angelus est materia juxta Patrem Granados: ergo potest Angelus solo numero multiplicari intra eandem speciem.

573. Insuper juxta doctrinam Patris Granados 5.º

sic insurgo: nã juxta eundẽ in omnibus rebus prer Angelos nulla est diffª purẽ numeralis absq. mãa ut ab ipso explicatᵘʳ. Ex q. doctrina infero, prer Angelos omnia, quẽ multiplicantᵘʳ numericé intra eandẽ speciẽ habere respectũ ad fr.ẽ, atq. adeó ab hac desumi indibiduaõnẽ. Pr. quidq. ẽ in rerũ nãa uel ẽ acidens, uel substãa. Si acidens eo ipso fr. ẽ, et eo enim multiplicari potest intra eandẽ speciẽ. Si substãa uel cõpleta uel incõpleta. Si incõpleta uel ẽ fra, uel ẽ mãa, quẽ dicit intrinseẽ habitudinẽ ad fr.ẽ. Si cõpleta uel ẽ cõposita, uel simplex:

574. Si cõposita cõstat fra, atq. adeó dicit intrinseẽ habitudinẽ ad fr.ẽ si ẽ simplex, adhuc dicet aliquẽ respectũ ad fr.ẽ acidentalẽ: q. sicut juxta Granados diffª puré numeralis desumitᵘʳ á mãa q. nulla diffª puré numeralis datᵘʳ, nisi in re, quẽ mãa sit, uel dicat ordinẽ ad mãẽ; ita diffª puré numeralis desumitᵘʳ á fra, q. nulla diffª puré numeralis ẽ, nisi in re, quẽ fra sit, uel dicat ordinẽ ad aliquẽ fr.ẽ

575. Cõstatᵘʳ doctrina huius q. tradita efficaci paritate: mãa ñ indibiduatur pr ordinẽ ad fr.ẽ substantialẽ mãalẽ, nec pr ordinẽ ad quantitatẽ: q. indibiduatᵘʳ ab intrinseca

sui singularitate: q̃ similiter quælibet entitas individuatur a sua intrinseca singularitate, et n̄ ab ordine ad mag. signatam quantitate. 1.a pars Antris probatur contra Durandum: q.a materia ê indiff.s ad plures formas materiales etiam specifice diversas, quas potest subsecutive recipere sine mutatione entitatis suæ singularis. Pr. 2.a

576. 1. 2. pars: q.a eadem numero materia potest, saltem supernaturaliter, 1.m quantitatem amittere, et novam acquirere, et in sententia Thomistarum toties variat materia quantitatem, quoties variat formam substantialem. Si dicas mag. n̄ egere principio radicali distincto ad dist.m pure numericam, q.a ipsa habet materialitatem, quæ ê radix dist.is numericæ, dico similiter formam n̄ egere principio radicali distincto, q.a in se habet ipseitatem, quæ ê radix, seu potius forma dist.is numericæ.

577. Ex dictis infertur naturam specificam multiplicari individualiter in genere extrinseco spectato a causa physica ipsam producente in pluribus individuis, multiplicari tamen formaliter et constitutive a diff.s individualibus, per quas contrahitur. Si inquiras principium, unde probetur naturam specificam independenter a causa esse multiplicabilem formaliter per diff.s individuales, dico principium habere limitationem naturæ creatæ et illius perfectionis sing. sub

jectione ad Omnipotentiã. Unde hoc ē efficat Argumentũ: hoc individuũ ē limitatũ et finitũ: ergõ possibile ē aliud omninó simile atq̃ adeo solo numº distinctũ; quia nil aliud ē entia solo numero distincta, nisi entia omnino similia, et sic, quia similia distinguunt, et quia omninó similia excludunt specificam distinctionem, quæ illa redderet similia, sed ñ omninó: quia omninó similia sunt, quæ sola hæcceitate differunt.

Subsectio 7ª

Respondetur Thomistis.

578\. Arguest

ex multiplici authoritate Phi. 1ª ē ex 12. Metaphicæ cap. 8. quæcumq̃ numº sunt multa, eã mag. habent. 2ª ex eodẽ loco textu 28. ubi ait Phus: jam in his Carnibus, atq̃ ossibus ēē Socratẽ. 3ª ē ex 1º de Cælo cap. 9, ubi probat, ñ ēē possibilẽ aliũ Mundũ, quia in hoc continetur omnis maa, rerũ naaliũ: ergõ multitudo numerica pluriũ individuorũ intra eandẽ speciẽ desumitur á maa. 4ª ē ex 12. Metaphicæ cap. 8 ubi deludit 1m Motorẽ ñ posse ēē nisi unũ numº quia ē expersi maæ.

579\. Ad 1m. dico Phũ ex hoc antẽ,

// Vm principii ē actus carens maa, inferre, // unu ō tenō num.o tunc raone, idē, specie. Mens ꝙ Phi ē Deu ēē immultiplicabilem, q.a caret maa, idē, poalitate, cui oponit.r actus. Deus ꝙ qui nulla dicit poalitate, immultiplicabilis ē. Unde ea, quę sunt num.o multa havent mag, idē, poalitate, sub raone subii respectu alterius distincti, et si n̄ haveat maa, qua ut pte ꝯstent. Raa hujus: ea, quę sunt num.o multa finita sunt: ꝙ havent poalitate: sg actus omninò purus exoperis totius maę, seu poalitatis, ē simpliciter infinitus, atq.e adeò immultiplicabilis. Ꝯ:

580\. Ad 2am. rogo Thomistas, cur inferant, hanc Carne ēē principii indibiduaonis, potiùs quę hanc fma: n̄ enī sufficit fma ut sic raonabilis ad ꝯstituendu Socrate, uel aliu homi singularē: ꝙ tam requirit.r hęc fma, quę hęc maa. Nihil ꝙ ꝯvinet.r in illis verbis, q.d sabeat Thomistis. Ad 3am dicant nobis Thomistę, quid inde inferant: vel enī Arlis probat, n̄ ēē posibile, ꝙ aliu Mundu num.o distinctu ab hoc, q.a in hoc dat.r omnis maa posibilis, et hac ē Dna Thomistas, juxta quos distinctę solo num.o fmę posunt sub se sibe informare eande num.o mag: ꝙ etsi hic Mundus haberet omne mag posibile, in hac eadē adequatè maa posunt induci fmę solo num.o distinctę ab his, quę sunt in maa, et sic evadet alius Mundus num.o distinctus

581. Vel probat Arles n̄ ēē possibile alium Mundum specificé diversum ab eo, quo fuit mun, q.ª in hoc ē tota mãa possibilis; et hoc ē. Dõa omnium Phiq: q.ª ex eadem mãa cum diversis specie fmis resultant Dposita specie diversa: ḡ si Deus destrueret omnes fmas, quas Dfacto habet mãa, et in eadem induceret fmam aliam specie diversam ab omnibus defacto existentibus, evaderet Mundus specifice distinctus ab hoc. In his ḡ quod spectat ad rem Thomisticam D.ª authoritas, si rité exponeatur, Dõa Thomistam ē: ibi enim intendit Arles probare, Deum ēē tantum unum: hoc autem probat q.ª ē expers mãe: ḡ mãa ē principium n̄ solum multiplicaõnis numerice, sed etiam specifice: rẽ ex illo ante n̄ solum infert Phus, Deum n̄ posse multiplicari num.º sed etiam specie. Quid dicendum ad hanc authoritatem Dstat ex dictis ad 1am

582. Argues 2.º ex authoritate D. Thome, qui pluribus in locis docet, individuaõnem desumi á mãa, uti in 1.ª pte qu.º 50. artº 4. in corpore. ubi asserit impossibile ēē, q.ª sint plures albedines separate q.ª albedines n̄ sunt plures, nisi Dter q.ª sunt in diversis subtis. Insuper.ª idem Stus Doct.r sepé docet duo acidentia numericé tantum distincta n̄ posse recipi in eodem subto: ḡ q.ª á mãa quanta desumunt individuaõnem.

Resp.º D. Thom. intellig.r ita ut dist.o indibi-
dualis, sensibilis et quoad nos desumat.r â
mãa. quanta. Rão ê, q.a pro hoc statu nos
n̄ cognocimus rerũ essentias, nec dist.mentũ
tatibus p.a species pprias et ut sunt in se:
solũ enĩ discernimus entia indibidualiꝫ dist.a
p.x diversas notas sensibiles et p.x diversas
acidentia.

583. Unde si ovũ A omninó simile
ovo B. ponat.r in loco ubi hoc primũ erat bis
sũ, judicabimus, idẽ ovũ êê, nisi opocitũ aliun-
de cõstet. Atqui notæ sensibiles et acidentia
subjecta sensibus indiget mãa quanta: ḡ dist.o
indibidualis sensibiles et quoad nos desumit.r â mãa
quanta. Cruit.r hęc explicas ex D. Thom. opus-
cu. 32 cap.º 3.º ubi ait ex hac mãa 1.a et hac for-
ficari indibiduũ substãꝫ n̄ tamẽ êê hic et nunc
demonstrabile sine dimencionibus determinatis, et
ideó dicit.r mãa sub certis dimentionibus cãa in-
dibidualis n̄ q.d dimenciones cent indibiduũ cũ
acidens n̄ causet suũ subtũ; q.a sed q.a p.x di-
mentiones certas demonstrat.r indibiduũ hic
et nunc.

584. Ad Dtraoẽ permisso nunc ânti, neg.
cõꝫ: q.a n̄ ideo duo acidentia num.º solũ dis-
tinta repugnarent recipi in eodẽ subto, q.a
illorũ indibiduatio desumit.r â mãa quanta,
sed q.a ad ppriũ munus, et efectũ formalẽ alia
prorũ unũ recip.x Hucrent. Hęc rao modo inue

ficiat. Arguens 3º distª indibidualis solum adduntur ma. distm maalis, non fralis, sed distº maalis non stat nisi pr ordine ad mat. ergo distª indibidualem solum ut dicentem ordine ad maam multiplicant indibidualim naam. Dsprat 5º principium distinguendi specifice est aliud a principio distinguendi pure numerice: ergo fra erit principium distinguendi specifice, et maa secundum ordo ad maam principium disting.di pure numerice ....

585. 2. gradus Metaphisici proporcionantur ptibus phicis; sed maa est infima inter ptes phicas: et distª numerica est infima inter ptes metaphicas: ergo a maa desumitur distª numerica. 3º individuum est quid incomunicabile; sed maa est principium omnis incomunicabilitatis, cum fra potius comunicatur: ergo indibiduatio desumitur a maa. Respondeo negata ma. et neg. min. Distº maalis idem omnino similium est pure numerica, et maalis dicitur non quia maa sit et dicat ordine ad maam, sed quia indibidua se havent tamquam maali ad speciem, quae non instituunt ad indibidua pure numerica juxta illud indibiduum non datur speciem. Cum hoc optime stat, quod una maa specifice distinguatur ab alia per distm quae ideo est maalis quia desumpta est ab entitate ipsius maae.

586. Ad 2m Dsprat distinct. ma. 3º principium disting.di

specifice est aliud realiter a principio distinguendi numerice; neque est formaliter aliud, idest modus, et neque modus. Tunc enim, ab eodem a quo habet realiter esse homo, habet esse hunc hominem nimirum ab omnibus suis constitutivis, quae sunt realiter haec numero entitas, et vi Paulo distinguuntur formaliter praedata, per quae convenit cum omni homine, et differt specifice ab omni non homine, et praedatum per quod differt numerice ab alio homine.

587. Hinc distinguo hanc propositionem Thomisticam; distinctio desumpta a forma est formalis, et essentialis, idest immediata, et pertinens ad constitutionem rei concedo: est formalis, et essentialis, id est distinctio dissimilium; nego. Distinctio formalis in 1.o sensu non ideo est specifica, etenim identitas non ex eo, quod formalis, et essentialis sit specifica est, et non numerica: Petri enim formalis, et essentialis, sive immediate et constitutive dicitur Petreitas, et tamen haec non est praedatum specificum, sed pure numericum. Distinctio formalis, et essentialis in 2.o sensu, non quae distinctio dissimilium debet desumi a forma: distinctio enim inter materiam coelestem, et sublunarem formalis est, quae est specifica et tamen desumitur a materia.

588. Ad 2.m rationem Thesis praemissis distinguo consequens: quod anima per analogiam desumitur distinctio numerica; idest anima ut a principio; nego cons.

Dicitur materialis diff.a numerica, non quia desumta a materia ut a principio, sed quia explicatur per analogiam ad mag. Haec analogia stat in eo, quod sicut in physicis equus et homo non different specifice per mag. ita in metaphysicis dist. quae mag. habet in individuis per diff.am numericam non est specificam.

589. Nota, quod licet in corporeis sublunaribus de facto existentibus materia sit communis, et ejusdem speciei, atque adeo corpora completa sublunaria in materia conveniant, et per formam different, hoc necessarium non est in corporibus possibilibus, quorum aliqua possunt convenire in forma, et in materia differre essentialiter, ut si complex forma ignis recipiatur in duplici materia specifice diversa, quatenus materia sit receptiva solius formae corporeae, et alia sit etiam receptiva formae rationalis, et tunc genus desumeretur a forma, et diff.a formalis, quae specifica, a materia. Ad 3.m comparationem, nego min.; nam eandem in communicabilitatem, et communicabilitatem habet materia et forma: materia communicatur toti, et forma communicatur toti: materia non communicatur alteri ut subjecto, et forma non communicatur alteri ut subjecto, et sicut haec materia non communicatur aliis materiis ut inferioribus, ita nec haec forma.

590. Cum materia dicitur principium incommunicabilitatis

potius, quae forma: vox igitur incommunicabilitatis uel significat, esse magis incommunicabilis alteri ut subiecto physico, et hoc est verum, sed non est ad rem: quia ratione indiuidui ut sic non est incommunicabilitas alteri ut subiecto physico; nam formae indiuidua sunt, et communicantur alteri ut subiecto, uel significat, magis esse incommunicabilis per modum causae uel per modum partis uel per modum superioris inferioribus, et huiusmodi falsi sunt; nam materia communicatur compositis, ut causa effectui; communicatur per modum superioris inferioribus quia materia ut sic communicabilis est multis inferioribus.

591 Argues 4°: idea una forma potest distingui numerice ab alia; quia est limitata, et quia ideo nequit continere totam perfectionem extensiue suae speciei; sed limitatio prouenit a materia; ideo enim forma limitata est, quia recipitur in materia: ergo. Respondetur exemplo tantum laneo: si materia sit indiuisa, forma ab agente producta euadit una numero; si uero materia sit diuisa, forma euadit multiplex iuxta diuisionem materiae; sed ab eo sumitur indiuiduatio, a quo sumitur distinctio numerica: ergo a materia indiuiduata sumitur indiuiduatio. Ponitur exemplo speculi: nam si hoc indiuisum sit unica tantum forma in illo exprimitur et si diuidatur in partes tot formae in illo exprimuntur, quot partes ex diuisione fiant.

592. Obsera mi. distinco. mj: sed limitas frae nimirum bria et fralitr probenit a maa; nego: illatiba ea Qxia; subdistinguo: probenit a maa una potius, quae ab alia; nego: probenit a quacumque maa informabili a fra; Ido mj, et similiter explicata probaone adjuncta; nego coq. Limitas frali, et bria cujuscumque entis [illegible] creati consistit in abalietate: limitas illatiba ea Qxia frae stat in eo, qd dicit actus receptibilis in maa, quae sibi frae non determinat, qd requirebat, ut indibiduas frae desumeret a maa. Praeterea [illegible] limitata est, qd recipitur in maa cum maa limitata non erit qa recipit frae? sed hinc non infertur, qd indibiduas mae desumat a fra: quia neque ex illo, qd indibiduaos frae desumat a maa.

593. Obsao nulla e qa vel loquitur de multiplicabilitate, et diuisione mae opposita unitati transcendentali ipsius, et hec diuisio impossibilis e; qa impossibile e, mae distingui realiter a se ipsa, vel loquitur de indibiduaone consistente in unione ptium, et de diuisione opposita, quae e separatio ptium, et hec indibiduao, et diuitio non sunt ad rem; qa similiter posset probari, mae indibiduare a quantitate, et quantitate ab ubicaone et situ. Rao; qa si quantitas e indiuisa, maa e una,

et si ubicas aut citus ē indivisus, quantitas ē una; et si quantitas ē indivisa, maa ē multiplex, et si ubicas aut citus divisa sunt, quantitas ē multiplex.

594 Sicut ꝙ maa spex ē una unitate transendentali, et q.do quantitas ē divisa, divisione oposita unioni ptiu, n̄ ē multiplex multiplicitate opocita unitati transendentali, sed opocita unitati, seu unioni continuationis, ita similit dicimus de fra respectu mae. Exemplu speculi ad summu probat, q.d sicut ab unitati speculi opocita pluralitati possibili ptiu diversaru provenit tamqu á subto unitas speciei reflexé opocita pluralitati possibili specieru; n̄ vero provenit tamqu a principio radicali unitas transendentalis q.a species reflexa A ē A, et n̄ ē B, aut ē indivisibilis in plures species, quę sint adequaté ipsa;

595 Ita ab unitate mae opocita pluralitati possibiliu ptiu diversaru provenit tamqu á subto unitas fre oppocita pluralitati fraru; n̄ tamq provenit tamqu á principio radicali unitas transendentalis. Exemplu retorquet in adversariu: si eidē speculo indiviso duo homines aplicent, dabit in ipso duplex fra: ꝙ si uni mae aplicent duo agentia naalia, in ipsa reci

piend. duę pṛę: ꝫ unitaṡ pṛę n̄ desumit. ab unitate maꝫ.

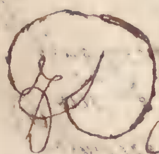
596\. Huasq.e negatiḃe pro
sequimur dtra Thomistas. Ig. uero dici
mus: adequatū principiū indibiduationis
ṗalis ē entitas phica cujuscumq.e rei.
Ddtio ē ad mentē Eximij Suarez
disp.e 5. Metaphicę. sect.e pręsertī 6.a et 7.a
amplectit.q.e tū entitates simplices, quę
dpocitas, tū substaales, quę acidentales.
Et quidē in dpocitis entitatibus principiū
adequatū indibiduationis eorū sunt omnia
simul phica ipsarū principia intrinsca:
hec maa v.g, hęc unio, et hęc ṗa. Pbr

597\. Ddtio: entitas phica rei cujusq.e ē suffi
ciens fundamentū, ut cognoscat.r ipsa tū
quę quid indibisū in se seu indistinctū a se,
et diuisū, seu indistinctū à qualibet alio;
sed ee ejusdi fundamentū ē ee adequatū
principiū ṗalis indiuiduationis: ꝫ. Pbr
m.r: q.d ee fundamentū ejusmodi ē ee id, unde
desumat.r adequaté raō ṗalis indibidui, id aute
unde adequate desumit.r raō ṗalis indibidui
ē principiū adequatū ṗalis indibiduationis.

598\. P.a pṛę:
entitas phica rei cujusq.e ē sufficiens
fundamentū ut cognoscat.r ipsa tanquā id
q.d ipsa ē; sed ipsa ē quid indibisū in se

et divisy à qualibet alio: q. MD.ª ẽ certa; cũ n. ẽ alio loquat. fundam.to ad cognione, nisi q.d stat in ppria cognocibilitate obti. Nec minus certa ẽ mj: q.a nulla entitas phica ẽ in se talis Dditionis, ut suy pprij ẽẽ n. habeat, et quasi expectet in subs penso, utry hęc exit, aut potius illa, interea manens ex sese neq.e hęc, neq.e illa, neq.e ulla, neq.e nulla. Quę Dria Dng. ifsg. faci ent, soluta jã dedimus.

Sectio IIa

De forma substantiali corporis substantia lis.

Subsectio Ia

Existentia, et ecentia formæ substantialis.

599. Preter raones, quas alibi dedimus, alias adducunt Peripatetici, ut existentię probent frę substialis, etiã maalis. Sed prius sdy ẽ, frę substialẽ aliq. ẽẽ assistens, et n. informans, ut Angeli, sive intelligentię Cœlory monitees, aliam

esse, complete subsistens, ut sunt Deus et Angelus, alia subsistens, et actuans, sive informans, ut anima rationalis, alia informans, et hec est accidentalis vel substantialis. De forma substantiali sermo est, quam dicit Philosophus lib. 2.o Phisicorum cap.e 1.o perfectionem magis esse, quam materiam: et 12. Metaphisice cap.e 2.o vocat formam hoc aliquid, quia complet substantiam, que est hoc aliquid: et 7.o Metaphisice vocat formam quidditatem, et rationem reddit, quia ipsa est, que constituit, et distinguit rerum essentias.

600. Inter rationes, quibus existentia formae substantialis probatur una est hujusmodi: diversae proprietates, quas experimur in compositis naturalibus in hoc alias, alias in illo multum dissimiles provenient a diversis eorum formis substantialibus: atqui hec existunt. Probatur: ignis summe calidus et nunquam suo calore privari, aquam esse frigidam, et si frigiditate privetur in pristinum restituit frigiditatem. Atque diversae sunt proprietates, quas in igne, et Aqua experimur; sed hee provenient a diversis substantialibus formis, alia ignis, et alia Aque: ergo. Probatur minor: proprietates istae proveniunt ex aliqua exigentia, quam ignis habet et non aqua, nec non et ex aliqua exigentia, quam habet Aqua et ignis non habet; sed ejusmodi exigentie sunt diverse formae substantiales, alia ignis et alia Aque: ergo.

601. Ratio V. quia ignis semper, et ubique est summe calidus, et aqua ita est frigida, ut si frigiditate privetur sua, hanc sibi recuperet, et clarum indicium est eo, quod igni non est omnino accidentarium, et prorsus sui epigenem esse summe calidum, nec aquae esse frigidam in illa determinata intentione quam sibi relicta semper habet aqua. Ubi probatur: tales epigenemae sunt aliquid substantiale ignis, et aliquid substantiale aquae diversum in utroque; sed hoc diversum in utroque sunt formae substantiales: quia materia prima eadem in utroque est, et non diversa, sicut eadem, ut patet distincta, ac proinde ejusdem epigenemae est in utroque. Ergo.

602. Hic quid respondeant Philosophi Corpusculares colliges ex eorum doctrina alibi jam a nobis tradita. Sed eorum responsiones retundere poteris ex dictis a nobis contra ipsos. At vero ecce Philosophi alii Pneumacosmici (sic dicti graece ex eo, quod fingunt ipsi spiritum Mundi) diversas negant formas substantiales materiales, et unicam statuunt indivisibilem, quae apud ipsos dicitur anima Mundi informantem materiam primam, existentem totam in omnibus simul, et in qualibet parte universi; quemadmodum a rationali dicitur existere totam toto corpore humano, et totam in qualibet ejusdem corporis parte.

603. Haec forma, inquiunt, ervit in igne, lucet in Stellis, in Leone

rupit, coapat in Dramis, aliasq diversissimas operaones exercet in alijs. Hanc, dicunt, in hominibus subordinari aę raonali; nulli vero alteri fręq subordinat in aliquo alio, Dposito substanli, etiq viventi. Unde asirmant Authores isti, alia reliqa substaalia Dposita eē specie ejusdę. Cų exeadę specifice maa Dstet, atqę ex eadę numericé fra substaali, quę Mundi aa ē. diffes acidentales inę Dposita substalia habent, neqpe ob dispocies quibus corpora organiscant, diversidé, aptaqę fiunt instrumta nę his, nę alijs operaônibus, neq pr diversas operaones spiritus seu Mundi aa addiversas operaones deęminat.

60 4. Spirituqę et Mundi aqtaqę deęminatę apellant Archey. Deę ab his authoribus tunomaa, teę Mundi spiritus ponant ex se indiffa ad quascunqę dispocies, aq. ipsis provenit deęminaô ad has potius, quę ad illas? Presto ē respôn, masę eoticę seu toti moli maę 1e informis Deus in 1a. Bdione indidit omniuę operaonę naaliuę ideas, seu exemplaria. Latent ideę hę in qualibet maę portione quasi sopite donec qę evolunt, atqę excitant, ad modųqo dicunt. Dominię Antecę species impressas, quę veluti mortuę Herbari solent in aa excitari solere.

60 5. Excitata ǝ idea operaonę huius deęminatę spei. En, ię Archeus, ię aâ Mundi ē ultimo deęminata ad operaônes illius speciei: tunc: enį inspiciens in ideę, seu exęplar illud, veluti An

tifex intentavit in exemplar q.d inse habet.) ja ipsius operar. harum idearum aliquas fantastig, seu ad fancig spectan tes, quæ nimirum in Brutis alibusque exemplaria sunt artificiali ter; cujus operis, v. g. in Aranea idea sici operis reptorii, in api cula idea, fabri, melisq. efficiendi.

606. Sunt istæ quidem ideæ semi na quædam operum. At nihilominus aliæ, quæ videntur ad fantasig principia pertinere, dicuntur seminales, utque in grano tritici existant ideæ radicum, et graminis. Ideas omnes à Deo per se inditæ vocant. Sunt tamen aliæ quæ per accidens rebus imprimuntur, vel a propria imaginatione, vel aliunde, et istæ apellantur aliis adscititiæ. Sic idea mortis, quæ in pomo vetito manducabit Adamus. Dicit in l.o ideas similes in reliquis hominibus, et per has ideas adscititias declarare conantur Authores istius sistematis, quæ non arcana, quæ per ideas à Deo per se inditas non benè declarari censent.

607. Plurima sunt alia hunc libere discurrendi modum, quæ fusius relata impugnata invenies apud nostrum Joannem Sempherbem in 2.o tomo suæ Phiæ thesi 3.a Objicient in nulla hic. Primo admissa illa substantia creata indivisibilis deberet ipsi dari, q.d neque oditum, neque rationali, scilicet, q.d informet partem, atque composita inter se non unita phisicè. Secundum: omnia composita substantialia purè materialia esse speciei ejusdem, quod et sensus, et ratio fugiunt ad mittere.

608. 3.m eadg. Opposita ee omnia, ex sua existentia dissi uentia vel nullg causa ee videns ex essentiae sua: utrobis autg. e dissonz. 1.m quae vel Necess. nz desinuit tota substa panis, perire deberet aa Mundi, quia constituit illg. substagg et cum haec aa una sit atg. indivisibilis, perir totius spi ritus Mundi. 2.m cur in cineribus frigidis numquam excitatur idea ignium ibidg latitans, et repente cineres ignescunt? Cur, remotis agentibus e prunis, quae calefaciebant aquas, super idg. excitatur idea pristinae frigiditatis, in quam aquae restituantur?

609. Cur ideae aedificandi nunquam excitatur sub ipsis accidentibus, quae sunt in aranea, et pl. quae dum a pdt Auctores ista distinguunt Araneas ab Apicula? Et sic de alijs in immensum rogari posset. Responsiones tamen his lego nullas dare apte dictis Authoribus. Ipsi certa imo reliqua Draconsisteria Cultarum ejus ideas cum Platonicis annumeranda is sensea. Aliq. vero fatemini aq et spiritus Mundi in creaty et Corporey, nec non haec in formante, sed in Corporey increaty, dicunt atem virtu ipsi aqua pendet, et omnis causa, et omnis effectus creatus.

610. Nomine ea in aliq totius Mundi aq et Spiritus designantur in suis locutionibus antiqui Phi, et Poetae

151

De hac Poeta cecinit: Deus namque ire per
omnes = terrasque, tractusque Maris, cae
lumque profundum. De hac alibi:::::::::::
Jovis omnia plena. Hanc optime Pitha
goras explicuit dicens Deum animum esse
per naturam rerum omnium intentum, et commeantem, ex
quo omnia, quae nascuntur, alia vitam capiunt.
Nec alias virtutes seminales, aut id
as rebus assimi (cognitione) ddione in
ditas credere, nisi proprias rerum activas
passivasque virtutes. Et hoc solum Augustinus
64. nus pluribus in locis, quae citari solent ex
ipso, intelligit nomine virtutum seminalium.
Testatur D. Thomas in 2do distinctione
18. quaestione 1a arto 2o. et in 1a parte quaestione 115.
arto 1o. Audi quid dicat in posterioribus
ca: Ducuit Augustinus omnes virtutes
activas et passivas, quae sunt principia ge
nerationum, et motuum naturalium, vocat rationes se
minales. Igitur explosis hoc, et caeterosculorum
cistematibus, sequentes ductum ipsius naturae
absserunt Peripatetici diversas praesentialiter
tales in diversis compositis naturalibus, quo
iis sint peculiares proprietates, quibus ex
peculia deinde acidentia, quae proprias habent
operationes, et per quas discernuntur compositorum
diversae species.

612. Non enim sine recursu ad talem formam explicare facile est. Et potest hic agi de forma actuante, et perficiente intrinsece subiectum, et quae praeterea forma informans appellatur. De hac siquidem probant rationes, quae pro formae existentia sunt datae; non vero de forma nullum dicente ordinem ad subiectum, in quo sensu vel entitatem simplex complete subsistens appellatur forma uti patet in Angelis, qui formae separatae dici solent, et in Deo, qui est prima forma inquiunt nuncupatur, ut dictum est. Nec probant praedictae rationes de forma extrinseca, sive objectiva sit, ut exemplar, sive pure assistens, ut dicitur Angelum movens Coelum. Se acabo res. 12. n.º

613. Informantis quaelibet substantialis Aristoteles lib. 2.º Physicorum cap.º 3.º describit. Posteriores Philosophi variant quoad formae substantialis praedictae definitionem. Non displicet ea, quam exprimit Doctor sic tradit dissertatione 15. Metaphysicae sectione 5. numero 1.º

|| forma est substantia quaedam simplex, et incompleta, quae ut actus materiae cum ea constituit essentiam substantiae compositae. Optime hic exprimitur caracteristica formae substantialis designata eius simplicitate, incompletione ordine ad materiam tamquam ad subiectum, cuius est actus, et ad compositum substantiale, cuius est ipsa forma constitutiva.

614. Potest breuius definiri sic forma substantia: actus physicus potentiis compositi substantialis. Quod sit substantia, hic satis indicatur per esse potentiis compositi substantialis fieri non potest, ut ex non substantijs substantia constet, ut dixit Philosophus. Item quod incompleta sit: quia si potentiis est compositi, est ordinabilis, ut cum alia parte compositum constituat; et insuper ex ratione actus physici debet esse quid physice incompletum. Et quod ordinem dicant ad materiam, et ad compositum substantiale, fit manifestum ex ratione actus physici et potentiis respectu compositi substantialis.

615. Conuenit praedicta definitio formae substantiali tam absolutae, quam modali. Differt ab alijs conuenit a forma substantiali. Et tradit prior non bilitera praedata informantis formae substantialis in communi. Sed dices aliquis, definitionem traditam opponi menti Aristotelis in citato supra loco physicorum, ubi formam substantialem dicit rationem ipsius, quod quid erat esse. In quibus significat formam esse totam rationem essentiae siue quidditatem compositi. Cuius intelligentia constat ex locis alijs Aristotelis, et praesertim ex 7.o Metaphysicae, ubi formam substantialem apellat quidditatem rei.

616. Fortasse ob locutiones istas dixerunt aliqui, formam esse totam quidditatem compositi. Decepti tamen sunt: non enim Aristotelis uerba in hoc dictum perducunt, quod improbabile uidetur. Porro, quod forma non sit tota quidditas compositi sic manifestissime,

obstenditur posita tota rei quidditate, ponitur ipsa res; sed sola forma posita non ponitur compositum; aliud posita sola anima rationali poneretur homo, et sola anima rationalis esset totus homo: quod forma non est totum.

617\. Sed huius sic est accipiendum, ut dicat formam substantialem absolutam (de modali forte ipse non meminit) esse quid rei non adequatum, sed inadequatum, quatenus est constitutiva compositi substantialis, et forma potius, quam magis sic appellabit, quam materia sit quidem adequatum compositi: quia plerumque per formam tantum apparent composita differentia in specie; et hinc forma ajure dicitur precipua quidditas distinctiva rei inter reliquas ejusdem rei quidditates inadequatas, seu physica constitutiva.

618\. Insurgit tamen difficultas non levis contra satis apertam veritatem; quia si materia esset essentia compositi, variata materia, compositum variaretur, sed hoc dici non potest: quia sola forma. Ratio est; nam variata materia, variaretur compositum, homo senex non esset idem homo, qui fuerat puer; nam a pueritia usque ad senectutem homo aliam de novo acquirit per nutritionem, aliam sepe deperdit magis partes, agente calore nativo, aut causa.

619\. Deinde nec moreretur idem homo qui natus est, nec idem resurgeret

in fine Mundi; quod opponi videtur iis illis verbis
Job: quem visurus sum ego ipse et non alius. Insuper
nec est idem hoc Corpus, qui pependit in Cruce pro
Mundi redemptione, et qui a Virgine natus est;
sed nullum ex his dici potest: ergo dici non potest idem.

620\. Difficultati respondent aliqui ex Opinione Doct. tom.
2º in 3m partem disp. 44. sect. 2a hic 3 mo
verba loqui posse esse dicendum, neque fore contra, quod variata
... loquendi ... maneat idem omnino, et coad
oppositi hujus materia, non manet idem omnino, et coad
omnes partes, quae sunt hujus numero oppositi. Dec
dubium est, quod si varias materiae fiat paulatim aut in
sensibiliter, oppositum idem simpliciter censet, loquendo
humano more. Unde puer, et senex habet non solo
... idem numero omnino physice coad. ag. sed idem
quoque censetur coad corpus quamvis in ejus
materia sit facta varias paulatim, et modo imperceptibile
per additionem novae semper partis materiae ad modum prae
sedentem, et sub organizatione omnino simili. Et

621\. hunc esse humanum sensendi morem, dubitari non potest.
Certe domus manere eadem numero censet, licet
paulatim reparetur per erectionem novarum partium, aliis
deperditis. Ignis, qui paulatim novum addit pabulum,
idem numero manet in humana existimatione. Et
haec moralis identitas, sive identitas existi
mationis hominum in aliis etiam in rebus aliis modis
patiatur amplitudinem censetur etiam idem numerus
fluvius hodie et heri quibus non ex iis de numero

aquis hodie extet ac heri extabat. Hinc
ē, q᷈ licet hoc senex n̄ sit corā omnino
idē phicé sumptus cū se ipso Puero, et tamē
idē ē moraliē acceptus, sive q᷈m maj. sen
sendi hom, et refuerandi rem identitatem.
622./ Que
tangit circa resurrectionē difficultas manet in
soluta, quāvis maa n̄ sit de quidditate ipsi
siti, si verba alia Jobi observent, nā inquit
in eadē Capite: rursū circumdabor pelle mea,
et in Carne mea videbo Deū &ᵃ Ecce jā
caro, quē sua fuerat, ac proinde maa erit
in hoīe resurgente. Asignet q᷈ modū, q. hoī
resurgenti restituat sua caro, et inde sensū
verū habuerit in q° dicere posit, q. ipse, et n̄
alius, etiā corā mag. videbit Deū.
623./ Circa
hoc puntū resurrectionis docet P. Suarez
ad verā resurrectionē necessariū n̄ ē, q. restitu
ant ex eadē maa, quē fuerat hujus indibi
dui homis, pres illē, quē solum deserbiunt, ut
Corpus n̄ sit mutilū aut imperfectū, et solū
requiri, ut ex priori maā ipsis restituat
homi susscitato corp. humanū, constans ex
omnibus quē sint Caro, sanguis, humo
res et alie pres n̄ spectantes pure ad inte
gritatē humani Corporis.
624./ Et hoc videtur sa
tis, ut dicar vivificari idē ipsū corpus q. mortuū.

seu integ manserat p.x reseffy aq.; tamet si n. sit idē
q.d ad mag aliary ptiy puré integraliy: n. enim
exigitur ex aliquo capite, (q.d haminum am), q.d
hony corpora in resurrectione ita sint omninō eadē,
q.d ad omnes, et singulas corpo ptes, quas habuerunt,
in mortali, vita, ut nulla careant eadē numericé,
et nullā haveant numericé distinta. Versat eru
ditissimé hanc mag. Doct. Eximius incitato
lōco.

625. Ad ultimā aquā pg dici pt ex prijs modo
positis, nullū ēē in queniens, imo, q.d corp.
Xpti Dni morientis et resurgentis n. sit eo ad
omnes sui ptes, et quamlibet earū omninō
idē cū corpore Xpti nascentis. Immó n. posse
ita idē omninó, deuet afirmari nisi uery incre
menty corporis Xpti Pueri negetur, præsertim
statura Xpti morientis. Et hinc infert, nully
ēē absurdy, si dicatur potius, sed deuere dici,
q.d hac in diversay Xptus et hauet tot mag
ptes, quæ necessarié exactiy sunt ad perfectam
corporis staturā, n. ē omninó, et eo ad omnes
singulasq. sui ptes idē cū se ipso Puero.
In q.d n. dicit q.d sit aliud hoc. Dificultati
respondent alij.

626. Ex Magistro sententiary
in 2.m lib., dist. 30. cū S. T. ... Scuiq
Rernado et Alber. mag primigeniā pertinere
ad essentiā hominis, reliquā uero mag, quā
p.r nutrionē deindé acquirit, pertinere tantū

ad integritatem. Dicunt alterius materiae primigeneae amitti neutiquam in decursu vitae, neque sed variatione solum accidere in materia integrali. Ex hoc deducunt, eandem esse formam sive in pueritia sive in senectute quoad essentiabia, quamvis non sit quoad integralia.
Deducunt alterius, in resurrectione universali solum unicuique homini materiam primigeniam esse reddendam. Inde ob defectum materiae essentialis unicuique homini non impeditur resurrectio hominum in propriis suis corporibus.
627. Si quis vehit arguto in forma respondere juxta hanc 2am sententiam, distinguat antecedens sic: variata materia quoad essentialia, variatur compositum; concedo; variata solum quoad integralia, variatur compositum; subdistinguo: variatur solum integraliter; concedo; variatur essentialiter; nego antecedens. Ex hac distinctione apparet quid sit dicendum reliquis argumenti, distinguendo variationem aut distinctionem essentialem aut integralem.
628. Si vero juxta 1am responsionem procederet quis, vellet sic distinguere eandem minorem: variata materia variatur physice compositum; concedo; variatur moraliter; nego minorem et sub hac distinctione excipient reliqua. Ego hanc respondendi modum alteri omnino praefero. Hic communior est, nec incidit in eam mihi gravem difficultatem, quae ea,

q.d n̄ acidat ut una maa primigenea sit uniusq.
maa primigenia pluriu. homi, q.d tenent defendere
Authores 2.e sententie, cu servet cuiq.e homi
sua maa primigenea, seu ecentia resurrectio
ne.

629. Tande Ctra predictu argutu notandu ē, eo
dē modo probari posse, neq.e frā ēē d quidditate
Ḋpositi: q.a variata frā variaret Ḋpositu. Atqui
hoc dici nequit: q.a ī Ḋao mī, ng si variata
frā variaret Ḋpositu, arbor parva n̄ eet eadē
secu ipsa magna: arbor enit magna diversas
ptes frē haberet, quę n̄ dant.r in parva cu frā
viventis arboris sit integralit. divisibilis.
Et id ēē dicendu d Ḋextis animantibus, in
quibus Ḋmunit defendit āā integralit divi
sibilis.

630. Dicendu quoq.e e neq.e homi mori, neque
resurgere homi, si tota hanis quidditas stat in sola
āā, cu aa raionalis n̄ moriat.r aut cadat. Ete
nī n̄ recte resurrectio dici potest, ubi n̄ resurgit,
q.d cecidit, ut magnus inquit S.tus Gregorius
cap. 27 libr. 14 in Jobu et teste S.to Da
masceno lib. 4.o de fide cap. 28 resurrectio
nil aliud ē quę 2.a q.d cecidit surrectio.

Sectio 12ª

De fris substantialibus non subordinatis

Subsectio 1ª

Possint ne naturaliter conjungi plures frae totales in eadem parte materiae.

631. Non ē dubiū de naali ɔjungibilitate multiplici frẽ substaalis ñ soborᵈinatẽ disparatẽ, seu totales in partibus diversis ejusdẽ maẽ ɔtinuẽ. Cernimus homi frẽ in hac maẽ parte, et in alia huic unita ɔtinuatibẽ frẽ ignis sentimus.

632. Presens ğ dubiū versatur circa ɔjungibilitatẽ in eadẽ pte maẽ amplectitᵘʳ qᵉ ɔjungibilitẽ naalẽ, et supᵉʳnaalẽ. Omnia fra naalẽ in ɔjungibilitatẽ supponit. Ɔtradicunt namẽ ut fertur, Boniespei, PP. Cardeirum, et Lincee, et aliqui alij. Adhereo Omnium Phiẽ, et loquens de friẽ sive ejusdẽ sive diversẽ speciei, asserᵒ in ɔjungibiles esse naalis in eadẽ pte maẽ.

633. Probatᵘʳ ex experientia ɔstat, qᵈ oper ac una fra substaalis totalis introducitᵘʳ in maẽ prius in fra, tẽ alia fra totali, hec expelitᵘʳ, et qᵈᵒ hec ñ spelitᵘʳ alia ñ introducitᵘʳ ğ duẽ frẽ totales Ɯʳᵃ An

ē ipsa experientia. Pars mag. in qua pg ignis in-
troducit, non amplius manet substa ligni, quam
habuerat. Igni si aplicer mag. haventis pg ignis,
ligni mag. eius sua fra manet. quia aliq pg ignis
accipiat ab igne aplicato. etc.
Cōa videt legitima
634 [illegible] sciens pg illa ... ita indjungibiles ... adeo
stanes se ordo ille positus in Anti pretenca si
mili utimur illa are, ut probemur ... in
djungibilitatis duplicis quantitatis in eodem loco.
Si firmata ē sufficienter predicta ... in djungi
bilitatem, et confirmanda ē amplius tunc solu
tio arguitur in dmarii derecto principio in djun
gibilitatis. etc.
635 Arguit ... duae fr. accidentales
in ... et disparate possunt ... djungi in
eadem mag. ... duae pg substantiales. 2° in
ferro candenti ... fra ferri, quae statim aparet
immerso ferro in Aqua, et simul ... fra
ignis, quae ... summus calor, et combus
tibilitatis ibi reperta. etc.
636 Ad 3. negari in carbone inni
ta ... pg ignis alia radicata ... substaa
lis dat ... ab qua car
bo ... non ascendit, sicut ascendit flamma.
4° plus semel visa sunt monstra, ut puer
gemina capite ... torso ... brachiis
itaque ... congregatis ...
ca non informant ... duae ...

637. Ad 1m Yeso anti, resp cog. Alia experiencia ē pro anti, et pro contrario faltta te ē Omaria. Albedo, et dulcedo aliqn̄ forme acidentales hujusdi senciunt̄ pasrim ojunctę in eadę pte subti. Ojunctę nuq̄ quę senciuntur duę formę substaales totales.
Ad 2m P. Arriaga respondet, n̄ dari formę ignis in ferro candente, qm et quamvis sensus indicent ibi talę formę adesse, corrigi eos debere experiencia, qua Ystat ferrum candens cineribus obductum n̄ Yerbari eo aliqua fra ignis; sicut innititur carbo Yerbatur.
638. Trinitarius respondet ibi ēe quidę formę ignis n̄ ferri; sed post igne extinctum pduci iterum ab agentibus universalibus formę ferri, Kmag. displicet respontio. Nos aut distinguimus.
639. Concedimus formę ignis, et ferri adesse in Odiversis mag pribus, negamus: adesse in eadę pte mag. fra ignis ocupat vel solum mag. rexis, et aliorum Corpusculorum, quę ferri poros opletant, vel etiā ferri suspiciens occupant, quę suę formę multoties amittit manente adhuc in interioribus fra ferri.
640. Hinc ē, iqd superfusa Aquas ignis extinguitur, et ferrum adhuc apparet. Ex Dicatos Patris Arriagę nil contra Suarez nemo

si ferrũ candens n̄ vexbet̃ cũ sra ignis sicut ignitus Carbo cineribus obductus, hoc provenit ex resistentia ferri manentis ibi, ut dictum ē, et recuperantis frigiditatẽ amissam, oppositẽ que vexbationi sũ ignis. Unde ignis pabulum cito deficit, et ipse extinguitur.

641. Simile impedimentũ vexbaoni ignis n̄ datur in carbone innito; ideoq. plus in ipso vexbatur ignis tectus cineribus. Unicus philosophica ē ratio trinitariij: nam si a materia ferri cadentis expellitur tota forma ferri dum forma ignis introducitur. Ad cujus dispositionis exigentiam, assisa aqua stat in productum ab agentibus universalibus determinate forma ferri?

642. Ad tertiũm nego dari in Carbone innito formam substantialem radicantem, aut exigentem illam gravitatem; sed duo hanc esse qualitatẽ e ligno residuam, quam forma ignis non potest extrudere, statim ac introducitur in materiam ligni, aut Carbonis. Ad quartum dico in similibus monstrosijs Corporibus inueniri aliquando sufficientia unius animẽ indicia, duplicis aliquando, sed inueniri numquam efficax argumentum ad probandum, duas animas ibi esse in eadem materiẽ parte. Causam, et varia

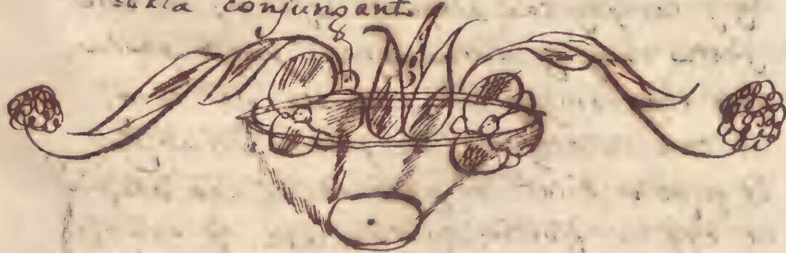
exempla monstrosorum partium; in qui
bus sunt edita duo corpora, aut duo
semi corpora, uel corpus, et dimidium
corporis conglutinata, dat longa erudicio
ne Pater Ulloa in phisica speculatiba
dispputaone prima capite quinto apara
grafo quinto.

643. Unde oriatur presupocita
formaru inconjungibilitas, non conbenit
inter Authores; aliqui referunt in Di
uinum decretum hujus providentię quo
Deus sanzivit numquam eas con
jungit. Sed in quem finem istud de
cretum? sinequer ex parte materię, neq.
ex parte formarum repugnet naturalis
conjungibilitas, uel decretum inducat
probidenciam, ut numquam nesesarię
causę ponantur in circunstantijs sub
quibus eas formas conjungerent na
turaliter, et in hunc finę nullum certé
datur decretum.

644. Cęterum agentia na
turalia in eas pasim incidunt circuns
tancias in quibus duplicem formam
totalem conjungerent nullo aliunde dato
impedimento, et defectu virtutis, uel
providentię inducit, ut causis nesesarijs
denegetur concurssus ad talę conjunctionę

etiā̃ iis positis in circumstantia, in qua ille concursus ē̃ ipsis naturaliter debitus; ex decreto autē hujus modi non probatur naturalis formarum inconjungibilitas, sed potius conjungibilitas naturalis supponitur, et impeditur conjunctio per decretum supernaturalem, et contra rerum naturas, atque exigentias. ~~

61S. Alij dicunt eā in djungibilitatē provenire â materiæ limitatione, seu ab ejus incapacitate recipiendi. Alij provenire dicunt á natura formarū ipsarū, quando hæ sunt diversæ speciei; á limitatione vero modoque operandi agentiū naturaliū, quando formæ ejusdē sunt speciei. Hæc ergo non impugno. Omnia sunt inter se conexa. Si materia non habet potentiā ad duas simul formas habendas, nec formæ habent absoluté potentiā ut simul in materia sint, nec agentia virturem habent absoluté ut eas in eadem materia conjungant.

646. Pariter si pro eq. poss. non haberent, neque non habent absolute poss. ad recipiendum simul duas fras. Et potentia naturalis absolute talis, qualem negamus hic, non dabitur, quamvis materia v. g. pre sive quantum ex se est, non repugnet simultaneae receptioni, si talis receptio repugnat absolute ex alio capite. Dari hanc impossibilitatem absolutam experiencia suadet, de qua supra. Et inde constat, poss. absolute talem ad producendum duas fras in diversis mat. partibus non esse poss. absolute talem ad coniungendum eas in eadem parte mat.

647. Inde etiam constat non produci duplicem, sed unicum pro ignis v. g. in eadem mat. parte a duobus agentibus, quae aplicentur eidem, quamvis eorum quodlibet absque alio aplicatum posset se solo talem pro producere. Et hinc patet quo sensu verum sit, quod causa necessaria aplicata producat, quantum potest; producit nimirum quantum potest producere tunc, non verum quantum potest ipsa producere praecise 2m se, nec quantum potest producere in alia circumstantia.

648. Itaque quamvis ignis possit 2m se producere alium ignem tamquam causa adequata ipsius, in consortio tamen cum altero igne non potest producere alium tamquam causa adequata, sed tantum ut causa inadequata, ut placet omnibus. Et quamvis dicatur, quod producit ut causa adequata etiam in consortio cum alio igne, non tamen

dicitur communis, quod producit alterum ignem diversum ab igne producto per ignem simul producentem. Unde non producitur a quolibet illo igne diversa forma ignis, sed eadem ab unoquoque.

Subsectio 2a

Duæ, vel plures formæ totales simul possunt supernaturaliter conjungi in eadem materiæ parte.

(42.) Antequam conclusionem probem, premitto potentiam dividi in naturalem, et obedientialem. Naturalis est, quæ potest reduci ad actum sine miraculo et non interveniente juvamine, seu elevatione superioris agentis. Obedientialis est, quæ non potest reduci ad actum sine miraculo, et non interveniente juvamine, seu elevatione superioris agentis. Hæc potentia obedientialis dicitur a D. Thoma in 4.o dist. 6.a quæst. 2.a art. 3.o ad 4.m obedientiæ potentia. Hæc vox potentia obedientialis

// attribuitur rebus inanimis per metaphoram, quatenus ad nutum divinæ voluntatis vel recipiunt, vel abeunt, quod Deus vult.

(43.) Elevatio, quia indiget potentia obedientialis, et quia non indiget naturalis est auxilium agentis superioris, quo res exequitur munus ab ipsa inexequibile.

decurso sibi debitum non miraculoso. Elebatio potest includere multiplicem respectum: ad id quod elebatur, a quo elebatur, ad quod elebatur, et quo elebatur. Id, quod elebatur elebationi supponitur, et hoc ex se vel aliunde habet aliquid quod supponitur elebationi: Unde non dicitur proprie creaturam elebari ad existentiam, cum creatur, quia creatio nullum esse supponit.

661. Id, a quo elebatur est aliquod agens superius operans superiori virtute, si loquamur de effectiva, aut physica elebatione. Interdum elebatio est ad operandum aliquid supra vires rei, quae elebatur. Sic potentiae animae nostrae elebantur ad actus supernaturales eliciendos per virtutem intrinsecam ipsis supernaturaliter addictam, quae suplet virtutem, quae deerat, et haec virtus est id quo elebantur intrinsece. Hinc fit 1.° divisionem potentiae in naturalem, et obedientialem esse divisionem per extrinseca cognotata: nam eadem entitas, quae est potentia naturalis per ordinem ad actum naturalem assequibilem, potest esse potentia obediencialis per ordinem ad actum ipsi solum supernaturaliter possibilem.

662. Sic idem intellectus est potentia naturalis per ordinem ad actum cognitionis naturalis, et potentia obediencialis per ordinem ad actum fidei supernaturalis. Fit 2.° entitatem, quae habet potentiam obediencialem debere prehabere aliquam virtutem incoatam et imperfectam, quia si nullam haberet virtutem erit essentialiter impotens ad actum, atque adeo

in elebabilis. Fit 3.º hanc virtutem incompletam et imperfectam posse elebabilis denominari actualiter elebatam, et obedientialiter per principium, aut agens superius, quod est Deus, qui sua voluntate et speciali auxilio potest coniungi tali rei ad utendum illa. Ratio est: quia tale principium supplet, quod deerat naturae ad virtutem adequatam et perfectam, et per se requisitam ad actum, et sic natura probehitur ad actionem ultam, scilicet, supernaturalem, in quo est actus.

653\. Potentia obedientialis dividitur 1.º in obedientialem quoad substantiam, et quoad modum. 1.ª est, quae elebatur ad actum quoad substantiam et entitatem supernaturalem: sic intellectus elebabilis est ad actum fidei theologicae. 2.ª quae elebatur ad actum solum supernaturalem quoad modum: sic agens naturale elebabile est ad producendum ... in passo indispositio potentia obedientialis quoad modum. Dividitur 2.º in activam et passivam. activa est, quae elebatur ad producendum actum supernaturalem. passiva est, quae elebatur ad recipiendum, et habendum actum supernaturalem. Nota;

654\. ... D. Thomas appellat passibilem quamlibet potentiam elebatam, sive ad agendum sive, ad recipiendum quia elebata ut talis praesefert aliquam passionem quatenus dicitur elebata ab agente superiori. Sed haec

patio ē Grammaticalis, et impp̄ria, n̄ pp̄ria et Philosophica, quatenus scilicet poa passiva acipit͡ pro poa receptiva.
Poẽ obedienciale activẽ et passivẽ potest addi poa obedienciales formalis quẽ ē. ad informandũ, qualis ē poa obedienciabilis, quẽ habet eadẽ fa. ad informandũ simul duas maas n̄ continuas.

635 His prelibatis:
Conclusio quẽ titulus prefefert ē ferre omniũ nostrarũ cũ Exim. Doct. dispe. 5. metaphicẽ sect. 10. et pluriũ scotistarũ, quos inter Pontius dispe. 32 que. 3a et Mastrius dispe. 5. que. 1a citans pro se Scotũ in 4m dispe. 10. que. 2a sententia oposita communis ē thomistarũ, quibus adherent plures scotistẽ, et ex nostris P. Vasq. in 3m pte dispe. 2a cape. 4. Breviter probatur.
Conclusio ex eo, q. nulla obstendatur implicao in resurrecone cõplicis fẽ totalis in eadẽ maa. õ. anẽ firmũ stabit donec obstendatur implicao.

636 Arguer 1o ex D. Thoma 1a pte que. 76 arto 3o et 4o et alibi, qui aserit impossibile ẽe coniunctio nẽ cõplicis fẽ in eadẽ maa. Et lib. 11 Metaphicẽ, lect. 12. raoẽ suẽ acertionis exhibet in quiens unẽ fẽ totalẽ habere ecentialiẽ sibi anexã privaone alterius in eadẽ maa. Respondeo

D. Thomæ non fuisse absolute locutum de conjunctio-
ne complicium partium totaliter atenta in superiori aliqua potentia
ut vel Thomistæ plures fatentur, quos inter
Joannes à Sancto Thoma quæstione 10. de causa.
// articulo 5. dicit, D. Thomas raro vel nunquam
// quæ hujusmodi questiones de potentia absoluta
// disputat: unde loca, quæ aferantur, procedunt
// 2um ordinem naturæ.
655. Ad rationem desumptam ex
D. Thoma dico, partes substantiales habere ante
omnem privationem, sive exclusionem alterius
partis causam constituendi eandem speciem, ita ut
eadem speciem entis physice compleri, et compositum
non possint constitui per diversas partes totales.
Ratio hujus est: quia ex illa habitudine partes non sub
ordinatis quælibet ecentialiter petit se sola
constituere suæ determinatæ speciei, excluditque
ecentialiter alteram à constitutione ejusdem spe
ciei: aliàs non esset pars adequata et per se ul
timis complectiva totius in suâ determinata
specie.
656. Instabis 1º. si in eadem materia recipe//
rentur anima rationalis et Equina, idem esset homo
et Equus: quia duæ illæ partes constituerent unam
candemque speciem. Probatur antecedens: homo ille et ille Equus
haberent eandem materiam: quia essent idem. Confirmatur
ex Philosopho 5º Metaphysicæ capite 6. dicente
// ea esse unum numero quorum materia est una.
// Respondeo: si in eadem materia reciperet ad rationalem

// et Equinę, una eet maa dpositi humani
// et Equini: q̄ unumq. illud dposity eet
// uny numero.
//659. Ad instantię ngo ans. ad probaonę dpso anti, ngo csq. In illo casu licet daret hoc et Equus n̄ tamę daretur hoc Equus, sive eē idę hoc et Equus; nā neq. hoc eet Equus, nec Equus eet hoc; cum in sola maā duenirent, differreq. informa specifica; et sicut ignis factus ex ligno ē dposity diversy á ligno, q.d prefecit licet ignis ht eadę numero maā, quę prefecit ligno; ita licet dposity humanę hauat eamdę maq ac dposity Equinę exunc nihilominus diversa dposita: itaq. soly very erit in illo casu, q. subty ag rasnalis, et subty ag Equinę sunt idę.
//660. Et quamvis ppnes istę alby ē dulce
// dulce ē alby, sint veræ, qm subty idę haueat simul albedinę, et dulcedinę; ideo hoc ē, q.a n̄ affirmat identitas unius fę hauitę cy alia fa hauita; sed tanty aseritur, id, q.d hauet albedinę eē idę cy eo, q.d dulcedinę hauet, et vice versa: alty ē sensus
// ppnis hujus hoc ē Equus; in hac enī pdat. de hoc tota eēntia Equi. Hęc diversitas predicaonę ē receptissima doctrina fundata in diversis modis explicandi

oposita substantialia et accidentalia, dicta quidditatiba et denominatiba.

661. Cum his bene coheret, q. si tri significanter diversas naturas accipiantur per modum dicti denominatibi referantisque ad suppositum in recto explicatum, et naturam in obliquo, tunc bene sunt propositiones in quibus ad invicem affirmantur tales termini, quamvis naturas per diversos significatos non identificent. Praeterea vere sunt propositiones istae, homo est Deus, Deus est homo: termini enim homo Deus in eis accipiuntur suppositaliter et personaliter, quatenus naturas in recto non identificent, sed ipsum suppositum, et personam.

662. Sicque exponuntur eae propositiones: personalitas terminans naturam humanam, et personalitas terminans naturam divinam, et est diversorum significatorum, quod ipsum sit suppositum naturae humanae et naturae equinae convenientium in eadem natura informata simul per rationale ac, et per equinum; et q. si termini equus homo accipiantur suppositaliter, tunc etiam bene diceretur in predicta assertione homo est equus, et equus est homo. At homo equus in assertione ista non est exemplum rerum impossibilium.

663. Ad oppositum dico: Phy ibi non loqui de natura l.a nec de diff.a individuali, ut bene notat Mastrius cum Scoto.

uel exponere potest Phi textus cum Pe

Fonseca vic: quorum maa una, ea aut specie, aut numero, aut genere dicunt eadem: in casu receptionis ac rationalis et Equinus in eadem maa Dpositae his resultantia eadem sunt genere phico, scilicet maa 1.a

664\. Instas 2.o quambis caput, collum, et pectus non uniant immediate, sed tantum mediate constituunt unum per se: similiter licet unio hypostatica terminatur tantum mediate ad nag. diuinam prout virtualiter distinctam a personalitate, nihilominus ex naa humana et diuina resultat unum per se scilicet Christus Dnus: ergo licet aa rationalis, et Equina non uniantur immediate, sed tantum mediate per communicationem cum eadem maa resultabit unum per se compositum. Sed hoc erit Equus hao: ergo. Dsuat. 1.o illud est absolute unum, quod est indiuisum in plura: sed dictae sunt unitae eidem maae constituunt unum absolute tale. Dsuat. 2.o forma, quae intrinsece reperitur in Dposito, illud constituit, sed aa Equina intrinsece reperitur in Dposito humano, cum sit intrinsece in maa Dpositi humani: ergo.

665\. Ideo ans instamus, et nego cons. Ratio est: partes corporis humani unum se subordinantur ad constituendum unum integrale, ad quod non requiritur unio

immediata cujuslibet ptis cum qualibet; nam vero rationalis, et equina nec subordinantur ad constituendum unum integrale, nec se habent ut actus, et pota, atque adeo nec constituunt unum per se integrale, nec essentiale. Quod vero ex natura humana, et divina resultet unum per se subsistens, provenit ex eo, quod natura humana unitur naturae divinae unione suppositi, ad quod non requiritur unio hipostatica immediata in natura divina, sed sufficit unio immediata cum personalitate Verbi: at vero ad unum per se essentiale, sive naturale essentialiter, requiritur unio immediata ptium, et harum subordinatio in ratione actus, et potentiae sive subii, et formae; atque adeo ex duabus animabus unitis eidem materiae nequit resultare unum per se essentiale.

666. Ad 1.^m confirmationem distinguo anima: illud est absolute unum unitate transcendentali communi uni per se, et per accidens, quod est indivisum in plura, concedo: unitate propria unius per se, nego anim, et consequentiam, conjunctum illud ex duabus animabus esset unum cum unitate communi enti, per se, et per accidens et hoc est, quod sit unum unitate transcendentali; non vero esse unum unitate propria entis per se quia ad hanc unitatem requiritur, quod duae illae formae unirentur juxta ipsarum naturam; et oppositum in casu talis conjunctionis eveniret.

667. Ad 2.^m distinguo minorem: formae, quod intrinsece per identitatem inadequatam reperiuntur,

in composito, illud constituit; ideo: forma, quae indirecte per unionem reperitur, non constituit. Ita rationalis indirecte per identitatem reperitur in composito humano, et ideo hoc constituit. Quantitas reperitur per unionem in quolibet composito materiali, et reperitur contra Equinas in composito humano; et tamen Equina non constitueret compositum humanum, sicut nec quantitas constituit compositum substantiale materiale.

668. Arguitur 2º contra Propositionem: Primo: Omnis potentia receptiva formae substantialis ponitur in materia ex exigentia ad formam, ut complementum sui; sed posita una forma in materia, ita expletur ejus indigentia, ut non indigeat alia simul: ergo etiam ita expletur ejus potentia, ut non possit recipere aliam simul; ergo sicut nec Deus potest facere, quod posita una forma, materia indigeat alia simul ad suum complementum, ita nec, quod nec recipiat aliam simul. Confirmatur: Si implicat, quod forma recipi in materia, quae non in potentia ad illam; sed materia cum una forma non est in potentia ad aliam: ergo implicat, quod in materia informata per unam formam alia recipiatur. Probatur minor: materia cum una forma est in actu; sed nequit esse simul in actu, et potentia: ergo.

669. Confirmatur 2º: materia completa per unam formam non habet comparationem ad aliam formam, sicut Angelus suis actu entitatibus completus non habet ad formam substantialem: ergo materia completa per unam formam substantialem nullo modo est in potentia ad aliam. Confirmatur

3°: maa informata p.^x ung fg vel ē Dplebilis ulterius, vel n̄? Si 1.^m q maa cu una fa adhuc ē in Dpleta. Si 2.^m q n̄ posset p.^x alig fg simul informari. 164

670. Ad argum distinguo m.: D fa naalis receptiba fg, substaalis ponit in maa ex indigentia ad fg ut Dplementu sui; Ddo: poa obedientialis; nego m. Sensus solutionis ē: poa obedientialis maę extendit ad ea, quę possunt sine implicaone evenire; poa vero naalis, sive poa indigentię, solu extendit ad ea, quę possunt naaliu evenire: Unde ad plura sē extendit poa obedientialis, quā naalis. Deinde Dcesā m., distinguo cōsēns: q ita etiā explet ejus poā p. ung fg ut n̄ possit p.^x pog naals recipere alig simul; Ddo: p.^x pog obedientiales; nego cōad.

671. Ad Dlraone, Dcesa m., distinguo m.: maa cu una fa n̄ ē in poā naali ad alig; Ddo: n̄ ē in poa obedientiali; nego m. Maa cu ung fg havet, havet etiā expleta ejus pog naals receptiba, atq. adeo naaliu n̄ potest alig recipere; at ipsa maa 2.^m sē etiā in Dcertio alterius fg alig potest supernaaliu recipere; potest enī Deus pog maę elevare ad recipiendu Dpliru fg totals. Ad probaone m., Dcesa m., distinguo m.: nequit maa simul ēē in actu, et poa, prout in tali actu; Ddo: nequit ēē simul in actu, et 2.^m sē in poa; subdistinguo: et 2.^m sē

in poa ad actu, quē havet; ddo: ad actu, quē
n̄ havet; ngo m. Quando maa havet unā
fā n̄ ē in poa ad actu sive fā, quē havet;
ē tamē in poa obedienciali ad fā, quē n̄ havet.

672. Ad 2ū

ngo m. Angelus ita ē ɔpletus pᵃ suū actū
entitatibꝫ, ut istū n̄ posit amitere, et alis ɔplexi.
Maa aliᵉ se havet respectu actus, qui ē fā
substaalis. Deindē Angelus n̄ ē poa receptiva
fē substaalis ut ē maa determinabilis, quâd unā
fā substaalē ad ɔpositū hujus lineē pᵃ aliē
que ad ɔpositū lineē alterius. Et ex hac de
terminabilitate, ob quē potest naaliᵉ in diversas
lineas trahi subservire colligimus, qᵈ nulla
data implicaône, potest simul trahi supᵃ
naaliᵉ utēq̄ una fā substaali ɔstituat
ɔpositū lineē hujus sive speciei; et cū alia
simul havita ɔpositū speciei alterius ɔsti
tuat.

673. Ad 3ᵘᵐ 1ᵃ disjunctā pᵃ, distingᵒ ē ɔple
bilis ulterius naaliᵉ; ngo: supᵃ naaliᵉ; ɔdo:
n̄ pᵃ ɔcursū naalē, sed pᵃ miraculosū virtu
tis actibꝫ inducentis simultaneitatē illarū
fārū. potest recipi in maa alia fā totali
simul cū prehavita; qᵃ 1ᵃ maa hoc modo
ē iterū ɔplebilis pᵃ aliē; quēbis, havita una
fā totali, n̄ sit maa ulterius naaliᵉ ɔple
bilis.

674. Instabis maa semel ɔpleta n̄ ē

iteru̅ ꝯplebilis, nisi amitat ꝯplementu̅. sed p.ª ung. frq. substaale totale maa ē semel ꝯpleta: ꝯ. P.rh. maa ꝯpleta semel ñ potest magis tunc ꝯpleri; sicut vas semel aqua plenu̅ ñ potest magis ꝯpleri tunc: ꝯ. dago m.J: cujus probaonē disting.º maa semel ꝯpleta ñ potest magis, neq. pluries tunc ꝯpleri; ngo: ñ potest magis, sed tamē pluries tunc ꝯpleri; ꝯdo: maa haueus duas fras totales ñ haueret majus sui ꝯpletu̅ ac haueus unā; sed haueret ꝯplex ꝯplementu̅ quodlibet sufficientē adequatu̅: Vnde ñ majus, sed plura ꝯplementa haueret.

675. Et ideo ñ eet magis ꝯpleta, sed ꝯpleta pluries. Sic effectus terminans simul duas productiones adequatas ñ eet magis productus, sed pluries. Sic locus semel occupatus ꝯplici corpore quodlibet adequato sibi, ñ eet magis, sed pluries occupatus. Et ita Vas plenu̅ aqua ñ magis sed pluries ꝯpletu̅ eet, si miraculosé in ipsu̅ iniudar. parva aque portio priori rerenta.

676. Arguit 3.º ex aliquib. Scotistis: omne dependens, nequidē diuinitus potest dependere, nisi ab uno, qd totalr et adequaté ꝯminet ejus dep., siue dependentia ecentialē; sed maa 1.ª quantu̅ ad informari dependet ecentialr afra, et quelibet fra totalis totalr et adequaté ꝯminat

ejus dependentiæ: ergo materia nec divinitas potest informari nisi ab una forma totali. Dispar: ideo una natura nequit personari simul tribus personalitatibus, quod omne dependens essentialiter ab uno tantum termino totali, et adequatè terminante dependere potest: ergo ob eadem rationem eadem materia nec divinitas potest informari à pluribus formis totalibus.

677. Arguitur et Disparas supponunt, eundem numero effectum non posse in actu 2º dependere à duplici causa totali, quod esse falsum alibi statuetur. — Et licet verum esset non multum faverem Scotistis. Ratio est, quia in nostris, et Scotistarum principijs nec natura habet suum esse à subsistentia, nec materia à forma; neque nec materia dependet à priori — nec à subsistentia nec materia à forma solum — solum enim habet natura à subsistentia per illam terminari, et materia informari ab illa — (ab illa — —). Unde, cum nec natura per unam subsistentiam habeat omnem terminationem, cujus est obedientialiter capax, nec materia per unam formam habeat omnem informationem, cujus est obedientialiter capax, indè est, quod licet idem effectus non possit dependere simul à duplici causa totali, potest tamen eadem natura terminari per plures subsistencias, et eadem materia informari per plures formas.

678. Ex eo autem quod materia causa in informari dependent essentialiter a forma ad.

solum infert, unicum informari nequ. n. posse ēē à duplici
forma totali; n. vero infert, animam n. posse habere, nisi
unicum informari, sive n. posse informari simul
p.a plures formas totales: nequ intuitio conad cognoscere
dependet essentialiter à cognione, et tamen potest ha
bere simul plures cognitiones. Hinc omissis
premissis, potest distingui csens: quemadmodum nec di
uinitus potest informari, nisi ab una forma to
tali, si informari sit unicum; dato: si sit
multiplex nego cons.

679. Aliter respondeo, distingo.
mis. omne dependens, nec quidem diuinitus, po
test dependere nisi ab uno, q.d adequate et totaliter
terminat; si illud unum totaliter, et adequate totalitate
extensiva et adequatione exclusiva terminet ejus
pog et dependentiam; dato: si illud unum totaliter
et adequate totalitate tantum intensiva, et ade
quatione tantum sufficienti terminet ejus pog; nego
min. et distincta 1a pre min distingo 2.m quelibet
forma totalis totaliter et adequate terminat animam pog
sive dependentiam totalitate intensiva; et ade
quatione sufficientiam; dato: totalitate extensiva
et adequatione exclusionis, nego, et etiam probatio
nem adjiciendam cum coenti.

680. Dico, q.d totaliter extensive
et adequate exclusione terminatum ē, nec diuini
tus ulterius terminabile ē; alioquin transiliret
omnem suam sphaeram, et preter omnem complementum
pog daret complementum pog, q.d repugnat. At

uero id, q.d totalis intensivè et adequatè suffi
ciens terminatus est, potest dicitur ulterius
terminari: sic terminat pro, seu dependentia
mag. p.x ung. s.is totalis, atq.e adeò potest p.x
alis simul terminari. Doctrina similis Autho
res arguti dabunt loquentes de dependentia
loci quantis ad occupari à corpore totalis et
adequatè terminante eis dependentis, quis hoc
ipso excludat, q.d supernaturalis, duplex corpus,
quodlibet totale, et adequatum respectu loci occu
pandi, terminet simul loci dependentis quantis
ad occupari.

661. Ad objectionis resp.o cum Communi Tho
mistarum et nostratum sequentes Authores
et Doct.s Angelicus et Eximius eandem nat.
creatam posse personari simul tribus divi
nis personalitatibus; q.d si Scotistæ nunc
velint in nos detorquere argumentum, q.o utit.
Doct.r Subtilis ad probandum eis nat. Creatam
non posse personari simul tribus Divinis
personis extra rationes Philosophicas expilerent, et non
intra Philosophiam continemur; insuper potest re
torqueri in hos Scotistas ex doctrina Scoti,
juxta quam eadem subsistentia creata, aut
certè divina posse sine implicatione terminare
simul plures naturas Creatas; sed subsis
tentia dependet essentialiter, q.d ad terminare
ad nat., q.o licet materia dependeat essentialiter
à forma, q.d ad informari potest informari

simul per plures formas totales.

682 Arguitur 3.º: si materia informata una forma totali posset supernaturaliter recipere simul aliam, hoc ita esset quia Deus suppleret potentiam receptivam, quae deficit materiae; hoc fieri nequit: ergo. Probatur minor: vel Deus suppleret illam potentiam per se ipsum, vel per aliud principium receptivum distinctum a materia; sed primum nequit esse, ut patet; nec secundum, quia tunc principium reciperet secundam formam, et sic neutrumque materia reciperet duas formas: ergo. Confirmatur: quod materia non possit naturaliter recipere simul duas formas provenit ex eo, quod non habeat naturaliter potentiam ad illas simul recipiendas: ergo nec supernaturaliter potest illas simul recipere. Probatur consequentia: potentia materiae est entitas materiae: ergo idem est augere potentiam materiae ac augere ipsius entitatem; sed entitas materiae nec supernaturaliter potest augeri: ergo nec potentia materiae.

683 Ad argumentum distinguo maiorem: si materia informata etc. hoc ita esset quia Deus suppleret in genere activo potentiam receptivam, quae deficit materiae, nego; quia Deus suppleret in genere passivo, nego maiorem; et in hoc sensu omitto minorem, et illam nego in primo simul cum consequentia. Ad probationem minoris dico, Deum per se ipsum supplere in genere activo potentiam receptivam, quae deficit materiae, in quo nullum est absurdum. Ratio solutionis est, quia potentia, quae deficit materiae, non est potentia exercenda in genere passivo; nam ad hoc sufficit entitas materiae; sed est potentia, quae debet exerceri in genere activo per inductionem

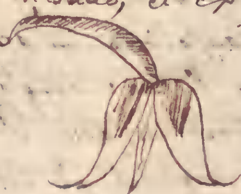
pte advenientis in mat. dura. exigentiæ ipsius. Ita Deus supplere potentiæ receptivæ mat. n. dedecet, et hoc sufficit ut mat. simul recipiat duas formas, quas sine tali concursu activo sup.^a naali nequit recipere.

681. Hinc fit, q.^d et si Deus suppleat pot.^m naalis receptivæ, quæ deficit mat., n. ideo dat mat. pot. naalem receptivam plurium simul formarum, q.^d implicat; nec ideo Deus p.^a se, aut p.^r principium aliq.^d distinctum a mat.^a, hanc adjuvat, ut recipiat simul plures formas; entitas enim mat. sufficit ad plures formas simul recipiendas. Ubi infert ex eo, q.^d Deus suppleat pot. illam, q.^d Deus ut author sup.^r naalis activæ concurrens inducet in mat. formas illas, quas nequeunt inducere agentia naalia, et quas vi illorum mat. nequit habere. Unde ad inductionem complicis pte in mat. sufficit sup.^r naalitas ex pte agentis, et ex pte mat. pot. obedientialis. Lucis hæc uberiorem accipiet ex dicendis infra.

685. Ad confirmationem disting.^o ant.: q.^d mat. n. possit recipere simul naalem duas formas proveniret ex eo, q.^d n. habeat naalem pot. naalem ad illas simul recipiendas, conc.: q.^d n. habeat naalem pot. obedientialem, neg. ant. et conseq. Ut mat. possit naalem recipere simul duas formas sufficit,

q.d n haveat naaliy poq naalq ad illas simul recipiendas; Ut auq nec sup.x naaliy poset illas simul recipere, opus erat, q.d n haveret naaliy entitatibe poq obediencialq, quq maa havet; q.a quelibet Creatura, saltq obediencialiy e potens ad id, q.d sibi n repugnat, uti n repugnat simultanea receptio Qplicis pq in eadq maa.

686. In reqrq probaonq caq Ddo quiq aliq.d Dra noq inferat; q.a ut maa posit sup.x naaliy recipere simul plures fras, nec requirit in maa poa naaliy receptiba illarq simul nec requirit aumentq poq identificatq cq maa; nec requirit pocitio noba in maa alicujus poq Obediencialis, antea n identificate cq maa; q.a ad id sufficit poa obediencialis maq. Addo, q.d et si requirat ad efectq aliquq ponendq aumentq virtutis in illa entitate, quq n solq naaliy, sed etiq ecentialiy, et metaphice est impotens ad efectq illq, id tamq n requirit, q.d entitas e solq naaliy impotens, id e, n potens viribus naq atentis, et ordine hujus providentiq. Sic ad sitocaonq ejusdq corporis n requirit virtus aliq.a sup.x addita corpori, sed sufficit ex pte corporis poa Obediencialis, et ex pte agentis sup.x naalitas.

Subsectio 3.ª

Potissima Thomistarum argumenta.

687 1.º arguit pro Thomistis Palancus: posita caa, ejusque causalitate in actu 2.º implicat n̄ poni ipsius effectum; sed fma ut informans ē caa, et causalitas in actu 2.º exclusiva alterius fmæ: ḡ posita fma ut informante, implicat n̄ poni exclusionem alterius fmæ. Pº mj: fma n̄ causat expulsionem alterius fmæ in genere causæ efficientis, sed in genere causæ fmalis intrincé; sed causalitas caæ fmalis intrincé ē informatio: ḡ. Dessa. ondi nḡo mj: q.ª si fma ut informans eēt caa et causalitas in actu 2.º exclusiva alterius fmæ, omninó repugnaret dari fmā informantem maā, et aliā fmā n̄ expelli á maa; sed hoc n̄ repugnat; nā in 1.ª Mundi conditione data fuit fma ut informans, quin expulsa fuerit alia fma: ḡ.

688. Sed dices: n̄ præstitisse aliā fmā, atq.ᵉ adeo n̄ ē subsequuta illius expulsio. Optimé; Dna et infrao: ḡ informatio unius fmæ n̄ ē causalitas in actu 2.º expulsiva alterius. Pº cōa: implicat casus in q.º detur causalitas in actu 2.º quin detur effectus; sed n̄ implicat, q.ᵈ detur informaōo

unius formae, quin detur expultio alterius, Unde cumque hoc proveniat: ergo informatio unius formae non est causalitas in actu 2.º exclusiva alterius. 169.

683. Ad probationem in oppositum nego consequentiam ad 1.am partem et illam nego consequentiam ad 2.am; quia id solum causat forma in genere causae formalis intrinsece quod est effectus formalis primus formae; sed solum oppositum, non vero expultio alterius formae est effectus formalis primus formae: ergo solum oppositum causat forma in genere causae formalis intrinsece. Declaratur hoc contra adversarios forma non causat in genere causae formalis intrinsece, nisi id quod constituit per se formam; nam de ratione causae intrinsecae est constituere effectum intrinsece causatum; sed forma adveniens non constituit expultionem formae praecedentis: ergo forma adveniens non causat in genere causae formalis intrinsece expultionem formae praecedentis.

690. Igitur forma ut informans est causa, et causalitas intrinseca oppositi, quod est effectus formalis primus formae: expultio autem alterius formae, vi hec praecedat in materia est effectus formalis 2.us: formalis, inquam, non quia constituitur per formam, sed quia causatur a forma in genere causae moralis, quatenus forma adveniens ob naturalem incompossibilitatem cum forma praecedente movet Deum auctorem naturae, ut vicerit a conservatione formae praecedentis.

691. Haec cessatio, sive subtractio divini concursus, sive actionis conservativae formae praecedentis potest dici causalitas in

// actu 2.º expulsiva pte precedentis. Caeterum Deus potest 2.º arguere exigentiae pte de nuó advenientis, et ex se mouentis Dei, ut seruet á conservatione pte precedentis, atq. adeó ad presentiam pte advenientis Deus potest conservare precedentem, et si enim Deus ñ possit impedire efectum fmalem huius nominis dispositum, posita mea adetsiq unitiis, potest tamen impedire efectum 2um pte, q.ª exigentia ad efectum 2um ê tantum phisica, et diuinitus vincibilis.

692. Opar solutio: licet Deus ñ posit impedire efectum fmalem huius quantitatis communicatae subiecto capaci, potest tamen impedire efectum 2um, silicet extentionem pties coad locum. ergo et si Deus ñ posit impedire efectum fmalem huius pte communicate subiecto capaci, potest tamen impedire efectum 2um, silicet exclusionem pte contrariae precedentis. negat contra Palancum dicentem Deum posse impedire efectum 2um quantitatis, q.ª iste efectus ê positibus et provenit á quantitate, medio influxu positibo Dei, at ñ potest impedire efectum 2um pte, q.ª iste efectus ê negatibus, et ñ provenit á fra medio influxu positibo Dei, sed Deus iserat á conservatione pte, ex eo, q.d fra ecentialiter exigat expulsionem pte precedentis

693. In his nulla ratio exhibetur à Palanco quae probet, formam essentialiter exigere expulsionem formae praecedentis nec exhibetur ratio, quae probet, magis talem exigentiam formae ad expulsionem alterius, quam exigentia quantitatis ad extensionem partium contra locum. Rursus: sicut expulsio formae ab eadem materia est effectus formalis negativus, qui non provenit a forma B, mediante influxu positivo Dei; ita expulsio quantitatis A. ab eodem loco est effectus formalis negativus, qui non provenit à quantitate B. medio influxu positivo Dei; sed Deus potest impedire hunc effectum formalem negativum quantitatis: ergo etiam poterit impedire effectum formalem negativum formae.

694. Replicabis: ideo Deus non potest impedire effectum formalem formae, hac posita in subiecto capaci, quia hunc effectum non potest supplere sine forma; sed nec potest supplere effectum formalem formae sine forma: ergo posita forma non potest impedire effectum formalem. Nego minorem. Ratio, ob quam illud non potest Deus, est, quia implicat, quod ponantur omnia constitutiva effectus formalis, et quod hic non ponatur aut impediatur. Rursus: omissa minori nego consequentiam; nam effectus formalis formae ignis v.g. est expulsio formae ligni v.g.; sed Deus potest per suum liberum expellere à materia formam ligni per necessarium concursum, etsi non existat forma exigens illam expulsionem: ergo potest Deus supplere effectum formalem formae sine forma.

695. Arguit 6.° de Ceptu fz substaalis ē dare ēē simpliciṫ, et 8m: ꝫ & Ceptu fz substaalis ē n̄ supere in maa alig fzg substaalē, et n̄ Ccurrere cū alia, quē etiā det ēē simpliciṫ, et V.m P.° coa: q.a si fza una substaalis aliq presupponat in maa, V.a dabit ēē simpliciṫ et V.m et adveniens dabit ēē 2.m et acidentale, atq.e adeo substaalis n̄ exit. Cpat: quęlibet fza substaalis ē actus P.s sed implicat duo ēē P.i in maa, sicut implicant duo puncta, a quib.s linea incipiat: ꝫ.

696. Resp.° omisso anti, ng.do coq: ng, q.d fza ignis det ēē simpliciṫ et V.m ignis, n̄ ē q.d det ēē unicū, et solitariū ignis sed ē, q.d det ēē Cpletū ignis, iū q.s stat, q.d fza aquē v.g. det ēē simpliciṫ, et Cpletū Aquē. Nec obest, q.d unumq.e ēē sit V.m q.a hoc n̄ ē, q.d ēē ignis n̄ supponat, aut simul n̄ Ccurrat cū alio, sed ē, q.d ēē ignis sit principiū adequatū operaonū, et acidentiū propiorū ignis n̄ radicatū in alio, et ēē V.m aquē ē, q.d sit principiū adequatū operaonū, et acidentiū ppriorū aquē in alio n̄ radicatū;

697. Sed ēē principiū, operaonū, et acidentiū aquē n̄ tollit ecentialiṫ, q.d det principiū adequatū operaonū, et acidentiū ignis, nec principiū adequatū operaonū Aquē radicat in principio adequato

operaōnj ignis, aut ē Dīra: oẑ. Hinc nulla ē probaō coq; q.a ex suppositione fg ignis in maa fra substaalis Aquæ n̄ daret ēē Dm̄, sive accidentale ng fra aquæ n̄ radicaret in fra ignis, aut in Dpos ito igneo, nec ē Dīra, atq. adeo utraq.e fra daret ēē simpliciṫ et 1.m

698. Ad solutionē Dsraonis notandȳ ē, fg substaalē dici actū 1.m n̄ q.a debeat ēē actus prior ~~certis~~ certis his actibus maē; ng pro priori ad fg in maa actus metaphicus juxta plures ex Adversa rijs nec q.a debeat ecentialiṫ n̄ præsupponere aliq fg substaalē; ng sicut calor, et si supponat fg substaalē, quæ ē actus 1.s, et aliq fg acci dentalē, quæ ē actus 2.us n̄ idea dicitur actus 3.us, ita et si fra substaalis supponat in maa aliq fg substaalē n̄ ideo erit actus 2.s sed 1.s

699. Raō ē, ng sicut fra accidentalis n̄ dicitur actus 2.us respectu alterius fg accidentalis, sed tū fg substaalis, hanc, n̄ vero illā supponit ut radicē sui; ita fra substaalis dicitur actus 1.s respectu fg acidentalis, n̄ vero aū alterius fg substaalis, q.a respectu illius n̄ vero tū hujus ē actus 1.s et radix. Hinc actus 1.s potest positivē 1.s et ngativē 1.s actus posi tivē 1.s ē actus habens aliq actū posterve, tū cujus erit 1.s et radix; sic fra substaa lis ē actus 1.s et radix suorū accidentium:

actus negatiuè 1.ᵘˢ ē actus excludens aliū, qui sit 1.ᵘˢ ānū sui: sic forma substantialis dicit actus 1.ᵘˢ q.ᵃ n. supponit aliū ut radicē sui.

700. Nunc Objectamus in sensu explicato, distinguimus: sed implicant duo actus 1.ⁱ qui sint ad inuicē positiuè 1.ⁱ Ddo: qui sit ad inuicē negatiuè 1.ⁱ, et positiuè 1.ⁱ ānū aliorū: ngo mm. Implicat duas formas substantiales ēē ad inuicē actus positiuè 1.ᵒˢ, q.ᵃ sic quęlibet eēt radix alterius, et actus supponens aliū 1.ᵐ et radicē sui; at n. implicat duas formas ēē ad inuicē actus negatiuè 1.ᵒˢ, et positiuè primos ānū aliorū; n. enī implicat, q.ᵈ neutra ex illis formis aliā suppo nat ut radicē sui, et quęlibet sit radix reliquarū formarū, et accidentiū.

701. Explicatur solu tio ipso Objectionis exemplo: potest Deus in initio lineę colocare dua puncta quantitatis penetrata; et simul ocupantia idē punctū spatij: tunc utrumq. punctū ex Cqua eēt primū punctū lineę; si quidē neutrū ex illis supponeret aliud ante, et quodlibet haberet cętera puncta ab illis duobus distincta post se; q.ᵃ neutrū ex illis eēt post aliū, neutrū ex duobus illis eēt positiuè 1.ᵐ ānū alterius; quodlibet tamē eēt positiuè 1.ᵐ ānū aliorū, et negatiuè 1.ᵐ ānū alterius

cũ ipso penetrati; q.a neutrum supponeret aliud. Ita illæ duæ fæ totales nullo ante se fæam totalem haberent, et ideo utraq.e eet ad imbiez ac tuo rgatibe V.s xu alterius, et q.a utraq.e habere post se accidentia, quorũ eet radix, ideo utraq.e eet activè positibe V.s xu suos xũ accidentiũ.

7.o 2. Arguit tandẽ: in casu djunctionis duplicis fæ totalis pulularent inde absurda multa. V.m posent in eodẽ corpore djungi duæ aẽ rationales, et sic djunctarũ vel neutra eet libera, q.a altera altera impediret mutuò coad operandũ; vel si utraq.e libera eet, poset altera mereri Cœlũ, infernũ altera. Et in hoc casu, corp.s q.o iret? 2.m dari posint in uno corpore aã lupi, et aã Ovis. tunc lupina naali propensione vellet carnẽ pprię dilacerare, et devorare, ut potè carnẽ simul ovinã. tunc Ovina cupiens fugere lupũ naali velis inclinaone fugere appria corpore ut potè lupina.

7.o 3. 3.m ma poset ẽẽ simul in dplici specie subst.ali; penderetq.e simul aduabus fæis quũ eius indigeret. 4.m resultaret dpositũ speciẽ multiplex, et tamẽ num.o unum: specie multiplex propter fæas; unũ num.o propter maẽ candẽ. R.o ad argumentũ, ad V.m et 2.m dico, ea, et similia exẽpla ñ eẽ dmensuranda p.r regulas hujus providentię circa homẽs, neq.e p.r

regulas status naalis rerũ; sed juxta pro
uidentiã aliã Dei, et juxta ea, quæ in statu
rebus violento ñ implicat accidere. Sic
ɔmensurata carent absurdo.

704 Ad 3.m dico, etsi
hypotesi nrã ñ inferri, maã fore simul in
ɔplici specie maæ; sed in ɔplici specie ɔpo
siti substãalis diferente utraq.e proq̃ fr̃arr.
1.m eet absurdũ, 2.m minimé, sicut ñ ẽ absur
dũ, q.d eadẽ maa nunc sit in specie ɔpo
siti linei, postea in specie ɔpositi ignei. In
sup.a maa penderet simul ñ dependencia in
digentiæ ipsius maæ á 2.us fuis, sed depen
dencia actualis ɔplicis ɔplementi, q.d utrumq.
maa ñ exigeret simul habere.

705 Similiẽ
penderet locus á ɔplici corpore quolibet ade
quato xũ loci; penderet scilicet dependentia
actualis ɔplementi tã ab uno, quã ab altero,
ñ tamẽ exigeret utrumq.e ut ɔpletus eet. Ad
4.m respondeo, proq̃ fr̃ais totales specie di
uersais resultaret ɔplexũ in specie ɔpositũ,
quẽ obstaret maa eadẽ in utroq.e sicut ñ
obstat, ut lignũ et ignis habeant ɔiuersa
specificé ɔposita; q.d maa ignis sit eadẽ
num.o quæ fuerat in ligno.

706 Plura tandẽ
notabis. 1.m uirtus actiba absoluté impo
tens naalij ad entitatẽ aliquã producendã,

quatenus n̄ precontineat adequate perfec
tionē talis entitatis n̄ sit potens supra
naaliter nisi addita virtute activa p.ª quæ si
mul adequatam saltem p.fectio efectus produ
cendi. Virtus autem pasiva absolute im
potens naaliter ad recipiendum aliquam fm sit
supra naaliter potens, etiā n̄ addita virtute
pasiva: q.ª pasiva virtus n̄ deuet perfectio
nē sui precontinere, sicut activa perfectio
nē efectus.

707\. Sic aā nra n̄ sit absolute potens
ad producendum actus supra naaleis, nisi addi,,
ta virtute activa; et tamē quid addatur
ipsi virtus pasiva, taleis actus recipit,
et dona quoque supra naalia infusa. 2.m
Phy in 3.o Phisicorum docet, figurā ēē fm
quantitatis; et pari modo fig ēē fm ma
teriæ sensus: mat super haiere aliquā
fmā substaalem, sicut corpus quantum aliquā
super haiet figurā.

708\. Sed maa aliter se haiet
rũ 2plicis fmē totalis, ac corpus rũ 2plicis
figuræ totalis, planæ v.g. et rotundæ: nā pla
nicies in tali cōsistit extentione, dispo
sitione, et ptium modificaōne eius nō aōne quoque
dicat modificaonis diversæ, in q.o rotundi
tas cōsistit haiitæ ab eadē maa, seu
Corpore saltem n̄ bilocato. Canitis autem uni
us fmē totalis n̄ ita dicit nō aōne alterius,

hauirẽ sine negaõne hauendi alterq.

709. Dixi

// naliẽ ñ villocatã; q.a si Corpus villocet, forte potest in uno loco planũ ẽẽ, in alioq.e rotundũ. Certè Corpus Xpti Dni in Cœlo diuersũ q. hauet extentionẽ coad locũ, ac hauet in Eucharistia. 5.m si fra lapidis v.g. et aã djungant.r in eadẽ maa, lapis ñ denominabit.r animatus: q.a denominaõ ista ñ quadrat nisi in totũ ɔstans ex Corpore, et aa; aut in pte instrumentalẽ, cujus actus pprius ê aa. Nec ɔtra ẽ, q.d aa eet intrinca lapidi, ut poté unita ejus maẽ; eteniũ aã ñ haueret lapidẽ tamquã pte instrumentalẽ ad vitalẽ suã operaoẽ, nec lapis ɔstaret ex aã.

710. Raõ ẽ: q.a ɔpositũ ñ ɔstat nisi ex eis, quẽ intrinca p.a identitatẽ sunt ipsi ɔposito: anima autẽ ñ p.a identitatẽ, sed p.a unionẽ tantũ eet intrinca tunc casus ɔposito lapideo, seu lapidi. Sextũ: permittit sententia nña, q.d sint possibiles aliquẽ fẽ substaales etiã supernaaliter indjungibiles. 7.m D. Thomas lect.e 12. in 11.

// Metaphis. dixit: 2.m q. una fra hauet sibi

// intelleciũ priuaoẽ alterius fẽ, sit diuer

// sẽ fẽ sunt ɔtrariarũ differentiarũ prin

// cipia. Ita intelligendus ẽ: hauet autẽ sibi intelleciũ, quatenus ñ ê identicẽ alia fra

diversæ speciei: et ideo n̄ poterit una, eademq. forma eē principium differentiale hujus et alterius in specie oppositi; in quo nil contra compossi bilitate à nobis assertam.

711\. Nota: quod sicut mā dicitur 1m subm per excussionem subti sui; ita forma substantialis dicitur actus 1us per exclusionem radicis sui. tandem notabis, quod mā ut cum duplici informatione, aut unione ad duplicem illam formam dependeret formaliter actualiter (et quidem essentialiter) ratione unionis cum duplici illa forma. Hoc tamen n̄ est quod mā 2m se dependeat à duplici forma, sed quod duplex informatio, et duplex compositum inadequate distinctum dependeat essentialiter à duplici illa forma.

Sectio 12ª

De formis subordinatis in eadem materia.

Subsectio 1ª

Aliquæ sententiæ præcurrit breviter impugnatur

712\. Celeberrima est divisio formæ substantialis in subordinatam. Subordinata est, quæ cum mā constituit totum subs

taale ulterius complebile per aliq formam subs
taalem. Non subordinata ... seu disparata
ē illa, quæ cum maa complevit aliqd totum subs
taale non complebile ulterius per aliq formam subs
taalem.

713. Hinc formæ illæ dicuntur inter se subor
dinatæ, quarum altera alteri potest deservire,
vel ut subtum, vel ut dispositio: formæ autem
illæ dicuntur inter se non subordinatæ, adequatæ,
sive totales, quæ inter se disparate se habent,
et quarum neutra alteri potest deservire eo,
quod maa per quamlibet actuata non sit actua
bilis aut perfectibilis per alterum.

714. Inquiritur,
an quolibet, vel in aliquo saltem composito naali
dentur plures formæ subordinatæ in eadem pte maæ?
// dixi in eadem pte maæ; quia certum ē in diversis
ptibus subjecti inveneri plures formas subs
taales non subordinatas, ut constat in pluribus
ptibus maæ determinatis unitis... sic lignum
integrale divisibile habet in diversis ptibus
maæ diversas formas substaales ligni inte
grantes unam totalem formam ligni.

715. Opinio 1.a ē
Aviceni apud Doctorem Complutens. disp.e 13. Me
taphisicæ secti.e 3.a num.o 4.o ponentis formam
Corporeitatis maæ coævam, cujus munus
sit complere maam in ēē Corporis, ita ut illam
relinquat ulterius determinabile per aliam

frg. Impugnat: maa ñ hauet à tali fra raoñe
Corporis Metaphicé sumpti. Rursus: nec
hauet raoñe Corporis phicé ~~sumpti~~ sim dpleti:
q.a maa se ipsa ē corpus phicé ins dpletu.
Praeterea, fra ista ñ requirit ut determinet maã
ad Corpus phicice completum; nã ad
hoc sufficit quelibet alia fra substalis, sabem
maalis et Corporea. Demu nec requirit hec
fra ut maa sit Corpus quantu et extensum;
q.a hoc hauet a quantitate distincta: ẽ hec fra
Corporeitatis ē rejicienda, q.a sup.x flua. 2.a

Sen
tentia docet, in qualibet dposito substali
tot dari fras substales quot sunt diffe to
talis dpositi, ita ut unaqueq.e diff.a Metaphica
probeniat à sua substali fra: Unde in hoīe
v.g. juxta hanc sententię ē una fra subs
taalis, à qua hoē ē substantia, alia, a qua ē
viuens etc.a Pro hac sententia citat Doct.
Ariminus disp.e 15. Metaphicę, secc.e 10.
num.o 5. Albisembrang, Pauly Venety, et
Joanne de Gandabo. Impugnat hec sententia:
q.a ab eadē rali fra potest hoē hauere omnes
suos gradus metaphicos, sicut Angelus
à sua rali indiuisibili entitate hauet pre
data ecentialia substantię, viuentis, raō
nalis: ẽ similie in hoīe ab eadē aã raō
nali. 2.o prob.: q.a si multiplicande sunt
frę ad multiplicaoñe graduu Metaphicoru

tot sunt erunt in qualibet forma substantiali, aut accidentali, quot sunt illius gradus Metaphisici; sed hæc absurda sunt: ergo.

717. Dices 1º Philosophus 7º Metaphisicæ cap. 10 dicit, partibus definitionis correspondere partes rei. Rursus: 2º Metaphisicæ cap. 2º probat non dari infinitas formas, quia non dantur in composito infinita prædicata quidditativa. Ad 1am Authoritatem dico: Philosophum tantum asserere diversis partibus definitionis correspondere partes rei per rationem distinctas; alioquin nulla entitas realiter indivisibilis posset definiri. Ad 2am authoritatem dico, bene probari non dari infinitas formas ex eo, quod in composito non dentur infinita prædicata quidditativa; nam quælibet forma unum saltem gradum communicare debet: sed ergo in composito infiniti gradus non sunt, nec sunt infinitæ formæ: non tamen valet è contra, quia una forma potest communicare plures gradus, quos sibi identificat.

718. 3a sententia multiplicat formas subordinatas juxta gradus vitæ: unde in Viventi tantum vegetativo ponit unam, in vegetativis, et sensitivis duas animas vegetativam et sensitivam; in vegetativo, sensitivo, et rationali tres agnoscit animas sententia ista, nimirum vegetativam, sensitivam et rationalem. Hanc sententiam

defendunt ap.d Cosimiy citaty Philoponus, et alij; ex quib.s ex pte venit Ocamus, qui distinguit in hone duas aas alterg raonals, alterg vegetatibg, et sensitibg.

71D. Hec sententia in nra fide parg tuta e, quatenus ponit in hone plures aas, ut notat Cosimius Doct.x nq 7.a Sinodus generalis, que e Constantinopolitana 4.a Canone 11 sic dicit: apparet quosdq in tantq impietatis venisse ut hones duas aas habere dogmatisent: tales ergo impietatis inventores, et similes sapientes cy Veteris et novi testamenti omnesq Eccles tiq P.P. ung ag raonalq hong habere docere rint santa et Vnibersalis Sinodus anatematisat. Hinc in lib. de Ecclesiasticis dogmatibus cap. 15 hoc tradit ut dogma Certq: Et ne respondeat Ocamus ibi sermong ee de duabus animabus rationalib, refero verba: neq. duas aas ee dicimus in uno hone ::::::::: ung animale, qua animet corp. et in mixta sit sanguini, et alterg spiritale, que raong ministret; sed dicimus ung ee eandesq. ag in hone, que et Corpus sua societate vibificet, et semet ipsg sua rao ne disponat.

72a. A raone impugnat sententia hec: si in quolibet Sposito viventi admitends sunt tot ae, quot sunt gradus

vitæ, quæ potest exercere; in equo ponenda ē duplex aā sensitiva, una, quæ possit elicere sensaones communes ipsi, et cæteris sensitivis, et alia, qā possit elicere sensaones pprias equi; sed hoc nemo hucusque dixit: ergo. Aliter: si eadē aā sensitiva equi ē virtus ad sensaones communes, et pprias, cur eadē aā equi n̄ erit virtus ad actus vitæ vegetativæ, et sensitivæ, et eadē aā hominis n̄ erit virtus ad actus vitæ vegetativæ, sensitivæ, et raonalis?

Subsectio 2.a

Explicatur sententia Doct.is Subtilis.

721. Est, vigetque plausuque defenditur sententia alia, quæ in viventibus prēter aā reperit formā quandā substāalē. Hanc Scotus Doct.r Subtilis docuit in 2.m dist.e 11. quæ 3. arto 2.o Hanc velut tesseram Phiæ Scoticæ obstentant, et propugnant Scotistæ omnes ingenio magna genis, et doctrina; immensa numero, et tanti sui appellaone nominis. Hanc candē formā in hone tantū agnovit Enricus, et similiter Doct.r Resolutus in 3.m dist.e 12. quæ 1.a arto 5.o

et subsequit. Magist. Circus in 1°. tomul. Sue phicæ dispon. 1a. qu. 4a. arc. 5°.

722. Hanc ex nostratibus defendit Doctor. ipse Auniera disp. de Eucharistia sect. 8. et D. alegans ipse ejusque fautores P.P. Lecius, Dandinus, Coninck, Prepositus, et Nerus, Amicus, Martinonus, Garucius, quibus accedunt Recentiores multi. Sed Adversarios patitur ista P.P. Doct. Angelicus, Eximius, Acutissimus, Authores etiq. Dominicanos; Ipse Egidistas cum Doct. Nos. tract. de gradibus formarum parte 2. cap. 1. et 2. Jesuitas deinde plurimos, qui aliq. in Viventibus formam substantiale non agnoscunt præter ipsorum animam: ideoque subordinationem formarum substantialium prorsus inficiantur.

723. Duae magis memorata sententia mihi probatissima est, sed cum Doct. Subtili nunc loqui magis placet. Ad cujus intelligentiam sciendum est 1°, hanc formam substantialem in compositis viventibus reperta variis nominibus insigniri; appellatur enim forma mixtionis, quia datur non formaliter, sed virtualiter formas 4or elementares, et horum qualitates. Appellatur forma Corporeitatis, quia constituit cum materia Corpus non ultimo substantialiter completum, et ultimo completibile per animam sive vegetativam ut in plantis, sive

Sensitivus ut in Brutis, sive rationalis ut in homine. Apellatur etiam forma Organiza cionis, quia toti corpori materia, et ipsa forma resultanti tribuit denominationem Corporis physici organici cujus actus est anima.

724. Sciendum est 2.º hanc formam Corporeitatis non admittit ut ut tribuat materiae conceptum Corporis metaphisicé sumpti, et prout opociti spiritui; hunc enim conceptus Corporeitatis materia habet ex se: nec admitio ut constituat Corpus substantiale ultimó completum predicamentalium, hoc est, quod ponitur in recta linea predicamentalis substantiae. admititur tamen haec forma ut cum materia constituat Corpus illud, quod est pars viventis, scilicet, corpus physice substantialis organicum. Unde infertur formam istam esse subordinatam, sive non ultimam; quia constituit totum de se subordinatum alteri tanquam compti, cum qua constituat compositum ultimó completum, et perfectum in linea naturali.

725. Sciendum est 3.º corpus substantialis organicum, et substantialis idem reperitur duplici statu: primo ante animationem, et tunc apellatur embrio, quae denominatio est moralis et desumitur non a forma positiva precedente animam, et deficiente ad eius ingressum, sed desumitur á precedentia, quam totum Carnem, ossium, etc. dicit nunc animam. 2.m quod animatur, et sic constituit cum anima compositum vivens. 3.m quod

separat, aut destruit aa, et tunc apellat Cadauer, quae denominaõ e moralis, n̄ desumpta ab aliq.a fa phica de nobo adueniente, sed aprecedencia status animaõis, et ipsius noaone.

726. Hinc dicit Tertullianus de Carnis resurrectione cap. 1o: nec Caro sine aa hõ, quae post exilium ae Cadauer insexibit atq. adeo eadem Caro, quae cum aa e hõ, post exilium, aut separaone ae Cadauer insixibit, seu nominat. Infert, denominaone phica, et positibo proveniente a fa Corporeitatis e denominaone Corporis substaalis Organici, quae denominatio eadem e in 3plici illo statu. Sciendum e 1o, fam istam substaalem Corporeitatis esse integralem, compositam, et divisibilem in ptes substaales integrales heterogeneas, et diversas raonis, id e, pars una Corporis raone ptis hujus fae e Caro, pars alia raone alterius ptis hujus fae e Os, et sic de ceteris, quae in viuente sensitibo substaaliter specifice distinguunt; et sicut in omnibus aa sit eadem, fae tamen substaales in eis ds sunt specifice diversae.

727. Unde sicut ex ipsis parcialibus ptibus resulta una p. se integralis fa Corporeitatis ita ex omnibus ptibus Corporis p. mag et ejusdem faus parciales, constituti resultat unum p. se integralem Corpus

phicè substantialis Organicus, qd̄ ē insubstantia ag.
Hac explicatione praemissa, sit nra̅ Positio:
in Compositis naturalibus viventibus datur forma
Substantialis Corporeitatis anima subordinata.

Subsectio 3.ª

Jacta conclusionis ratio Philosophica.

728. Ita conformatur ratio: Corpus, qd̄ ē pars phica viventis n̄ ē sola materia 1.ª, nec ē 1.ª materia accidentaliter organizata, nec ē Corpus constitutum per animam: ergo ē Corpus constitutum per formam substantialem Corporeitatis: ergo in Compositis viventibus. Ma. Ans constat explicando partes seorsim probandas. Prob. 1. p.: corpus, qd̄ ē pars phica viventis ē Corpus, qd̄ n̄ constant alia Composita naturalia; sed haec constant materia 1.ª: ergo. Prob. min.: divisio phica in Corpus et formam, quae ē illius actus, scilicet, anima ē divisio solius Compositi viventis, sed talis n̄ esset, si Corpus, qd̄ ē pars phica viventis esset Corpus, qd̄ constarent alia Composita naturalia: ergo.

729. Min. deber admitti; qx nullus Phus divisit Compositum naturale emortuum,

ionẽ v.g. in ordine ad Corpus tamquam ad potentiam; et viceversa omnes cum Pho dividunt compositum vivens in Corpus et animam, et definiunt animam in ordine ad Corpus tamquam ad potentiam, cujus actus est anima: ergo divisio physica in Corpus et animam, quæ non illius actus, scilicet, animam est divisio solum compositi viventis.

730. Contra, et explicatur: corpus quod est pars composita viventis, est Corpus organicum: namque juxta Aristotelem lib. 2º de anima, cap. 1º, anima est actus 1º substantialis corporis physice organici, potentia vitam habentis, ut legitur apud Expimium de anima cap. 1º juxta lectionem D. Thomæ: vel quod in idem recidit: anima 1a est actus, perfectioque corporis naturalis, potentia vitam habentis, et talis plane, ut partes ipsius sint instrumenta. Modo sic: sed Corpus organicum non est sola materia 1a: ergo corpus, quod est pars physica compositi viventis non est sola materia 1a.

731. Probatur Subsumpta: tunc, quia alias composita emortua starent cum corpore Organico, quod nemo dicit: tunc, quia corpus organicum in vivente sensitivo est vere Carneum et Osseum: tunc denique, quia juxta Aristotelem corpus organicum est corpus instrumentale, id est, cujus partes sunt instrumenta apta ad vitam exercendam, et ideo dicit potentia vitam habentis; et talis plane ut partes ipsius sint instrumenta.

732. P.x 2.a pars ant.: si Corp.is q.d ē pars phica viventis eet maa v.a accidentaliz organizata, hec Constitueret in eē Corporis organici p.x accidentales organizationes; sed hoc ē falsuz: ḡ. P. mj: q.a alioqui Dpositū substaale vivens Constitutū p.x corp.is organicuz, Constitueret p.x organizationes accidentales, q.d dici nequit. Cplicat.d aparitate: q.a hoc Constituit p.x mag v.is Constituit p.x id, p.x q.d maa v.a Constituit in eē mag v.is sed hoc Constituit p.x Corp.us organicuz nam constituitur p.x corpus, q.d ē pars phica valiens Dpositi viventis: ḡ hoc Constituit p.x id, p.x q.d Corp.is organicuz Constituit in eē Corporis organici: ḡ si Corpus organicuz Constituit in eē talis p.x accidentia, hoc Constitutum p.x Corp.us organicuz constituet.d p.x accidentia.

733. Dsxa.d: si hoc eet ecentializ album diceret ecentializ albedinę, q.a Constitueret in eē albi; sed hoc ē ecentializ Corpus Carneū et Osseū: ḡ dixit ecentializ id, p.x q.d Constituit in eē Carnei, et ossei: ḡ dicit ecentializ organizationes accidentales, p.x quas Constituit Corp.is organicuz in eē talis.

734. P.x 3.a pars antis illius: implicat, q.d pars phica alicujus totius Constituat p.x Dpēz aliq: ḡ corpus, q.d ē pars phica Dpositi viventis n̂ Constituit p.x aĝ; alioqui Constitueret p.x aliq Dpēz, et pars

ut talis est stalis toty: Dpal ex Pho 2. de
// aâ cap. 1: quare Corpus omne naale par
// ticeps vitę substaa ē et ita substaa in Dpo
// sita. Atqᵉ cũ tale etiã sit corp, id ē, habens
// vitã, corpus profectó ñ erit aâ. Corp: namqᶜ
// ñ subit raonẽ corã, quę sunt in subto, sed
// ut subtũ potius ē, et materies. Modo sic:
sed Corpus, qd Phus apellat naale, et subs//
taã Dpositã ē pars viventis distᵃ ab aâ, et
ñ totũ vivens: hoc enĩ exprimunt verba illa
// Corpus profectó ñ erit aâ: ĝ Corpus, de qᵇ
Phus, ē Corpᵘˢ naale et substaa Dposita, ñ ex
aâ sed ex alia pa substaali.

735. Huic argutõ Rui
zosi normã inscripsit Recentior quidã, sed si
hoc ita erit, cur tot ingeniosis solutionibᵘˢ
excipitᵘʳ? Docet igitur laudatus Recentior
ex divisione viventis in Corp. et aâ ñ inferri
pag Corporeitatis, qᵃ ñ ē recta divisio, et justa
regulas logę, sed ē divisio vulgaris, et lata:
divisionẽ illã ñ eē justa regulas logę probat ex
eo, qd ñ dividat vivens in unionẽ substaalẽ.
In primis, rogo, an divisio illa vulgaris sit,
qᵃ Omnibus Phis, an qᵃ ē vulgo Thoris gettad?
sané 1ᵐ dicit, sed vos audite divisionẽ illã
Dprobatã á D. Doctᵉ gravissimis, nequis
existimet eē tantũ divisionẽ Scotistarũ. 1º

736. Stᵒ á S. Augustino in Enquiridio, cap. 35.

// ubi probat Xptum esse Hominem; quia in unitate
// personæ accepit Verbo animam rationalem et Carnem.
2° à Sancto Leone Papa, qui Epist. 11. ait:
// Verbum et Caro atque anima unus Jesus Xptus.
3° à Gelasio Papa tom. 4. Bibliothecæ
in lib. adversus Eutichem, et Nestorium
// contra Acephalos, qui dicit, non considerare istos,
// quia cum una natura dicatur humana, quæ tamen ex
// duobus constet, id est, ex anima et Corpore princi-
// cipaliter 4° à Patribus Francofordiensis
Sinodus tom. 6. Consiliorum pag. 175. qui
// dicunt, quid est natura hominis, nisi anima et Corpus?
quæ omnia dicta sunt juxta rectam Philosophiam,
// et Philosophum 1° Politicorum cap. 3. ubi ait, animal
// vero constat Primum ex anima et corpore.
737. Ex quibus
omnibus hanc rationem exprimo contra solutionem:
et si Patres citati simpliciter loquentes non diuidant hominem,
quia nihil dicunt de unione substantiali, nec ex
more loquendo partes hominis enumerent, nihilominus
potest probari ex illis Patribus partes constituti-
vas hominis esse corpus et animam, atque adeo, Xptum
Dominum constare Corpore et anima: quia licet diuisio
viventis in Corpus et animam simpliciter loquendo non sit
potest ex illa probari, Corpus, quod est pars
physica viventis non constituere animam, quod est contra
laudatum Recentiorem.
738. Explicatur animus: da
herethicum asserentem Xptum Dominum non constare

humano Corpore, uti aliqui docuerunt: poterisne hereticus devincere ex testimoniis adductis? Probo rationem non posse: quia juxta solutionem, nil potest inferri ex divisione, seu particione, quae univoce loqua non est, et respondebit hereticus ex illis testimoniis non probari Aptum Dnum hanc re humanum Corpus, quia partio illa univoce loquens non est, atque adeo non teneri ex PP. admittere ini Apto Corpus humanum, sed ad summum Corpus, quod sit tantum materialis, vel Corpus aliquod Coeleste.

739. Confirmatur eorum PP. adducta et Axiles non meminerint unionis inter corpus et animam, quia hoc nihil proderat ad illorum finem, dicunt tamen hominem constare corpore, et anima; sed hoc nequit intelligi, quin corpus et anima sint proprie partes physicae hominis: ergo corpus et anima vera, Mr. constat, sicut etiam, quia ex Corpus, ut dictum per animam non est id, ex quo constat homo, sed est ipse homo atque Corpus, ex quo constat homo est pars physicalis. Sicut dixit S. Athanasius: alterum est spiritu et Carne constitutum, id est, compositum; sed compositum ex spiritu et carne constat ex spiritu et Carne, tamquam partibus physicis: ergo.

740. Contra divisionem viventis in Corpus et animam, unione praemissa, respondes, divisionem illam ut desumptam ex PP. non esse adequatam, nisi detur unio distincta ab extremis, sed adhuc esse optimam divisionem in sensu

scripturę, quę Phum imitantur; q.a n. solet Scrip
// tura trifariã homine partiri seu dividere, sed
// ex aã et Corpore Al istud Ptare dicit, ut
ajebat Theodoretus. Coad divisione illã, ut tra
dit Amafilosofo, resp.o divisio e adequata
in sententia negantiũ unione distinctã ab ex
tremis, quę forsan Phus n. agnobit, ut vo
lunt aliqui. In sententia vero admitentiũ
unione dist.m ab extremis, quę sit pars, Pstitu
tivus, aut etiã principiũ Ppositi naalis, divis
illa rectissima e coad ptes, quas enumerat
et si deficiat, quatenus n. enumerat omnes
ptes.
781. Nota, q. etiã si divisio viventis in
Corpus et aã adequata n. sit in sententia
admitente unione distinctã, ptes aut princi
piũ viventis, adequata tamẽ e juxta mo
dũ dividendi, quę sequitur Phus: hic enĩ
n. solet tradere divisione, nisi in ptes assen
tiales... Ptat hoc ex D. Thoma in 1.o
phicorũ lect. 13. ap.d quẽ Phus sic pro
// cedit: ea, in quę resolvitur definitio alicujus
// rei sunt Pponentia rõ illũ; q.d unũ quodq.e
// resolvitur in ea, ex quibus Pponitur; sed ras
// ejus, q.d fit 1.m nã resolvitur in subtũ
// et fmã. Similiter loquitur ex mente Phi Car
dinalis Palavicinus hic textu 65. Similiter
etiã loquuntur Conimbricenses 1. Politicorũ
// cap. 7. qui dicunt, rei aut naalis in

11 mag et prg durantaxat disolbuntur.

742. Contra hanc notionem dices: hoc potius esse contra nostrum contrarium asserentium unionem esse principium, quia si in illa non dividitur compositum naturale, ideo erit, quia principium non est. Respondeo hanc instantiam aut nobis non urgere, aut urgere etiam omnes, qui docent unionem esse saltem Aristotelicis, et partes compositi: divisio enim totius actualis, debet dividere totum in suas partes actuales; quod vel unio pars non est, quod negant adversarii, vel divisio compositi, ut traditur a Philosopho in subjecto et parte duntaxat recta non erit, sicut in quolibet alia divisio tradita a Philosopho in partes actuales; nullibi enim expresse meminit unionis sive substantialis, sive accidentalis. Dico quod divisionem compositi naturalis ut traditur a Philosopho esse rectam, quia hic non dividit totum nisi in partes absolutas, quin liceat inferre, unionem non esse veré partem; quod neque licet inferre non esse veré principium.

743. Dices 2.o Philosophus non aliter dividere, nisi eo modo, quo recta Philosophia divisionem instituit; sed recta philosophia divisionem in omnes partes totius instituit: quod sic dividit Philosophus: quod si divisio viventis, ut traditur a Philosopho, adequata non est, nec recta erit. Respondeo 1.o eidem nec tertiam subjacere instantiam istam. 2.o regulas pro recta divisione Philosophum post Aristotelem accurate instituisse; Aristotelem verò in suis divisionibus actiones ad doctrinam divitiones tradidisse.

Sic Arles tradit divisionem causae in quattuor membra, quae divisio si recte consideretur immediata non est, ut ait Eximius Doctor Suarez disp. 12. Metaphisicae sect. 3. num. 13: quia causa immediate dividenda est in realem, et intentionalem, et realis in intrinsecam et extrinsecam.

744. Quod si dicas eximio, cur Arles ita tradidit divisionem causae? respondet, quia illa divisio accommodatior fuit ad divisionem tradendam. Similiter evenit in definitionibus Arlis, quas fere semper tradit per genus remotum, et longe usitatius etiam, si Phus velit, definitiones tradendas esse per genus proximum (quod etiam approbet eximius Doctor non tamen ita tradi non possint per genus remotum, ut dixit disp. 32. Metaphisicae sect. 2 num. 8.) et per verba paucissima. Unde ad instantiam dico, Phum recte dividere, et sufficienter enumerare per modales tantum, juxta morem Arlitum, sicut recte definit, et si non tradat definitionem ut traduntur a Phis post Arlem.

745. Longius forsan, quam par erat excurrit Calamus in recta divisione sententiae in Corp. et atque juxta mentem Phi explicandae, ne dicat laudatus Recentior, nos opinionem dedimus sententiae ex principiis Recentiorum nihil fundamenti pro hac sententia. Ad textum Phi, de quo supra respondet

idq Recentior ibi sermo est de Corpore pre dicamentali, quod est utique substantia composita: Philosophum loqui de corpore predicamentali patet, subdit Recentior idq, evidens legenti textum 3.m ibi dicit Philosophus, naturalium vero Corporum quedam havent vitam, quedam non havent: ergo loquitur de Corpore naturali communi omni composito naturali, quod sit substantia composita, sed Corpus predicamentale et non compositum per se Corporeitatis ita commune est: ergo Ut

746. menus Philosophi clarius elucescat, et constet non loqui de Corpore predicamentali addere libuit expli cationem Philosophi, quam tradit Cardinalis Pallavici nus sect. 3.o et 4.o qui ita scribit: quare om ne corpus naturale particeps vita substantia erit, substantia autem sic, ut composita: quoniam autem Corpus hujusmodi, vitam enim havens non uti erit Corpus anima. Modo sic: Aristoteles cum dicit quo niam autem est Corpus hujusmodi, loquitur de illo Corpore, quod ita se habet, sicut Corpus de quo di xerat substantia erit, substantia autem sic ut composita: hoc enim designat li hujusmodi; sed Corpus de quo dixerat substantia erit ista, est subs tantia composita: ergo et Corpus de quo dicit, non uti cor pus anima, est substantia composita, sed Corpus substantiale compositum vitam havens, quod non est anima non est Corpus predicamentale: hoc enim ut pote compositum per se non est anima: ergo.

Subsectio 4.a

Solutiones argumentorum praecipuae.

747. Respondet Magister Palancus divisionem Aristotelis traditam a Philosopho esse in Corpus et animam non esse tanquam in partes realiter adequate distinctas, sed inadequate; quia est divisio in includens, et inclusum, atque adeo Aristotelem nomine corporis Organici intellexisse totum vivens, cujus forma est anima. Unde anima non est actus, seu principium informationis corporis organici, quia Corpus organicum est totum compositum vivens. Solutio haec inaccurat redit divisionem Philosophi, quae est divisio in partes, et totum, atque adeo quando Philosophus dixit, Vivens constat primo ex anima, et Corpore dixisset constare ex anima et Ali, quod absurdum est.

748. Impugnatur solutio eodem modo dividitur compositum vivens in Corpus et animam, ac dividitur quodlibet aliud compositum in materiam, et formam, et eodem modo dicitur compositum vivens constare ex Corpore, et anima;

ac dicit͏ͬ quodlibet aliud compositum constare ex mat͏ͣ et forma; sed divinis composita n͏̃ invenitur in mat͏ͣ et forma, quia ē divisio in partes realiter adequate distinctas et cum dicitur constare mat͏ͣ, et forma, dicitur constare mat͏ͣ et forma, tamquam partibus realiter adequate distinctis: ergo quod dividitur compositum vivens in Corpus et animam divisio in partes realiter adequate distinctas, ergo dicitur constare corpore et anima, dicitur constare corpore et anima tamquam partibus realiter adequate distinctis.

749. Dicere Philosophus 2º de anima textu 10. juxta Cardinalem Palaviciny dicit: corpus forma vitam habens n͏̃ ē, quod abjicit animam forma existens ut vivat; sed ejusdem Corpus ē corpus organicum et in ordine ad quod animam definit Philosophus: ergo definit animam in ordine ad Corpus animatum, seu spirituum ... animam: ergo vivens n͏̃ dividitur physice in Corpus, et animam, sed solum metaphysice, atque adeo una pars solum formaliter distinguitur ab alia. Sic arguit Recentior quidam ingeniosus. Sparsim Ariles 2º de generatione capite 1. dicit; n͏̃ ē facies nisi animam habeat, nec Caro, sed corruptam equivoce dicitur facies, aut caro, proinde quasi lapidea, lineave facta. Similiter loquitur Philosophus 1. Politicorum capite 2º ubi dicit, natura totum prius ē quam pars, quippe sublato toto, neque pes erit, neque manus, nisi equivoce: ergo Caro vere ratione solius spiritualis animam, et n͏̃ ... Corporeitatis, alioquin caro sine anima esset caro. Dico ē 1.

750.

q.o definit.r fa substaalis in ordine ad mag n intelligiur maa stituta p.a fig: 3 q.o defi nit.r aa in ordine ad Corpus organicu n intel ligiur Corp.s organicu stitutu p.o ag. Ptra 2.o si Corp.s solu fualiz distinguit.r ab aa Corp.s et aa posent in sensuali ad inuice predari; sicut posunt ad inuice predari in sensuali al, et raonale; sed Corp.s et aa n posunt ad inuice predari in sensuali juxta S. Bernardu in his: quia: n aius similiz uel carnis de aa uel ag de carne nisi absurdissime predicer: 3 Ptra e 3.o de corpore, q.d e particopa uirgati Phus, corp.s profecto n erit aa; sed falsa eet hec ppsio, si Corp.s eet solu fualiz dis tinctu ab aa: sicut falsa e hec al n e rao nale: 3

751. Ad 1.m authoritate Phi dico, Phu explicare nat ag in ordine ad Corp.s, q.d sit instrumentu ag: unde ideo exponit Palam cinius: aa erit actus p.s Vi actiua corporis naalis instrumentalis: Unde dicit Phus, ag e. ru corporis naalis instrumentalis, q.d ita securis e ipsa uis, et aptitudo proxima ad opus, qua proij sicut securis lignea n e pprie securis, ita separata ab a Corpore naali organico, siue instrumentali, Corpus sg n erit, nisi equiboce et abusiue corpus organicu, siue instrumentale. Hoc ex. Stat ex sept. Politicoru, ubi dictis immediate

Subjungit Philus: vel uti si quis dicat dicat lapideas nam corrupta quidem erit talis.

752. Hinc corpus vivens potest dupliciter considerari. 1°. ut est completum corpus praedicamentale ultimo essentialiter in quo sensu est totum vivens, et constituitur per animam. Praeterea: in hoc sensu caro, facies, manus, etc. ut organa, et instrumenta proprie dicta et ut primo talia constituuntur per animam: quia cuncta haec partes, ut dicitur in citatu immediate text. Politicorum, opere definite sunt, et potentia, id est, definitae sunt, quatenus operari possunt, et habent aptitudinem et potentiam ad suum opus, quae potentia, sicut vis ad opus est ipsa anima.

753. In hac acceptione verum est dicere, non est corpus nisi animam habeat, aut non est manus. 2°. potest considerari corpus vivens non ultimo essentialiter completum, sed pars viventis, et instrumentum in actu 1°. id est, subjectibus aptitudinis primo ad operandum: in hoc sensu corpus facies, et manus non constituuntur per animam, et falsum est dicere non est corpus nisi animam habeat, aut non est manus.

754. Infertur hinc 1°. manum, et faciem et si eaedem substantialiter sint in corpore vivente et mortuo, esse aequivoce manum et faciem, quia in corpore non viventi non habent eam aptitudinem primam ad motum, et opus suum, per quam aptitudinem constituuntur instrumenta potentiae primo exercere suas operationes: Unde cum post mortem amplius non sint

// tales ut dicitur viventi dept. Polistorj, non est dicendum, illas esse easdem (id est potentes prime ope//rari) sed equivocas; quia sicut statua non vivens profitetur exteriorem speciem viventis, ita manus sine anima profitetur speciem manus potentis prime exercere suas operationes.

755. Inferunt 2o carnem esse eandem in vivente, et mortuo, quatenus caro est instrumentum subceptibilis virtutis, et potentiae motibus, sive operationibus; et in hoc sensu haec caro non est equivoce caro in vivente et mortuo, sed est eadem substantialiter. Hinc est, quod corpus, ut ipsi in ordine ad quod anima definitur, est corpus instrumentale, non quatenus instrumentale prime est; sic enim spiritualis per animam, sed quatenus subceptibile est potentiae prime ad quas, quae potentiae est anima; et sic non spiritualis per animam, sed per formam corporeitatis, quae spiritualis corporis subceptibilis animae. In his soluta manet instantia superius posita.

756. Respondent 2o Dominantiae recentiores cum P. de Arriaga, Corpus animatum in ratione viventis esse quidem adequate distinctum ab anima, et dicere essentialiter materiam primam et accidentia organica; non tamen directe denominative, scilicet materiam in recto, et in obliquo accidentia organica. Oppositum vero vivens essentialiter spiritualis per id, quod corpus dicit in recto, non tamen per id, quod dicit in obliquo.

Confirmatur hec solutio ex Tho. 7. metaphis. text.
// 33: manifestum est, quod anima in vivente substantia
// 1a sit, corpus vero materia; hoc vel aliud, quod ex
// ambobus: ergo corpus, quod est pars viventis est sola materia 1a.

757. Contra est 1o: nam corpus organicum dicit essentialiter aliquid ratione cujus sit pars materialis propria solius viventis; sed nec materia 1a est id, ratione cujus corpus organicum est pars materialis propria solius viventis, nec accidentia organica, quia hec non sunt id, ratione cujus corpus organicum est membrum diminutive substantialis: ergo corpus organicum, quod est pars materialis propria solius viventis non est materia accidentaliter organizata. Contra 2o: si compositum vivens solum dicit essentialiter, et constitutive id, quod corpus dicit in recto, nimirum materiam 1am, praecisive positis materia 1a, et anima rationali informative unitis, dabitur homo; si quidem dabitur quidquid essentialiter et constitutive dicit homo.

758. Modo sic: in illo casu, vel dabitur corpus vel non? si 1o: ergo dabitur corpus sine accidentibus organicis, et sic accidentia hec nec in recto nec in obliquo sunt de essentia corporis, quod est pars materialis compositi viventis. Si 2m: ergo homo non constat physice essentialiter corpore, et anima; atque adeo divisio viventis in corpus et animam non erit essentialis; si quidem in predicto casu daretur homo non constans corpore. Si respondeas hom

in illo casu Spirit. corpore q.d Spirat maa 1a quæ corpus ē, extra qs loquenir; q.a corp. de q.o agimus ē corpus organicy, q.d ē pars ppria solius Dpositi viventis, quæ n̄ ē sola maa 1a q.do quidē (inquit Phus de generatione et interita lib. 1. cap. 5. sept. Δ Δ.) n̄ solly maa os ſat ve dicit vere etiā spēd.

759. 3.o licet totū ligneū dividat in partes igneis et magis habentes quantitatē, hoc n̄ sufficit, ut dividat in partes igneis, et quanty, n̄ alia de caā, nisi q.a maa quanta reduplicative ut talis n̄ ē pars Spirituba totius ignei substaalis: ḡ si corp.s organicy reduplicative ut talis ~~n̄ ē pars Spirituba Dpositi viventis~~ hoc n̄ dividet in ~~corp. organicy~~ q. n̄ ē pars Spirituba Dpositi viventis hoc n̄ dividet in corp.s organicy etc.

760. Contra ē Δ: n̄ intellecta praliꝫ carne, et coenꝫ n̄ intellectis praliꝫ omnib.s Spiritualis carnis, n̄ intelliguit praliꝫ hos juxta illud D. Athanasii, aa rationalis et Caro unus est homo, et simile ejusdē ap. P. mi Petavii de incarnacione lib. 3. cap.c 10. ptes homis sunt aā et Corpus, sed hos praliꝫ intelliguit, q. praliꝫ intelligat ullꝫ accidens: ḡ nullꝫ accidens ē Spiritualy Carnis, atq.e adeo Caro n̄ ē Dcreta extra 1a et accidentibus organicis, sed totū ex maa 1.a et fmā substaali, p.x quæ Spiritu

inēē Carnis.

761. Si respondeas, q. hoc ē Caro Dm q. Caro dicit in recto, ñ Dm q. dicit in obliq. infero: q. verū ē dicere, q. hoc absolute ñ est ecentializ caro, sicut verū ē dicere, q. totū subs taale igneū ñ ē ecentializ absolute calidū: sed nequit vere dici, q. hoc phicē ecentializ sump tum ñ sit ecentializ caro: q. Vrgueo hec raōn: si corp. eet Verbū denominatibus, et vi uens solū Yrituerer p. rectū Verbi, eet aci dentalis ñ ecentialis hec predicatio, hoc ē cor pus, sicut q. albū ē Verbū denominatibus et hoc solū Ytituit p. rectū Verbi, acidentalis ē hec predicatio, hoc ē albus; sed predicaō illa ñ ē acidentalis, sed ecentializ sicut ecen tialis ē predicaō, in q. pars predicat. de tota: q.

762. Si iterū respondeas, ecentiale ēē predi caōnē Dm rectū, q. dicit corp. q. ē nae ja Dra ē: tunc q. eo si ecentiale sit rectū Verbi corp. nihilo minus rectū hoc cū aferū acidentibus reddit predicaōnē accidentalē, sicut ipsā, hoc ē hoc al bus, et si rectū ecentiale sit subto, tunc etiā, q. rectū acidentalis eet hec predaō, naā ho inis ē aa et Corp. ꝓxoā eandē raōnē, q. ē Dnā SS. Pr. Francofordiensis Sinodus, qui de ecen tia nae humanē dixerunt, quid ē naa hominis nisi aa et Corpus. Unde quesr. in quid siue de quidditate nae hominis ñ bene respondere

ad mentẽ Pᵐ ê aã, et Corpus, sicut roganti
quid ẽ ignis, ñ recte respondereᵗ ẽ fra ignis,
et maa quanta.
763. Ad Rraonẽ desuntẽ ex Pho
supra positẽ, dicesõ, anti, nẽp coq: qᵃ Phus no
mine maa intelligit subtẽ proporcionatẽ ag:
Vnde cũ asserit, Corp. eẽ mag ñ intelligit solẽ mag
Pᵐ tunc, qᵃ hec sola ñ ẽ subtẽ proporcionatẽ ag;
tunc, qᵃ ipse Phũs dixit, ñ solẽ maa oᵒ, ca
rove dicitᵘ verẽ eius fra; tunc deniqᵉ qᵃ ipse
Phus dixit, Corpᵘˢ namqᵉ ñ subit raonẽ corpẽ,
quẽ sunt in subtẽ, sed ut subtẽ potius ẽ, et
materies, in quibᵘˢ subtẽ et materies idẽ
significant, atqᵉ adeo sicut subtẽ ñ ẽ determi
nate Pᵐ ita nec materies ẽ determinate Pᵃ,
sed solẽ subtẽ proporcionatẽ ag.

Subsectio 5ᵃ

Ejusdem conclusionis ratio theo, logica.

764. Sic exformatᵘ
corpus Xpti Dni, qᵈ vi verborũ consecraonis
ponitᵘ realẽ sub speciebus in Eucharistia
ñ ẽ sola maa Pᵃ, qᵃ hec sola ñ ẽ Corpᵘˢ
huiusmodi aliogẽ ~~corpᵘˢ Xpta~~ capis Xparet

corpore humano: neq.e ē maa 1a spiritua pr. aq. in eē Corporis; qa aāa n̄ ponitr fcaliter ex vi verborum, sed pr. solum concomitantiam, et naalem conjunctionem cum Corpore, ut constat ex Tridentino sect.e 13. neq.e ē maa 1a cum accidentibus organicis; tum qa nullum accidens Christi Dni ponitr fcaliter ex vi Verborum in Eucharistia, ut constat ex communi Theologorum sensu cum D. Thoma 3a pte qu.e 76. arc. 4.

765. Et colligitur ex Tridentino citato: tum qa maa cum accidentibus organicis ē fcaliter totum acidentale, et vi Verborum consecraōnis n̄ ponitr fcaliter aliqd acidentale, (qd sit tum fcalis absolutas ad quem actionis consecrativæ) sed substaale; alioquin actio consecrativa n̄ eēt transusbstantiatio, ut loquitr

arg. Tridentinum sed transacidentatio: ergo corpus, qd vi Verborum consecraonis ponitr fcaliter sub speciebus panis in Eucharistia ē corpus spirituum pr. pte substaalem corporeitatis: ergo in Christo Dno, atq.e adeo in omnibus hominibus datr fa substaalis Corporeitatis.

766. Huic efficaci raoni plura respondent Adversarij. 1a solutio ē quorundam apd Ocimum tom. 3. in 3. ptem, dispe 51. sect.e 4. docentium ex vi Verborum consecraōnis fcaliter poni solum mag.

Sed rejecta manet hæc solutio ex numero anti. Insupr corpus, qd fcaliter ex vi verborum

ponit^r sub speciebus panis ē vere carne, et ossa; sed hoc corpus non est ex sola 3^a materia expo. Secunda solutio est Herbei apud eundem Eximium Doctorem Suarez dicentis esse formaliter in Eucharistia ex vi verborum animam, ut anima est. Sed falsa est etiam hec solutio; quia Tridentinum secione 13^a, capite tertio docet (certe parentesis no dixit animam esse sub utraque specie) ad ee sub utraque specie p^r. Deormivantiq.

767. 3^a solutio ē P. Herreras, qui docet vi verborum poni formaliter sub speciebus maa l^m n̄, n̄ 2^m uero, sed cum ordine ad aa. Inac: q^a ordo ille uel ē identificatur cum maa, uel ab illa distinctus si 1^m; ergo sola maa 1^a ponitur formaliter vi verborum; et sic reddit argumentum factum. Praeterea si ordo ille ē identificatus cum maa cum hec deretur in lapide, in hoc etiam maa dicet ordinem ad aa, et sic in lapide dauitur corpus illud, quod ponitur formaliter ex vi verborum, quod ē falsum. Si 2^m, ergo, an ordo ille distinctus a maa sit accidentalis, uel substantialis? si 1^m; ergo aliquod accidentale ponitur formaliter ex vi verborum, quod sunt citatum doctor. Si 2^m ordo ille substantialiter distinctus a maa 1^a erit forma substantialis distincta ab aa, et illis subordinata, et consequenter forma substantialis corporeitatis.

768. 4^a solutio ē, Soto, Ledesma, Pa

cium apud Eximium citatum, qui docent, corporis formam quod ponitur fraliter ex vi Verborum esse solum materiam primam in denotare aliquam actum, in dat esse Corporeum. Una est vel denotatio illa materiae, ut quae est identificata cum materia, vel non ... sola materia, quae ponitur fraliter ex vi Verborum, et sic insurgit de argumento facto. Rursus: cum in lapide detur materia quae identificata cum illa connotatione, in lapide dari corpus, quod ponitur fraliter ex vi Verborum, quod est falsum. Si dominus illa cognitio exit fra ... Corporeitatis aut si aliâ ratione rebus sit impugnaberis ex dicendis.

69\. 5a solutio est DD.^m qui docent, poni fraliter ex vi Verborum corpus constitutum per actum. Alii D.D. hujus sententiae docent, poni fraliter ex vi Verborum Corpus substantiale quatenus dicit ... ex materia et forma substantiali dant esse corporeum. Ita apud Eximium citatum Cayetanus, Paludanus, et Capreolus. Non displicet sententia nec Eximius Suarez, qui ut singulatim probet docet 1º in Eucharistia poni fraliter ex vi Verborum non solum materiam primam, sed etiam formam substantialem. Docet insuper actum, ut aliâ est, non poni fraliter ex vi Verborum. Docet tandem ex vi Verborum fraliter poni formam substantialem quatenus sufficiens est ad constituendum corpus organicum humanum, quae licet dominus hanc rationem praecindat propria ratione actus, vel formae Cadaveris, tamen in ... est, vel aliâ, vel fra Cadaveris. Hanc sententiam sequitur R. P. Bernal, quam exponens personam divinam ut fit, quae dicit hanc

determinata naq, et ratione abstractionis ab hac, vel ab illa personalitate.

776. Contra hanc solutionem desumitur hoc argum ex Tridentino, juxta qd solum Corpus Xpti Dni ponitur realiter ex vi verborum, et aña solum ponitur concomitanter, non concomitantia realis identitatis, sed concomitantia unionis, et conectionis physicæ aæ Xpti Dni cum ipsius Corpore, ut patet ex ipsius Concilij verbis: agg. sub utraq. (scil. panis calici et vini specie) vi naalis conectionis, et concomitantiæ, qua partes Xpti Dni, qui jam ex mortuis resurrexerit, non amplius moriturus, inter se copulantur.

777. Atqui si ex vi verborum Consecrationis poneretur aña sub aliqua realitate non per concomitantiam naalis conectionis et unionis, sed ex vi identitatis poneretur aa; ergo quid est aña 2m qd est vitalis, et rationalis non unitur, nec conectitur, sed potius identificatur cum ipsa aa, 2m qd hæc constituit corpus aut predicamentale aut organicum: qd ostenditur. ergo juxta Tridentinum ponitur in utraq. ratione per concomitantiam aa 2m qd hæc unitur, et copulatur naaliter corpori Xpti Dni; sed aña 2m totum, qd realiter est, unitur et copulatur naaliter corpori Xpti Dni: ergo aña 2m totum, qd realiter est ponitur per concomitantiam: ergo nulla ad realitatem aæ ponitur realiter ex vi verborum, vel si aliqua ponitur realiter ex vi verborum, tota aña

formalis ponitur, quod est contra decisionem. V. Do.

772. Oppositur 2.º ea, ex quibus unum formaliter immediate ponitur physice a parte rei, et alterum solum ratione concomitantiae, debent realiter inter se distingui: sed sic anima, quatenus est forma Corporis praedicamentalis, aut organici formaliter immediate ponitur physice a parte rei, etiam anima, quatenus vitalis et rationalis est, atque a deo, quatenus anima est, formaliter immediate ponitur physice a parte rei, vel si ita non ponitur, sed solum ratione concomitantiae, formalitates hae distinguuntur realiter inter se, quod est absurdum. Ad exemplum Patris Bernal positum num.º 769. dico, exemplum esse contra adversarium, quia ex eo infertur Corpus Christi mortui distingui a Corpore Christi vivi, et si una sit ratio Corporis dicentis hanc materiam, et rationem formae abstracto: sicut personae divinae sunt absolute realiter distinctae, quamvis conveniant in ratione personae.

773. 6.ª solutio est Patris Basquez disp. 186. cap. 3. qui paulo aliter docet, Corpus praesens materiam. 1. dicere formam substantialem non hanc determinate, sed hanc, vel illam disjunctive, viventem scilicet, vel Cadavericam. Sic etiam P.P. Meratius, et Dicastillo. Contra est 1.º: corpus non constituitur per id, quod non significatur per nomen corporis, sed per nomen Corporis nec subdisjuncta significatur forma viventis: sic quidem nec subdisjuncte significat id, quod per merum concomitantiam ponitur in Eucharistia

sub speciebus panis esse ponitur forma vivens:
ergo Dicta 2° juxta P. Basquez in Doctrina
consecrationis nomine corpus determinatur per
nomen meum ad significandum partem physicam huma
nitatis Christi Domini; sed pars physica nec
subsistit juncta spiritui per aliquod corpus, alio
quin pars physica ut talis esset subsistens juncta
toti physico, cuius est pars: ergo
774. 7a. solutio est
Cardinalis de Lugo disp. 8. de Eucharistia,
sect. 4. docentis, corpus dicere in recto
materiam primam et organizationem in obliquo, sive
substantialem à forma substantiali distinctam vel
viventem vel cadavericam, sive accidentalem,
ab accidentibus dispositionis organicae. Hoc
ultimum mox impugnabitur. Dicta est, quia in
homine anima nequit esse principium organizationis
substantialis heterogeneae. Recurrit citatus Doct.
ad unionem dissimilem, quibus anima rationalis unitur
diversis partibus materiae. Sed Dicta est: quando ex
trema sunt specifice substantialiter eadem, unione
non possunt esse specifice substantialiter diversae; sed
in carne et osse hominis extrema sunt subs
tantialiter specifice eadem juxta solutionem: sunt
enim partes integrales materiae primae et anima rationalis:
ergo.
775. 8. et ultima solutio est P. Arriaga
docentis, vi actionis diversitatem poni realiter sub
speciebus materiam primam cum accidentibus organi

// cis: Conversio tamen Eucharistica dicitur trans 771.
// substantiatio, non transaccidentatio; quia licet aliquia acidentia ponantur, praeliz ex parte termini ad quem, actio conversiva denominatur à termino primo, scilicet à substantia magis principali, quae significatur in recto per nomen corpus, non à termino 2ndo, scilicet ab accidentibus organicis, quae significantur in obliquo. Hanc solutionem dimunitur sequuntur nonnulli Recentiores, ex quibus unus docet, actionem conversivam Eucharisticam esse simul transsubstantiationem, transaccidentationem. Primum constat ex Tridentino. 2ndum ex eo, quod ex parte termini à quo plura accidentia destruuntur. Et ex parte termini ad quem plura producuntur. Unde licet dicatur, actionem conversivam esse transaccidentationem non est contra Tridentinum.

776. In 1mis noto actionem conversivam minimé dicendam transaccidentationem, sed solum transsubstantiationem. Ratio est: quia
// Tridentinum sessione 13. cap. 4. dixit: quae conversio
// convenienter et proprié à sancta Catholica Ecclesia trans
// substantiatio est apellata: Et canone 2o: quam
// Conversionem Catholica Ecclesia aptissimé transsub
// stantiationem apellat. Quae verba Concilij satis suadent, actionem conversivam ita apellandam transsubstantiationem, ut minimé dicenda sit transaccidentatio. Et ratio hujus est quia numquam dixerunt Ecclesia et Patres substantiam panis converti in aliquod accidens, etiam ut terminum partialem,

Sed s̃per dixerunt hanc Duertionẽ Subs
tãalẽ et ñ accidentalẽ. Et quidẽ me latet q.º
pacto dicat̃ à Catholica Ecletiá Duertio
Eucharistica Duertionẽ et pp̃rie, et accesse
mẽ transubstantiatio, et simul trans
accidentatio dici potest: quid enĩ pp̃rie
excluditur p.ᵉ nomẽ transubstantiatio nisi
transaccidentatio?

777. Dra solutionẽ ẽ V:
uel simul cũ maa ponunt̃ ex vi Verborũ
pralẽ et immediaté accidentia pp̃ria Corporis
Xp̃ti Dni uel solũ ponit̃ maa V.ᵃ? si
Dr. Dra hoc hucusq.ᵉ laborabimus. si V.,
hoc ẽ Dra D. Thomẽ 3 pte. qu. 76. arto
2., qui docet, et ex ipso Theologi, ex vi Ver
borũ, siue ex vi Sacramenti ẽẽ in hoc Sa
cram.ᵗᵒ illud, in q.ᵉ directé Duertio terminat̃;
Duertio autẽ, quẽ fit in hoc Sacram.ᵗᵒ di
recté terminat̃ ad substãnã Corporis Xp̃ti.
Ratione uero Deconcomitantiẽ sunt in hoc
Sacram.ᵗᵒ accidentia Corporis Xp̃ti: q.ᵃ
tamẽ, inquit, Doct. Angelicus substãa
Corporis Xp̃ti realiẽ ñ diuidit̃ à sua quan
titate dimensiba, et ab alijs acidentibus,
inde ẽ, q.ᵉ ex vi talis Deconcomitantiẽ ẽ in
hoc Sacram.ᵗᵒ tota quantitas dimensiba
Corporis Xp̃ti, et omnia accidentia ejus.

778. Insup.ᵉ
si actio Duersiba dicit̃ transubstanciatio,

q.ª fraliq ex vi Verborq ponit maa; q.ª substaalis dicat etiq transaccidentatio, q.ª fraliq ex vi verborq ponunt accidentia; et quidq convenientius, et actius dicet trans accidentatio, q.ª trus fralis absolutus ad quq adequatus conversionis est totq ac cidentale, totq, scilicet, ex maa et accidentibus.

779. Respondet P. Arriaga, actionq illq denominari transsubstanciationq ano Dio, n transaccidentationq ano Dio. Sed Dra ē: q.ª ex Solutione sequitur, accidentia Corporis Xpti n poni ex vi Verborq, sed ex coentiq, et concomitanq: nq id ponit ex coenti, q.d actio conversiva ponit Dio. Rursus: nequitnēē trus frius illius actionis, q.ª ponit ex vi Verborq fraliq et immediatē; sed juxta Adversarios maa, et accidentia ponunt ex vi verborq fraliq, et immediatē; alioquq sola maa poneret ex vi Verborq, q.d ē falsq juxta, et ut tale ngat a P. Arriaga: q maa et accidentia sunt trus fralis huius ejusdi actionis.

780. Ocurrit. et in dicas accidentia significari in Obliq.º, et mag.m in recto, si tamq accidentia significant vi Verborq, et quidq fraliq, ut si maa d.ª est sine illis accidentibus, verba n verificarent, accidentia ponunt ex vi Verborq illa significantiq,

sive in recto, sive in obliquo: admodum quod
// si verba Consecrationis hec essent, hoc est Cor
// pus meum album, ex vi Verborum poneretur
albedo, et ei significaretur in Obliquo:
quod ei accidentia significantur in Obliquo
per nomen Corpus, hec ponuntur ex vi Ver
borum, et ei significata in Obliquo.

781 Respon

debitur: ut aliquid ponatur sub speciebus, non sufficit
significari per Verba; Unde si Verba Consecrationis
// essent hec: hoc est Corpus meum natum ex Virgine,
per ejusdem Verba significaretur Beata Virgo; que ta
men ex vi Verborum non poneretur neque in loco, nec
nec in subiecto demonstrato. sed Deus est: quamquam
licet poni vi Verborum sub speciebus, aliquid
dicat prater significationem ut cumque est per Verba;
ac poni sub speciebus virtute efectiva Verbo
rum, et significari per Verba est poni ex vi
Verborum; sed Corpus ponitur realiter sub spe
ciebus panis Domini totum suum intrinsecum, ut om
nes fatentur, et significatur per nomen Corpus
sive in recto, sive in obliquo: quod si de intrinseco
spiritualibus Corporis sunt accidentia hec po
nuntur ex vi Verborum.

782. Par est ratio de albedine,
// si verba dicerent, hoc est Corpus meum
// album. Unde si ex vi Verborum poneretur
sola materia 1.a alibi habens accidentia organ
nica, non poneretur Corpus vere carneum, et os

scz. q.d deueo poni ex vi Verborum. Dices 1.o hæc argumenta nos metipsos urgere, quia negare ñ possumus actionem Dueisibus habere pro termino formali ad quem aliquid accidens; nimirum quantitatem Corporis Christi Dni, acque adeo deuemus vocare actionem ejusdem à quantitate dicendo transaccidentationem. Sed Dicitur: quia non solum dicimus poni formaliter ex vi Verborum, tamquam terminum formalem absolutum ad quem, quidquid spectat substantiam Corporis Christi Dni, scilicet materiam et formam substantialem Corporeitatis in se unitas; quantitatem verò, et accidentia alia debita Corpori Christi Dni solum poni Deomitanter, quod docuit Divus Thomas.

783. Ras à priori hæc est: quia illud dicitur esse formaliter, et ex vi Verborum consecratum sub speciebus Eucharistiæ quod directè et expressè significatur per Verba Consecrationis; sed quod directè, et expressè significatur per Verba Consecrationis panis est Corpus Christi: ergo. Rursus: ea dicuntur esse per Deomitantiam sub speciebus consecratis, quæ licet per Verba Consecrationis ñ exprimantur, sunt tamen realiter connexa, et conjuncta cum his, quæ vi verborum ponuntur; sed Corpus est realiter conjunctum cum quantitate ergo hæc ponitur per Deomitantiam.

784. Dices 2.o ex vi Verborum Consecrationis ponitur unio Corporis Christi Dni cum speciebus Sacramentalibus; sed hæc unio est accidens:

q. ē p. vi Verborum ponitur aliquid accidens. Mul
instantiis Odunt PP. Albertinus et alij,
plures tamen illud negant, Omissa tamen illa
doctrina m[...] distinguo communiter: quod est vi Ver
borum ponitur tamquam terminus formalis absolutus
ad quem aliquid accidens; nego: tamquam terminus formalis
modalis ad quem; subdistinguo: tamquam terminus
formalis productus; omitto: tamquam terminus formalis
communicatus; nego consequentiam.

785. Explicatur in Oversio
ne Eucharistica terminus totalis à quo ē directum
ex substantia panis v.g. et accidentibus unitis
cum substantia illa: terminus formalis absolutus à quo
ē substantia panis [...] se atenta; et hujus unio
cum accidentibus ē terminus formalis modalis à quo.
Terminus totalis ad quem ē ipsum sacramentum; terminus
formalis absolutus ē substantia Corporis Christi,
et hujus substantiae unio (omissa illa sententia)
cum accidentibus panis ē terminus formalis modalis
ad quem. terminus vero absolutus formaliter communica
tus vi unionis Eucharisticae ē terminus in quem
substantia panis dicitur Oversi.

786. Unde licet ac
tio Oversiva habeat pro termino modali formaliter
producto unionem Eucharisticam accidentalem,
ē tamen denominative substantialis non à termino
modali formaliter producto, sed à termino formali abso
luto formaliter communicato, Corpore videlicet
Christi. Ratio ē; quia solum terminus absolutus

fralis communicatur ē tum; in qua substantia panis dicit conversi: hec autem substantia n̄ dicit converti in unionem Corporis Christi cum accidentibus panis, sed in Corpus Christi: cum ergo terminus absolutus fralis communicatus sit substantia Corporis Christi ab hac denominabit actio illa transubstanciatio. Sequit sicut apellaret transmaterialiciatio conversio illa, in qua tri absoluti a quo et ad quem cent materiae, et sicut dici solet transformatio conversio illa in qua ejusdi tri sunt forme, ita conversio Eucharistica dicit transubstanciatio: quia in illa tri fraless absoluti a quo et ad quem sunt substantiae.

787\. Hinc li

quet disparitas ad paritatem: quia si ex vi Verborum consecrationis ponerent accidentia propria Corporis Christi, aut saltem aliquod, illud eet terminus absolutus, saltem parcialis fraliter immediate communicatus, et ex illo aut ex illis accidentibus simul cum materia Corporis Christi resultaret totum accidentale, ita ut ex nullo capite denominaret actio Eucharistica substantialis, sive transubstantiatio n̄ ex termino modali, unione scilicet Eucharistica accidentali n̄ ex termino fali absoluto fraliter communicato, qui eet totum absolute accidentale, quia compositum ex materia l.a et accidenti: ergo in sententia opposita actio Eucharistica dicenda eet transacci dentatio, n̄ transubstantiatio.

788 Instatur. involutis actionem denominari substantialem est actionem esse id, medio quo substantia producitur, et denominari accidentalem est esse id, medio quo accidens producitur; sed actio conversiva Eucharistica est id, medio quo substantia Corporis Christi producitur, et simul est id, medio quo plura accidentia producuntur; ergo denominanda erit simul substantialis et accidentalis. Author instantiae supponit minorem, contra quam pugnant Cardinalis Belarminus, P.P. Vasquez, Valencia, et Omnes, quos citat Pallavicinus de Eucharistia disp. 26. sect. 1.ª Quod si ita sit, dicat nobis Adversarius ipse, quomodo actio conversiva Eucharistica substantialis erit, cum non sit id, medio quo substantia Corporis Christi producitur, juxta omnes. Respondetur igitur.

789 Distinguo majorem: actionem denominari substantialem quatenus praecise actio est, est esse id, medio quo substantia producitur, et denominari accidentalem, quatenus praecise actio est, est esse id, medio quo accidens producitur, omitto: actionem denominari substantialem, quatenus conversio effectiva est, est esse id, &c, nego majorem. Et si actio denominetur substantialis, et accidentalis a termino formaliter producto, substantiali, aut accidentali; non tamen denominatur conversio effectiva substantialis, nisi quatenus una substantia convertitur in aliam; nec denominatur conversio effectiva accidentalis, nisi quatenus est

conversio unius accidentis in aliud. Actio Euchar
ristica denominatur conversio effectiva substantialis,
non a termino formali producto, sed a termino formali communicato
accidentibus, qui est substantia Corporis Christi.

790. Cur autem a termino formali communicato substantialis dicenda
sit substantialis conversio ista, et non potius accidenta
lis a termino formali producto?, haec est ratio: quia potior ratio
desumitur ex modo loquendi Concilii Tridentini, quod
ideo dicit transsubstantiationem conversionem Eucha
risticam, quia destructa substantia integra panis,
ponitur sub accidentibus substantia Corporis Christi;
quae rationem reddit Eximius Doctor disp. 50. sec.
1.a Sicut enim DD. appellant transformationem
conversionem, in qua formae sunt termini formales absolu
tus a quo et terminus formalis absolutus ad quem,
ita dicenda est transsubstantiatio conversio Eucha
ristica, in qua termini formales absoluti a quo, et ad quem
sunt substantiae.

Subsectio 6.a

Illationes aliquot confirmantes senten tiam nostram.

791. 1.a est: eadem forma subs
tantialis, quae praecedit in materia immediate ante sextum

animaonis generat in illa in statu animationis. Ratio hujus: quia forma embrionis est physica dispositio ad animam, quae proinde expelli non debet per adventum animae; cum constituat materiam in esse Corporis physici organici. Deinde, forma embrionis ex se ordinatur ad animam; neque vel pro tempore praecedente constituit Corpus organicum, quod est subjectum animae, vel saltem producit, et radicat organizationem accidentalem, quibus materia disponitur ad animam.

732. Praeterea: neque datur agens aliquod efectibus expellatur forma embrionis; quia si aliquod agens daretur, esset agens inductibus animae, seu productibus unionis animae cum materia; atqui hoc agens non expellit illam formam, quia hoc agens, quo magis disponit ad animam, magis perficit embrionem et est absurdum dicere, expelli formam embrionis ab agente quo magis illam perficit.

733. Sed dices 1°: agens inductibus ultimae dispositionis ad formam ignis in materia est expulsibus formae antius ligni v. g. et etiam ultimae dispositionis ad formam ligni: ergo agens inductibus ultimae dispositionis ad animam est expulsibus formae embrionis et ultimae dispositionis ad illam. Paritas nulla est: quia forma ligni non est subordinata formae ignis, nec disponit magis ad receptionem formae ignis. At forma embrionis est subordinata ex se animae, quia disponit magis ad animam atque adeo agens inductibus dispositionis ad animam nec destruit formam embrionis, nec hujus ultimam dispositionem.

794. Itery dices ex P.e Arriaga: eadẽ aa, quæ sanguinẽ producio illũ destruit et Duertit in Carnẽ: ergo idẽ agens externũ, q.d pducit embrionẽ, illũ destruit, ut in illius mag inducat aa. Dtraõ Vr: q.a sanguis ñ radicat organizaciones adexn tales, quas prexequirunt fræ carneis et osseis; nec sanguis ordinat ex se ad tales fras at fxa embrionis radicat organizationes, quas prexequirit aa ad informandũ mag, et ex se ordinat ad aq. 2.o nã acidentia pp.ria Carnis oponunt ex se cũ acidentibus pp.riis sanguinis; atq. adeo ut inducat fra sanguinis deuet expeli fra Carnis; at vero acidentia pp.ria Carnis embrionicæ ñ oponunt cũ acidentibus pp.riis Carni animatæ.

795. 2.a illaõ: in morte viuentis ñ inducit in mag noba fra substaalis Cadauerica, sed perseverat eadẽ fra substaalis, quæ fuit in statu animaoñis usq. ad aduentũ agentis, q.d illã expellat. Rao hujus: q.a in morte homis remanent omnia acidentia: quæ erant in viuente exceptis Calore natibo, et illis acidentibus, quæ nesesario conectunt cũ fra viuente; q.d adeo certũ ẽ, ut sepe dubiũ sit de permanencia aæ in Corpore alicus mortui: Ergo sicut ex diversis acidentibus Corporũ inferunt Phi dari fras substaales diversas, ita ex identitate eorun dẽ acidentiũ, quæ sunt in Corpore alicus

vivi, et mortui inferenda ē eadẽ fra substãalis: q̃ in morte hominis ñ advenit maẽ nova fra insubstaalis Cadaverica.

796. 3.ª illatio: aa ñ radicat accidentia organica in vivente; sed hæc radicant a fra Corporeitatis illatio loquitur defacto; q.ª ñ repugnat aẽ radicans, & ẽ existit organica accidentia. Et quidẽ ñ infert aẽ radicare accidentia organica, v.º ex eo, q.ª sit perfectior, quẽ fra Corporeitatis nẽ etiã fra ē perfectior maã, et ñ radicat quantitatẽ. Nec dixi ē si dicat, q.ª quia aa rationalis, ē perfectior et continet perfectionẽ aẽ vegetativẽ, ñ dat.ª a facto in hoñe aa vegetativa disti.ª ab aa rationali: q̃ similiter. Falsa ē causalis illa; vera enĩ causalis ē hæc: ideó ñ dat.ª in hoñe ejusdẽ aa vegetativa, q.ª hoc ñ dicit.ª phicé in aẽ vegetativẽ, sed in Corporis et aẽ rationalẽ. Præterea: aa rationalis ñ indiget ad informandũ maẽ aa vegetativa ut dispositione prævia indiget tamẽ fra Corporeitatiẽ q.ª ē actus Corporis.

797. Nec 2.º infert.ª aẽ radicare organizaciones ex eo, q.ª petat accidencia organica: nẽ etiã petit quantitatẽ, quẽ ñ radicat. 3.º nec ex eo, q.ª aa acquirat vi vegetativa novẽ ptẽ Carnis, ossis &.ª; nẽ id solũ probat aẽ producere novẽ ptẽ fẽ Corporeitatis radicantis accidentia organica: deceptus aliẽ causẽ productivẽ ñ ē dass

tur radicir; sicut ẽ ex eo, q.d agens extrinsecus pducat nobis pter embrionem n̄ infert radicare accidentia organica; hæc enim radicantur ab illa pte fræ, quæ pducitur; ita ex eo, q.d aa pducat nobis pter fræ Corporeitatis n̄ infertur radicare accidentia organica. 397

798. 4.a illatio: fra substaalis organizacionis ẽ heterogenea et divisibilis in ptes integrantes specificé diversas: Unde fra organizacionis, quæ reperitur in Carne, substaalis specificé diversa ẽ à fra organizacionis, quæ reperitur in osse, verbis Dr.a .... Rxo hujus ẽ: ubi datur diversa collectio accidentium specialium dstante hauita dabitur diversa fra substaalis; sed in Carne, et osse datur diversa collectio accidentium specialium dstans hauita: ẽ in Carne &c.a Mr. ẽ fundamentum, unde inferunt Phi fras substaales.

799. Nec obstat hoc ẽ, q.d diversa collectio accidentium, quæ datur in hoīe albo et nigro, n̄ puet diversis fræ substaalis; hoc enim ideo ẽ, q.a albedo et nigredo sunt accidentia communia, et ex accidentibus communibus n̄ inferunt Phi fras diversas, sed ex collectione accidentium specialium dstans hauita inferunt Phi ejusdi diversitatem frarum. Si dicas ex Carbonis nigredine inferri fræ substaalis diversis à fra ligni, hoc negabo, q.a n̄ ex nigredine tantum, sed ex nigredine, et incorruptibilitate infertur fra Carbonis diversa à fra ligni.

Deinde Thi inferunt pas diversas ex diversitate acidentium p.^x manentium vi aliunde n^ Yberto de identitate specifica partium, et ideo in Aqua calida n^ inferunt p^m distinctam a^ pra Aque, nec in home nigro ag distinctam specifice ab a^d hominis albi.

Subsectio 7^a

Oposita Argumenta.

// 800. Objicio 1°: generas unius
// ê corruptio alterius, et alterius ocasus alterius ê hortus, ita aciomata desumpta ex
// Pho; sed admisa pra Corporeitatis n^ stat veritas illorum aciomatum; q.^a hac admisa, generatio viventium, quin drumpant^r aliq.^a pra substantialis, et drumper^r viventis, quin aliq.^a pra substantialis generet^r: g.^a Hec objectio nitit^r principijs, que univrasaliter accepta sunt falsa: drrumpit^r enim juxta aduersarios pra substaalis embrionica, quin generet^r aa raonalis, et generat^r pra Cadauerica, quin corrumpat^r aa raonalis: in 1^a Mundi Ddione generatum fuit Dpositum substaale quin corruptum fuerit aliud Dpositum: plus generat^r in Aere, quin corrumpat^r alia pra acidentalis, et lux corrumpit^r, quin generet^r noba pra acidentalis.

801. Disting. Vm aciama: generao unius ē corruptio alterius n̄ subordinati, Ddo: ē corrup tio alterius subordinati; neg. Disting. etiā Vm aciama: alterius ocasus, cū resolutio fit subs taalis usq. ad mag Vm ē alterius ortus; Ddo: cū n̄ fit resolutio substaalis usq. ad mag Vm, neg. mS, et cadit argutū. Igitur generatio viventis n̄ infert corruptionē embrionis; q. hic ē totū subordinatū Dposito viventi: ē enim Corpus organicū Carneū, et osseū, q. ē pars Dpositi viventis. 196.

802. Solū q̄ intelligendū ē aciama de generaone Dpositi, cui Dpositū pre cedens ut pars n̄ subordinet. Rursus corruptio Dpositi viventis n̄ infert inducionē nobsp., q. corruptio illa n̄ ē substaalis usq. ad mag Vm. Unde intelligendū ē aciama illud 2m de corrup tione Dpositi, que substaalis fiat usq. ad mag Vm. Solutio explicanda ē exemplo luminis. Ins tabis N: corruptio n̄ inducit propter se, sed propter generaonem, q. naa n̄ inducit p. se malū: q̄ cū corrumpit unū Dpositū substaale, gene rat aliud. Disting. ans: corruptio n̄ indu cit propter se sed propter generaonē substaalē vel acidentalē; omitto determinate propter substaalē; nego ans.

803. Agens naale operans ex necessitate naē inducit malū, sequit tamē p. acidens ad illius operaonē malū destrucionis. In nris principijs

nullu est agens inducens generatione formae Cadavericae.
Instans 2º quodlibet agens destruens ultimam dispo
sitionem ad animam ponit ultimam dispositionem ad aliquam formam:
ergo expulsa anima inducitur nova forma in materia. Ratio
cons: nam ultima dispositio ad formam cum hac connectitur.
Ratio antis: quia agens destruens ultimam dispo
sitionem ad formam constituit eam cum acidentibus re
manentibus collectionem, quae sit ultima dis
positio ad aliquam formam.

801. Nego antis: quia anima expe
llitur vel ex abundancia alicujus humoris,
qua auferatur devita humorum ordinatio, vel ex
eo, quod auferatur devita communicatio partium prin
cipalium: neutro autem modo ponitur de qua co,
llectio acidentium disponentium ad aliquam formam. Ad
probationem antis dico, animam posse induci in materiam
aliquod acidens destructivum ultimae dispositio
nis ad formam substantialem qua expulsa fierit
resolutio substantialis usque ad materiam primam, quin
ejusdem acidens constituat cum remanentibus
ultimam dispositionem ad aliquam formam: atque destruitur
viventis sine resolutione substantialis
usque ad materiam primam. Adde, quod incredibile
est, agentia tam diversa, tamque opposita,
quae corrumpunt ultimam dispositionem ad ani
mam inducens semper ultimam dispositionem
ad eandem formam Cadavericam.

805. Objicit. 2º forma corporeitatis est superflua: ergo. Probatur antecedens: quia forma Corporeitatis non requiritur ad denominandum materiam Virtualiter Corpus organicum, nam anima rationalis virtualiter potest determinare in ratione rationem Corporis quae est eminenter Corporea; sicut personalitas Verbi determinat in Christo Domino denominationem Subsistentis, quae est eminenter subsistentia creata: ergo. Probatur 2º quia ad denominandum materiam corpus organicum sufficit unio accidentium organicorum sicut calor sufficit ad denominandum subjectum calidum. 3º quia non requiritur, ut radicet accidentia organica, nam ad hoc sufficit anima. 4º quia non requiritur, ut simul cum materia animam recipiat; nam sicut materia sine forma substantiali praecedente cum solis dispositionibus accidentalibus recipit formam Corporeitatis, ita sine hac cum solis dispositionibus accidentalibus poterit recipere animam.

806. Respondeo antecedens negando: formam Corporeitatis non superfluere constat abunde ex dictis. Ad probationem negando antecedens, cujus adjuncta probatio nulla est. Ratio est quia in se non habet formaliter rationem viventis, virtutis sensitivae, aut intellectivae nequit formaliter determinare denominationem viventis, sensitivi, et intellectivi: ergo quia in se non habet formaliter rationem Corporei nequit formaliter determinare denominationem Corporis. Sed anima rationalis non habet in se formaliter rationem Corporei: ergo. Constat solutio: ideo anima rationalis determinat formaliter in homine denominationem intellectivi, quia est formaliter virtus activa intellec

tionis: ergo si actu rationalis non est forma Corporea (sic determina) non determinabit formaliter ratione Corporis. Adde actu rationale non posse determinare formaliter ratione Corporis quia sic constitueret Corpus et hoc nequit esse, ut constat ex dictis supra.

807. Exemplum personalitatis divinae verum in Palaeis: quia etiam actu rationalis est eminenter lapis; sed quod sit eminenter lapis non sufficit, ut determinet in homine denominationem lapidis: ergo quod sit eminenter Corporea non sufficit etc. Vel 2do: licet subsistentia verbi sit eminenter anima, non ideo determinat in Christo rationem viventis vita propria animae: alioquin Corpus Christi in sepulchro fuisset vivens: ergo licet anima rationalis sit eminenter Corporea etc. 3o subsistencia Verbi, licet sit solum eminenter subsistencia humana, non ideo determinat in Christo denominationem subsistentis, sed quia habet proprie et formaliter rationem subsistentiae: ergo ut actu rationalis determinet formaliter in homine rationem Corporis non sufficit, quod sit eminenter Corpus, sed requiritur, quod habeat proprie, et formaliter rationem Corporis.

808. Hinc nulla est paritas, quia cum personalitas Verbi non determinet in Christo denominationem personae humanae, sed solum rationem personae divinae, ad hoc non est quod sit eminenter humana subsistencia, sed solum est ad hoc, quod sit subsis

tencia divina participans raony vuiscientis [illegible] 200.
talis: q q.d aa raonalis sit eminens Corporea,
ad rg n̄ ē ut inde probet. derminare raony Corpo
ris, dy modo n̄ sit [illegible] Corporeas. Ad 1.m
probaony resp ans: maa cū solis organizacio
nibus acidentalibus ess maa organizata, n̄ vero
Corpus organicus: licet enj aliq.o modo poset re
putari Corpus organicu, n̄ tamen ess Corpus
organicus, q. requirit.d ad [illegible] viventis
[illegible] Corpore et aa.

80. Unde paritas ex subto,
et calore nulla ē, q.a toty ex illis resultans aci
dentale, et Corpus organicus [illegible] viventis de
bet ēē toty substāle. Ad 3.m probaony plurādi
ximus supra. 1.a probao falsa ē: q.d maa sine
fra organizacionis n̄ ē subty adequaty aē, maa auty
sine fra alia preexistente ē subty adequaty et
proporcionaty ad frg Corporeitatis recipiendg, etque
libet aliq frg, quq aā n̄ sit. Rao colliguit ephu
cu sq. dictis.

81. Dices: si Deus uniret ag raonalg,
que defacto datur, mag soly acidentalis organizate,
daret.d hoo. Ngo hoes q.a tunē n̄ daret.d Corpus
substaaly organicu, q. ē paris maalis substaalis
viventis: sicut si fra ignis uniret.d soli quan
titati n̄ daret.d ignis ex defectu subti substaalis
debitē frg ignis ad denominaony ignis: et
sicut in Metaphisicas licet decipiat.a hoi obty
ens hinnibile, n̄ decipit.d Equus ex defectu

alitatis quę ē diff.ª subalṫna, et metaphicé subordinata constituens subiẏ adequatẏ metaphicẏ hinnibilitatis.

811. Instabis pro Ill.mo Palanco: gratia habitualis reddit hoīẽ filiẏ adoptibẏ Dei, quį ipsa sit filia adoptiba Dei: aa raonalis licet ñ sit dposita, dstituit hoīẽ dpositẏ: lex prohibens licet ñ sit mala, sed bona reddit malẏ esẏ Carnes die Veneris: ḡ aa raonalis reddit hoīẽ Corporeẏ, et si fralis Corporea ñ sit. Paritas f.ª probatur ē: gratia enį habitualis debet ēē fralis filias adoptiba Dei, ut dstituat hoīẽ fralis filiẏ adoptibẏ Dei: ḡ et aa raonalis debet ēē ratio fralis Corporea, ut dstituat hoīẽ fralis Corporeẏ. Sequit denominatio filij simpliciẏ ē denominatio suppositi: Ceterẏ dtinet ñ solẏ eminenẏ, sed etiį fralis in gratia habituali; denominatio vero Corporei ñ dtinet fralis in aa raonali.

812. Ad 1.m paritatẏ dico, q.d licet aa raonalis ñ sit fralis dposita, ē tamẽ fralis dpositiba; ē enį pars hoīis, q.d sufficit, ut posit dstituere hoīẽ dpositẏ. Ad 2.m dicẏ legẽ prohibentẽ ñ reddere fralis malẏ esẏ Carniẏ, sed ocationaliẏ; ñ fraliẏ q.ª prohibitio ñ ē fraliẏ malitia actionis prohibitẽ: ocacionaliẏ vero q.ª cẏ detur lex prohibens, dat in operante dictamẽ dicentis

defugienda acione, sub q.a dicencia actio euad et mala.

813. Hoc explicat Apostolus ad Romanos cap. 7: lex pecatū ē? absit, sed pecatū n̄ cog novit nisi p.r legē. Ocacione aūt accepta peca tū p.r mandatū operatū ē in me omnē dicupicen ciā. Notat acionem, quę n̄ sunt ab intrinco malę, dicit malas, q.a prohibitę, n̄ q.a prohibitio sit fralis malicia, sed q.a si n̄ eēt prohibitio, acio nes illę n̄ eent malę.

814. Objicit 3.o: substaa ē 1.a radix, n̄ solū efectiba, sed etiā finalis operaa nū, et acidentiū cōpositi; sed fra Corporeitatis n̄ ē 1.a radix finalis: ḡ nec substaa. P.m 1.o: q.a fra Corporeitatis ē propter ag. 2.o quia alioquī posset dici, quantitatē eē frā substaalē. posset negari mi.r cū Cardinali de Lugo. Sed distin guat.r sic: substaa ē 1.a radix n̄ solū efectiba, sed etiā finalis ultima uel n̄ ultima operaci nū et acidentiū cōpositi; cdo: determinaté ulti ma; nego mi.r; et distingo similiter m.

815. Fra Cor poreitatis ē finis n̄ ultimus naē; q.a cū maa cōstituit cōpositū naale ulterius perfectibile p.r ag, atq.e adeo in adequatus ultimus naē, q.a cōstitutiba cōpositi uiuentis, q.d ē finis adequatus ultimus naē. Hoc aūt sufficit ad cōceptū substaē, ut p.t in maa 1.a et fra substaali, quę sunt finis in adequatus ultimus naē,

Forma igitur Corporeitatis est finis adequatus non ultimus naturæ et finis inadequatus ultimus.

816\. Distinguo 1.^m probationem: forma Corporeitatis est propter animam, ut propter finem inadequatum; Concedo: ut propter finem adequatum; Nego. forma Corporeitatis est propter dispositionem, vicinus ut propter finem adequatum: Unde respicit animam ut dispositionem, sive tamquam finem inadequatum. Neque hoc est contra conceptum substantiæ; nam quidquid materia ordinatur ad formam substantialem ut ad finem inadequatum, sive ut ad dispositionem cum qua constituat finem adequatum. Nego 2.^m probationem: quantitas enim non est ens ecentialiter pertinens ad ecentiam entis completi; secus vero forma Corporeitatis, et ideo est quid substantiale. Disparitas: quantitas presuponit radicem physicam sui, scilicet, materiam Vel ut forma Corporeitatis non presuponit radicem physicam sui, cui ut partio deueat.

817\. Objicies 4.º: ex nostra sententia infertur, hominem cui deficit pes, aut oculi esse diversum in specie, ab homine habente suos pedes, et oculos. Probatur sequela: nam hic 2.us habet aliquid, quod ille caret, et hoc aliquid est ecentiale quandoquidem totum ex materia, et forma substantiali. Confirmatur forma Organica oculati non est eadem in specie cum forma Organica, quæ est in Cæco: ergo hoc oculatus et Cæcus habent indiversa specie constitutiva; quia utrumque constituitur per suam formam Organizacionis.
Distinguo sequelam, et probationem distinguo: habet

aliquid integrale, q.º caret alij; Ddo: aliquid ecentiale, q.º alij caret; neg. Ad Ifraong Hevo anti distinguo: Coenes: hauent in diuersa specie Ifritutiba homis ecentialij sumpti; neg: homis integralij sumpti; Ddo cog.

818. Corpus Oculati specifice diferat à corpore Coeci, q.ª fr.ª organica, aq.ª maa Ifritucio corpus organicij in oculato diuersa ê in specie ab ea, quę ê in Coeco: hoc tamę oculatus, et Coecus n̄ diferunt specificé et ecentialij: q.ª aâ raonalis ê eadę specificé in uraq.ę et licet hoc Ifrittad p.ᵉ frę Corporeitatis, et ista in illis hominibus sit specificé diuersoo, adhuc altera ab altera n̄ diferat specificé. Rao ê: q.ª hoc ecentialij sumptus n̄ Ifritaiᵈ p.ª totę frę Organicę, sed tantę p.ᵉ cas frę ptes, quibus nesẹ̄rariis eget ad viuendę et naalij existendę; Cęterę vero ptes, sine quib.ˢ hoc viuere, et existere potest, ptinent ad integritatę, et n̄ ad ecentię homis: Vnde hoc Coecus diferat ab Oculato solę integralij et acidentalij, n̄ autę specificé et ecentialij.

819. Objiciᵗ 5.º aliqua fra Substaalis daᵗ in Cadabere, quę n̄ daᵗ in viuente: ḡ n̄ daᵗ fra Corporeitatis. P.ânˢ: in Cadabere daᵗ aliquod principię ex se determinatę ad aliqua acidentia, quę n̄ inueniunᵗ in viuente; sed hoc principię nequit êê aliud, nisi fra aliq.ª Substaalis, quę daᵗ in Cadabere, et n̄ daᵗ in viuente: ḡ. P.m: Cadaber semper frigescit, semper ê palidę, et si

vi agentis naalis expolier talibus acidentibus illg, quis l. restaurat; sed viuens n ita vero hauet; quis potius exigit Ctraria acidentia, slicet calore et colore n palidy, et si ejusdi acidencia deperdit, statis illg restaurat: 3

820. Ad atqu tis neg. ans. Ad probaone, neg mas, et mi pro baonis disting. cadauer sper frigescit, sper e palidy in eadg inteone; neg: in majore in tentione; subsisting. vi frg substaalis; neg: vi agentis extrinsec; 2do mi. Acidencia Ctraria hauitar inferunt frg substaale radiante illg, alig n inferunt. Agens extrinsecg producit in Cadabere frigiditatg, et palorg opposita frg substaali cadaberice, ut illg tandg aliqdo corrumpat. Hoc agens restaurat frigiditatg, et palorg quibus Cadaber corrumpit. Palor iste, et frigiditas n sunt sper in eadg intentione, sed nunc in mj, nunc in mxi, et illas inducit agens corruptiby usque dy inferant corruptiong Cadaberis.

821. Quod agentia corruptiva producant ejusdi acidentia colligit ex eo, q. illa agentia n permaneant in eodg statu, sed in mxi, aut mj intentione pro mxi, aut mj actibitate agentis; Contrarius euenit in Aqua, quæ ita restaurat frigiditatg, ut amoto alio extrinseco, sistat in intentione frigiditatis sibi naalis debita, quis ulterius progrediat.

§22. Quodnã vero sit hoc agens extrinsecum producens palloris potest colligi ex Ph.° sect. 36. Problematis, qui reddit rationem, cur sub palidi sint, qui in

|| locis Palustribus degunt, nimirum: palidos autem

|| humor efficit, atque putrescit. 9.d Phus dixit de humoribus putredine palludum dico de humoribus corruptionis Corporum, qui illa reddunt palida: Unde hi humores, qui dispositive causant corruptionem Cadaveris. dicent palorem ipsius, dum magis putrescunt, et si vi alterius agentis retardetur corruptio, sensim reddunt Cadavera palida.

§23. Frigiditas in Cadavere oritur ex defectu Caloris na

|| tivi. Hinc Phus lib. de Expiratione ait: omnes

|| quidem partes, universumque Alis corpus, sic inde

|| exprimis vitæ rudimentis :::::::::: quendam calo

|| rem, eundemque naturalem adipiscitur. Præterea: quæ vivunt

|| calida sentiuntur, extincta, et vitæ usu orbata,

|| contra se habent. Subdit: si cor frigidum red

|| datur totius Alis consequitur interitus, propterea, quod

|| caloris et ac origo inde omnibus provenit.

§24. Ex quibus infero 1.° cadavere semper esse palidum, non quia nova forma substantialis producat palorem, sed quia hic producitur ab agente extrinseco tendente in corruptionem Cadaveris. Infero 2.° frigiditatem Cadaveris non produci a nova forma substantiali, sed ab agente extrinseca; quod autem Cadaver semper frigidum sit, nisi ab agente extrinseco calefiat,

provenit ortig c[um] defectu Caloris naalis remouentis frigiditatem; et ideo dixit Phus, quę vivunt calida senciunt, exanima et vitę sensu orbata, Dira ure havent.

Subsectio 6.ª
Reliquæ aliæ Objectiones.

825. Objicio 6.º al diuidi in raonale et irraonale; sed data pa Corporeitatis, n̄ ita diuidiret: ergo. Prim: data pa Corporeitatis, pro priori ad raonalitatem daret raō Diractiva. Alias distingueret specifice hominem à cęteris animalibus, Ratio nimirum organicis substialis ppria honis: sed hoc ipso Animal diuideretur immediaté in rationale, et irrationale: ergo. Ratio minoris quia si pro priori ad rationalitatem detur ratio distinguens specifice hominem à cęteris animalibus per hanc rationem ita ut contrahitur animum ad hominem ut rationalitas maneat posterior sique mediata diferentia animalis rationalis ab irrationali.

826. Confirmatur: esse Animal apetitiburm, et si soli homini conueniat, non tamen

est ejus ecentia metaphica: ergo neque esse animal rationale erit ecentia metaphica hominis (loq.e vadendo del parente vis navixue, por er parallenar er taurenglones) data pra Corporeitatis. q.d coa: ans ideo verijb.a, q.a inq raones illas, al, appetitibq voluntate, mediat alig.a rao, q.a hoc diferert a cæteris; sed data pra Corporeitatis mediat etig. inq al et raonale alig.a rao, q.a hoc diferert a cæteris scilicet rao organici ppria honis, seu ee humanitatis organicq: q.

§ 27. Arguty hoc, et ejus Dsrao versant in Consideraone, dist.e q.e metaphica gradiuq honis. Hoc supposito, nego mj aq 13 quq 23 et hujus etig raone nego prq ulti mq ejus prq. Precedat utiq.e raonalitate, sed aliud eq quoq.e precedit illa rao organici substalis ppria honis. Inde n mediat aliratq inq et raonalitatq; indeq.e raonalitas n e mediata diff.a alis, precedit ea rao alitate admissa pra Corporeitatis: q.a hoc data ordo taliq gradq in hone servari debet ut post raonq. substaq subsequantur raones Dispositive Corporeq geterogeneq geterogeneitate proporcionata aq raonali sensitive raonalis.

§ 28. In ista serie gradiuq honis stat ante aliratq geterogeneitas subs taalis ppria honis, p.r quq hoc, ut precisive ista tiis substaa organica, specifice diferert a cæteris Alibus: q.a hec alig in specie haent substaalq geterogeneitatq. Gradus aliratis advenienq

honis heterogeneitati p.x hanc ita detrahitur ut subesse n possit nisi ranalitati. Sed rationalitas immediate subsequitur Alitate; proterea Alitas e detragibilis p.x raonalitat tamquam p.x diff.mi immediate subsequenti. Hinc admissa fra Corporeitatis, n tollitur, q.d Al dividatur in raonale, et irraonale tamquam indiff.ter imme diate subsequenteis ad Alitat.

829. Ex hac doctrina respondetur Oppoñi. Nego cog. Probaoni hujus ngo m.s m.ri omissa. Cõ humanitas organicus n mediat int Al, et raonale, sed precedit Alitat; et ita precedit ut inveniri possit absq.e Alitate: sic enim invenitur in embrione honis, et etiam in Cadavere. M.rs omissi, q.a ratio ibi assignata

// forte n e cau ut dcaptus iste Al appetitibus volantate n haueat uo ecentia metaphica honis; sed potius erit talis cau, q.d raonalitas e nobilior int alias diff.ta honis ab omni n ipso.

830. Addo contra arguentis, q.d si metaphicus Alis dcaptus debet in raonale dividi, atq.e irraonale divisione immediata; et admissa fra Corporeitatis divisio n erit immediata impossibilis profecto erit fra Corporeitatis subordinata ei; cum tam Author argueti ipsa n admitat impossibilitat, sed tantu epistemiq negat talis fra; ut ipse nadit expresse in fine ipsius quaestionis hujus.

§31. Objicies 7.º corp.us constituitur ex materia 1.a 205.
et forma Corporeitatis est substantia incompleta, unde
sequitur 1.º non posse naturaliter existere sine alia forma;
vel si potest cur dicendum est magis pendere materiam
ab illa forma Corporeitatis, quam haec pendet ab ulte
riori forma? Sic arguit Doctor Eximius disp.e 15.
Metaphis. secti.e 10. num.º 12. 2.º sequitur, quod ejusdem
Corpus completur in ratione Corporis naturalis per 2.am
3.º quod sit imperfectius lapide, qui est substantia completa.
4.º quod ejusdem Corpus nequeat poni in predicamento
substantiae; sed haec omnia absurda sunt: ergo. Res
pondeo
§32. Concessa propositione nego secundo primum sequelam quia altissima
rationalis est substantia incompleta et naturaliter existit
sine Corpore cum quo constituit substantiam completam. Nec
oppositum suadet paritas materiae 1.ae ideo enim materia
1.a nequit naturaliter existere sine forma substantiali quia
non datur positivum fundamentum ad dicendum materiam
1.ae independentiam naturalem à forma substantiali; datur verò
positivum fundamentum ad dicendum Corpori organico
independentiam naturalem ab anima, ut constat ex hucusque
dictis. Rursus: imperfectio formae materialis om
nino incompletae est quod non possit naturaliter existere
absque substantiali complemento; forma vero Corporeita
tis unita materiae 1.ae neque est omninò incompleta,
ne absque substantiali sui complemento: quia completa
est substantialiter et si non ultimo.
§33. Instabis: juxta
nostra principia materia 1.a appetit formas omnes

substaales sub disjunctione dpsa: ergo apetitus maa sufficiens satiatur per quamlibet fam substaalem: ergo sufficiens satiatur per fam Corporeitatis. Mo do sic: maa sufficiens dpleta nequit naaliter dple ri per aliam fam: ergo maa ab fa Corporeitatis ne quit dpleri per fam viventis. Ddo assumptum ins tantiis juxta nra principia, et disting. ulti mum ans: maa sufficiens dpleta ultimo nequit naaliter dpleri per aliam fam, Ddo: sufficiens dpleta non ultimo; ergo ans, et csam. Maa 1a solum exigit exigentia naali invincibili substaaliter dpleri phice per fam substaalem, quae dpletionem maa prestat, tunc a fa ultima, tunc a fa non ultima subordinata; per quamlibet enim verificatur, quod maa haveat fam aliquam, quam requi rit ut naaliter existat.

834. Distinguendus est igitur duplex apetitus maa ad fas substaales: alius apetitus ad fas substaales, quarum capax est, idest, quas potest vi sola recipere, quatenus indiget aliqua fa, ut naaliter, idest, sine miraculo existat. De hoc apetitu locuti sumus, cum diximus, maa 1mo apetere efficaciter quantum est ex se omnes fas sub staales, quarum capax disjunctive dpsive. Hic apetitus sufficiens saciatur per fam Corporeitatis, et per quamlibet fam ultimam, cui capax absolute est, quatenus est subtum adequatum fae.

835. Alius est apeti tus maa ad eas, cui capax absolute et super

n̄ ē, q.ª n̄ ē se sola subtij ag. Appetitur ipse n̄ ō sicut Archiv; tuj q.ª n̄ ē appetitus ad ag. ut naalij, id ē, sine miraculo existat, sed ut præcisè sine violencia existat; tuj q.ª n̄ ē appetitus absolutus, sed conditionatus sub conditione nimirũ præ Corporeitatis haurij, quæ constituit subtij adæquatũ ag. Ad reliquũ argumenti nego Vᵐ sequellæ: nam Corpᵘˢ organicũ ē corpus naale n̄ completũ in ēē corporis naalis p.ᵒ ag; completus tamẽ p. ag in ēē Corporis naalis viventis, sive in ēē Corporis prædicamentalij sumpti.

§ 36. Nego 3.ᵃ sequellæ: nam n̄ constatũ ac completũ ē aliquod ens ē perfectius ente in completo; alioquj aa rationalis erit imperfectior lapide. Itaq.ᵉ Corpus organicũ, et si enus n̄ ultimo completũ perfectius ē lapide ultimo completo; q.ª Corpus organicũ habet ejusdi in complexionẽ, q.ª ē instrumentũ ag; unde magis accedit ad vitã, quã lapis.

§ 37. Negat 4.ᵃ sequellæ Illecentior quidẽ: q.ª naa cũ fra organica ē Substaa Corporea sufficienũ, et aliud n̄ requiritᵘʳ ut colloceᵗᵘʳ in prædicamento. Sed dato seque læ; q.ª n̄ ē absurdũ, q.ᵒ Corpus organicũ n̄ locetᵘʳ in prædicamento, in q.ᵒ Arles pro capite posuit substaã finitiby completã. Hinc sicut eformare licet pro capite prædicamentũ substaã latius patens ad substaas completas, et in completas, et in hoc prædicamento locare

licebit Corpus substaalis organicū.

Objicit 8°:

838. ex Doct. Cosmo: ut aliquid indibiduū conti-
neatur directe sub aliqua specie non requiritur,
quod contineat actu, quidquid speciei in pōa,
sed sufficit, quod actu contineat totā actualē
essentiā illius speciei; sed Corpus de predi-
camento substaē est species subalternad
contenta sub genere substaē, de cujus ratione
solū est, esse cōpositū ex maa et fma substaa-
libus: ergo ut aliquod indibiduū contineatur directe
sub ejusdem specie, nimirū corporis, sufficit, quod
sit ens constans ex maa, et fma substaa-
libus.

839. Atqui hoc corpus substaale organicū,
quo Petrus constat, est cōpositū ex maa, et fma
substaalibus: ergo est indibiduū contentū directe
sub specie Corporis de predicamento substaē:
ergo est Corpus predicamentale, atque adeo ul-
timo cōpletū. Confirmatur: fma Corporeitatis ne-
quit esse sub cōmuni genere fmē substaalis,
quin sit in aliqua ultima specie fmē subs-
taalis: ergo cōpositū ex maa, et fma Corporei-
tatis erit in aliqua specie ultima substaē
cōpositē: ergo non erit ulterius perfectibile per
aliam: sicut Angelus, qui est substaa cōpleta
non est ordinabilis ad cōponendū cū alio.

840. Respondeo

Nega maj., et 1am pro min., distinguo 2am ... cujus

ratione e solus ce dpositus ex maa, et fra subs
taali ultimo dplente; ddo: ex maa et qua
cumq.e fra substaali; nego mj: et similiter
distincto coenti, disting.do subsumptam: atqui
hoc Corpus substaalis organicus, q.o prius
dstat e dpositus ex maa et fra n ultimo dplen
te substaalibus; ddo: ex maa et fra ultimo
dplente; nego mj et sub illatis dsequentiis.

§ 11. Itaq.e sicut in metaphisicis n quodcumq.e totus ex genere et diff.a e species infima, sed dpositus ex genere et diff.a ultimo dplente; ita in phisicis Corpus predicamentale directe locatus in predicamento substaa n e qualecumq.e dpositus ex maa, et fris substaalibus; sed dpositus ex maa et fra ultimo dplente. Insuper sicut in metaphisicis genus ... alterius dslatus ex genere, et diff.a n ultima n e species totam, sed pars speciei; ita in phisicis Corpus substantialiter organicus dslatus ex maa, et fra n ultima n e Corpus predicamentale, sed pars huius Corporis: unde soli in directe locabile e in predicamento, scilicet, locabilis e maa &.a

§ 12. Ad dpraoem distingu.o ant.: fra Corporeitatis requirit se sub dmuni genere fre substaalis, quae sit in aliq.a ultima specie fre substaalis vel ultimo complentis, vel complentis non ultimo; ddo:

determinatè in specie ultima fr̄ę substancialis ultimo cōplentis; nego an̄s. distinguo similiter cōnexum: quod cōpositum ex maa et fra Corporeitatis exit in aliquā specie ultima Substantię cōpositę n̄ ultimo cōpletę phice; cōcedo: ultimo cōpletę phice, nego conseq.

§ 13. Fra Corporeitatis ē in sua specie formę substancialis, sed non ideò est in specie formę ultimę. Sic materia est in specie completa entis, sed non ideo est in specie entis completi ultimo. Et inde

// conceptus iste, speciem metaphicię infima fr̄ę phicię non ultimę, n̄ dicit

// contradiciong, sicut illę non dicit hic

// conceptus speciei metaphicię cōple-

// tę entis phicię completi, verificabilis de materia, et forma substanciali, Unde Corpus substancialiter organicum est compositum substanciale non ultimo phicię completum, et complebile per animą, et hinc constat dispositas ad exemplum Angeli.

Sectio 13.a

De unione compositi naturalis, et de composito ipso.

Subsectio 1.a

Explicatur natura unionis, et ejus divisio.

844. Unio latissime accepta est plurium extremorum nexus. Verum non agimus hic de unione intentionali, qua intellectus per cognitionem sibi conjungit objectum juxta tritum illud intellectus intelligendo fit omnia; nec de unione affectiva, qua voluntas per amorem cum bono conjungitur juxta illud, Amicus est alter ego; nec de unione morali qua plura in existimatione prudentum censentur unum, ut plures Cives constituentes unam Civitatem; nec de unione aggregationis, quae datur inter plures lapides v.g. constituentes unum acervum; nec de unione metaphysica consistente in identitate extremorum formaliter distinguibilium; si quidem hae omnes uniones improprie sunt.

845. Agimus de unione physica, quae solet dici unio formaliter ad differentiam unionis perfectivae,

quæ ē actio p.ª quā producitur ipsa unio formalis, quæ actio n̄ ē dicenda unio, sed potius unitio idē, actio productiva unionis. Dicitur etiā unio physica nexus physicus absolutus: nexus, q.ª duo uniri, ē ēē nexa, vincta, sive inter se colligata idē, ē, ut constat ex terminis: physicus, ut decernatur a nexu morali amicitiæ, vel intentionali cognitionis, et amoris: absolutus, ut distinguitur a conditionato; q.ª unio semel existens n̄ spectat aliquā conditionē, ut uniat extrema, sed se ipsa ē actuale exercitiū uniendi. Dixi absolutus ut distinguitur a conditionato, q.ª unio n̄ ē nexus absolutus; prout distinguitur a modali; unio siquidē physica nexus modalis ē....

846. Igitur unio definitur sic: actualis formalis determinatio pluriū ad constituendū compositū intrinseca ipsi composito. Est actualis determinatio, q.ª ita determinat ut sit exercitiū uniendi, sicut actio exercitiū agendi. Ē formalis determinatio; q.ª ad rationē physicæ unionis n̄ sufficit determinatio effectiva, qualis ē actio productiva unionis. Est determinatio pluriū: nā vera unio nexus ē rerū inter se verè distinctarū. Dicitur ad constituendū compositū; nā unio ē ad hoc actualis formalis determinatio, ut res unitæ actu constituant totū aliquod.

847. Addi[tur] intrinseca ipsi composito; q.ª significatur compositū ex rebus, quæ uniuntur, atq.ª ex unione

etiã constitui. Unde hoc ipso unio ē quoqꝫ actualiter taliter determinatio sui ut constituat ipsa composita. Hincque jã distinguenes facile verã unionem, id ē, physicã ab impropriis unionibus morali, intentionali, afectiva, et agregationis.

848\. Dividitur unio physica 1°. in substantialẽ, et acidentalẽ. Substantialis ē, quæ nectit substantialia, acidentalis, quæ acidentalia, vel saltẽ aliquod acidentale, v.g. quæ cũ subto substantiali copulat albedinẽ. Nec requiritur, ut unio substantialis sit, ipsã copulare partes ecentiales, seu quarũ una se habeat (ō ad) ut subtũ, altera ut formã etiã inter partes integrales, v.g. duas partes unius maẽ, datur unio substantialis. 2°. dividitur in intensivã, et extensivã. Intensiva ē, qua gradus qualitatis ita copulantur, ut resultet aumentũ qualitatis ejusdẽ pʳ ordinẽ ad eandẽ subti partẽ. Extensiva ē, qua partes sic nectuntur, ut resultet totũ divisũ, seu cujus partes respondeant cuilibet diversæ loci parti.

849\. Dividitur 3°. in informativã, quæ fantẽ maximè in nrã proposito, et in purè terminativã. Est informativa, quæ partes nectit, quarũ una se habet ut subtũ, aliaquæ ut forma; sive quod idẽ ē, alia ut pota physica, alia ut actus physicus. Est purè terminativa, quæ copulat extrema, quorũ aliquod se habet ut purus terminus unionis. Unionẽ purè terminativã agnoscimus

ex sacra Theologia astruente unionem hujus di, quæ ab hypostasi, sive persona vocat hypostaticæ, inter naturam humanam Xpti Dni, et personalitatem Verbi. Dicitur secundo minimus unionis extremum illud, unitum q.d n recipiat nec recipiatur nec ab unione nec, ab altero extremo, cui unitur, perficiatur, aut imperficiatur.

Subsectio 2a

An composito naturali unio est realiter distincta ab extremis.

850. Unio, quæ titulus præfert e omnium nostrorum ap.d P. Geneo exercitatione 7. sect. 1. exceptis P.P. Valencia, Ubadingo, et Martinone, paucisq. Recentioribus, e etiam sacra Doctoris Doc.is Subtilis cum suis. illa ex Thomistis defendunt Alexrera, et Araujo, ap.d Godoi tom. 1. in 3. p. disp. 11. §.o 1. qui etiam ipsis adhæret uti etiam Ill.mus Palanca. Oppositum defendunt Cajetanus, Albarez, et alij plures Thomistæ.

851. P. Unio breviter, sed efficaciter, et Toquam.a de hone: possunt dari Corpus, et aa rationalis, quæ actualiter uniantur, ut p.t in morte hominis: ergo ratio formalis, q.a

unitur distinguitur realiter ab ipsis: nam ea, quo
rum unum potest dari sine alio realiter distinguuntur:
separabilitas enim realis est signum evidens dist.ionis
realis: atqui res talis, quia Corpus, et anima rationa
lis uniuntur et unio: ergo hec distinguuntur realiter
ab extremis. Eodem argumento probatur unionem
in aliis compositis naturalibus esse dist.am realiter ab
extremis: nam materia 1.a et forma naturalis possunt,
saltem divinitus conservari, quin actualiter uniantur.
ergo possunt existere extrema compositi naturalis,
quin existat eorum unio: ergo

852. Probatur aliter Conclusio: im
possibile est unionem non existere, iis existentibus
à quibus unio non distinguitur realiter, sed non est
impossibile, unionem non existere existentibus ex
tremis, que possunt coexistere, quin uniantur
inter se: ergo. Premissa utraque est manifeste
veritatis. Majoris probationem accipe, que non
indiget, sed qua ostenditur innegabilis:
impossibile est, unionem non existere, existente
unione; sed iis existentibus à quibus unio
non distinguitur realiter, existit unio; nam existunt
ea, que sunt unio: ergo

853. Probationem 1.e minoris vide
pag: non est impossibile unionem non existere, exis
tentibus iis, que possunt existere in eodem tempore
sine unione; sed extrema, que possunt coexistere
quin uniantur inter se, possunt existere sine unio
ne in eodem tempore: ergo. Audi hanc doctrinam, et

pulchre et breviter applicata mag et frg ab in
genioso Patre Benedictis: impossibile e, ee
aptre rei mag et frg, quin sit aptre rei maa
et fra; sed possibile e, ee aptre rei mag et frg,
quin ee z v ira univz; ut pat in maa et aa
D. Petri: z mag et frg ee unitaes n e sola
maa et fra: z aliquid aliud prez mag et frg,
qd unionz apello.

854. Pbat ex eodz: defacto n e
unita fra quelibet mag quilibet; sed si fram
unirimag nil sit aliud prez mag et frg, defacto
fra quelibet erit unita mag cuilibet: ng fra que
libet, et quelibet maa sunt maa et fra: z frg
unitimag e aliquid aliud prez mag et frg.
Pbat 2o: maa, frg, et unione stantibus, stat
Dpositz adequate Dstitutz; sed n stat ade
quate Dstitutz, stantibus solz maa, et fra: z.
3o: Dstitutz n deficit permanentibus cunc
tis ejus Dstitutibus; sed pmanentibus maa et
fra deficit Dpositz: z maa et fra n sunt om
nia Dstitutiba Dpositi; z aliquid distinctz a
maa et fra Dstituit Dpositz. Sed hoc ali
quid e unio: z.

855.
11 Respondent 1o Nominsz:
mag et frg ee unitas, Ultra entitatem
mag et frg 2m re includere ecentializ mag
et frg ee simul. Unde cz unio stet in tali
simultaneitate, inde e, qd et si post mortz
homis existant maa et fra n tamz sunt

unitæ, q.a n̄ sunt simul. Contra ē: maa ēē simul
vel identificat.r adequatè cũ solis entitatibus
maæ et fæ, vel cũ ipsis, et cũ alio adequatè
rrliẽ distincto ab ipsis? si 1.m: q̃ post creat.
de hominis datur tantũ id, q.d ē mag et fg
ēē simul, atq.e adeo datur unio stitũ, q.d ē
falsũ. Si 2.m: q̃ unio distinguit.r rrliẽ adequatè
à maa et fa. P. coa: ros fralis, q.a maa et
fa sunt simul ē fraliẽ unio ipsarũ; sed ratio
fralis, q.a sunt simul, distinguit.r rrliẽ ade
quatè a maa et fa: q̃. P. mj: illud adequatè
rrliẽ distinctũ à maa et fa, cũ quo identificat.r
etiã hoc, q.d ē mag et fg ēē simul, ē ratio
fralis, quâ maa et fa sunt simul: q̃. Res

856. pondent 2.o mag et fg n̄ p.r aliquid intrinsecũ ipsis
sup.r additũ, sed p.r solũ decretũ diuinũ, quo
Deus vult ipsas intrinsecè uniri. Hac solu
tione utit.r nr̃e Eminentissimus Ptolemei:
docet enĩ positis maa et fa et voluntate Dei
efficaci, quâ velit uniri mag. et fg, has n̄
manere indiferentes ut uniant.r: sicut posita
ultima dispositione ad fg ignis maa nesessa
rio unit.r fg ignis. Contra ē: tale decretũ, vel
ē ipsa unio fralis, vel habet pro obto volito
ipsũ fralẽ unionẽ? si 1.m: q̃ unio fralis dis
tinguit.r rrliẽ à maa et fa; q.a ab his distin
guit.r illud decretũ.

857. Insup.r absurdũ ē dicere,

Dey ipsy realiz identificaty cu ipso decreto di
uino eē unionȝ fralȝ maȝ et frȝ; aliequi
Dpositȝ ñ distingueret realiz adequate à Deo;
qª hoc ñ distinguitr realiz adequate ab unione
suary poriy. Si 2m Dra ē: illud decrety
hauet pro obto unionȝ fralȝ sed ñ hauet pro
obto solam entitatem maȝ et frȝ: hec enȝ po
sunt existere quȝ fraliz intrince uniantr: ḡ ha
uet pro obto aliquid distincty ab entitatibus maȝ
et frȝ; sed hoc aliquid ē unio: ḡ ē enȝ ratio
fralis, qua maa et fra intrincé uniantr: ḡ.

858. Hinc
dico sub illo decreto manere maȝ et frȝ in
diferentem ab intrinco, et si deȝminaté ab
extrinco. Maa et fra sunt ex se indiferentes
ad denominaonȝ intrincȝ unitary, et hec in
difftª ad denominaonȝ intrincȝ ñ aufert pr
aliquid puré extrincy. Ad explicy cas nese
sarié ultimo dispositȝ dico, sub ultima
dispositione ad frȝ ignis poni ans naaliz
illatum iam unionis et ñ poni fraliz
unionȝ frȝ ignis. Ras ē: qª posita unio
ne deuent nesesario metaphicé poni extre
ma; sed posita ultima dispocitione, po
test Deus ut Author supnaalis impedire
existentiȝ frȝ: ḡ.

859. Respondent 3º: qd unio
ē ens denominatiby dicens in recto intrincé
et ostitutibé maȝ et frȝ, et in obliquo,

e extrinsecè de cognotato penetratione, dispositio
nis et actionis agentis aplicantis mag et frig;
sicut relatio transcendentalis, qua Creatu
ra refert ad Deum, dicit in recto et constituitur
solam Creaturam et in obliquo, extrin
ce de cognotato ipsum Deum. (Hinc
hinc hinc.) Hinc fit 1°. q.d unio D.m q.d
fit in recto n. distinguitur realiter ab entita
tibus mag et frig, et si ab his distinguatur D.m
q.d dicit in obliq. 2°. q.d unio distinguitur realiter
a maa et fra quoad denominationem, n. vero
quoad entitatem. 3°. q.d q.do maa et fra exis
tunt separatè, existit unio quoad entitatem, n. vero
ad denominationem, q.a licet detur tota entitas
unionis, deficit cognotatum. Hac solutione
utuntur Magistri Bayona et Izaig.

86. Im
pugnatur. destructa hone, perit aliquid ho
nis in recto, et entitatibus constituentis hominem;
sed n. perit maa, nec aa, ergo perit illud dis
tinctum realiter a maa et aa, in recto et entita
tibus constituens hominem; sed hoc aliquid distin
ctum, aliud nequit esse nisi unio mat cum aa: ergo
haec in recto et entitatibus constituit hominem. Pr. 1.a
propositio: destructa hone, n. manet ho entitatibus
et D.m rectum ipsius constituens: ergo destructa hone
Resp.a Pars destructo hone, hec propositio, ho exis
tit, n. e vera absolutè: ergo destructa hone in eo.a
P. coa: q.a in hac propositione, ho existit, si ho

supponit pro bone entitatibe et Dnm rectura ipsius.

861. Aliq: formalis corruptio bonis e formalis defectus entitatis, et decentiq bonis; sed de fectus actionis aplicatibq aq ad mag. aut ultimq dispositiones mag ad habendq aam non e formalis defectus entitatis, et ecentiq bonis: q defectus actionis predictq aut ultimq dis positionis non e formalis corruptio bonis. Mx prx se pt nq formalis corruptio bonis e formalis defectus bonis; et hoc e formalitq ipsa entitas et ecentia bonis. Mj etiq probatur, nq actio illa, aut illa dispositio, aut quid simile distinctq ab bone non sunt entitas, et ecentia bonis: q formalis defectus illius non e formalis defectus en titatis, et ecentiq bonis.

862. Alijs vocibus respon dent Thomistq, scilicet, incorruptione bonis desicere fmq ut denominantq, et fmq prout in maa, non vero desicere fmq Dnm se. Ptna: fma ut denominans mag, et fmq prout in maa non e entitatibe aliquid distinctq ab entitate fmq et mag; sed in corruptione bonis utraque hec entitas manet: q in corruptione bonis ma net fma denominans, et fmq prout in maa. Dicunt, fmq ut denominantq ee fmq ut cogno tantq actionq aplicatibq ejusdem fmq ad mag: Unde deficiente actione, et si maneat fma ad potens ?? se denominare, non tamq manet

ut denominans: sicut q.ª gratia sanctificans
ñ denominat subtũ, in q.º ẽ, filiũ Dei adop
tibũ, nisi ut cognotans connexitatẽ personæ in
q.ª ẽ, et ex̃ dẽ in Xpto Dño, illud ñ deno
minat filiũ Dei adoptibũ, q.ª in ipso deficit
connexitas personæ requisita ad denominaos
nẽ.

863. Ultra ẽ V.º hæc actio aplicatiba fœ ad
mag. ẽ actio sine tẽa: q̃ ẽ implicatoria. Cõa
bona ẽ; q.ª ap.ᵈ omnes actiones ñ vitales sunt
ad tẽ realiẽ distinctæ, et si ap.ᵈ aliquos actio
nes vitales possint ẽẽ sine tẽo realiẽ distincto.
P.anũ: hæc actio aplicatiba ñ habet pro tẽe
entitatẽ mag. aut entitatẽ fœ, sive divisibẽ
sibe collectibẽ sumantur, q.ª deficiente ejusdi
actione, manet utraq.ª entitas mag. et fœ:
neque presenciã ag in Corpore potest ẽẽ tẽũ
hujus actionis; q.ª potest Deus facere ag ẽẽ
presentẽ Corpori etiã mortuo, et in hoc casu
hæc actio aplicatiba ñ existit: ẽ ejusdi actio
ñ habet tẽũ.

864. Ultra Q.º hõ ñ ẽ tẽũ fœalis
actionis generatibæ, sed tẽũ totalis. Modo
sic: ut hõ sit tẽũ totalis actionis gene
ratibæ, debet dari in hõe aliquid, q.º sit tẽũ
fœalis ejusdi actionis; sed tẽũ fœalis p.ᵃ ac
tiones productus ñ ẽ maa, nec aa, nec hõ:
qui ẽ tẽũ totaliẽ qui denominat.ᵘ generatus:
ẽ tẽũ tẽũ fœalis ẽ unio distincta realiẽ

ab entitate mag et fg. Ftra 3º fra ut cognotans actiones aplicatibus fq ad mag, vel Yritutio vel pª pª ejus actiones vel n? Si 1m ǭ fra ut denominans. Yrituio pª actiones aplicatibus, atque adeo denominatio unitis et oppositi ē fralis, et immediate, saltem parcialis, ab actione, et proinde actio n exit pura oditio cognotata, sed parcialis fra
// im recto importata ad denominationem unius
// et oppositi. Si 2m ǭ deficiente actione aplicatibus, manet Yrituibile fq ut denominans et eonem manet Yrituibe denominatis
// unius et oppositi.

865. Ad confirm. in responsione alatum dico, ad obiones ex mente theologorum, et Juris Consultorum denominationem legitime personae extraneae in filium
// gratia asumtio in filium: Unde licet gratia habitualis et sanctificans, quae dat? in Apostolo Dominum sit ex natura sua adoptio, Apostolus n denominat filium adoptibus Dei, sive adoptatum, quia Apostolus ut pote persona intranea cum Patre n ē capax denominationis filii adoptibus, sicut gratia in lapide est adoptio, et tamen n denominaret lapidem filium adoptibus propter ipsius incapacitatem.

866. Hinc extraneitas personae n ē fra parcialis denominationis adoptatum, sed pura oditio,

...aut requisitum: gratia vero sanctificans est forma adequata talis denominationis. Igitur si forma adequata unde proveniret a[nima]e et Corpori denominatio unionis, sed oppositi nihil aliud est nisi
11 utraque entitas Corporis et a[nima]e, manente hac utraque entitate ex se capaci denominationis unionis et oppositi, manebit ejusdem denominatio, etiam si deficiat actio aplicativa, quae non est forma parcialis, sed pura conditio, et requisitum ad illam.

Subsectio 3.a

Oposita solvit argumenta.

867. Amiciciam, quam in Dominum tuendam nobiscum inierat Godoi ipse sic explicat Thomista Ill.mus ex ipso contra nos arguitur 1.o in principijs Jesuitarum nec duratio distinguitur a re durante, nec productio a Verbatione, nec relatio a sua fundamento; et tamen in principijs eorundem res potest existere quin duret, potest aliquid produci, quin Verbetur, potest fundamentum relationis existere quin referatur: ergo licet extrema non distinguantur ab unione existere possunt quin uniantur. Propterea
868.

Ill.mus

Ill. actiones nrãs alioquj efficacissimas debiles reputat in principijs nrïs Gaudens ego mi Ill.me si magis intima nos obstringeret tecũ unio. tunc Jesuitarũ principia se sente ñ laterent virũ alioquj Doctũ, et decilissimo abstinens hoc arguto saniori posses sensu proferre tãq illam admirantis, sive nescientis hominis vocẽ:

// mirũ ẽ quõ actiũ Jesuitę putant, quod
// impugnant Thomistas.

86. Audi bone vir, et Amice: in Jesuitarũ principijs ñ sunt omninó idẽ duratio, et res durans, sive quẽ dicit durare, sed prius hanc Jesuitae etiã durationẽ quia exprimũ, in communiori apud ipsos sententia, in quo subsecutivé existat. Dixit ẽ durao et rẽ, et ejus existentię ñ ut cumq. sed continuato, nempe dicit coexistentię rei cũ pluribus instantibus. Verbao ultra raoñẽ actionis productibẽ parũ coexistentię dicit apud nos quẽ pductio ñ dixit: ẽ sunt omnino idẽ pductio et verbatio in principijs Jesuitarũ.

87. Quid mirũ, si res possit existere, quẽ duret, et pduci, quẽ verberet? relatio scilicet predicamentalis distinguitur saltẽ in adequaté á fundamento si consistat in actu comparante distinguitur adequaté á fundamento et termino relaonis. Si vero consistat in

junto fundamenti et termini, in adequate distin-
guitur à fundamento. Modo: si unio non sit aliud, quam
extrema duo, à quibus neque adequate neque in
adequate distinguatur, discurrendum erit à Jesuitis
pariter circa unionem, et duo illa extrema, atque
ca. ea, quae saltem inadequate realiter inter se distin
guntur.

871 Arguitur 2.º ex aliis: forma unitur immediate
materiae: ergo non media unione distincta: ergo quodlibet
medium excluditur inter ea, quae uniuntur immediate:
ergo non datur unio distincta. Probatur V.: materia et forma
se ipsis proporcionatae sunt, ut uniantur: ergo uni
untur se ipsis. 2.º unio, si detur distincta, per se ipsam
se uniet extremis, ergo similiter materia et forma.
Resp. antecedens, nego consequentiam, cujus adjunctum rationem dis
tinguo: quodlibet medium pure ut quod excluditur concedo;
Nego: quodlibet medium ut quo, nego. Inter ea, quae im
mediate uniuntur non potest esse aliud unitum, quod non sit ratio et
formale exercicium uniendi; hoc enim impediret im
mediatam unionem eorum, inter quae ipsum sit.

872 Medium
ut quo non ita impedit, et proinde non excluditur inter
ea, quae immediate uniuntur. Non impedit, siquidem
est formale exercicium uniendi. Imo juvat, cum ex
cludat medium pure ut quod ex cujus exclusione
resultat, esse immediate unita ea, inter quae stat
medium quo uniendi. Ad V.m probationem distinguo
antecedens: materia et forma se ipsis proporcionatae sunt,
ut uniantur se ipsis, nego: ut uniantur formali

exercitio uniendi; Ddo ant, et nego cons.

873. Ad 2.m nego cons, Neso ant. E aperta disparitas: materia et forma non sunt actualis formalis determinatio ut uniantur; unio vero e actualis formalis determinatio, ut uniantur extrema, et ut ipsa uniatur extremis. Hinc inferes, unionem quoque esse, quod unit, non tamen esse pure quod. Vide autem in sequentibus num. Scholae quo et quod ita usurpari, ut dicatur uniri ut quo formale exercitium uniendi; uniri ut quod dicatur, quod exercitio uniendi a se distincto unitur, id scilicet, quod nos apellabimus pure quod.

874. Sic autem Dpositionis hujus modi terminis id ipsum explicatur quod nos intendimus atque eis nos proterea nos utimur, eorum sensu jam exposito. Adde nunc in Thomistas D. Doct. contra nos arguentes: effectus v.g. ignis immediate producitur a sua Causa, Corpus immediate e in loco, fundamentum immediate refertur ad terminum quamvis mediet actio, ubicatio, et modus relationis Thomisticus reliquis hec omnia dist.a quia et extrema uniuntur immediate, quamvis unio mediet reliquis dist.a ab ipsis. Dpraonibus aprobis pariter exempla ista, unde plura Thomistarum argumenta retorqueri possunt in suos Authores.

875. Arguitur 3.o forma informat materiam tamquam ratio formalis informandi: ergo materia informat, quamvis mediet alia ratio formalis infor

xmandi: ꝗ sine unione dist.ª l. ans: albedo dealbat ut ratio fralis dealbandi; aa vivificat ut rao fralis vivificandi: ꝗ similiter. Arguit 1°: unio ē rao fralis, qua maa et fra constituunt cpo situm; sed maa et fra p. se ipsas constituunt cpo situm: ꝗ p. se ipsas sunt unio. Rao m.: qa p. id maa et fra constituunt cpositum; p. q. identi ficant cu cposito; identificant aut cu ipso p. entitatem suas.

§ 76. Urget: maa et fra identificant actualiter cu cposito p. identitatem secu ipsis; sed identitas secu ipsis n dicit unionem distinctam a maa et fra: ꝗ n identificant cu cposito p. unionem ab ipsis distinctam sed q. identificant actualiter cu cposito, stat cpositum: ꝗ stat cpositum maa et fra sine unione dista. Ad 2.m distingo ans: tamquam rao fralis qua informandi; cdo: tamquam rao fralis, qua, nego ans et csas. Probao ans ē similiter dis tingda. Exercitium informandi, dealbandi, vivificandi ē rao fralis qua. Hoc exercitium ē unio realis quidem, dist.ª ab his fris, quæ possunt exis tere realiter divisitum, qui sic exerceant. Et ipsæ sunt tantum raones fraleis quæ. Ad 1.3

§ 77. distingo m.: unio ē ratio fralis qua dant quæ exercitio maa et fra constituunt cposi tum, cdo: qua tamquam virtute propria maa, et fra, maa et fra constituunt cpositum; nego m.

Atq vel aptato distinctionem eandem, vel ea dicta, nego eorum rationem non distinguere sic: per id maa et fra constituunt compositum per quod tamquam exercitium identitatis cum composito proprie tam mag et frg, maa et fra identificantur cum composito; nego: per quod tamquam identitas cum composito propriam mag et frg, maa et fra identificantur cum composito; concedo.

878 Hoc modo per suam entitatem cum composito identificantur, tamen non distinguuntur ab illo exercitio unione scilicet. Urgentis distinctio: non sequitur: identificantur actualiter cum composito per identitatem seu ipsius actualitate exercitij suae identitatis cum composito; nego: actualitate ecentiae identitatis suae cum composito; concedo. non sequitur. Atq deinde dicena; distinguo consequens: quod non identificantur cum composito per unionem ab ipsis distinctam tamquam per identitatem propriae mag et frg; concedo: tamquam per exercitium talis identitatis; nego.

879 Nosti, mag et frg non habere ex suis ecentijs actu constituere compositum, sed posse constituere ipsum, seu esse constitutiva ipsius. Hinc exercent, ut constitutiva, sive constituunt actu compositum per aliquid ab ipsis distinctum, quod quidem est unio: quippe unio est non virtutis constitutiva propria mag et frg, sed exercitium talis virtutis. Deinde maa et fra sicut ex suis ecentijs non sunt actu exer

cicij distinctiva dispositi, sed actu essentiæ tantum; quia ex actu proprie essentiæ habent posse distinguere dispositum: ita non sunt ex suis essentijs actu exercicij identificata cum disposito.

880\. Hujus ratio est; quia potest esse essentia ipsarum absque disposito; sed tantum actu essentiæ sunt identificata cum disposito, quatenus essentia materiæ est aliquid dispositi, et similiter essentia formæ. Ex doctrina ista oportet nunc exprimi, materiam et formam per se ipsas tanquam per rationes formales quæ dare esse disposito; non autem per se ipsas tanquam per rationes formales quibus; et nec materiam, nec formam per se ipsis esse indiferentem, sed determinatum ut actu essentiæ sit talis ratio quæ, indiferentem vero esse ut sit actu exercicij.

881\. Arguitur 1º: per id uniuntur materia et forma, per quod dispositum est formaliter unum; sed non est formaliter unum per unionem distinctam ab extremis: ergo. Ratio minoris 1ª forma distinctiva unius est unio. 2ª per id uniuntur materia et forma per quod sunt extrema indivisa; sunt autem extrema indivisa per id, per quod dispositum est formaliter unum.. Atque quorum est ratio: dispositum est formaliter unum per id, per quod est ens; siquidem unitas est passio entis; sed non est ens per unionem distinctam. ergo. Distinguo majorem: per quod dispositum est formaliter unum unitate dispositionis physicæ; concedo: per quod dispositum est formaliter unum unitate transcendentali;

ngo mi 3.

882\. Unitas transcendentalis dicta, qua transcendit omne ens, et quae patio entis habet, e generatim ratio illa, qua ens e in diuisum in se, et diuisum a quolibet alio. Ista unitas entis quoque simplici conuenit, et partes physicas nhabenti. Unitas physicae compositionis e ratio illa, a qua formaliter prouenit, quod partes totius physici non existant actualiter separatae, sed unitae omnes, et sic unum physicum constituentes. Unitas haec consistit formaliter in unione physica.

883\. Discess ex his, partes constitutibus unius unitate compositionis physicae esse unionem, et per hanc extrema esse indiuisa indiuisione physica partium, seu indiuisione physicae compositionis; et compositum esse unum praedicata hac unitate, et indiuisione per unionem distinctam ab extremis; et demum, compositum esse unum praedicata hac unitate non per id quodcumque, per quod e ens uniuersaliter acceptum; sed per aliquid eorum, per quae compositum e hoc in specie ens, videlicet per physicam unionem, quae e una ex partibus ipsius compositi. Habes jam quid dicas toti argumento.

884\. Arguitur 5o: forma e principium quo essendi: ergo non indiget unione distincta ad constituendum compositum; consequentia probatur: principium quo non eget alio principio quo; unio autem distincta esset aliud principium

quo: q. Distinq. ant: fra e principiu q. ut principio q. Otraponitr principio radicali; Ado: ut principio q. Oueritr cu exercitio alicujus virtutis; ngo ant. Principiu pximu et immediatu significatr quandoq. nomine principij quo; et principiu radicale huic Otrapositu significatr nomine principij q. sic aptd thomistas substa e principiu radicale, sive principiu q. pducitur, et acciden e principiu pximu et immediatum, sive principiu quo pducitur: q.a accidens, n vero substa, in qua radicatr, e virtus immediate operativa substae alterius.

885. Ce principiu q. sic Otrapositu Ouenit fre, hec enim ex sua virtute informative n radicali, aut remota sed immediata e principiu intrinsecu Opositi. Nomine principij q. solet etia significari exercitiu virtutis alicujus, rao v.g. q.a aliud principiu pure q. (sut pote secu n identificans usu virtutis exercitiu) (paxxici) principiat actualiu, et fra n e in hoc sensu principiu q. ut sit Opositu; id unice exigit principio q. de hac linea, ut exerceatur sepe, unione. Falsu pro inde e, unu principiu q. n exere alio principia q. valeo diversae lineae. Unde respondeo ad coe probaoru.

886. Arguit 6. ex ingenioso Recentiore (P. Barba) suae sententiae

n̄ parte illustrante. Inquit 1.º posito 1.º actu primo mag. ut informet, et prime ut informet, re nulla ext. addita, forma mag. informat: ergo rem nulla extrinseca addita stat compositum. Probat ant.: posito illo actu, forma ē ultimo determinata ad informandum; quia jam n̄ ē indifferens ut informet, vel expectanda erit alia determinatio. Quod inquit 2.º forma ē ita actus determinatibus compositi ut nullomodo determinetur per aliq. compositi partem, aliq. concurreret ad compositum ut pars determinabilis et potencialis contra definitionem hanc communem formae: actus
|| phicus ultimo determinans ad unum per se
|| compositum naale: ergo forma n̄ determinatur per unionem dist.m contentivam compositi.

§87. Inquit 3.º forma ē actus adequatus mag. in genere substantiae; sed n̄ esset, admissa necessitate unionis distinctae: ergo. Probat mi.: quia forma n̄ adequaret totam poalitatem mag., sed forma simul et unio. 4.º omnis poa exercetur per exercicium a seipsa in suo genere proveniens: ergo forma quando exercet informando, n̄ exercetur per unionem dist.m cetera distincta unio vel n̄ proveniret a forma, vel saltem n̄ ab ipsa ut informativa. Probat ant. 1.º quia poa exercitiva ē, ponere exercicium sui generis; effectivus vi poa effectiva sit, informativus vi informativa. 2.º poa effectiva n̄ potest exerceri per ac

tione, quę a se effectibus non proveniat: ergo pariter omnis alia potentia.

888. Ad 5.um dico similiter probari, causam efficientem non producere per actionem distinctam. Respondet, efficientem vere exercere transitive; causam vero informativam exercere vere intransitive. 1.a enim transivit appria entitate in aliquid, non ita 2.da quia per solam exhibitionem, et communicationem sui operatur, sicut vere exercet. Et ideo, ait, efficientem causam exerceri per actionem distinctam; informativam autem non egere exercitio distincto, ut informet. Optime: da causam efficientem in actu 1.o proximo, ut ponat effectum, in quem dicitur esse transire: ergo non est indifferens ut illum ponat, quia per se esse debet ultimo determinata, sicut forma in actu 1.o proximo ad informandum est ultimo determinata, ut informet.

889. Si non est ultimo determinata ad quid actio distinguatur directe, ergo anima, cuius inclusio ut advertit citatus Recentior in actu illo 1.o proximo ipsis omnibus, quę cumque nos ponimus antecedente ad unionem distinctam. 2.m anima distinctio est ultimo determinata determinatione propria actus 1.i ideo propria actus 2.i ergo. Distinctio cuius rationem adiunctam: ergo non est indifferens per negationem determinationis proprię actus 1.i ideo propria actus 2.i ergo. Ultima determinatio formę, ut informet, propria actus 2.i est formale exercitium informandi.

889. Sicut ultima determinatio causæ efficientis ut causet propria actio, quæ est exercitium formale causandi: et sicut hoc est actio distincta illud unio distincta et utrumque est ulterior determinatio, quæ spectatur post ultimam determinationem causæ efficientis, et causæ informantis propriæ actus 1.i Vel si hæc non spectatur quinam est actus 2.us respondens actui 1.o proximo?

891. Ad 2.um distinguo antecedens: ut nullo modo determinetur, tamquam pars indifferens ad plura in specie opposita per aliquid præter oppositi; concedo: ut nullomodo determinetur, tamquam pares non dicens ex se formale exercitium unius oppositi; nego antecedens: quia cum forma ex se non dicat tale exercitium, et possit ipsa unius oppositi exerceri, determinabilis et potentialis pars est in hoc sensu. Non est potentialis, et determinabilis, quatenus saltem non haueat identificatam rationem, quæ distinguitur specifice unum oppositum ab aliis, sed hanc haueret ergo ipsam rationem formalem quæ significatur in definitione illa formæ; est enim forma ultimo determinans ut ratio quæ speciei oppositi, quod ipsa actualiter constituit, posito exercitio constituendi.

892. Addo, inferri ipsa contra authores hujus rationis, si hæc teneant formam non determinari ultimo ad informandum per aliquid, etiam quod non sit pars oppositi. Ad 3.um distinguo antecedens: forma est actus adequatus magis de linea actus qui in genere substantiæ; concedo: de linea actus quæ

et quo; ngo. Itª in 1º sensu dist. ngo, et in 2º ddo. Probao itª excipienda ē sic: pra n̄ adequaret totª poalitatª maª in ordine ad actª qui; ngo: etiª in ordine ad actª qui et quo; ddo.

893. Ctª cª pra. soly dicatur actus subsoalis adequatius maª adequaone de linea actus qui; nullª emanat absurdª ex admissa unione dista quª sit actus qº; sive exercitiª actus qui, sliect, p.ª potentia. S. aterni divinitus existere, quiª uniatur maª. Addo, opus n̄ ēē predictis distinctionibus, sed actª cet sici us de hac 3.ª raone, sicª. D. Doct. n̄ nu tius dicere uniorª n̄ recipi in maa; sed in pra tantª.

894. Ad 4.ª repono post 1.m anª. sed pra n̄ provenit a pra: ꝫ pra qᵈᵒ exercetur informando, n̄ exercetur p.ª se ipsª. Arguens tamª docet oppositª. Dixere, nga. anus, et 1.ª ejus probaonª. Potentia n̄ valet exerceri, quiª ponat quª ponatur exercitiª ipsius; sed quiª ponatur, aut proveniat deªminate ab ipsa potest utiqª exerceri poa, quª pure recipiat, aut pure ꝫminet suª exercitiª. Ad 2.m probaonª resp. anti, ngo. cª.

895. Disparitas ē: exercere ē agere, et nemo agit, qui actiorª ipse n̄ ponit: unde poa efectiba n̄ potest exerceri ut talis nisi actiorª ipsa ponat. Sed cª n̄ omnis alia poa aliquid agat, cª exercetur

dat exercicium potentiae, tum quia ipsa mere passive se habet, aut pure terminative se habet, quatenus pure patitur, aut terminat potentia tale exercicium; inde est, quod non omnis potentia exercet per exercicium proveniens ab ipsa.

836\. Ita quod quaecumque potentia praecisive informativa est, non est activa, exercebitur ut informativa per exercicium informandi, quod est unio; licet ipsa hoc exercicium non proveniat. Tandem pariter sic in nostri vertice: potentia executiva, quae potest existere, quin exerceatur non potest exerceri nisi per exercicium a se ipsa distinctum: ergo potentia receptiva et informativa, quae possunt existere, quin exerceantur, exercere non possunt nisi per exercicium a se ipsis distinctum.

837\. Arguitur 1º et acute ex P. Lince: si unio esset pars compositi distincta ab extremis naturae humanae, v.g. Petri et Pauli differrent inter se specifice; hoc est absurdum: ergo. Probatur maior: possibiles sunt plures uniones solo numero distinctae, quae conveniant in hoc praedicato unio Petri, quod praedicatum convenire non potest unionibus possibilibus inter corpus et animam Pauli: ergo quaecumque unio Petri differt specifice a quavis unione Pauli: ergo naturae Petri et Pauli constitutae per uniones specifice differentes differunt inter se specifice.

98. Raõ antis coad. ultimg. pōz:
q. uniones posibiles inz Corpus et ag Pauli
ñ posunt êe uniones inz Corp. et ag Petri.
Coa probat: quæcumq. unio Petri plus dife
rret aquavis unione Pauli, quæ ab alia unio
ne Petri; sed ab alia unione Petri diferret
tantz numericé: ḡ aquambis unione Pauli
diferret specificé. Hoc in lucę edita nobo
arguto, Phi, quibus inmota. spex manet,
raonz veritas probantiz unionz ab extre
mis distinctz, coadti sunt nobz in ire
viam.

99. Aiezunt admitendz êe diffm plusq
quę numericę, quę tamz ñ sit diffa specifica,
nec diffa pręliz indiuidualis, sed indibidualis
reducibe quatenus desumat. ex solo ordine
ad differ aliquę indibidualz pręliz. Et hanc,
inquiunt, docnnz, in quę trapit argui efica
cia ab ipso arguente deuere nesesario admi,,
ti nisi audeat dicere, duos ignes v. g. quos
ipse admitit ejusdz speciei, êe speciei diversę.

Hoc
900. obstendit sic: plures actiones posibiles solo
num.o distinctz, quib. ignis A potest pducere
ignz C, minus diferunt inz se, quę ab ac
tionibus quib. ignis B potest pducere eundz
ignz C inz inz se. Ueniunt in hoc pdatã
// actio probeniens ab igne A, quod pręda
tz ... Uenire ñ potest actionibus probenientib.

ab igne B. sed inter se differunt pure numericé: ergo ab actionibus ignis B differunt specificé; atqui ignis A non potest producere actiones ignis B, neque ignis B actiones ignis A: ergo ignis A, et ignis B sunt virtuter inter se specificé diversi: ergo ignis A, et ignis B, quos de facto admittis ejusdem speciei sunt speciei diversae, et similiter omnes causae efficientes.

D. 1. Vitandum est ab omnibus absurdum istud. Vitabitur, si dicatur, eas actiones unius cujusque ignis differre inter se plusquam numericé seu plusquam requiritur ad numericam distinctionem non vero differre inter se specificé quia praedatum illud non formale individuale, in quo non diveniunt, desumitur ex ordine ipsarum non ad praedatum specificé diversum, quod nullum est inter eas causas, sed ex ordine ad praedatum numericum, aliud in igne A, aliud in igne B. Et inde differentia illa praedicatorum in actionibus reducitur ad numericam, seu materialem.

D. 2. Pariter vitatur absurdum, quod inferunt Lincei. Itaque ejus argumento respondetur in forma sic: nego majorem. Ad probationem, nego sequelam antecedentis, nego consequentiam. Ad hujus probationem distinguo majorem: plus differunt, sed intra lineam distinctionis numericae et materialis, concedo: plus differunt sed in linea distinctionis specificae, et formalis, nego majorem. Ad deinde sequelam, consequentiam nego. Aliae, et aliae uniones respicerent distra.

numericé extrema. Unionem Petri Corpus et
aq. Petri; unionem Pauli, corpus et aq Pauli.
Extrema unius, et extrema alterius n̄ differunt
specie, sed tantum penes generitatem.

3o3. Ex
ordine ad hesseitatem corporis et aq Petri
quelibet unio inter Corp. et aq. Petri habet pre
// datum hoc, unio Petri, inquo n̄ convenit cum ali
qua ex unionibus possibilibus inter Corpus, et
// aq Pauli habentibus hoc distinctum predatum unio
// Pauli ex ordine ad hesseitatem seu diff. indi
bidualem Corporis et aq Pauli. Propterea: illa
// predata unio Petri, unio Pauli dicunt diff.
reducibé maalés, et numericé, n̄ vero speci,,
ficé, et fralés. Ex predatum specificum et frale aliarum
// atque aliarum unionum erit istud, unio inter corpus
// et aq. rationale. Et cum in hoc conveniant alie et
alie, sunt omnes ejusdem speciei.

3o4. Arguit 1.o
id, q.d ê unum hoc, identificat secum unionem: hoc
enim ê unum ratione unionis; sed aa rationalis
et Caro juxta sum Athanasium ê unum hoc:
ergo aa rationalis et Caro secum identificat unionem:
ergo in composito substaali unio n̄ distinguitur ab
extremis. Dstrat 1.o maa ê p. se poa sui fræ,
et fra ê p. se actus sui maæ; sed poa p. se,
et actus p. se ut talia p. se uniunt et n̄
p. aliud: ergo. Dstrat 2.o si maa et fra unirent
p. unionem distinctam n̄ dparerent inter se, ut actus

et poa, sed comparant cum unio inm media, q.a deuent comparari inm se, ut actus et poa: 3.

Compar 3.o ideo pers lineæ n̄ uniunt ut actus et poa, quia uniunt media unione dist.a sed maa et fa uniunt ut actus et poa; 3.

D.o 5. Respondeo Disting.do m.J id, q.d ē unius hoīs identificat in adequaté secm unionm; Cdo: adequaté; ngo m.J. Disting.o m.m: sed aâ raonalis et caro uel diuisibé uel Collectibé logé ut ē bina rium ex illis entitatibus ē hoo; ngo: collectibé phicé, Cdo m.m, et similiter distinctio V.i essentiæ; ngo 2.a coq. Claret distintio. Ad V.m Cfraonm resp. sa m.ti disting.o m.m: actus et poa p.r se ut talia, p.r se uniunt ut quod, et n̄ p.r aliud ut quod; Cdo: p.r se immediaté uniunt ut quo, et n̄ p.r aliud, ut quo; ngo m.m, et cog.

D.o 6. Ad 2.a Cfraônm ngo m.J. cujus probao n̄ urget: q.a licet maa et fa comparent inm se cm unione inmedia hæc solm mediat ut quo, et ideo n̄ tollit immediaonm: sicut caa et efectus comparant inm se immediaté et si det actio dist.a Ad 3.a ngo m.J: pers lineæ sunt subsistæ cplere, quæ uniunt p.r unionm n̄ exigentm ptim generaonm, sed exgeneraônm; pers vero quæ uniunt p.r modm actus et poæ, deuent ēē in cplere, et uniri unione exigente ipsam generaonm.

D. 7. Instabis: posita actione causæ efficientis aplicantis mag ad fma, maa per se ipsa unitur cum fma: ergo non requiritur unio distincta ab extremis. Patet: maa per se ipsa est proporcionata cum fma, et est dtra ergo. Rpo: anus cujus probas non urget, nam etiam locus et corpus per se proporcionantur, et tamen requiritur modus ubicationis ut Corpus sit in loco: agens et passum sufficienter disposita per se proporcionantur, et tamen requiritur modus actionis ut agens producat in passu. Requiritur actio aplicativa est unitiva, atque adeo debet haberi pro tra modum unionis ab extremis distinctum: Unde posita ejus di actione, non per se ipsa, sed per rationem talis actionis unitur maa cum fma.

D. 8. Arguitur 2.º sicut fma est indifferens ut sit, vel non sit unita ita est indifferens ut det, vel non det esse mae; sed fma per se ipsa, tamquam per rationem formalem dat in actu 2.º esse mae: ergo per se ipsa tamquam per rationem formalem unitur in actu 2.º Dtrat. Vel. Paternitas increatus est indifferens ut respiciat vel non 2.m filium; sed relatio Paternitatis increatus terminatur ad 2.m filium sine modo superaddito: ergo licet fma sit indiferens ut uniatur vel non uniatur mae poterit illi uniri sine modo superaddito. 2.º magis distat efectus formalis a fma, quam causalitas formalis: hæc enim mediat inter causam formalem, et efectum formalem; sed efectus formalis non distinguitur realiter a fma: ergo nec causa

litas formalis, quae est unio. ... Dices ...

D.D. Diversa m... de forma dante esse mat., prout in opposito distinguimus; sed forma per se ipsam, tamquam per rationem formalem quae dat in actu 2° esse mat.; et de ratione, qua per rationem formalem quam vult exercitium, negamus, et conc. Dist.° Constat ex dictis. Inter mat. et form. non mediat aliqua entitas absoluta, nec aliquis actus absolutus, sed unio ut ratio formalis qua: unde immediate uniuntur, et mat. immediate recipit form., ut ratio formalis quae, et forma immediate informat mat., ut ratio formalis quae.

D1o. Ad 1um ... negamus ... rao est: quia indistinctio Paternitatis ad 2am filii aufert per rationem generationis 2i filij; et sic paritas nobis favet. Ad 2am respondeo retorcione: magis distat effectus formalis a forma, quam formalis causalitas; sed formalis causalitas identificatur cum forma: ergo effectus formalis non identificatur cum forma; alioquin non magis distabit effectus formalis a forma, quam distat causalitas. ... de distancia coad identitatem: si quidem forma inadequate identificatur cum effectu formali, et adequate distinguitur a causalitate formali. Probatio adjuncta nulla est: nam formalis causalitas non mediat proprie inter form., et effectum formalem: est enim ... tiva effectus formalis.

D11. Ad calcem nota, quod licet

licet maa et fa habeant indo. proporciong ad
Dponendy toty substaale, qug annuli ad Dpo
nendg Cateng et vestis ad Dsituendy hong
vestity, nihilominus maa et fa requirunt unio
ng dist.m ad toty substaale Dponendy, licet an
nuli et vestis hanc uniong n requirant. Rao:
q.a annuli proporcionati ad Dponendg Cateng
respiciunt ordinaong locals ut exerciciy propor
cionaty; et vestis proporcionate ad Dsituendy
hong vestity respiciunt aplicaong ut exerciciy
proporcionaty: at vero maa et fa n respici
unt penetraong ut exerciciy proporcionaty
ad Dsituendy toty substaale. P.o q.a penetrao
illa posset istare qui set toty substaale.
2.o q.a cu penetrao ista sit acidentalis predi
camentalis n posset pertinere ad Dsituong Dpo
sitii substaalis.

Sectio VI.a

De composito naturali, et ejus par tibus simul sumptis.

Subsectio I.a

Aliqua premittuntur, et statuit Dtio.

912. Extrema

unibimus Corporis naalis. Stat sic totu, cu
jus ptes maa fa et unio. At ecce postquam
has solas posuerit. eo hoc ipso, qd stet totu
quid prq omnes simul ptes inueniunt sub
tiles Scotistae. Id qd ultra ptes, inueniunt,
eorum aliqui vocant totum, aliqui totalitatem. Illi to
tum hi totalitatem volunt realr distingui (a a) a
maa, fa, et unione Dpositi naalis simul sump
tis. Distm istam in Dposito p̃ accidens ñ agnos
cunt; sed utiqz in Dposito pr se etiam integrali
eam admittunt Mexinensis, et alij ñ omnes.

D13. Aliqui distm adequatam, aliqui inadequatam dicunt ponere.
Sed videntr omnes adequate distinguere a maa
fa et unione id, qd prq eas inueniunt. Caeterum
qui hoc totalitatem appellant dicunt totum dis
tingui inadequate realr a maa fa et unio
ne etiam simul sumptis: qa prq has totum
dicit etiam totalitatem. Qui vero totum vocant id, qd
prq mam fam et unionem inueniunt in Dposito
naali, ab his dicunt realr adequate distingui to
tum. Contra substam realr distam Dpositi substantialis
a suis ptibus collective sumptis sententia ista
significata e a multis, quos citat Eximius
Docr disp. 36. Metaphisicae sect. 3. num. 2.

D14. E nos
tris singularem in hoc puncto opinantr Docr
Acutissimus, et P. Lince, ñ tamen eandem viam
sequunt, sed quisqz diversam. Docr l. asq.

tom. 1. in 3. p. disp. 13. cap. 2. à num. 28. docet, in composito substantiali dari à forma in mag modum quendam substantialem distinctum à forma et unione, quem citatus Author apellat effectum formalem formæ, et in eo videtur collocare totalitatem compositi. Coincidit cum opinione ista Magister Planas lib. 2. physic. qu. 7. docens cum Ægidio Romano, effectum formalem tam substantialis, quam accidentalis consistere in quodam esse à forma derivato, quod non est res, sed modus entitative indistinctus à subiecto.

915. Sed P. Vasquez de forma accidentali aliter discurrit ac de substantiali. P. Lince tuetur, totum substantiale esse omnino idem cum supposito vel subsistentia; quam non considerat ut quid in complexum unius suppositi constitutibus simul cum materia; sed tamquam quid complexum adequate distinctum, inseparabile tamen à collectione partium totius realiter; et ita distinctum, ut si in possibile, subsistentia manente, deficerent materia et forma et unio hominis v.g. maneret totus homo. Pro rationis ingenij ... magni ardua cogitatio.

916. Est alia sententia Scholæ Dominicanæ, et nostræ communissima docens, compositum reale nulla distinctione distingui à suis partibus collectivè. Hanc tenent, inquit, num. 6. P. Suárez citatus, Complutenses Arbis, et plures alios pro eadem alegat ibidem. Hanc tenet magnus Augustinus

lib. 7. de trinitate, cap. 1. et lib. 13. de Civi
tate, cap. ultimo inquiens: hoc quidem ve
rum est, quod non totum hoc, sed pars melior
hominis anima est; nec totum hoc Corpus, sed in
ferior hominis pars est: sed cum est utrumque conjunc
tum simul, hunc hominis nomen. Eadem senten
tia est D. Thomae 1. contra Gentes cap. 81. ad
3. Eandem Phil. videtur tradidisse expresse 1. Phi
corum cap. 3. dicens: non enim aliquid est totum quam
partes.

317 Et Scotum ipsum sententiam hanc semper
tenuisse deducens ex P.e Nicolao Martinez
in manuscriptis ostendens Subtilem Doctorem
in 3.m sententiarum dist. 2. qu. 2. (cui lo
co nituntur maxime Scoti discipuli) solum
voluisse, quod praeter mag. et form. quas solas no
mine partium ibi significat, compositum naturale est etiam
aliud, nempe unio. Et saltem devenisse tandem Sco
tum in opinionem istam suadet P.r Benedictus:
quia in quaestionibus in 1. Phicorum scriptis ab
Scoto post commentaria in Magistrum Sen
tentiarum hanc facit Scotus multoties fir
mat, dicens; totum est suae partes.

318 Compositum autem si
forte docuerat citato loco in 3. sententiarum,
hic demum retractavit. Hunc tamen ordinem in
Scoti libris negat Ill.mus Merinero. Ante
resolutionem nostram oportet duo expresse tradi quae
facile possent ex dictis colligi. 1.m hic quaest.m

institui de Dposito substali n. prout ē incapacity, dicitq. sucistentiq; sed prout ē substas ecentializ Dposita, qug hucusq. videravimus ex mente Arlis, quz sucisentia latuise credit. Quaer

919. 2. neg. hil agi de distr. Dpositi naalis á suis ptib. divisibé, aut singillatz acceptis distr. videlicet includentis ab incluso: ctenj extra dubiy ē, Dposity distingui zeliz in adequaté á fra dzj; cy prez (mag) frg includat ettg mag, quz á fra zeliz distinguit. Vnde aliquid in adequaty Dposita n ē zeliz fra; et sic Dposity distinguit zeliz in adequaté á forma. Iguit in presenti Dposity naale cy omnibus simul suis ptib. Dparat. Et de hoc aserō

V. n distingui zeliz adequaté a suis ptib. collectibé sumptis.

920. Px Dtio: Arles

// 2. de aa cap. l. docet, ag et Corpus ēe al:

// D. Atanacias in Simbolo: aa raonalis

// et Carō unuoiē hō. Ex quib. sic argumentar: hō ē toty substale ecentializ Ypans ptib. nimiy Corpore et aa unitis, atq. adeo unione; sed toty hujas di xi distinguit zeliz adequaté á suis ptib. collectibé sumptis: g. Mr. Ypar ex authoritat. b. adlatis. Sic Aty Yparé videt, et probatur. si toty substale ecentializ Ypans ptibus distingueret zeliz adequaté á suis ptibus

collectivè sumptis a fortiori distingueretur realiter adequatè à qualibet sui parte; sed hoc implicat; quia totum essentialiter claudit partes, ex qua essentialiter constat; sed implicat includens realiter adequatè distinctum ab incluso: ergo.

Subsectio 2ª

Compositum substanciale nec inadequaté realiter distinguitur à suis partibus collectivè sumptis.

921 Hic principaliter pugnamus contra Scotistas docentes totum distingui ab illa collectione materiae formae et unionis vel ut includens ab incluso: nam juxta hos totum est collectio materiae formae et unionis et ulterius totalitas. Ante probationem praemittimus totum realiter distingui distinctione includentis ab incluso à singulis suis partibus distributivè sumptis; Ratio est: quia totum essentialiter includit materiam et aliquid praeter materiam: ergo distinguitur realiter distinctione includentis ab incluso à materia. Consequentia infertur ex antecedenti, quod est certum: quia compositum constituitur per materiam et formam. Similiter probandum compositum distingui a forma;

et unione, atq. adeo a singulis ptib. dis
tributivè sumptis.

922. Premitto 2.° ñ ee idq simul
mag et frg collectivè, et simul prout unitas. Rão:
q.a maa et fra collectivè nil dicunt prez entitatem
mag et frg; utraq. enz sine alio distincto componunt
binariu, et sic sumuntur collectivè maa et fra.
At maa et fra prout unitz prez suam entitatem
dicunt entitatem unionis sive hec sit pars sppriè
compositi, sive ñ sit. Ex his liquet sensus nrg
conclusionis videlicet totz compositz substãale ñ distin
gui realiz inadequatè à maa fra et unione si
mul sumptis. id ê, a collectione ptiz absolutarz
et modalis.

923. P.a Pars: totz ut totz ê constituitur
ecentializ ex omnibus suis ptibus et ex nullo
alio: ẽ totz, sive ecentia adequata totius ê solz
omnes suæ ptes: ẽ compositz substãale ñ distin
gui realiz inadequatè (dist.e scilicet includentis ab
incluso, de q.a nunc ê quest.o) a suis ptibus
collectivè sumptis. Hec coa legitima ê ex 1.a
quæ probatur: ecentia adequata rei ê id, q.d ita ê
ecentia rei ut nihil aliud prez ipsz sit ecentia
ejusdẽ rei; sed solz omnes ptes collectivè ita
sunt ecentia compositi, ut nihil aliud prez ipsas
collectivè sumptas sit ecentia compositi: ẽ to
tz, sive ecentia adequata totius &c. à P. my
simul et ānr &c: in 1.is certz ê, q.d omnes
ptes collectivè sumptæ sint ecentia totius

et q.d ex opposito constituas essentialiter totum ut totum est ut dicitur ab Scotistis docentibus totum includere intrinsece partes.

924. Deinde nihil restat, quod sit de essentia totius; quia hoc vel est pars, vel totum? non pars tunc quia implicat pars totius extra collectionem omnium partium totius; tunc quia totum nihil diceret praeter magis partem et unionem, et illam aliam partem, atque adeo nihil diceret praeter omnes partes simul constituentes totum. Non totum ipsum totum quia implicat, quod praeter omnes partes constituentes totum, detur totum: omnes enim partes, et constitutiva objectiva simul sumptae dessumis obtiva rei, et adequata essentia rei; sed implicat, quod detur res praeter essentiam adequatam rei: ergo praeter omnes partes totius nihil restat, quod sit de essentia totius. —

925. Confirmatur 1.o collectio partium nihil dicit, praeter omnes partes collective sumptas, atque adeo collectio ut collectio non distinguitur inadequate ab omnibus simul sumptis: ergo compositum nihil dicit praeter omnes partes collective sumptas atque adeo nec inadequate distinguitur a suis partibus collective sumptis. Antecedens est certum, et consequentia urget a paritate, et adhuc probatur: ideo collectio partium nihil dicit praeter omnes partes collective sumptas, quia in collectione nulla est assignabilis entitas praeter magis partem et unionem; sed in composito nulla est assignabilis entitas

partem mag. seq. et unionem; quia compositum nihil dicit praeter omnes partes collective sumptas. Sicut quia collectio partium non est quaedam entitas distincta a partibus simul sumptis; ita nec compositum est 3.a vel 4.a entitas distincta a partibus simul sumptis dicta ab Scotistis totalitas.

926\. Obstat 2.o id, quod dicit totum praeter partes collective sumptas, vel est quid collectionis vel non? si 1.m ergo hoc aliquid non est ipsum compositum. Probatur consequentia: quod est aliquid collectionis est pars distinctum cum aliis collectione omnium partium; sed iuxta Scotistas compositum non est pars distinctum cum aliis partibus collectionum omnium partium. Si 2.m ergo hoc aliquid, quod dicit totum praeter partes collective sumptas non est ipsum compositum. Si 2.m ergo hoc aliquid, quod dicit totum praeter omnes partes simul sumptas distinguitur adaequate ab omnibus partibus simul sumptis.

927\. Probatur consequentia: quod non est tota collectio, neque aliquid collectionis distinguitur adaequate ab omnibus partibus simul sumptis, sive a collectione partium, ut patet; sed hoc aliquid, quod dicit totum praeter omnes partes collective sumptas, nec est tota collectio, alias ipsum tota collectio esset praeter totam collectionem: nec est aliquid collectionis ut supponitur, posita 2.a parte disiunctae: ergo hoc aliquid, quod dicit totum praeter omnes partes simul sumptas distinguitur adaequate ab omnibus partibus simul sumptis. Subsumo: sed hoc aliquid, quod dicit totum praeter omnes partes collective sumptas

sui identificat; et 2ᵘᵐ aliquid sibi distinguit: ergo ut 3.ª entitas non faciat compositionem cum collectione, requiritur, quod saltem aliquo in adequate distinguatur à collectione, atque adeo, quod 2ᵘᵐ aliquid sui identificetur, et 2ᵘᵐ aliquid sui distinguatur à collectione: sic enim distinguetur distinctione includentis ab inclusa.

933. Atqui inexplicabile est illud aliquid 3.ᵉ entitatis, 2ᵘᵐ quod distinguatur à collectione partium. Ergo. Pbas subsumptum: nam illud aliquid vel est pars compositi, vel ipsum compositum? si 1ᵘᵐ: praeter collectionem omnium partium compositi dabitur pars compositi, quod implicat. Non dicetur 2ᵘᵐ: quia aliquid 3.ᵉ entitatis non est tota 3.ª entitas, quae est ipsum compositum, et sic compositum distinguetur adequate à collectione omnium partium.

934. Respondet Mastrius 3.ᵃᵐ entitatem istam non facere compositionem, quia non supponitur addi ut pars, sed resultat ex collectione partium. Contra: entitas resultans vel est simplex, vel composita. Vᵘᵐ dici nequit; quia quod resultat ex collectione partium est ipsum compositum physicum per se, ut docent Scotistae; sed implicat, quod entitas simplex sit compositum physicum per se: ergo. Si 2ᵘᵐ contra est: illa entitas resultans prout resultans non includit partes compositi: ergo non est physice composita, sive compositum physicum. Pbatur antecedens: entitas illa resultans prout resultans distinguitur saltem adequate a collectione partium compositi; sed quod includit partes compositi

n̄ distinguitur realiter adequate ab ejusdem collectione: ergo
etiam in nostro negotio, infero: ergo illa entitas, quae habet aliquid
sui identificatum, et habet aliquid sui n̄ identificatum cum
collectione, et sic impugnabetur ex numero anti.

935. Id
obiicit Mastrius pro Scotistis, et distinguit duplicem
sensum, in quo possit sumi totum quod se totum, cathe
gorematice et sincathegorematice: in 1.º sensu
totum est 3.ª entitas: in 2.º sensu est omnis, et
quaelibet pars compositi, sive totius. Hinc docet, totum
quod se totum cathegorematice sumptum distingui à
suis partibus simul sumptis et prout unitis
quia sic est 3.ª entitas distincta se ipsa à suis partibus
quin liceat inferre: ergo totum habet omne sui partes dis
tinguitur à suis partibus quia ita fit transitus à
toto cathegorematicé sumptum, ad totum sumptum sincathegorematice. Dicimus
cathegorematice. Vera est: juxta solutionem totum quod
se totum cathegorematicé sumptum distinguitur à co
llectione partium: ergo totum quod se totum cathegorematicé
sumptum n̄ includit collectionem, atque adeo n̄ dis
tinguitur à collectione, ut includens ab incluso. Pro

936. batur consequentia:
quod includit aliquod n̄ distinguitur adequaté ab in
cluso, sed totum quod se totum cathegorematicé sumptum
distinguitur à collectione partium: ergo totum quod se
totum cathegorematicé sumptum n̄ includit collectionem.
Maior est certa: probatur minor: quia quod se totum distinguitur
ab alio n̄ identificatum inadequaté cum alio identitate
includentis cum incluso; sed totum quod se totum cathe

goxematice sumptus distinguitur a collectione: [illegible]
totus ... se totus cathegorematice sumptus non iden
tificatur inadequate cum collectione partium identitatis
includentis cum incluso. Atqui quod non includitur in
alio, nec cum alio inadequate identificatur identitate
includentis cum incluso distinguitur realiter inadequate
ab alio: ergo totus ... se totus cathegorematice sump
tus, quod non includitur in collectione partium distinguitur
realiter adequate a collectione partium.

937. Explicatur: ideo Petrus non includit Paulum, atque adeo Paulus non est aliquid Petri, quia Petrus adequate et ... se totus cathegorematice sumptus distinguitur a Paulo, et ideo collectio partium non includit collectionem, atque adeo partes collective sumptae non sunt aliquid collectionis, quia collectio partium ... se totus cathegorematice sumpta identificatur cum partibus collective sumptis: ergo ut aliquid includat aliud requiritur, quod nec ... se totum identificetur, nec ... se distinguatur ab alio. Sed juxta solutionem totus ... se totus cathegorematice sumptus includit collectionem partium, nec collectio partium est aliquid totius cathegorematice sumpti.

938. Quantum rationes [illegible]: totus substantiale per se non est aliud nisi unus adequatus compositum et actus substantialibus per se ordinato ad unum ecentium adequatum constituendum; sed praecisive positis corpore et anima rationali v.g. [illegible] cum unione, et quovis alio seclusso ponitur unum adequatum compositum et actus substantialibus per se ordinabilis ad unum ecentium adequatum constituendum;

Prim: q.ª illis presisé positis, ponunt partes substantiales, ut unitis, et positis presisé ptib.us ut unitis, ponit unu. Rursus: illis presisé positis, ponit sufficiens ordinatu potius ad unu scientiu adequatu humanu constituendu cujus conclusione ajusuis aliexius, et hac sufficienti ordinatione posita, ponit, q.d unu illud sit adequatu.

Subsectio 3.ª

Objectiones dissolvi.

339. Objicit 1.º Phus docens 5. Metaphicæ cap. 11. q.d vis tria n̄ sunt sex, sex enim semel sex sunt, et lib. 7. cap. 17. q.d silaba BA n̄ ê B et A: ergo compositu n̄ ê aliquid præter omnes simul partes. Resp. 8. Metaphicæ dicit totu ê aliud a ptib.us: ergo. Dico cog. Aristoteles docet senarium n̄ fore, nisi sex unitates simul accipiant, seu quemq ordinē inter se habeant, et pariter docet sillaba BA ordinē literarum includere præter literas B A. Præterea asserit, rara posse vis tria absq.e senario, et B et A absq.e sillaba ista BA. Ceterum posita materia, forma, et earum unione, quis ordo, aut quid aliud deficit, ut sit compositu? Deficit nihil. Ecce disparitatē. Ad 3.m Phi textu dico Phu solu intendere totu ê aliquid præter partes divisive sumptas, n̄ vero aliud a ptib.us collective sumptis, alioquin sibi contrarius esset dicenti 1.º Phicorum text. 33. n̄ ê præter partes totu.

340. Objicit 2.º compositu n̄ ê 3.ª entitas resultans, totu enim

relatibus, et modalis ab unione relatiba, et modali; sed totus ē absolutus prout hoc opponitur relatibo et modali. Dicemus: quia unio nec ē relatio, nec modus totius, sed sui ad partem, et partis ad inuicem. Unde totum constitutus per unionem, ... nec respicit aliud, nec alteri entitati essentialiter alligatur. Retorqueo primo argumentum: quia licet totum sit tercia entitas, (lo que va dentro de este parentesis no vale es la razon, porque es para llenar este blanquito y no quede este parrafo imperfecto esto es para que no quede blanco) hoc intrinsecè includat unionem relatibam et modalem (quam juxta Scotistas includit per suas unitatem) adhuc totus erit relatibus, et modale.

941 Dico hec 3.ª entitas ē absoluta vel modalis? si 2.º absurdus illatus ab Scotistis redit in ipsos. Si 1.º rogo, an hoc absolutum sit substantia? Dicent; quia si accidens esset compositum substantiale erit accidentale. Rogo iterum, an sit substantia completa vel incompleta? Si 1.º non dicent; quia sic erit materia vel forma vel pars substantialis, atque adeo in quolibet composito substantiali dabitur duplex compositum substantiale: unum, quod supponitur, et alterum ex 3.ª entitate substantiali, et subiecto, in quo reperitur. Si 2.º idem absurdum sequeretur: nam collectio materiae, formae, et unionis, ē per se ipsa substantia absoluta completa, et deinceps esset altera substantia absoluta completa que esset

totalitatis.

Subsectio 4.ª

Non est possibilis causa intrinseca adequata compositi.

912\. Arguunt Scotistae precipue pro distinctione compositi substantialis a collectione suarum partium desumitur ex distinctione requisita inter causam, et effectum, et sic efformatur: omnis causa vera et realis, quae causat per influxum verum, et realem distinguitur realiter a suo effectu; sed materia et forma ut unitae sunt causa vera et realis, quae per influxum verum et realem causat compositum: ergo Praeterea causa intrinseca adequata compositi distinguitur realiter a composito; sed omnes partes collective sumptae sunt causa intrinseca adequata compositi: ergo Hinc emergit difficultas non levis, an scilicet possibilis sit causa intrinseca adequata compositi? affirmant aliqui Recentiores non ducti Scotistarum principiis sed alijs longe diversis.

913\. Ante probationem prefixae conclusionis premitto 1.º cum communi Philosophorum. causam intrinsecam esse bene causas. Constat praemissum ex Philosopho 5. Metaphysicae ubi dicit, principium esse id, unde aliquid est. Premitto 2.º quod causalitas realis non est nisi inter ea, quae

in re ipsa distinguunt, vel saltem necesse est ut intercedat aliquis realis influxus, et causalitas dist.a ex natura rei ab ipsa causa, vel effectu. Inde etiam admissa sententia docentium, causam realiter non debere distingui realiter ab effectu, quatenus causa efficiens potest se ipsam Deo producere, adhuc necesse est videtur causalitas dist.a ab ipsa causa, vel effectu.

344. Premitto 3.o Virtualibus debere aliquam dist.nem S. vel realem rationis ratiocinatae à virtualibus. Hoc premissum commune est, et si illud negent Recentiores aliqui. P.r. quia dictio: causa intrinseca compositi est formaliter pars, et non totum, quod est componens, et non compositum; sed implicat pars adequata, et componens adequatum: ergo. Maior constat: quia pars ex conceptu proprio cognotat aliquid compositum, et componens ex conceptu talis cognotat aliud componens. Unde ex communi Ph.o rum pars ex suo conceptu est quid incompletum, et imperfectius toto; si vero pars esset adequata debebat excludere aliquid compositum, et non debebat esse incompleta, et imperfectior toto.

345. Atqui implicat, quod idem cognotat, et excludat aliquid compositum, et quod sit incompleta, et completa non quidem compositi: ergo. Minor l. silogismi probatur: quod de ratione causae intrinsecae est, quod ex illa constet seu fiat compositum; sed non constat compositum, seu fit ex aliquo nisi hoc sit formaliter pars compositi, et quid componens illud, alioquin posset dici quod materia constat ex materia, et totum fit ex toto: ergo causa

intrinseca ē, taliter pars, et n̄ totū.
326. Responde
bis 1º: caā intrinsecā physicā ēē illā, quæ causat ut
pars cōpleta p.x aliq. pte totū, q.d cōstituit, n̄ ve
rò ēē illā, quæ causat ut pars n̄ cōpleta p.x aliq.
Ctra ē: vel causare ut pte cōplete p.x aliq. ō cau
sare ut pte cōplete specificatibē vel reduplicatibē;
si 1.s ȝ caa intrinseca cōpositi pars erit, qua
tenus pars specificatibē cōpleta nihil dicit
præter entitatē cōplebilē, et perfectibilē. si 2.s Ctra ē:
q.a pars ut cōpleta reduplicatibē ē formaliter totū; sed
totū n̄ causat intrinsecè totū; aliaquì diceretur cōpo
situ causat cōpositū, mā causat māg: ȝ. Hinc
ē, q.d mā ꝑe collectē sumptis n̄ correspondet unio
ut causalitas, sed divisē logicè acceptis.
327. Respondebis
ex quoq. recentiore, q.d ut aliquid dicat. fieri ex
aliquo requirit. q.d dentur inter cōstitutū, et cōstitutibus
saltē dist.o rationis ratiocinantis, et ideò n̄ dicit.
mag. fieri ex maa, cōpositū ex cōposito, homo ex
homine. Ctra ē: cōpositū ē cōstitutibus adequatus
cōpositi: ȝ cōpositū ē caā adequata intrinseca
cōpositi: ȝ cōpositū constat ex cōposito. 1.a
Coa. fluit; q.a apd hunc Recentiorē cōstitutibus
adequatus, et caa intrinsecæ adequata cōpositi Ducen
tur. Px. 1. ans: ē, q.d formaliter posito ponit cōposi
tū licet alia omnia auferant. ē cōstitutibus ade
quatū cōpositi; sed posito cōposito indistincto
ratione ratiocinata à cōposito, ponit formaliter

compositum ut sic p.x q. compositum ē constitutiby adequaty compositi. 2a coa etiā fluit: q.a compositum constat ex suis constitutibus; sed compositum juxta dicta sub expressione compositum, ē constitutiby compositi: g.

1148. Dices ex eodē Recentiore: nemo negavit hanc locutionē hoc constat ex sua essentia metaphysica, et tamē essentia metaphysica hominis omnino identificatur cū hōne: g. similiter. Nego ans in sensu proprio locutionis, et de essentia adequata metaphysica ut tali. 9.d si locutio illa communis aliter intelligatur, hoc constabit ex hōne. Rao ē: hoc constat ex eo, p.x q.d objectivé definitur; sed id, p.x q.d hoc objectivé definitur, ē formaliter hoc: g. M.x Ddenda ē; q.a hoc constat ex suis constitutibus collectivé sumptis ut docet Recentior ipse, quia et constitutiba hominis collectivé sumpta, sunt id, p.x q.d hoc objectivé definitur: si quidē hec sunt definitio objectiva. Pmj: hoc objectivé definitur p.x ag rationale objectivé sumptum; sed al rationale objectivé sumptum ē formaliter hoc: g.

1149. Instat Dctio: n ē assignabile aliquid, de quo posit verificari, q.d sit caa intrinseca adequata compositi: g. hec implicat. Pans: deceptus caa intrinsecé adequaté eēt hic q.d ita causat intrinsecé, ut prop ipsy nulla alia caa intrinseca requiratur; sed n ē assignabile aliquid de quo posit verificari ejusdi deceptum: g. Pmj: hoc aliquid assig

nabile eet uel maa vel fra, aut utraq.^e collectibe, uel maa fra et unio collectibe. d.r v.3 q.a prez utraq n requireret fra, aut e dtaa, et hoc e falsy.

d 50. Non

2.3 q.a licet maa et fra collectibe sint plures cas intrinse, n tamq sunt una caa adequata, uel q.a cognotant aliq concausq, slicet unionq, juxta noz, uel q.a caa intrinca cognotat aliq dcausq, et maa et fra collectibe n cognotant aliq dcausq. Non

3.3 q.a licet de maa fra et unione verificet, q.d prez ipsas n requirit alia caa intrinca, n tamq potest verificari, q.d sic sumptq causant intrinse, q.a n distinguunt rxliq ab efectu a q.o debet distingui omnis vera caa.

d 51. Infertur 1.o ex dictis: n dari cas intrinq sufficienq dposita. Rao e: q.a caa intrinca sufficiens e illa, prez quq alia n requirit; sed prez quqlibet caq intrinq dposita alia requirit; nq prez quqlibet pq requirit alia pars: d.o infertur 2.o n dari tq adequaty dist.s includentis ab incluso. Rao e q.a nihil e, aq. ita distinguat toty, ut apse inclusa ut n det aliud, a q.o distinguat simili dist.e q.a pares ecentialq cognotat dpq, et inclusq cognotat aliud inclusq.

d 52 Infertur 3.o soluenq araquq Scatistaq posito num. d41, ad q.d dfesa mi.xi ngo jmq in sensu ppri influxu, et illq distinguo: si influxus strictus n sit: maD

et fra ut uniti divisive longe sumptæ sunt caa vera et realis, quæ causat intrinice compositum; comp. collective sumptæ, non vero. Partes divisive logè sumptæ intrinice constituunt, ut componunt compositum, et hoc per unionem, quæ causalitatis alterutrius partis absolutæ, et simul constitutiby phicæ, et proprius totius juxta alibi dicta: partes vero simul logè sumptæ, nec phicè constituunt, nec intrinice causant compositum. Igitur cum dicitur, quod mata fra et unio causant partes accipiuntur divisive logè: licet enim partes phicè conjunctæ sint, predatum tamen intrinice causandi non convenit conjuncto, ex ipsis partibus, sed unicuique ex parti sei conjuncti. Ad conseqnem nego suppositum mtis, et neg. juxta dicta.

Subsectio 5.a

Scotistarum instanciæ, et Recentiorum argumenta.

953. Instant 1.o

Scotistæ: mata est caa intrinica inadequata et similiter fra: ergo utraque simul sumpta cum unione est caa intrinica adequata compositi. Pbatur coa: si plures sunt caæ extrinicæ requisitæ

ad efectū, omnes simul aplicari deuent et ita ad aplicatae omnes collectibe sunt caa extrinseca ade quata efectus: ꝗ similiter. Cfrat 1º: caæ intrinsecæ par ciales uniunt in ratione causarū: ꝗ ex ipsis cōsurgit una caa per se adequata cōpositi. Cfrat 2º: totū subs tanale ē unū per se: ꝗ supponit unā per se cam in trinsecā adequatā sui. Neso anti, nego coq, quā ēē nu llā ostendit retortio, nā quælibet pars totius acci dentalis et per agregaonē ē caa intrinseca inadequa ta: ꝗ omnes simul sunt caa intrinseca adequa ta atque adeo quodlibet ex illis cōpositis distingueret realiter á suis ptib. simul sumptis.

35. Ad proba baonē coæ, Neso anti, nego coq. Disparitas ē: q.a caa intrinseca respicit aliquid totale cōstituendū ab ipsa, et hoc totale n̄ respicit aliq. tertiā entita tē, quæ se ex hibeat et cōmunicet. Vnde caa in trinseca inadequata n̄ respicit illud ēē totale ut totalitatē causæ intrinsecæ, sed ut totalitatē efectus. At caa extrinseca inadequata res picit aliq. cam inadequatā, ut cōstituat cū ipsa unā cam totalē, et hæc caa totalis ex utraque cōsurgens respicit aliq. 3.ª entitatē, cui per in fluxū phisicū cōmunicet ēē. Clarius: in causis extrinsecis collectio omniū causarū ē causa: q.ª omnes collectibe causant; secus autē se hauet in causis intrinsecis; q.ª omnes co llectibe n̄ causant ut partes, sed sunt pra liter ipsius causati.

6

955. Ad 1.^m propositionem distinguo antecedens: causae intrinsecè partiales uniuntur in ratione causae ita ut quaelibet cum alia constituat compositum; concedo: ut quaelibet cum alia constituat causam compositi; nego antecedens et consequentiam. Sicut partes uniuntur in ratione partis ad constituendum compositum, et non ad constituendam partem adaequatam compositi; sic omnes causae intrinsecè partiales uniuntur ad constituendum compositum, et non ad constituendam unam adaequatam causam compositi. Ad 2.^m propositionem, concesso antecedenti nego consequentiam: quia ut totum substantiale sit unum per se sufficit, quod dentur plures causae intrinsecae, quae in linea substantiali se habeant ut perfectibile, et perfectibus propria; non autem requiritur, quod detur una per se causa intrinseca adaequata; sicut ut detur totum per accidens non requiritur, quod detur una per accidens causa intrinseca adaequata ejusmodi compositi.

956. Instant 2.º causa partialis est correllativa non solum ad aliam causam partialem, sed etiam ad causam totalem, quae coalescat ex collectione partialium; sed implicat correllativum sine suo correlatione: ergo implicat causa partialis intrinseca, quin detur causa totalis. Probatur 1.^a si non daretur causa intrinseca adaequata neutra ex partibus esset causa; sed hoc non est dicendum: ergo. Probatur major: quia materia quatenus intrinsecè coleans partium, nec est causa sui, nec formae, nec unionis: ergo nihil causat: ergo ut causet debet cum aliis constituere

caa adequata intrinseca compositi: ergo. Contra 2°. materia quatenus intrinsecè constituit collectionem solum terminat unionem; sed terminare unionem non est causare eam; aliòquin causaret etiam, quam immediatè tangit, atque adeò causaret formam, et unionem, quod est falsum: ergo materia non est causa, quatenus intrinsecè constituit collectionem; ergo ut sit causa debet cum aliis concausis causare compositum distinctum ab ejusdem collectione: ergo.

357. Ad instantiam nego materiam de causa intrinseca parciali, quae certè dicitur parcialis quia respicit aliquem parcialem, non quia respicit unum totalem, nec contra nos est paritas causae extrinsecae inadequatae: ratio disparitatis haec est: causa extrinseca inadequata non identificatur inadequatè cum effectu ac proinde collectio omnium distinguitur ab effectu: causa verò intrinseca inadequata identificatur inadequatè cum causato, atque collectio omnium non distinguuntur à causato. Unde causa extrinseca inadequata potest respicere causam totalem, secus causa intrinseca inadequata. Contra solutio: pars non dicitur inadequata per correlationem ad adequatam; ratio haec implicat, sed causa intrinseca est essentialis pars causati: ergo causa intrinseca non dicitur inadequata per correlationem ad causam adequatam.

358. Rursus: p° de causa intrinseca inadequata dicitur talis per correlationem ad aliquam causam, quae constituat causam totalem: ergo essentia inadequata dicitur talis per correlationem ad aliquam inadequatam, cum qua constituat essentiam ade

quatq. Rogo nunc: collectio ptiu vel ê ecentia adequata, vel inadequata compositi, vel aliquid extra ecentiam compositi? Si 3.m collectio ptiu erit distinctª adequate realiter à composito. Si 2.m: quid rei ê illa ecentia inadequata compositi, ad quam dicit ordinem collectio ptiu, ut ipsa constituat ecentiam adequatam compositi? Non ê aliqª pars inclusa in collectione ut pt: n ê ipsum totum; qª hoc n ê ecentia inadequata totius: ergo. Non lu qª sic colleco ptiu nec inadequate distinguetur à composito.

959. Ad 1.m

oppaonem ngo mj. cujus probaonem retorqueo: mãa quatenus constituit et componit colleonem, nec seipsam, nec fmam, nec unionem phice constituit: ergo nihil phice constituit, q. ê absurdum. Neso anti probaonis, ngo conq. Mãa et quælibet pars divisibe causat id, cujus ê pars; sed n ê pars sui fmæ, aut unionis, sed totius compositi: ergo hoc causat. Ad 2.m oppaonem Neso mj. xi ngo mj cum adjuncta probaone. Mãa terminans unionem causat id, cui exhibet suam entitatem; sed n exhibet suam entitatem aut fmæ aut unioni, quam immediate terminat, sed toti composito: ergo mãa terminans unionem solum ê caa compositi; Si quidem mãa terminare unionem ê communicare se toti.

960. Argunt 1.o aliqui Recentiores: ptes divisibe sumptæ ita causant, ut ptes ipsas nihil causat intrinsece compositum; sed hoc ê dari caam intrinsecam adequatam: ergo. Neso 1.ª pte mj. xi ngo 2.ª

q.a li prez ipsam uel sumitur divisibe, et sic falsa est; q.a prez mag causat fig, et prez fig maa: uel sumitur collectibe et sic sopponit falso, q.d omnes pres collectibe sumpte causent; excipitur eny p.a istaz, omnes pres collectibe sumpte causant, et nihil distinty ab illis causat.

61. Hujus aut pnis dpositz pars 1.a est falsa, et 2.a distinguenda sic: et nihil adequate distinty ab illis collectibe sumptis causat; ddo: nihil in adequate distinty; ngo, q.a maa, que in adequate distinguitur a collecone causat et similiz fra. Unde ngo ng; q.a ut daretur caa intrinca adequata requirebatur, q.d de eodz sub to, de q.o verificatur caat, verificaretur etiz excludit aliud a causando, et hoc ita non est q.a licet de qualibet pre verificetur causare non tamen verificatur de qualibet excludere aliud a causando, et licet de toto verificetur excludere; non tamen verificatur causare.

62. Arguunt 2.o: omnis caa intrinca causat dpositz, et excludit aliud a causando; sed datur omnis caa intrinca; ergo datur aliquid causans, et excludens aliud a causando. Ergo. Dprobatur: prez omnem causam intrincam non datur alia caa intrinca: ergo omnis caa intrinca est adequata, q.a omnis caa intrinca causat, et prez omnem cam intrincam non datur alia: ergo nihil servata eadz suppositione ex pre subiecti cuius q.e ptur: q.a si

258 // li omnis causa accipiat distributive vera est 1a pars, et 2a falsa; si accipiat collective 1a est falsa, et 2a vera. Hinc constat disparitas inter causam extrinsecam et intrinsecam; —

963. Quia in extrinseca verificatur dari aliquid, de quo realiter adequate dicatur causat, et excludit aliud à causando; secus vero in causa intrinseca. Ad confirmationem distinguo antecedens: praeter omnem causam intrinsecam non datur alia, sumpto distributive li praeter omnem; nego sumpto collective; subdistinguo: non datur alia adequate distincta à collectione; concedo: inadequate distincta; nego antecedens, et consequentiam, cujus adjuncta probatio nulla est: quia non verificatur de eodem, sed de diversis subiectis, quod causet et praeter illud nil causet; et opus est, quod de eodem subiecto verificetur, ut detur causa intrinseca adequata compositi.

964. Arguitur 3o: tamen omnis causa intrinseca est causa compositi; sed omnis causa intrinseca est causa: ergo datur aliquid, quod tamen sit causa intrinseca compositi; sed illud aliquid erit causa adequata: ergo. Distinguo majorem: tamen omnis causa intrinseca est causa, exclusione cadente supra diversa subiecta ab eo, de quo verificatur praedicatum, scilicet, causa; concedo: cadente supra idem subiectum; nego majorem. Ut enim vera sit propositio, tamen omnis causa intrinseca est causa, sic accipienda est: omnis causa intrinseca distributive est causa, et nihil adequate distinctum à collectione est causa. Sic intellecta propositione mutatur suppo-

citia.

965. // Ratio est: quia in prima parte propositionis li omnis causa sumitur distributive, et in 2.a sumitur collective: quod si suppositio non mutaretur uti ne sessus erat, ad inferendum causam intrinsecam adequatam, falsa esset arguentis minor, quia falsum est, omne distinctum adequate ab omni causa distributive non causare; et etiam falsum est, omnes causas collective sumptas causare. Arguunt 1.o: ideo de omnibus partibus collective sumptis verificatur identificari adequate cum composito; quia de qualibet divisive verificatur causare inadequate: ergo de omnibus collective verificatur causare adequate: ergo datur causa intrinseca adequata totius.

966. Retorqueo 1.o sub eadem minore sed de qualibet parte divisive verificatur distingui inadequate a toto: ergo de omnibus collective verificatur distingui adequate a toto. 2.o: sed de qualibet divisive verificatur componere inadequate: ergo de omnibus collective verificatur componere adequate, aliud scilicet distinctum ab ipsis. Distinguo minorem: sumpto li quia ex vi materiae; concedo: ex vi formae; nego minorem. Identitas inadequata partis cum toto nequit stare sine identitate adequata omnium partium collective sumptarum cum eodem toto: nam identitas inadequata partis cum toto est identitas inclusi cum includente, et cum totum non includat aliud a partibus inferetur identitas adequata partium collective sumptarum cum toto ex identitate inadequata partium cum toto.

367. Arguunt 5.º: Dispositum est intrinsece adequate causatum: ergo datur causa adequata illud causans. Distinguo antecedens: Dispositum est intrinsece adequate causatum adequatione causae; nego: adequatione effectus; concedo: quaelibet pars exhibet sua entitate toti ut totum est; et hoc est, quod totum sit intrinsece adequate causatum adequatione effectus: non est intrinsece adequate causatum adequatione causae, quia haec implicat ex dictis. Instabis: implicat incompletum non completabile: ergo implicat inadequatum non adequabile: ergo principium intrinsecum inadequatum per aliquod distinctum adequatur, et consequenter adeo datur principium intrinsecum adequatum.

368. Probatur 1.º: in Disposito datur causalitas intrinseca adequata: ergo datur causa intrinseca adequata. Probatur consequentia: causalitas intrinseca inadequata est ratio formalis, qua aliquid exercet causa inadequata; et ubi datur causalitas inadequata datur causans inadequate: ergo ubi datur causalitas intrinseca adequata datur causans intrinsece adequate. Probatur 2.º: causa adequans causalitatem intrinsecam Dispositi est causa intrinseca adequata Dispositi: sicut causa adequans causalitatem extrinsecam Dispositi est causa adequata extrinseca Dispositi. Sed in Disposito datur causa adequans causalitatem intrinsecam Dispositi: ergo. Probatur minor, quia datur causalitas intrinseca adequata; alioquin Dispositum intrinsece adequate causatum non esset.

369. Retorqueo 1.º instantiam, et sub eodem entimemate subinfero: ergo

dist.e in adequata partis a toto sp.a aliquid adequatu adequat.; atq.e adeo datur dist.o adequata ptis a toto, que e implicatoria. Retorqueo 1.o Opnao rg: in Oposito datur causalitas intrinica adequata Oponentis, scilicet Opositio: ergo datur Oponens intrinicus adequatus, atq.e adeo pars adequata, que implicat. Retorqueo 2.o Opnonem rg: causa adequans causalitatis intrinice Opositi e caa intrinica adequata Opositi: ergo Oponens adequans causalitatis intrinice Opositi, scilicet Opocitionis, et Oponens adequatus Opositi; sed in toto datur Oponens adequans causalitatis intrinice Opositi; q.a causalitas intrinica Oponendi adequat.; alioquin Opositus n̄ esset adequate intrince Opositus: ergo dat.o adequatus Oponens, et hoc q.o, is Oponens?

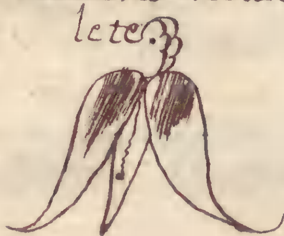
97. Respondebis duabus ultimis retorcionibus ex duob.s in adequatis Oponentibus fieri unus adequatus Oponens. Jrsus p.a interrogacioni respondebis, collectionis ptis Oponere s.uas ptes una cum altera, et coenis Oponere Opositus secus ipso. Jtra e: idem palis e Oponens ac pars; n̄ enim Oponit nisi pars; sed implicat pars adequata; alioquin totus n̄ erit majus sua pte; nam hec pars adequata erit palis ipsis totus: ergo implicat adequatus Oponens. Rursus: collectio ptis e palis Opositus; sed implicat Oponere se ipsus: ergo implicatur collectionis ptis Oponere Opositionis.

971. Ad instanciam 3esso anti, nego cons, cujus falsitatem obstendit Vª retortio et disting.º coeius sub illatum: ē principiu intrinsecu inadequatu p.ª aliquid intrinsecu inadequat, ut 3stituat 3positu; 3do: ut 3stituat principiu adequatu; nego: sicut pres adequans in ratione ptis ad 3stituendu 3positu; ita principiu intrinsecu inadequatu adequat ad 3stituendu principiatu intrinsecu. Et sicut pres n̄ adequans ad 3stituendu ptem adequatam, ita principiu intrinsecu inadequatu n̄ adequatur ad 3stituendu principiu intrinsecu adequatu.

972. Ad 1.3 3prationem, nego ante; q.ª licet in 3posito substanti unica detur unio, et prem hanc alia n̄ requiratur ad actualem causandum intrinsecè 3positum, hoc n̄ sufficit ut detur causalitas intrinseca adequata 3positi; alioqui ex eo, q.d in 3posito detur unica 3positio, licebit dicere, q.d datur causalitas adequata 3ponentium, atq. adeó dari 3ponentes adequatum, q.d implicat. Ad 2.3 3prationem omissa m.ri, quæ supponit falsum, cam adequantem causalitatem intrinsecam 3positi, nego m.j; q.ª in 3posito n̄ dantur caa adequantes, sed cae inadequatæ, quæ diviśim adequant causalitatem intrinsecam 3positi: sicut n̄ datur pars adequans 3positionem, et exercicium 3ponendi, sed pres diviśibi adequantes.

973/. Ad probaõnẽ vm̃ dico, causalitatẽ 2do.
intrinsecã adæquari, si q.ª detur aliq.d p.us modus
unionis adæquans, sed q.ª dantur maa[?] cõpta,
quæ per modũ duplicis partis, et princi-
pij exercentur per causalitatem intrin-
secam, quæ adæquatur, quatenus ipsi ut
exercitio correspondet virtus informa-
bilis et informativa, et sic nõ manet sine
aliqua virtute, cujus exercitiũ sit: nec
compositum est in adæquaté causatum
in adæquatione effectus, sed adæquatione-
nã præsisé intellectis virtute informabili et
informativa, ut talibus exercitis, idest,
ut unitis, nihil desit cõposito ad suã
adæquatam exentiam, et hoc est, composi-
tum esse intrinsece adæquate causatũ
adequacione effectus

Tantisper hic quiescit et dum nas-
centi Domini leticijs, perfruiti ani-
mos labore sensim confectos ad
reliquos Phisicorum libros
promptiores redditis. Va-
lete.

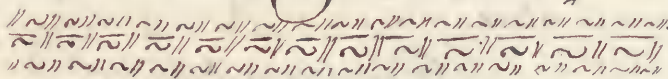

†

Constat hic liber ex 987 paragrafis.

Index titulorum, quibus distinguitur hoc opus.

De proprietatibus mat. 1.ª

Subsectio 1.ª

Subsectio 2.ª

Subsectio 3.ª

Subsectio 4.ª

Subsectio 5.ª

Subsectio 6.ª

Subsectio 2.a

Subsectio 3.a

Sectio 14.a

De composito naturali, et ejus partibus simul sumptis.

Subs.o 1.a

Subsectio 2.a

Subsectio 3.a

Subsectio 4.a

Subsectio 5.a

Finis hujus libri 1.i

CVRSUS
Philosophiæ
Phisica
Tom. 2

